

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
شماره ثبت کتاب

بازدید شد
۱۳۸۲

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
۹۸۸۵

۸۶۲۶-۱

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب شرح طریق سید

مؤلف (مصطفی بن محمد) سروری

موضوع شماره قفسه ۷۹۲۹

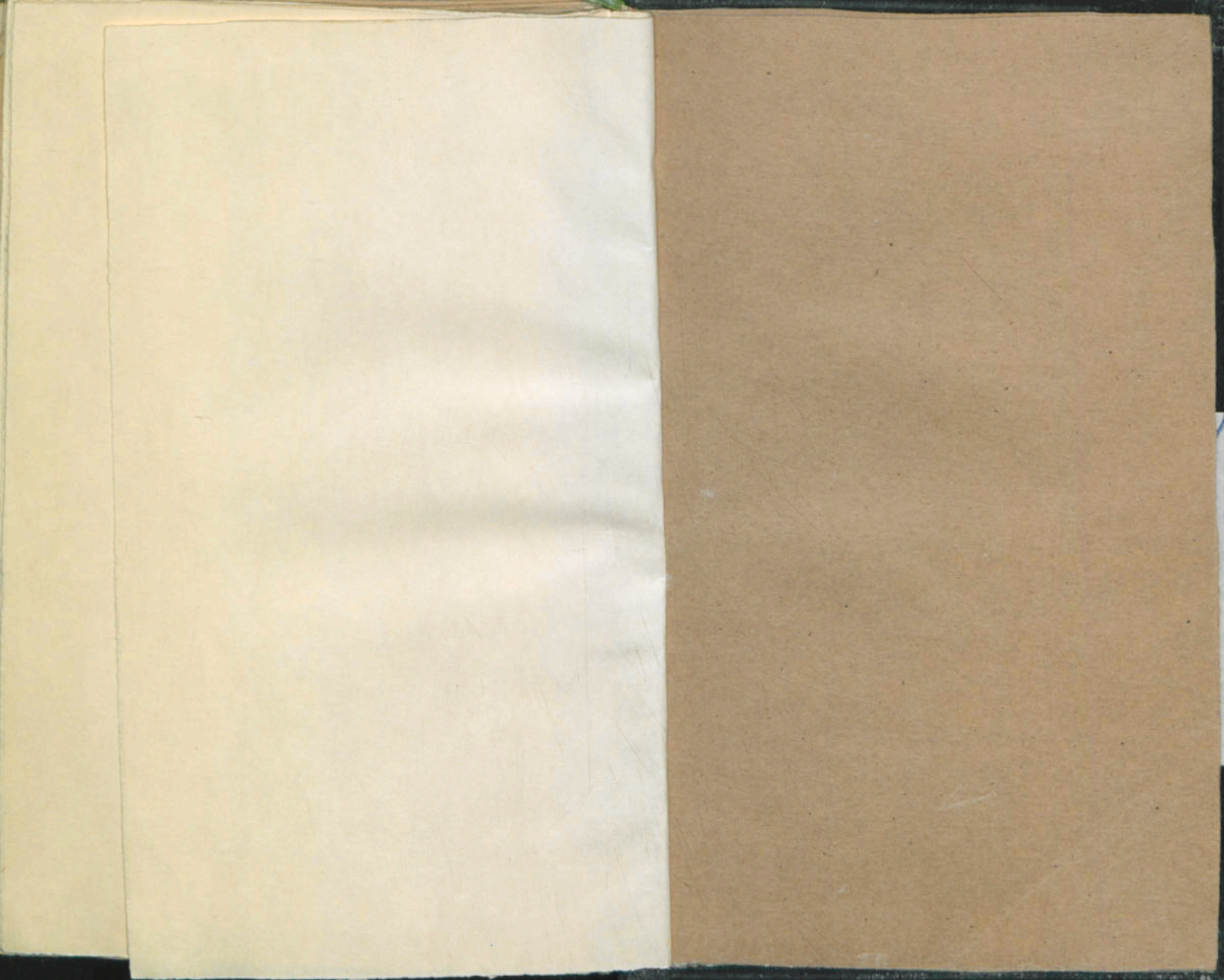

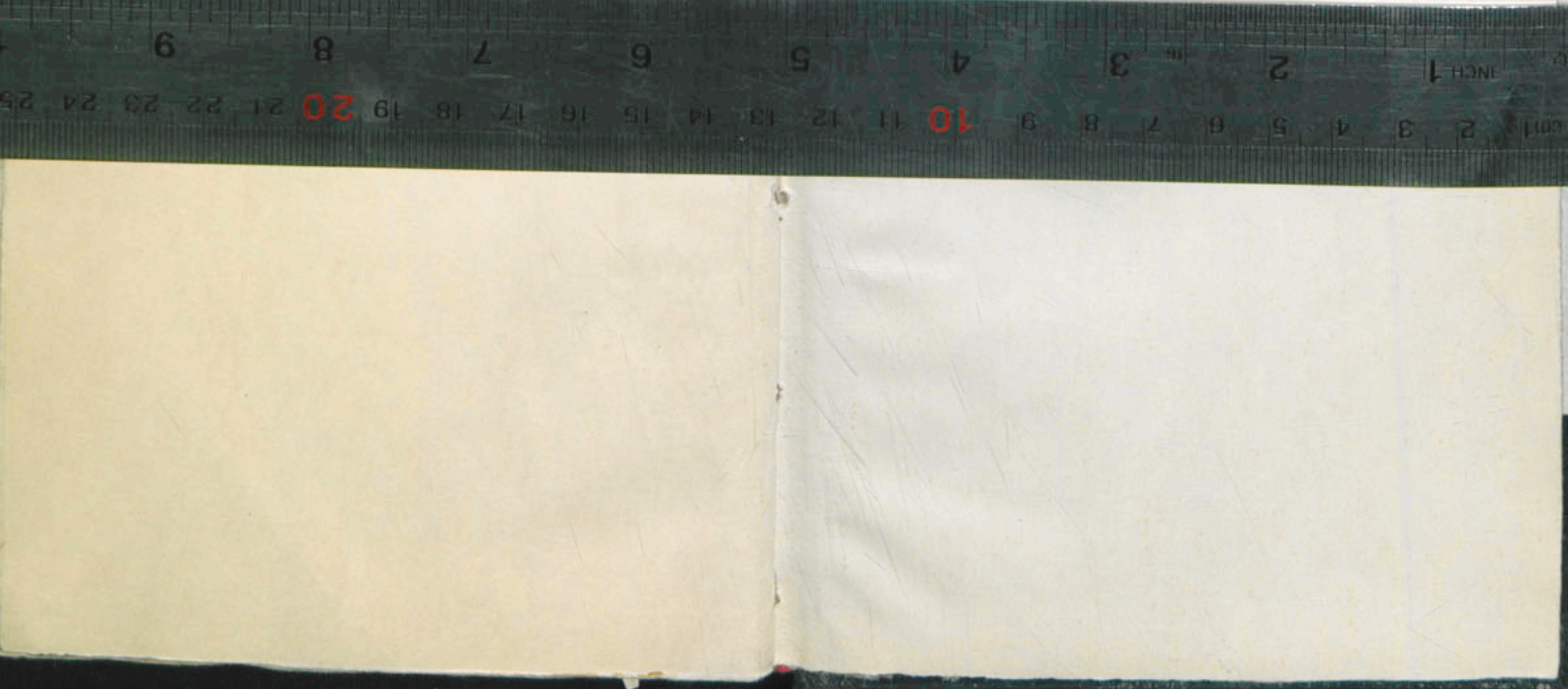
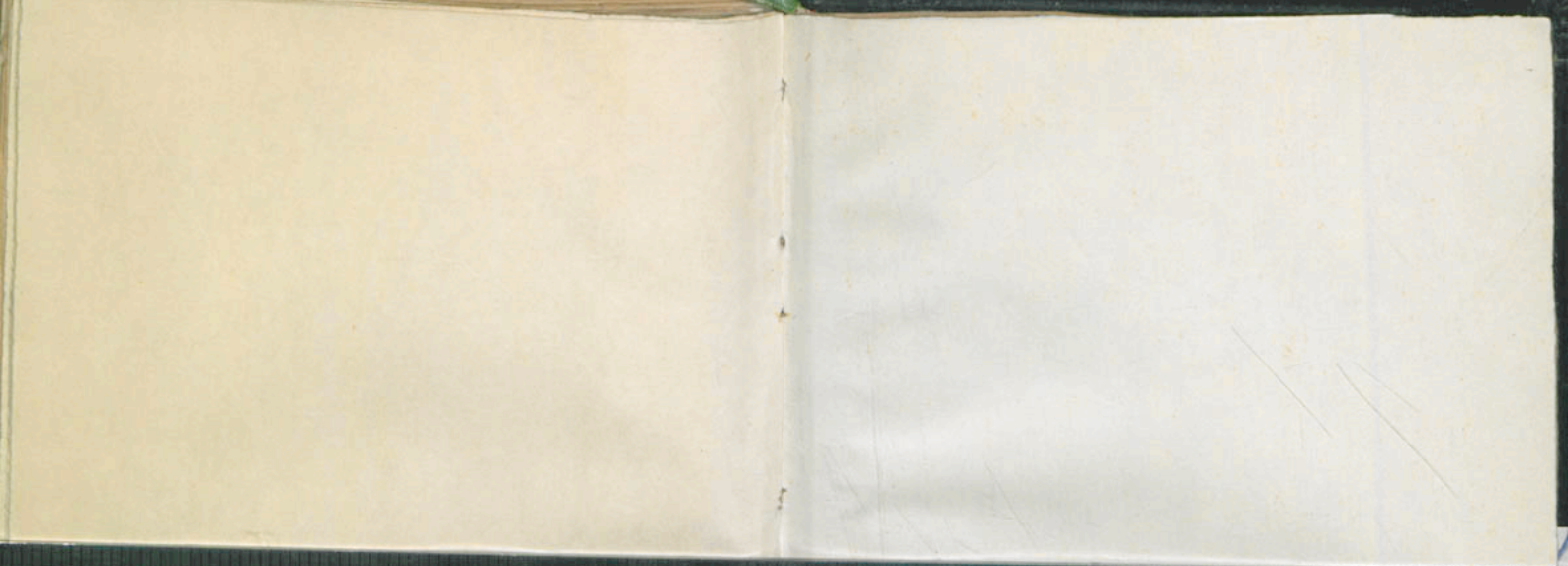
شماره ثبت کتاب

۷۹۲۹
۱۱۵۸۱

۷۹۲۹

دیباج

شرح مکنتا
للمردی

الحمد لله الذي جعلني من علماء الدين والمعادني. والشكر لله الذي جعلني من خلائج
الانبياء والفناء. والقول على رسول محمد افصح الامام. وعلى الكرام. و
اصحاب النظام. وبعد فان العبد المتوسل الى ربه في رتبة العبدية. بعد
تقصير في شكر نعمته سروري الفقيه. كان منقطعاً عن الناس. ومغنياً
عن الناس. ثم دعاه الى الخدمة الامام السلطان. والاعوان
الوارثين لكانائي. افضل الى عثمان. صاحب العلم والعرفان.
السلطان ابن السلطان. السلطان سليمان بن السلطان سليمان.
اجري الله شانهما في روضه الجنان. كالانوار الجارية
في بستان الجنان. وكان طبعه الشريف شاملاً على جميع العلوم والفنون
والغلب سيطرته وفنا الى اللطائف العرفية. ولما كان كتاب
كل شئ شاملاً على حكايا غريبة. ومخطات عجيبة. واشعار
شريفة. وابيات لطيفة. بحيث يحتاج اكثر مواضع الى الشرح و
البيان. ويقتضي من جهة اللفظ الى التبيان. وقد شرح بعض
الموالي غافلاً عن الفارسية والاصطلاحات. وداجلاً عن المعاني
المادة والفنات. بالخطا في مواضع كثيرة. وفي كل طريق يسيرة
شرح شراً كافياً. وببسته بياناً وافياً. وجملة على اللغة العربية.

بسم الله الرحمن الرحيم

المشهور بآثاره
سید محمد باقر
المرادی

دیباج

الطلب الكمال. نشرت في دعوى الله عليه السلام. فاعلم ان المصنف
اسكنه الله تعالى في روضة الجنة وسكنها بهن ذكر التسمية لفظاً اسك
طريقة العمل بالحدوث في التجدد معي لان حقيقة التجدد عند المحققين انظار
الصفا الكمالية دون القول المخصوص فقال منت. اي الاستبان
وتعدا والنقطة. خاتماً. اي قد سماه ان يبعد علينا من الكثرة. وهذا
القول اعتراف منه بان عرف حق المنع وتحقا في بارة حقيق ان يمين
علينا لا اخبار باندين علينا منته على ان المذموم من توبخ لامن تنبيه
وقيل ان من العباد تبيح لامن الله واعلم ان لفظ خدائي محقق لاشجار لا
يسوع اطلاقاً على غيره الا ان يرد معنى التبرك بكي وبما التبركي كند وعلني
وهذا حاصل من قوله يقتضي ذاته وجوده. بيت. اودع من كرسى رسول
كفره توبه من جذابه. اودع كرسى شي خدائي خدائي. بيت. خدائي
كودر من كرسى كبره. كرسى. ويا كرسى كبره. بيت. وان لفظ
راجله للمفعول وقد يستعمل بمعنى اللام الحارة الى التخصيص وقد قيل
للقسم وقد يكون ارنيد عز وجل. الظاهر ان المعنيين صفتان للفظ
خدائي المعنى كماله شمس الشين صانع غيب راجع الى
الله تعالى لان الشين السكتة في اللغة الفارسية لها معنيان الاول
انها مغيرة غيب اذا انقلبت باخر الاسم تعيد معنى الضافي اليه كما في قوله
طاعتش واذا انقلبت باخر الفعل تعيد معنى المفعولية نحو قدش
وكذا اذا انقلبت باواخر الروابط نحو كرسش وقد يفتح ما قبل الشين
وقد يكسر وقد يسكن لغزورة الشعرية او لكونه الفا والثاني ان علته
اسم المصدر نحو وانش بمعنى دانستن. موجب فرقت. كما قال

الحمد لله الذي جعلني من علماء الدين والمعادني. والشكر لله الذي جعلني من خلائج الانبياء والفناء. والقول على رسول محمد افصح الامام. وعلى الكرام. و اصحاب النظام. وبعد فان العبد المتوسل الى ربه في رتبة العبدية. بعد تقصير في شكر نعمته سروري الفقيه. كان منقطعاً عن الناس. ومغنياً عن الناس. ثم دعاه الى الخدمة الامام السلطان. والاعوان الوارثين لكانائي. افضل الى عثمان. صاحب العلم والعرفان. السلطان ابن السلطان. السلطان سليمان بن السلطان سليمان. اجري الله شانهما في روضه الجنان. كالانوار الجارية في بستان الجنان. وكان طبعه الشريف شاملاً على جميع العلوم والفنون والغلب سيطرته وفنا الى اللطائف العرفية. ولما كان كتاب كل شئ شاملاً على حكايا غريبة. ومخطات عجيبة. واشعار شريفة. وابيات لطيفة. بحيث يحتاج اكثر مواضع الى الشرح والبيان. ويقتضي من جهة اللفظ الى التبيان. وقد شرح بعض الموالى غافلاً عن الفارسية والاصطلاحات. وداجلاً عن المعاني المادة والفنات. بالخطا في مواضع كثيرة. وفي كل طريق يسيرة شرح شراً كافياً. وببسته بياناً وافياً. وجملة على اللغة العربية.

الحمد لله الذي جعلني من علماء الدين والمعادني. والشكر لله الذي جعلني من خلائج الانبياء والفناء. والقول على رسول محمد افصح الامام. وعلى الكرام. و اصحاب النظام. وبعد فان العبد المتوسل الى ربه في رتبة العبدية. بعد تقصير في شكر نعمته سروري الفقيه. كان منقطعاً عن الناس. ومغنياً عن الناس. ثم دعاه الى الخدمة الامام السلطان. والاعوان الوارثين لكانائي. افضل الى عثمان. صاحب العلم والعرفان. السلطان ابن السلطان. السلطان سليمان بن السلطان سليمان. اجري الله شانهما في روضه الجنان. كالانوار الجارية في بستان الجنان. وكان طبعه الشريف شاملاً على جميع العلوم والفنون والغلب سيطرته وفنا الى اللطائف العرفية. ولما كان كتاب كل شئ شاملاً على حكايا غريبة. ومخطات عجيبة. واشعار شريفة. وابيات لطيفة. بحيث يحتاج اكثر مواضع الى الشرح والبيان. ويقتضي من جهة اللفظ الى التبيان. وقد شرح بعض الموالى غافلاً عن الفارسية والاصطلاحات. وداجلاً عن المعاني المادة والفنات. بالخطا في مواضع كثيرة. وفي كل طريق يسيرة شرح شراً كافياً. وببسته بياناً وافياً. وجملة على اللغة العربية.

الحمد لله الذي جعلني من علماء الدين والمعادني. والشكر لله الذي جعلني من خلائج الانبياء والفناء. والقول على رسول محمد افصح الامام. وعلى الكرام. و اصحاب النظام. وبعد فان العبد المتوسل الى ربه في رتبة العبدية. بعد تقصير في شكر نعمته سروري الفقيه. كان منقطعاً عن الناس. ومغنياً عن الناس. ثم دعاه الى الخدمة الامام السلطان. والاعوان الوارثين لكانائي. افضل الى عثمان. صاحب العلم والعرفان. السلطان ابن السلطان. السلطان سليمان بن السلطان سليمان. اجري الله شانهما في روضه الجنان. كالانوار الجارية في بستان الجنان. وكان طبعه الشريف شاملاً على جميع العلوم والفنون والغلب سيطرته وفنا الى اللطائف العرفية. ولما كان كتاب كل شئ شاملاً على حكايا غريبة. ومخطات عجيبة. واشعار شريفة. وابيات لطيفة. بحيث يحتاج اكثر مواضع الى الشرح والبيان. ويقتضي من جهة اللفظ الى التبيان. وقد شرح بعض الموالى غافلاً عن الفارسية والاصطلاحات. وداجلاً عن المعاني المادة والفنات. بالخطا في مواضع كثيرة. وفي كل طريق يسيرة شرح شراً كافياً. وببسته بياناً وافياً. وجملة على اللغة العربية.

[illegible]

وسؤال عدم حكاية عن رد لا يزال عدي يتفرع إلى ما بالوافي حتى **اجب** **حرف**
وبشكر اندرس **الشين** كذلك والباء المفتوحة في اللغة الفارسية
تكونون للاصباح والمصاحبة والقسم والظنية والسببية وتكونون
زايدة وحنازيدة التحسين **الخطا** **اندر** **شكر** **حداي** مراد نعمت
لنظامت مقدار حنا لنظام الكفاء يذكره في ترتيبه وفي الحذف فاحذره
معرفة في الاصحاح الواقعة في التركيب الفارسية يعني ودر شكر
خداي تجاوزا زاده نعمت كما قال الله تعالى **الذين شكرتم لآياتي تزداد كثر**
كفرتم ان غلبي لشدة يد وقال المولى الرومي **بيت** شكر نعمت
نعمت افزون كنند **كفر نعمت** از كفت يرون كنند وقيل **البا** **سببية**
والعنى زيادة النعمة ثابتة العباد بسب كونهم في شكوه نعمته وفي
على تقدير ان يكون مراد بنعمته المجد مصدر لعمليا بمعنى الزيادة وقدره
يقسم اليم ليايب **تولد موجب** **فشنده** خبر استءاء محذوف اي ومنزلة النعمة
لهب كونهم في شكوه نعمته **مهرشي** **بفتح** **ش** والياء الموحدة لاني
الياء الساكنة في الناة الفارسية اذا انصلت باقوا الساكنة وتكونون
للخطاب وتكونون المصدرية واذنا **انصلت** **بانه** الفعل تكون للحكاية
وحنا لواحده كقري ورومد جاست فان الهوا الذي النفس
اذا قل يكون تمدلحوية المستفس واذا خرج ينبرع به تصديق
الوف نفس **فصل** **بالفتح** **ولندا** **قال** **وجون** **بري** **ايد** **سرح** **دات**
اه **دانتست** **كما** **عرفت** **انفا** **من** **القاعدة** **واخ** **هذه** **القرنية** **مما** **كلها**
اذا **الظواهر** **ان** **خرج** **المجاهد** **بعينه** **انما** **يكون** **بعد** **ودخل** **بغير** **عكس**
ليس **بالبا** **الفارسية** **بنزلة** **الفاء** **الجزائرية** **ودر** **نفس**

[illegible][illegible][illegible]

كالاتول دونت موجودت احديهما اكر الحيوه والاوى تفرج
 الذات واعلان لفظ است رابطه تعيد الثبوت فاذا اتصلت با
 لكنا الفتوح الاوف يجب اثباتها خطأ واما لفظ فيجوز حذفها واثباتها
 واذا اتصلت بسان الاوف وضعا نحو نيك واستمالا نحو موجودك فها
 لفظا دخل وبعدهم حتى بيا الوحة فيها شكوى واجب تجبني
 كل نفيس شكر ان بيت ازوت وزبان الفاعلة في عطف الكسبه
 الفارسيه ان تحذف الواو والعاطفه من اللفظ ويقوم المعلوم عليه
 السلفظ وليسا عليه ولا تحذف من اللفظ اللذاته على الغم فلماذا لم تقع الواو
 العاطفه بعد الالف والياء واما اذا وقعت بعدهما لم كانت بالعمته
 وتلفظت ولغزبان بفتح الزاء فصيح وبفتحها مشهور والفاء مقام الياء
 لغد وفي ذكر دست اشاره الى عدم اختصاص الشكر بالسكان كغير
 الحماض العربى والماء الرستيه يستعمل سميل على ذوى العقول
 نحو كذا ما كان لفظه يدك على غير ذوى العقول نحو خبره يستعمل
 اداة للارتباط بين الامرئين الذين تتعلق احدهما بالاف كالعمته
 والوصف نحو دل كه عاشق كنم شدا والعلة والمعلول نحو مران كه
 تاب ندام والفايه والمغا نحو بكوش تا برسى برايد ايجيل
 كذا صله كه از عهد شكرش . انه من حق شكره تعايد رايدى ياتى
 الى التبا وهو كناية عن المزوج فالعزم من يد اى شخص لسانه يمكن
 المزوج من حق شكره تعايد بان يشكره كما هو قد استدل عليه بنزل
 تعايد حكاية تعايد لال داود دم . اعلموا لال داود . يال داود
 شكرا . نصب على انمفعول له وا على الحال اى شاكرين او على المصداق

این کتاب در سال ۱۲۸۵
 در شهر تهران
 در روز ۱۵
 در ماه ۱۲
 در سال ۱۲۸۵
 در شهر تهران
 در روز ۱۵
 در ماه ۱۲
 در سال ۱۲۸۵

دیاچه

لان لفظ اعطوا في معنى اشكر واذا فعل اللغو شكره واشكره فعل بمعنى
تعظيم النعم بسبب انعامه وقبله في العبد جميع ما اتم الله تعالى عليه من نعم
والبرص وغيرهما الى ما خلق مما اعطاه لاجله فقليل هذا المعنى ورد في القرآن
وقليل من جمادى الشكور اي المتوفى على اداء الشكر فان الشكور
بمعنى الاول **قطعه** بنده همان بد یعنی بند را همان بد است که در تعظیم
خویش. نه اداء الشکر عذر بد رکاه خدای آورد کتابیل العذر
وآن نقل من الذنب وآن جبل ورد بمعنی الا وبالشیء کی یوحی
سزاوار خداوندیش بفتح الیاء المصدر ای علی علی بکسر یاء
کسبیتواند ای لایند راه که بجای آورد لفظ جای اسم بمعنی الموضع
کما ان زین اسم علم لارض قبل فی الترحه **قطعه** قوله اول بکسر
بیل السکن عذر خاد که بنده یاور یوحی خاد وند یاور تملقی
تغنی قول اولایم بنده کنوره باران رحمت بن صاحبش بالاضافه
فی اللفظین والاضافه کثیر فی اللغة الفارسیه بهر دار سید
اسم مفعول من رسیدن وخوان نعت بن درغیش والاضافه
کافی قرینه وعلان لفظ خون بمعنی الدم وخوان بمعنی السفوفه یفرق
بالکتابه والتلفظ اما کتبتة فلان الالف لا تکتب بعد الواو فی الاول
دون الثاني واما فی التلفظ فلان الاول یقرأ بالفتحه والفتحة هم صا
مخفف من جای کشیده اسم مفعول من کشیدن پیر و ناموس
بنده کان کل لفظ فی آیه ماء کوننده وخواجه اذا جمع ان بالکاف
الفارسیه والالف النون وکون الماء من الکتابه کون بنده کان
وخواجکان بکناء فاحش الیاء لاسببیه وکل سوء جاوز الحد

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

دیاچه

نوعا شش در در مضارع معنی من دریدن و قد یقرأ بلا تشدید الزاد
و قد یقرأ بمن تعزنا اهل الفرس کما یقال امیت تشدید الیم و وظیفه
روزی بالیاء الاصلیه بمعنی الزرق و اضافه لفظ وظیفه الیه باینیه
بجای منکر بفتح الحاف الخفت بمعنی سبب المعصیه المنهیه بنزد
مضارع معنی من دریدن و اعلان النون المفتوحه حرف نفی تدخل
اول الحلقه و اذا تعذر نفی لکم بکسبه متصلا بخبر و بنزد والا تکتب
بالجاء مخزیه اند نه عرو و قد نفی بآخر هذه النون الف و یقال یا و
الفرق بینهم و بین السابق انه یفقد بالاول التوضیف و بهذا یفقد
توضیف النفی و لهذا یجمل سماء المصادره بفتح یم و یدخلها الیاء
المصدریه نحو بیت بود مرده کسکی نادان بود که نادان شمر دن
جان بود و قد تلمح بآخر هذه النون یاء و می نکسر نحو فی و قد تلمح
بآخره رابطه خوئیت بخذ فالا ف من لفظ است **قطعه** ای حرف
نداء کریمی منادی او المنادی مخذوف و هذا صفت و الیاء لفظا کران
خوار عجب مریون کبر بفتح الحاف الفارسی و سکون الیاء العربی
بمعنی الحاف مطلقا و المراد من غیر النفاذ لمقابله قوله و ترسانه
بمعنی انصاری و وظیفه خوار و صف ترکیب و لفظ خوار صا
بفتح الحاف المقایده واری یاء الخطاب من و ارشاق و الیاء معناه
اللقوی دوستانه ای دوستانه را کانی یاء الخطاب مخفی
مفعول کنی نکره با بستان بدشمنات نظرداری و هو کال
لاراء معناه اللقوی و المعنی کل نظر الی احد انک قلیل فی الترحه
قطعه ای کریمی که غیب خزان کنی که مرده تر سا و وظیفه خور قیلک

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

بمعنی اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است
و در بعضی کتب بمعنی
اشکر و اگر چه در بعضی کتب
بمعنی تعظیم النعم است

بنیادی دار
موقوفه بر
بازرغانه طاهره
میرزا داغ طاهره
والا سانه

[illegible]

وعلیٰ بابہا ستمی
بنظہر مشد - انامہ سنہ العہد
الوہیق اولوہ

جسٹس کا ریکی اولاد
پیشوا کا ریکی اولاد
شیخا زادگان اصفہان
جمعہ ایک سو پندرہ ہزار
چند لاکھ تیس

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن
موسى و هرون و عيسى
العليين و رسلهم
الصلوات على آلهم
و سلم

تحقیق من عند من
او نادم یعنی نکر وایق
کودم سیدم درگاه
سکه آبی درگاه خودم
سودرم سست محاسن کسری
در سمن سبزه آیدت دست
حال کس اول بند ایچون یعنی اول
سینه من سمن غیری رتی بقدر سه
مراوین حاصل ایدر جوید کوبد در
تحقیق من آبی یار خدم لطیف
ایم دغاسی قبول ایدم و آنک
صاحب من حاصل ایدم زبواول
کنا حکار بند ک دعا و زار یعنی
جوید فلحن حق
طالع فی بیان معنی الحیا
فی حقه تعد

ای الرجوع الی الله تعالی علما بنقول وانیوالی رکنک بامید اجابت
ایمانا بنوشتا لا تعطلوا من رتبه الله بیدرگاه من جلق علامه دارد ای
یرجع الیه لیلوه اینو یعنی حق تعالی بر او نظر کند ای لایق ای بیعت
بازش التییر راجع الی قولی یعنی آن ذلک العبد مریه افی کونید
ای بدعو و بطل المغفرة باز اعراض کند یعنی اینو تعالی بازش
ذلک العبد یستفرح و زاری کونید و قد ورد فی خبر ان رکنک می کیم
یعنی من عبده اذا وضع الیه یدیه الیه یدها صفر حق سبحانه و تعالی کونید
ای بنوی للما کلمته یا ما کنتی قد استخیت من عبده و لیس در رکنک
تقد عرفت که الحیا تفرع و انکسار یعنی انسان من خوف یا یس
ویندم و هو مجاز فی حق تعالی عن ترک تخیب العبد فانه تعالی یقول للما
دعوتش را اجابت کردم بگفت دعاه و حاجت من بر آوردم ای
حصلت مراده که از بسیاری دعا و زاری بنده بکسر الی المصداق
فیهما یعنی کلمه من اذ حال کا عرفت و الحیا بقید التکرار شمر دادم
ای استخی و روی انه یدفع الی العبد يوم القیامه بعد ما عبده التکرار
مختم فاذ فی فعلت ما فعلت و لقد خجیت ان انهم علیک فاذ
فان یختم لك حکایت کان یحان عازا ارازی عالما و اعطای
یروی یزکاف و بنوی سعاد من ید بن العبد یعنی حتی هو کمال المص
بیت کرم بین امر من یدین هنا و کرم مفعول المقدم و لطف
عطف علی کرم خداوندگار ای انظار الی کرم الله و لطف که بنده کرده
است او ششبار قیل الترحمة بیت کرم لطف ایدر کو رخا و درگاه
قول ایلر که اول نور ششبار عاکفان کعبه جلالتش ای المعنکون

ایرجع الی الله تعالی
ایمانا بنوشتا
یرجع الیه لیلوه
بازش التییر
ای بدعو و بطل
ذلک العبد
یعنی من عبده
ای بنوی للما
تقد عرفت که
ویندم و هو
دعوتش را
حصلت مراده
فیهما یعنی
ای استخی و
مختم فاذ فی
فان یختم لك
یروی یزکاف
بیت کرم بین
عطف علی کرم
است او ششبار
قول ایلر که

ایرجع الی الله تعالی
ایمانا بنوشتا
یرجع الیه لیلوه
بازش التییر
ای بدعو و بطل
ذلک العبد
یعنی من عبده
ای بنوی للما
تقد عرفت که
ویندم و هو
دعوتش را
حصلت مراده
فیهما یعنی
ای استخی و
مختم فاذ فی
فان یختم لك
یروی یزکاف
بیت کرم بین
عطف علی کرم
است او ششبار
قول ایلر که

که کعبه جلالت تعالی بتقصیر عباد معتقد اعلان کلمه اند تقدیر
الجمیع و حال الفها حال ان لفظات علی اعرف فاول و ثمت و ثو
و معنی معتقد یعنی خون بتقصیر من فی العباد که ما عبادنا که حق سبحانه
ای عباد حقنا فکس واضیف لفظ حق لا العباده بمعنی فلهذا من
قبیل لفظه القصد الی الموصوف وواصفان حلیه حاشی ای
الذین یصفون حلیه جمال الله تعالی بحیث منسوب که ما عبادنا که حق
ای که ذلک و ما روی عن ان حقیقه روح الله ان کان یقول سبحانه عبادنا
حق عبادنا که لکن عبادنا حق معنک کول علی التقدیر بالله علی یلیق
بذاته تعالی فلما خالفین کلامه و کلام المعنی قال الشیخ ابوعلی بن سینا
تقیید شمر اعتصام الوری بمعنی تکت عی الی اوصون عن حقیقتک تب
علینا فاننا شاعرناک حق معنک کلمه کرسی الیا للوحده
وصف او اشاره الی الله تعالی من تخفف من ازیرسد الضی المشر
فیه راجع الی تکرر کسی ی دل یرید یرید از بن نشان یرید بالله
چه کوبد باز اعلم ان لفظ باز یعنی لعان بمعنی العوده بالترکی و بمعنی
المفتوح و بمعنی العصد و بمعنی فرق کردن و بمعنی القیال الی بیار و بمعنی
الامر من باز یدین و بمعنی صند فی بعض التکرار مثل فقه باز و بمعنی اللعب
اسما فالمراد بها الاول ای ما یقول مره اخری کان اشارت الی ان ذکر بنی بیا
اوصافه مع اقوال اکثره و لم یستوف فقه بعدا و المعنی الثاني ما یقول قولا
مفتوحا ظاهرا و القول بان ینها استمل بمعنی روشن و هم لانه حاصل المعنی
الثانی و لیس منی غایر الی و القول بان ینها استمل قبیل صلا الزوا ید من الزوا
عاشقان مبتدا شکیان معشوقه خبره برنیا ید ان برهنه الا

حلیه حاشی
الذین یصفون
ای که ذلک
حق عبادنا
بذاته تعالی
تقیید شمر
علینا فاننا
وصف او اشاره
فیه راجع الی
چه کوبد باز
المفتوح و بمعنی
الامر من باز
اسما فالمراد
اوصافه مع
مفتوحا ظاهرا
الثانی و لیس
عاشقان مبتدا

ایرجع الی الله تعالی
ایمانا بنوشتا
یرجع الیه لیلوه
بازش التییر
ای بدعو و بطل
ذلک العبد
یعنی من عبده
ای بنوی للما
تقد عرفت که
ویندم و هو
دعوتش را
حصلت مراده
فیهما یعنی
ای استخی و
مختم فاذ فی
فان یختم لك
یروی یزکاف
بیت کرم بین
عطف علی کرم
است او ششبار
قول ایلر که

عراقیت ده
اولان تا اصلیت ده
خطاب دکلده اصلیت
عراقیت ایدما قاریدما
اوزن تا اوزن یلور سقا

[illegible]

من التواضع

[illegible]

عماد و شکران و ناله شکرانی
شفا و اکرم و صفی
مستغنی و غلام و شفیق
عالم و رابع اولیة
سعدی
نسیب جمیل
فی مدح الایم

[illegible]

تاریخ
تواریخ
تواریخ

روید س اتای و شاه
فقط که نیکو
ارسلان کجاست
مقتضی درین قریب بود اوصاف
یعنی درین قریب بود اوصاف
ارسلان کجاست
روید س اتای و شاه

مطلب فی شان لفظ آتاکید
بین قوله وارضه و بین ظل الله
فی ارضه صنعت تخنید
اول اجلدن خلعت جبر من
خاکلردن و خاکلردن سعدتک خفت
میل اشتر و بوال غیب کمال
خلق یا دسا علی یک ایوان
اول و خشن بری سکن من
او زره نظر ک و وار و بی سون
که نظرو اشقات ایدلرد
بنی آثار و مؤلفاتم اقتاد
خبره و کد آکرده و بی آویش
الذات و کلی تبیل و بوال
وار و ککن نم و کد
هر عین ک سلطان بس و بوال
ارده نیز در

عقلمند

کمال کو

پر یک دنیا به یکدیگر کشیده
 مرا میباید که از این چرخه آسوده
 اول را قافیت اول که کشیده و بنات و
 معنوی و غیر که تمام ایلد یعنی
 معنی ده و غیر که تمام ایلد یعنی
 آنکه جان زحمی قالدی پیر دشت
 بوده پوشیده شدی معنای دلی
 حکمی و معنی اول اولی این بین
 غیر که کشیده شدی

[illegible][illegible][illegible]

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

کتابخانه ملی ایران
تاریخچه
کتابخانه ملی ایران
تاریخچه

في الترجمة **قوله** بهار كركي كه جلا اتر ليل بود قلمش نيز قول
كل اوزره نك انجوكوي عرق درخشم اين بار در خان تاب
بيوستان اي نيه بايلي اوزدوستان اي مع ذلك القدين
اوس منته اتفاق بيت نفع الميه مصدر ميمي يعني البيوت
انبار وفي بعض النسخ صحت بيت انبار موضع خوش قوم
وصف لذلك البستان ودر خان دكش ووصف كركي كند
درهم ان جميع بعضه لوق بعض كركي كه كانك بقول في حقه قوده
مينيا بكسر الميم يعني القادورة برخالش رفته است تشبيه الازمار
النبتة على الارض بالنار وروية المتفرقة عليها ومن غفل عن هذا قال
في تفسيره سابعده كره ما كركي في الجوهري لانه ورد في استعماله
وعقد بالكره وعقدوا التحل ثريا بالنار يبرون انما كركش
نفع النما يعني من فوق لايون نكلكل جاد او نية اسمنون او نية
تشبيه الازمار بالنبتة على مثل شجرة الشفاح والكركي بالنار
روضة اي هي روضة وهي ارض ذات ازمار واغار ماء حارها
سلسال اي سبل سوغه في اللق واسم روضة في لغة دوق بالفتح
والسكون الشجرة العظيمة سمح صوت كرم وفتح طير اي تلك
الدوق موزون كالشعر ان اقله الى روضة يبر بفتح الباء
النارسي ازل لاهي دككركي ان المتلوة بالوان متعددة وبن
اصلا وان نفع الواو ولا خفت الحرة كركت الواو بركتها اشارة لا
دوحة يبر كالاذر اذ يوه ناي لونا كون من انما التوتة
بادر سايه ودر خانش القيد راجع الى الروضة كركش انيد

قوله بهار كركي كه جلا اتر ليل بود قلمش نيز قول
كل اوزره نك انجوكوي عرق درخشم اين بار در خان تاب
بيوستان اي نيه بايلي اوزدوستان اي مع ذلك القدين
اوس منته اتفاق بيت نفع الميه مصدر ميمي يعني البيوت
انبار وفي بعض النسخ صحت بيت انبار موضع خوش قوم
وصف لذلك البستان ودر خان دكش ووصف كركي كند
درهم ان جميع بعضه لوق بعض كركي كه كانك بقول في حقه قوده
مينيا بكسر الميم يعني القادورة برخالش رفته است تشبيه الازمار
النبتة على الارض بالنار وروية المتفرقة عليها ومن غفل عن هذا قال
في تفسيره سابعده كره ما كركي في الجوهري لانه ورد في استعماله
وعقد بالكره وعقدوا التحل ثريا بالنار يبرون انما كركش
نفع النما يعني من فوق لايون نكلكل جاد او نية اسمنون او نية
تشبيه الازمار بالنبتة على مثل شجرة الشفاح والكركي بالنار
روضة اي هي روضة وهي ارض ذات ازمار واغار ماء حارها
سلسال اي سبل سوغه في اللق واسم روضة في لغة دوق بالفتح
والسكون الشجرة العظيمة سمح صوت كرم وفتح طير اي تلك
الدوق موزون كالشعر ان اقله الى روضة يبر بفتح الباء
النارسي ازل لاهي دككركي ان المتلوة بالوان متعددة وبن
اصلا وان نفع الواو ولا خفت الحرة كركت الواو بركتها اشارة لا
دوحة يبر كالاذر اذ يوه ناي لونا كون من انما التوتة
بادر سايه ودر خانش القيد راجع الى الروضة كركش انيد

قوله بهار كركي كه جلا اتر ليل بود قلمش نيز قول
كل اوزره نك انجوكوي عرق درخشم اين بار در خان تاب
بيوستان اي نيه بايلي اوزدوستان اي مع ذلك القدين
اوس منته اتفاق بيت نفع الميه مصدر ميمي يعني البيوت
انبار وفي بعض النسخ صحت بيت انبار موضع خوش قوم
وصف لذلك البستان ودر خان دكش ووصف كركي كند
درهم ان جميع بعضه لوق بعض كركي كه كانك بقول في حقه قوده
مينيا بكسر الميم يعني القادورة برخالش رفته است تشبيه الازمار
النبتة على الارض بالنار وروية المتفرقة عليها ومن غفل عن هذا قال
في تفسيره سابعده كره ما كركي في الجوهري لانه ورد في استعماله
وعقد بالكره وعقدوا التحل ثريا بالنار يبرون انما كركش
نفع النما يعني من فوق لايون نكلكل جاد او نية اسمنون او نية
تشبيه الازمار بالنبتة على مثل شجرة الشفاح والكركي بالنار
روضة اي هي روضة وهي ارض ذات ازمار واغار ماء حارها
سلسال اي سبل سوغه في اللق واسم روضة في لغة دوق بالفتح
والسكون الشجرة العظيمة سمح صوت كرم وفتح طير اي تلك
الدوق موزون كالشعر ان اقله الى روضة يبر بفتح الباء
النارسي ازل لاهي دككركي ان المتلوة بالوان متعددة وبن
اصلا وان نفع الواو ولا خفت الحرة كركت الواو بركتها اشارة لا
دوحة يبر كالاذر اذ يوه ناي لونا كون من انما التوتة
بادر سايه ودر خانش القيد راجع الى الروضة كركش انيد

فرض وهو الفروش من متاع البيت بوتامون بالتركي كل ما كان
انوارى رنك والارباب ان منودالشس نيز في كل الشجار على التا ناز لا
من مين اوراق الشجار فاذا وقع النسيم على الاراق والتبا بطير الشو
المختلطة بعضها اسفروها وواقع عليها القود وبعضها اخضر واول
التبا وبعضها اسود وواقع عليها ظلال الاراق من الشجار والماء وانه
اذا وقع النسيم على التبا يري شتونا بالوان مختلطة وقيل في الترجمة
قوله دوشكم صوبدي انك سلسال دوشكم قوشري ادن موزون
اول طلولا لاليد دككركي بوطلا صوبديك كونا كون اي كوكبه سلسال
انك دوشكم ري فرض بوتامون باعدادان اي وقت السجود
بازامدن الي البلدة يري نشستن في الروضة غالب السجود يري
بين القعود للحيطة وبين الذهاب الي البلدة فقلب راي الرجوع على السجود
ويبرش النيران الي قوركي اوزدوستان واني بيا الوحدة كل
ورجان بالتركي فسلكن وسبل ويزان نفع الفاد وسكون الياه
وضر الميم بالتركي يكن بودي قلمه اورد اي جمع وحيث شهر كره
معنا كركي بوسناز چاكه راني كما تعرف بقايا نباشد اي لا ياتي
بل بوسناز الزوال والانقضاء ودر حكاية سناز واني اي الاوقات
المهد واما كركه انه ان قال العقلاء هو جنياد اي لا يستقر سلسال
نشايه ان لا يلبث باليت وربط القلب كركا بالاشباح طوي
حيث حق السلك كركي بيا نرجت ناظران ان نرحم وحيث
بالشيين والماء الملهي كركي لوسعة لفظا ومعنى حافظان وفي بعض النسخ
كتاب كركستان توانم نفع القدر تعفيف كرون مفعول كركه اذ هو

قوله بهار كركي كه جلا اتر ليل بود قلمش نيز قول
كل اوزره نك انجوكوي عرق درخشم اين بار در خان تاب
بيوستان اي نيه بايلي اوزدوستان اي مع ذلك القدين
اوس منته اتفاق بيت نفع الميه مصدر ميمي يعني البيوت
انبار وفي بعض النسخ صحت بيت انبار موضع خوش قوم
وصف لذلك البستان ودر خان دكش ووصف كركي كند
درهم ان جميع بعضه لوق بعض كركي كه كانك بقول في حقه قوده
مينيا بكسر الميم يعني القادورة برخالش رفته است تشبيه الازمار
النبتة على الارض بالنار وروية المتفرقة عليها ومن غفل عن هذا قال
في تفسيره سابعده كره ما كركي في الجوهري لانه ورد في استعماله
وعقد بالكره وعقدوا التحل ثريا بالنار يبرون انما كركش
نفع النما يعني من فوق لايون نكلكل جاد او نية اسمنون او نية
تشبيه الازمار بالنبتة على مثل شجرة الشفاح والكركي بالنار
روضة اي هي روضة وهي ارض ذات ازمار واغار ماء حارها
سلسال اي سبل سوغه في اللق واسم روضة في لغة دوق بالفتح
والسكون الشجرة العظيمة سمح صوت كرم وفتح طير اي تلك
الدوق موزون كالشعر ان اقله الى روضة يبر بفتح الباء
النارسي ازل لاهي دككركي ان المتلوة بالوان متعددة وبن
اصلا وان نفع الواو ولا خفت الحرة كركت الواو بركتها اشارة لا
دوحة يبر كالاذر اذ يوه ناي لونا كون من انما التوتة
بادر سايه ودر خانش القيد راجع الى الروضة كركش انيد

قوله بهار كركي كه جلا اتر ليل بود قلمش نيز قول
كل اوزره نك انجوكوي عرق درخشم اين بار در خان تاب
بيوستان اي نيه بايلي اوزدوستان اي مع ذلك القدين
اوس منته اتفاق بيت نفع الميه مصدر ميمي يعني البيوت
انبار وفي بعض النسخ صحت بيت انبار موضع خوش قوم
وصف لذلك البستان ودر خان دكش ووصف كركي كند
درهم ان جميع بعضه لوق بعض كركي كه كانك بقول في حقه قوده
مينيا بكسر الميم يعني القادورة برخالش رفته است تشبيه الازمار
النبتة على الارض بالنار وروية المتفرقة عليها ومن غفل عن هذا قال
في تفسيره سابعده كره ما كركي في الجوهري لانه ورد في استعماله
وعقد بالكره وعقدوا التحل ثريا بالنار يبرون انما كركش
نفع النما يعني من فوق لايون نكلكل جاد او نية اسمنون او نية
تشبيه الازمار بالنبتة على مثل شجرة الشفاح والكركي بالنار
روضة اي هي روضة وهي ارض ذات ازمار واغار ماء حارها
سلسال اي سبل سوغه في اللق واسم روضة في لغة دوق بالفتح
والسكون الشجرة العظيمة سمح صوت كرم وفتح طير اي تلك
الدوق موزون كالشعر ان اقله الى روضة يبر بفتح الباء
النارسي ازل لاهي دككركي ان المتلوة بالوان متعددة وبن
اصلا وان نفع الواو ولا خفت الحرة كركت الواو بركتها اشارة لا
دوحة يبر كالاذر اذ يوه ناي لونا كون من انما التوتة
بادر سايه ودر خانش القيد راجع الى الروضة كركش انيد

قوله بهار كركي كه جلا اتر ليل بود قلمش نيز قول
كل اوزره نك انجوكوي عرق درخشم اين بار در خان تاب
بيوستان اي نيه بايلي اوزدوستان اي مع ذلك القدين
اوس منته اتفاق بيت نفع الميه مصدر ميمي يعني البيوت
انبار وفي بعض النسخ صحت بيت انبار موضع خوش قوم
وصف لذلك البستان ودر خان دكش ووصف كركي كند
درهم ان جميع بعضه لوق بعض كركي كه كانك بقول في حقه قوده
مينيا بكسر الميم يعني القادورة برخالش رفته است تشبيه الازمار
النبتة على الارض بالنار وروية المتفرقة عليها ومن غفل عن هذا قال
في تفسيره سابعده كره ما كركي في الجوهري لانه ورد في استعماله
وعقد بالكره وعقدوا التحل ثريا بالنار يبرون انما كركش
نفع النما يعني من فوق لايون نكلكل جاد او نية اسمنون او نية
تشبيه الازمار بالنبتة على مثل شجرة الشفاح والكركي بالنار
روضة اي هي روضة وهي ارض ذات ازمار واغار ماء حارها
سلسال اي سبل سوغه في اللق واسم روضة في لغة دوق بالفتح
والسكون الشجرة العظيمة سمح صوت كرم وفتح طير اي تلك
الدوق موزون كالشعر ان اقله الى روضة يبر بفتح الباء
النارسي ازل لاهي دككركي ان المتلوة بالوان متعددة وبن
اصلا وان نفع الواو ولا خفت الحرة كركت الواو بركتها اشارة لا
دوحة يبر كالاذر اذ يوه ناي لونا كون من انما التوتة
بادر سايه ودر خانش القيد راجع الى الروضة كركش انيد

دینکلی و برین بیاضند در سره هم
از برون بیاضند در سره هم
دینکلی و برین بیاضند در سره هم

[illegible][illegible]

اول یار شاه فلک الله و سر و تاج و
تیر و کلاه عظمی شعله ای
زبانیک و خنجر سید یعنی زماره اولان
خلق آنزد خنجر و نذر اولان کلاه عظمی
یعنی خلق کلاه ای سر اولان یعنی خلق
یعنی **سید** کشتند و کلاه و مو کشتند
و دشمنان او را بر سر مشهور و مظهر
دولت قاهره سید بازو سید یعنی
زینت قاهره آنکس ایله قتل و کشت
نیکی بوش ایله یار شاه عظمی و خنجر
سید ایله ریلو روشن و خنجر سید
جوان عظیم یعنی آنکس ایله روشن اولان
خلق
منت باهره در مراد اسلامه
جمله ربه و بوم و جهر و خلق حق ایله
یعنی خلق جوان و لطافت آنزد
ایسلام کفر یعنی اعتبار ایسلام
ایستغفر سید و او صاحب
اولان یار شاه ایستغفر ایستغفر
سید و ایستغفر ایستغفر

(Faint handwritten notes in Persian script)

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

قال الله تعالى ومن يراد ان يهدي شرا صرحه للاسلام وضاع
في المعنى كمن يروج اكابرناقت الافاق النواحي والاطراف ويجمع
جميع مكنون اخلاق جميع خلق يسكنون اللام وحقها السجدة
غاية اوست يثير الاوزير كمنش من النون والخير راجع الى قوله
مكة طاعتت روح يشبه الهم لا يوزن ان متعقب وكن دوست
وقيل في الترجمة كمن يظن غياي اين دوست في طاعت اولوردي
دوست برهنگي از سائر سندن كان وخواجي جمع حاشية على الزمة
والشاه على كل واحد من جميع العباد والحكم خدني معين انما هو عاده
الملك كمن در داد ان خدمت تهاون بالفا رسته سستی وجمال
بالفا رسته كالملي و داد اند اي بخودون الامهال سرائير بجهت الله
در موضع بفتح الميم موضع العزم وكبر كالملي خلق في الجوارى خطاب
ايضا و در محل خطاب المحل قوله على ان الموضع بفتح الميم كمن ان طاعة
و درويشان استثناء كمن شكرت بزرگان واجبلت متعلق
الانظر و ذكر جميل عطف على كمن و دعا خير عطف عليه و ادراجين خدمت
اي شكر النعمه والذكر جميل و دعا خير و رجب و ايتريت و احسن
كمن در حضور ان من كوخاني المواجزة و علايقه كمن اين يعني ادا شكر
و دعا كمن در حضور و مواجزة است بتخص و ربا نزيك است وان
يعني ادا شكر و دعا كمن در غيبت است از عطف دور و في بعض النسخ
وقع هذا اللفظ و اجابته من قولهم بشت و نايك است شدا
قوي ان مقام ظهر الخلق من النور ناجو اي شكك فرزنداد لفظا
قد استعمل متعونا و لا زنا بالثري طو فرغ و فوغني و المنا سبنا اللام

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

و ادراجين را نظرنا في الام الحارة تحت خطي شمس ختم كمن
بجان افرين شرط خاص كمن خدمت معلوم عام را فراه الشرط والمصلحة
الشرعية سدا مؤخر فالمدح حينئذ يكون شرطا ويكمل ان يكون كمن اذ
في قولنا لطف هناك افرين سدا مؤخر خاص كمن خدمت معلوم عام را بيان
لتوكلت شخصات دولت جاويزاقت اي و جدد دول مؤتمدة
كمن كمن نام زير سبت علكه بكونه كمن عقبش الضمير راجع الى قوله كمن
خير زنده كمن نام را فمن بن اسم كمن كمن رايي نهو ج وصف تراك كمن
و كمن كمن نام را فمن بن اسم كمن كمن رايي نهو ج وصف تراك كمن
الشين بالفا رسته زن پيرايه كمن ليست روي دلا رام را كمن كان حسن
الوجه فدا لا يحتاج الى التبرين و قال ابن الزوني في هذا المعنى
و المالحى الايجلة لتقيته يتيم من حسن اذا كان تصا فاما كمال اذا
كان مؤفرا كمن كمن كمن الى ان يزداد و قيل في الترجمة كمن
فلك اذ سس شاد لطف لوي اوش بجليه بر وجود طو غدي بواياد
بولدي ايد و لطف كمن ايد اود قودي كمن اكل خير ليري اول خوش نامل
و علكه كمن ايليه يا ايليه ايا فضل حاجت مشاط يوق روي دلا رام
عذر تقيته خدمت و سوجي اختيار عزيت تعقيب و دعا كمن كمن
و سلازمت خدمت بارگاه حاو ذوي روي اي تتبع التفتيش طازنة
باب بنا برانست اي بنيت على الخطة كمن طازنة كمن اعلان الهمة
في كل مكان اتم كمن الحاء لوجه فني قوله طازنة جماعة واحدة و در فضائل
فضل و فضيلة هذا التفتيش المعقضة بنز جهر كمن مشهور بالفضل
سختي كمن كمن اي بديون و يذكرون لفضائل كمن اي غير كمن

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the left page.

دواء جاريانند
صورتان بچيان است و مختصا بپيش سكو
سوز صمغ آبي اول و سوزني فوق سويل
چينو كه نيز سندر زو پيش سكو
نوشته اند كه سندن سوان اخيه لواوكو
كوش نور دو دود و زبان كمي
ع ١٠٠٠

ابریشم اولم بودیم
 وجه بر او و سرم و جامه
 صفائی نغف ملو قلم غنیم
 و صفائی بوی خوش و شب دیو سرسبز
 و سرسبز در که خلق او را ساند و مشهور
 را در اول اولی جانم در جوهر زو شو
 از اراده بر ابریشم کتور می بینی بر
 آیه مقداری اعتباری بود که
قصه آیه بر آیه المیزان
 نوی عزت و شوق
 المیزان المیزان
 بودیم وجه بر صفائی
 ستور صفائی او سرم
 بر تو شعله از ده اولان
 پا و حلق از چو ندرستی
 ابن سید
 و چنان آفتاب قند و اصل
 بر تو طلوع می شود
 و قد وقع فی اشعار العرب بافظ
 ازوند بالو اظم الامام شعر
 فارقت ابرو من لا حایت من اقم
 بعدی کلام طبع جلیل

الحمد لله الذي
جعلنا من
الغنى

فقد استجابتم وجدلته فاستأجرت من ذلك الجبل والهدى على الكثرة
يست نايد مضارع جمل من نودن اي يري اخفض ولا تواضع المصراع
ايضا في فوايد التواضع **مشقوي** حركة اي كل احد كرون اي الرتبة
بدوي بيزاء بكملواوا اقراؤ مضارع من افواحقن يستعمل الارما
ومستد بالتركي يوجلك ويوجلك ويقلب خاؤه زائد في المضارع ولا
نظائره والمزاد بها من المتعدي كسمن انظر في بدوتنا مضارع
من تاخفن قلب خاؤه زائد في المضارع افنا وفي بعض النسخ وقع بدل
في المضارع خرفتن را كرون انما مضارع من انذاخفن سقنا
على الارض ازاده الفاعل المستخلص عن قتال الانام ومن ثم بالتركي
نقط فخذ فخذ عن سوق الكلام كسمن نايد جيكن اقتاده كانه علمه
اقول انديش اي ينبغي الفكر اولاً وانكهي ان بعده كفتار هو اني
الكلام ياي يكون الياء المزد بالاسكان **يست** باباء الفاعل في التركي
التي والمزاد به اول في البناء اندستين بابا الفاعل في ايضا
بعده ديوار فالتكرار كلاس والكلام كالبناء والمزاد به فاعل
حقيقه الفاعل لا تفتت الياء قبل وفي المضارع في الاضداد السطلي
بندى باباء المصدر في وصف تركي في بالتركي نقل في الجمل دائم ولا يفتت
بستان حتى اجمع از ياره التفتت شادي باباء المصدر في المضارع
في جويي في فوشم اي ابيد في ذلك در كنعان اسم يار نشاء في الجمل
عم لكان حكيم را مازجل مازجل مازجل في ذلك في نيوتة كفتند
حكمت اركاموشني اي من نقلت لكنت كفت ازنا بينا يان لائم
تاجاي ينشد ياي تنهند اي ينشون موضع القدم بالعصا مثلاً

فقد استجابتم وجدلته فاستأجرت من ذلك الجبل والهدى على الكثرة
يست نايد مضارع جمل من نودن اي يري اخفض ولا تواضع المصراع
ايضا في فوايد التواضع مشقوي حركة اي كل احد كرون اي الرتبة
بدوي بيزاء بكملواوا اقراؤ مضارع من افواحقن يستعمل الارما
ومستد بالتركي يوجلك ويوجلك ويقلب خاؤه زائد في المضارع ولا
نظائره والمزاد بها من المتعدي كسمن انظر في بدوتنا مضارع
من تاخفن قلب خاؤه زائد في المضارع افنا وفي بعض النسخ وقع بدل
في المضارع خرفتن را كرون انما مضارع من انذاخفن سقنا
على الارض ازاده الفاعل المستخلص عن قتال الانام ومن ثم بالتركي
نقط فخذ فخذ عن سوق الكلام كسمن نايد جيكن اقتاده كانه علمه
اقول انديش اي ينبغي الفكر اولاً وانكهي ان بعده كفتار هو اني
الكلام ياي يكون الياء المزد بالاسكان يست باباء الفاعل في التركي
التي والمزاد به اول في البناء اندستين بابا الفاعل في ايضا
بعده ديوار فالتكرار كلاس والكلام كالبناء والمزاد به فاعل
حقيقه الفاعل لا تفتت الياء قبل وفي المضارع في الاضداد السطلي
بندى باباء المصدر في وصف تركي في بالتركي نقل في الجمل دائم ولا يفتت
بستان حتى اجمع از ياره التفتت شادي باباء المصدر في المضارع
في جويي في فوشم اي ابيد في ذلك در كنعان اسم يار نشاء في الجمل
عم لكان حكيم را مازجل مازجل مازجل في ذلك في نيوتة كفتند
حكمت اركاموشني اي من نقلت لكنت كفت ازنا بينا يان لائم
تاجاي ينشد ياي تنهند اي ينشون موضع القدم بالعصا مثلاً

ثم يعطون القدم ثمة قدم الخروج بنج الكفا والداروشد يماض
يعني تقدم تقدم من تقدم الخروج فاعل العمل قبل المولج كالقول
لنظا ومعنى وقد تيقنا القدم كيك لزال المشددة علا من قدم با
لشديد وقال الشاعر في المعنى قد راجلك قبل الخلو
موضعهم فمن علا لقامن غرة زلجا الذي يفتحن الزلقة والقوة
بكر العين الغرور و زلجا بنج الام والف الاشباع يعني زل
منع اريد بسكون الياء المصدر في وتاء المقابلة في وجوليك
اصلهم في ليا زماي امين از مودن في الترجمة وانك بعد ان
كل عبارة عن التزوج في الاصطلاح فمن قال يخر من رانج فخر
فخر في الاصطلاح كخر شاطر بود وخرس يخرس مع لشار
خر زند يخرس ليعمل يناسب المقام او لفظ زند في امثال في المقام
يعني الهجوم والمدة فلا حاجة الى التعديل في شطر دروين لفظ
دوي بالا لا بمعنى الضرب بالتركي توج اعلم ان الياء والنون لا تاداة النسب
وهو الشئ في المقام بخود ووين وجوين ووين ووين ووين ووين ووين
بالتركي قوش قاشق شيشه رجل البازي بالصفرة اللون والشدة بلا ما
سمن الذين يعلمون فلا تفتت الى تعريف بالاعلم كمر بنم الحان
الفاخر في السور شيرت در كوش موش اي اسود اخذ الفاعل
ليكوشت در مضارع بالفتا الهاء في جويي يلك مقصود
من ايراد الاشارة ان يقول ان رجل قليل البهاة بالنسبة الى العالم الفاعل
فلا يلبق لمان امشك كبا الما كبا وسعت بنتين في الوسعة اخلاق
بزرگان كرجم از عوايب جمع عيب كالعيب والعاب زير كستان

ثم يعطون القدم ثمة قدم الخروج بنج الكفا والداروشد يماض
يعني تقدم تقدم من تقدم الخروج فاعل العمل قبل المولج كالقول
لنظا ومعنى وقد تيقنا القدم كيك لزال المشددة علا من قدم با
لشديد وقال الشاعر في المعنى قد راجلك قبل الخلو
موضعهم فمن علا لقامن غرة زلجا الذي يفتحن الزلقة والقوة
بكر العين الغرور و زلجا بنج الام والف الاشباع يعني زل
منع اريد بسكون الياء المصدر في وتاء المقابلة في وجوليك
اصلهم في ليا زماي امين از مودن في الترجمة وانك بعد ان
كل عبارة عن التزوج في الاصطلاح فمن قال يخر من رانج فخر
فخر في الاصطلاح كخر شاطر بود وخرس يخرس مع لشار
خر زند يخرس ليعمل يناسب المقام او لفظ زند في امثال في المقام
يعني الهجوم والمدة فلا حاجة الى التعديل في شطر دروين لفظ
دوي بالا لا بمعنى الضرب بالتركي توج اعلم ان الياء والنون لا تاداة النسب
وهو الشئ في المقام بخود ووين وجوين ووين ووين ووين ووين ووين
بالتركي قوش قاشق شيشه رجل البازي بالصفرة اللون والشدة بلا ما
سمن الذين يعلمون فلا تفتت الى تعريف بالاعلم كمر بنم الحان
الفاخر في السور شيرت در كوش موش اي اسود اخذ الفاعل
ليكوشت در مضارع بالفتا الهاء في جويي يلك مقصود
من ايراد الاشارة ان يقول ان رجل قليل البهاة بالنسبة الى العالم الفاعل
فلا يلبق لمان امشك كبا الما كبا وسعت بنتين في الوسعة اخلاق
بزرگان كرجم از عوايب جمع عيب كالعيب والعاب زير كستان

[illegible]

شعر ان آثار نادر علیها فانظر وابعدها لئلا تارکها
 دلی روزی بیاا الوجهه فیها بخت مرهون کند رکاز دوشان
 دعای تعلیل افر و قبله الترتیبه قطعه بخیر قلم باو نظر تبت
 دوشه بزین هر زین سرار این عرض برتش در کم و قاله یار
 چون دکل فایز قایم یکر صاحب اولان رحمت ایدب دوز در
 ایچون ال دعایه اسمان نظر ای ترقیته در ترتیب کتاب
 یعنی کلمات و تهذیب کلمات التهذیب کالتقیه و ایجاو سخن
 عطف علیه مصلحت دکان دید ناعلی بدو میرست نه راجع ال
 اسمان نظر تا مرین بمعنی این و لفظ مرزاید تحسین اللفظ و کون
 بمعنی تعداد بعید روضه رعنا یعنی کلمات و حدیقه قال نعم
 الضاحک الحدیقه الروضه ذات الشجر قال الله تعالی و حدایق علیا
 و قیل الحدیقه کل کلمات علیها حدیقه علی وزن حر الی الله
 چون بخت بکس الباء و الحاق صیغ و فتح ابن شامع یعنی مثل الخیبه
 بخت بنمها با اعلی قیامه ابدا اتفاق افتاد یعنی اسمان
 انظار دای الاثر نیکون نرا کتاب بر تن علی ثابته ابرار کلمه
 ازین سبب مختصر تا علامت و مالت بیخامد معضای سخن
 من بیخامد بمعنی آفر شدن و السلام باب اول
 در سیرت پادشاهان تدوینت فی السیرت کتاب دوم
 در اخلاق و درویشان الاخلاق جمع خلقی باب سوم
 در فضیلت قناعت کرا التنازع لانیفی باب چهارم
 در نوایه خاموسیه از فی السکون فی شیره باب پنجم

مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...

یعنون عن امضاء مع القدرة عليه والتدبیر الحسنین اللام فی نفس
قال النبی صلی الله علیه و آله یادی منادیم الیوم الذین کانوا جوارحهم علی الله
یتوم الامن عنای عن الاسادة حکایت روی عن عیسی بن عیسی
ان الحسن الامین احسن الیک وذلک حکایتا انما الاحسان ان تحسن الی من
اساء الیک ملک راجع الی علی السیر رحمة الله علیه سبب هذا الکلام
و از سر خوان او اعلام ان لفظ سیر یعنی علی بن ابی طالب و سبب این است
و الاخر بالترکی اوج و الاخر بالترکی و قبل لفظ سیر اما زاید و التقید از
او در کلمات لفظ در زاید لفظ سیر و زید دیگر معنا بود ای کمال
خلاف الوزیر الفاضل که استانی جنس ما را نشاید ای لایقین جنس
الوزیر و در حقیقت پادشاهان ای فی محرم جز بر کانی باید المصداق
یعنی غیر الصدق سخن گفتن زیرا که کذب آن مرد ای ذلک لفظ
ملک را در شمار داد یعنی شتر که خوف آنها و ما را گفت ای تالکها
لایقین ملک ای ذلک السلطان روی ازین سخن درهم شید منی بلای
بالترکی یوزن سوزن و برتری و گفت مران دروغ و فی بعضی
دروغ و می پسندید ترا و لفظ سیر معول من پسندیدن معنی القبول
و لفظ سیر علی بنین احد هما الرطب و الاخر التفصیل و المراد بها الاخر
ازین راست که تو گفتی و علیه بگوید که انرا روی در سیر که نباید الوحدة
و هو التخلیص من قتل الظلوم و این را بنا بر حقیقت بغیر انما ای فاعدا
الذین قتل منی عاقبت و می قتل الظلوم و حکایت اند که دروغ
مصحاح است و وصف ترستی من استخفی به از راست فتنه انگیز
و صف ترستی من الکفین بیت مر شاهان معول کند قدم

مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...

لوزن

مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...

مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...

لوزن لا لوزن کائنات که او کوید حیف یعنی ظلم باشد که کوید و
فیما لا یجوز بیت مر سلطان انک بدو کن ایله حیف و لا
سوزیرا عاقلانید حکایت بر طاق هوالتی معصرون او اقبال
بالترکی کمر ایوان بکسر الحرفه عربی و فتحها فارسی معناه انک اقبال
الذی یتیمه بلوسن استعاطین او الفتره و الاصفه العلیه و منه ایوان
کسری و معیاد و این اصل او و ان نایدت من احدی الواوین یام
فریدون و بواسر ملک که اکثر الاقوالیم خمسانه و کان
طیلم من الرجال یتال کان طوله سبعه ارباع و عرض صدره
ربح و هو اول من رتب الناس فی المراتب و المناصب و هو
اول من اوشب الخیر علی اهل فنیج البغال و هو قتل النمل که لا یقل الابل
لا طعام الحیثین الذین خلطها اندکها علی تنکب و کاننا یجرب
لا تسکمان اذا جاعا لا یطع الا بایح و لحنه یقتل کل یوم حلیطها
ثم قتل فریدون انتقاما من دم ابیه نوشت بود و المکتوب فیه
الابیات شری جهان ای برادر نماند مضارع منیخ من ماندن بکسر
ای لایقین لاحد دل اندر جهان آفرین و صف ترستی بنزد من
ان علق قلبک بالله تعالی فقط مکن عکیده بر ملک دنیا ای لانتکی
الملك الدنیا و پشت طغی بکیدی لا یعتمد علیه کسبیا ریحان
مثل تو برورد ای ربی و کشت و قتل جوانک تقدیر من
مفعول مقدم بقول کند و فاعله جان پاک چه برخت مردن چه
بروزی خاک ای هاستیان حکایت یکی از ملوک خراسان ای و
من سلاطین مملکت خراسان سلط محمود و هو ملک شهروا سیر

مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...

مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...
مجلسی در این مجلس...

الصلوة

مطلب فی بیان
نوشتر خوان

سر علم حیات که کما بعد است

و فی ستمه اربعین من مکه ولد رسول اندم و مات انوشروان و
عزله بنی هاشم بن سین و قال دم ولدت انا فی زمن الملك العادل
ولم یکن فی شهر مذکوره فی السن القاس کریم کسی گذشت آن
زمان که انوشروان نماند آنکه کما عرفت انا خبری بیالوجه
کن ان فلان کنایه است بر آنکه سخی بر افراد الان و غیبت شایع
کما قال دم الدینا غیبت الکلباس و فخل الجبال فلا تبغی عن **حکایت**
طلب رجل من عالم فقام فبشع ايام حاشه ذم وقت لهاد و ان
بیشتر بالباد الفارسی ای اقدمین وقت که بانکه بر اید فلان نماند
ای بگوید فلان فلان و قبل التشر **حکایت** ای سخی اولوی بر التشره کوی
بر او زده و ارفند انکه بر نشان قتی اولی بر شش که آنی بر
التشره تود لور فلک آنی شویله بیدی که بر خوان قتی نوشتن
روانک اوی در قالدی خبر **حکایت** چون دور کردی که نوشتن
قتی عرکی صای غیبت و خبر اید ای فلان شونان او کردی
کم دیه لراول فلان قتی **حکایت** مکه ناده الهزله للوحده
راستندیم فی خبر کوتاه ای قصیر بود و غیره و دیگر برادرش
ای اخوه الاخر بلند و خوب روی ای بخانه القدر الحسن
باری اعلم ان لفظ بار می بخانه لعل کبریا و الهزله شونان و کمره
بنج الیه و تشدید الراء و امرن لفظ باریدن و قدیم فعل صفت
و معنی الطریق و الاذهنا و المعنی الثالث و الیه الوحده ای مره
واحد یزدش ای الملك بکرا حیت بختیف الیه مصدر کمره
و فی بعض النسخ وقع بدل یزدش حقات ای احتار روی

و فی ستمه اربعین من مکه ولد رسول اندم و مات انوشروان و
عزله بنی هاشم بن سین و قال دم ولدت انا فی زمن الملك العادل
ولم یکن فی شهر مذکوره فی السن القاس کریم کسی گذشت آن
زمان که انوشروان نماند آنکه کما عرفت انا خبری بیالوجه
کن ان فلان کنایه است بر آنکه سخی بر افراد الان و غیبت شایع
کما قال دم الدینا غیبت الکلباس و فخل الجبال فلا تبغی عن **حکایت**
طلب رجل من عالم فقام فبشع ايام حاشه ذم وقت لهاد و ان
بیشتر بالباد الفارسی ای اقدمین وقت که بانکه بر اید فلان نماند
ای بگوید فلان فلان و قبل التشر **حکایت** ای سخی اولوی بر التشره کوی
بر او زده و ارفند انکه بر نشان قتی اولی بر شش که آنی بر
التشره تود لور فلک آنی شویله بیدی که بر خوان قتی نوشتن
روانک اوی در قالدی خبر **حکایت** چون دور کردی که نوشتن
قتی عرکی صای غیبت و خبر اید ای فلان شونان او کردی
کم دیه لراول فلان قتی **حکایت** مکه ناده الهزله للوحده
راستندیم فی خبر کوتاه ای قصیر بود و غیره و دیگر برادرش
ای اخوه الاخر بلند و خوب روی ای بخانه القدر الحسن
باری اعلم ان لفظ بار می بخانه لعل کبریا و الهزله شونان و کمره
بنج الیه و تشدید الراء و امرن لفظ باریدن و قدیم فعل صفت
و معنی الطریق و الاذهنا و المعنی الثالث و الیه الوحده ای مره
واحد یزدش ای الملك بکرا حیت بختیف الیه مصدر کمره
و فی بعض النسخ وقع بدل یزدش حقات ای احتار روی

نظر کرده

نظر کرد پسر ای دلسلا بن القنبر القنبر بفرست و استعصا
و زیارت ای نطق و کنت ای بدو کوتاه و فرمود بختی عاقل
تعبیر القدر افضل که نادان بلند ای من الجبال الطویل عاقله
بقوله ذم حرجی بکانت مرثیه بیت بهتر ای لبس کل ما یكون فی
القدر اکبر فی القیمه اولی و کثره ذم کیون الشی فی القدا صفر
و فی القدر اکبر که الشاة نطینة ان طاهره بالطاهره مع
صفره و النیل حیت ای بحس مع کبر **حکایت** اقل ای صفر
جبال الارض الامتد یخفی فی لان القضا الیه نظر و القضا طور
اسم جبل مدین سحر سحریم کلام القدریه واذ ای و حال
ان الطور لاعظم الامم للتکید عنقاده قدرا نص علی خبر
و من لا عطف علی و قیل فی التشریه **حکایت** اگر چه در صغیری
طور طایفی و لیکه منزل و قدری بود جیدی عنقاده **حکایت**
ان شید که لا غرانا ای علم منزل کنت روزی بیالوجه
بالم ای الامم من البلد و اومی فزید بنج الناء و سکون اقرار
و کسر الاء و سکون الفاصله بین التسمین اسب تازی ای اکرم
العربی کر ضعیف و ذیل بود چنان ای مع کوز ضعیف از طو
الهزله للوحده قرینه و اذلی پدر ای الملك بخندید و نجبان
کلامه و ارکان دولت پسندیدند ای احتسوا کلامه و برادر
نجان المراد انهم یعمیم قلوبهم بر بخندید **حکایت** نامر سخن گفتند بخت
معناه بالشرکی که کشی سوز سوزیش اولای غیره بهر شش نهفت
بختین ای سوز باشد کافیل از محتوحت لسان هر سه

نظر کرد پسر ای دلسلا بن القنبر القنبر بفرست و استعصا
و زیارت ای نطق و کنت ای بدو کوتاه و فرمود بختی عاقل
تعبیر القدر افضل که نادان بلند ای من الجبال الطویل عاقله
بقوله ذم حرجی بکانت مرثیه بیت بهتر ای لبس کل ما یكون فی
القدر اکبر فی القیمه اولی و کثره ذم کیون الشی فی القدا صفر
و فی القدر اکبر که الشاة نطینة ان طاهره بالطاهره مع
صفره و النیل حیت ای بحس مع کبر **حکایت** اقل ای صفر
جبال الارض الامتد یخفی فی لان القضا الیه نظر و القضا طور
اسم جبل مدین سحر سحریم کلام القدریه واذ ای و حال
ان الطور لاعظم الامم للتکید عنقاده قدرا نص علی خبر
و من لا عطف علی و قیل فی التشریه **حکایت** اگر چه در صغیری
طور طایفی و لیکه منزل و قدری بود جیدی عنقاده **حکایت**
ان شید که لا غرانا ای علم منزل کنت روزی بیالوجه
بالم ای الامم من البلد و اومی فزید بنج الناء و سکون اقرار
و کسر الاء و سکون الفاصله بین التسمین اسب تازی ای اکرم
العربی کر ضعیف و ذیل بود چنان ای مع کوز ضعیف از طو
الهزله للوحده قرینه و اذلی پدر ای الملك بخندید و نجبان
کلامه و ارکان دولت پسندیدند ای احتسوا کلامه و برادر
نجان المراد انهم یعمیم قلوبهم بر بخندید **حکایت** نامر سخن گفتند بخت
معناه بالشرکی که کشی سوز سوزیش اولای غیره بهر شش نهفت
بختین ای سوز باشد کافیل از محتوحت لسان هر سه

نظر کرده

چون که در این کتاب
در بیان این که
چون که در این کتاب

بالتحریر

بیاورد الوافی و عوینت همیشه همان میزبانی من بر آن که خالیت
ای من استماع شاید ای قیل که یکنک ای التبر بالترقی قیلان
خفت باشد و ما که نماند من معنی البیت هو السجود من الالهة
الکلی فلا تلتفت الی الاوامر التي ذکرنا بعض الانام و قیل فی التبر
تقطع تانکشی که سوز سوزی انک خیشی و یان یا شش اول
بر همیشه هاند که اسزور شاید که یکنک یا شش اول
که در آن مدت ای المدة التي وقع فیها الکلمات فیها و ششمنی بیا
الوحدة صوب و شدید روی نمود ما من من نودن می کو شترک
کاترچ یا بیا الغرایب و قال فی التخرج التوجیه کو شترک و کو شترک
قال و المعنی الاول فاذا عرفت حقیقت الحال فلا تلتفت الی قیل
و قال چون در لشکر یا غایب و ششمنی روی بهم آوردند
فی المعركة اول کسی که اسب در میدان بکمر ایستاد و ششمنی
را ندان بود اشاره الی ذلك الابن التفسیر و گفت **تقطع**
آن زمن بایم که روز جنگ بالامانة والمعنی فیوم فیوم یعنی
بیا الحکما بشت من ای لا افرح فی تری ظری آن من کاند
اهل که اندر نم اقتبل للوزن میان خاک خون ای بیل التبر
والدم یعنی سرن بیا الوحدة والمراد اسب بقرینه المخلوین
قال فی تفسیر یعنی رأسی فقد غفل من الالهة فلا تلتفت الفارسیة
لا یجی للمشکل هر که وفی بعض النسخ انک جنگ در بخون خویش
بازی میکند قول روز میدان الظاهر از قول بازی میکند
و یجمل ان یکن ظنار و لقول جنگ را علی طریق التنازع و انک

بخون لشکری بازی کند
تقدیر نموده در سن

چون که در این کتاب
در بیان این که
چون که در این کتاب

بکر

چون که در این کتاب
در بیان این که
چون که در این کتاب

بکر و بخون لشکری ای بازی میکند لانه اذ اهر ب یکن سبنا
لانهم لم یسکروا قیل فی التبر **قطع** اول که کول من صواش کونده ادره
کو شترک اول نیم که طریخ و قان اچه کوره سن سری جنگ کتورن
کند و قان اید اید اید کمان جنگ کونده هر کوی دو کوی خون کوی
این بگفت ای قان نه الکلمات و بر سیاه و ششمنی روز سناه فی الاصل
از هم علیه یکنک لیر و الاصلح قدر لفظ ششمنی روز و بی بند سناه
بالتبر که بر ششمنی از مردان کار دیده بنداخت ای اسطلم یا با سیف
او از رخ او خیره چون پیش پید آمد بعد از العمل زمین خدمت
ببوسید علی و الذاب و گفت **قطع** ای حوضاء که اسب و
سنا و من قدره و قال یعنی ای پدر من که این خوف المندی بقرینه العالم
ای که که و ذوالخف شایع فی کلهم فقد غفل عن المعنی ششمنی انک الحفظ
و المعنی بالتبر یعنی ششمنی حقیق نموده اشاره الی اول الحکما من الالهة
نظر الیه باقتداره و هو غفلان بالفراسته تادرتی ای الفطنة فی الاکثار
فی الاعضاء من زیننداری من پنداشتن فی الخلق اسب معناه
الی قول لا عریان وصفه ترکیبی و من قال یعنی در میان میدان تفخلف
عن غفلان المعنی بکاراید ای ششمنی روز میدان طرف نکا و باک
الفارسی پرواری ای الذین بانواع العلف و معنی البیت بالتبر
بلی ارقا ایش کلور میدان کونده بسلو صفر و کل فی التبر
قطع ای که ششمنی سکا کورندی حقیق کورای بکله حج و پرواری
انچیک بیلوات کلور ایش بسلو و کور جنگ یار می آورده اند
فی الحکما که سیاه دشمن بسیار بود انک لشکر العدو کثیر و انما انک

بکر

چون که در این کتاب
در بیان این که
چون که در این کتاب

ابن سید

زیر میدان کوی و میدان کوی
سلو و ایش برار بسلو و سجن کوا
ایش برامن لاغریان انچه بسلو
مولانا جابینک بویتن و واقع اوشه
عاشق حیان شندی لاغریان کن بدن
حسن عشق و ان رغما در لاغریست
در ششمنی بونده جاست
معناش در سن
پرواری بسلو و سن

حکایت ایش کور و سکر و ششمنی
قیاس سن اید و بیزن و زاریدن
حق

وكان بولاع قليلا طائفة الحرة للوعدة انك قصد كبريت اسعد
يعني كبريت كروند اي قصدوا القار بسر اي الابن القيصير
هروموز اي صاح وكفت اي مردان يوشيد في القنال تا بانا
الغوانيته جاز زمان يوشيد بانوان الزانية وبعين السخ
بابا الزانغانيته جاز زمان يوشيد بانا سوارانز بلغان او
الداستية تموز وهاووقع في اشي بقية الكيان لمان فلان تموز
اذا هم بغير روية زيادت كشت بكيار انمة داحه حلكه كردند
اي كل الكسر شيدم لدرال روز اي في اليوم بر دشمن ظفر شيد
ملك ابو الان القيصير سر جوشن الفيراج اي بوسيد و
در كنار كرفت وكونايد خالا الوعدة كا صرح به صاحب بحر
الغراب ومن قال يعني دراغوش كرديك دست نقد نظر
الى المني القوي وغفل عن الاصطلاح ومرتو نظر برش بالكة
المجولة بمخ زياده كروناوي بعد عويش يعني مشرف زمان خوش
ولفظ كرومقدر على احوال القاعدة في الاجاح برادران حيدر بوند
كا قيل قرب القار اشد العناز ومرتو طعامش كروند لقتل
خواهرش اي اخته ازخود بالقم اي من العلية بديد وديچ
بالتركي بجز برهوزد للتشبه بسرديافت اي تغلق ونهم
دوست از طعام باز شيد ايم باكل وكفت محاسن اي وقفي
منه الغصية كه منمندان بيمردن وبي هشارن جاي ايشان كريد
كس نيابد اي لايان احد بر سر سايه نوم والمزاد بناطير معروف
نيال بالبيوش ورماني وويليش سوارايسن في الهوا وبعين

فی وینظر فرخنده ویدیر ودر خاصیت معرّوفه و بهی ان کل من وقع فی ظلمه یبصر سلطانا وادخانی فی النجاة از جهان شود معدوم لان خاصیت الاموال و تیلغ التبرجیه **بیت** یستوشک کلک سینه کلیمه کر کهما جهاند بولیمه یوز ای الملک را ازین حالت ای من قصد الاخرة فکل الاخ الغفیر آگاهی دادند ای اعلوه به از ارشاد الغفیر راجع الی الغفیر بخواند و احضر یدین یدیه و کوشمالی بآئین قوتی بودنی بواجب ای ببکون واجبا و ادیسع یدک من الاخرة از اطراف بلاد جمع بلد کمال و جل حصه شریعی من کرد ای حق مقصد من شانها این رضی به اهل احسنه ناخته بنشت ای اسکن و نزرع بر خاست ای ارفع اعلان خاستن بالالف بمعنی القيام و بالواو التسمیة الکتابیه ای خواستن بمعنی الارادة و کذا اند کرده بنفع الدال و سکون الهاء الایلیه درویشی ای عثرة فقره در طبیی بیاد الودهه بحسبند ای نیامون و در پادشاه و در اعلی مع سعت کفخند بمن کاف الفکر ای ایسکان **تفسیر** نیا نیا نصف خواجه کر خور در اخای بالقرنی تکرینی بیدل در ویش ن کر کنیزی کر مقصود من دیگر ملک انگلیس که در پادشاه و لایسح عجمان و در بند الفکی کر و قیلغ التبرجیه تکرینی شری یرم الیک سینه لرین درویش و زوای ای ای کر اقلیم و در پادشاه تکرانید کر آکر باقلیم و فی **حکایت** طایفه و زدن آب بالانف و الحیة نفید الودهه بر سر کوهی بیاد الودهه نشسته بودند ان اخذوه کانا و متفقد بقوله و الفاء موضع النون و کاروا

فی وینظر فرقه فی ویلیر وراخصه معروفة و بهای آن کل من فرقه فی
 غلام بیس سلطان او غنیای الفایه ازجهان شود معدوم لایقاً خاصه
 الا لاول و قیل فی التبریه **بی** بیوشک کلک سینه کلایه که کهای
 جهانده بویله **بی** یوز ای الملک از این حالت ای من قتل الاونه
 قتل الاخ القصر کاهی دادند ای اعلوه به از رئیس و القصر

الله تعالى وروستى اولاد انور بنامه
 نصفتى پناه اور نصفتى درو شير
 بدل ايلوا و شهاب اقليم ملكى
 طوتر و حمام ضبط ايلوا اقليم
 قناعت ايلوا اخلاص پناه درو شير
 اقليم فتح ايلوا كبر و قيد نادر
 قناعت كن اقليم اقليم بر اندك
 مرسلطان و درو شير پناه
 سقى

وہی ہے جس نے اسے

وكونوا الياء مكان الواو ليست لفظا بولغا مقدرا كاعت غير مفرقة
ورجعت بلدان بالفتح والتسكون جمع بلد كل واحد من اهل الكايد كالكامل
للاضافة جمع كيد وهو الكرايتان بمعنى هولاء مرعوب اهل الكايد كانوا
في شدة الخوف والبرع والفرح وشكر سلطانهم على بقولهم
انك طاعة ان طاعة عدين شجع نفعيل بمعنى الفاعل ازخاء كوني
الفتح بفتح القاف وتشديد اللام على الجبل بدست اورد بودند اي
حفظوا وعلما بالفارسي بناء كاه وگادی ووجهل مكان يا وای اي
يرجع اليه شي ليلا ونا را خود ساخته اي بودند مدبران
جمع مدبر علما على اهل الفرس مالک جمع مملکة ان طرف در دفع
مفرقت خلاف المنفعة ايشان مشورت بسكون الشين ومنها
وهو الشورى كردند وگادی وگادی بنهيم كراين طائفة ايشان
الى تولد زوان عرب بدين نسق بفتح النون بمعنى النظم روزگار
بياء الوحدة مداومت كالمواظبة لفظا ومعنى ثابته والمداومة
ايجاد الفعل مقاومت معبر قوام فاما المصاحفة وغير ما يارد
والاصح في العبارة ان يكون كلمة بالفتحة مستقلا داخل على قوله
ايشان منمنع كردد بفتح الكاف الفارسي مضارع من كردد اي فعل
من الجماعة الى الاشياء العادي مشوي در حجت بياء الوحدة كس
الكون بمعنى الان كز قد است بای اي الشجرة التي هي قمر الشمس
واختخت عروضا الارض جديدة ولم تستقر فيها بينه وبي
لفظ نير وفتح النون وسكون اليا وفتح الراء بمعنى القوة وعلما باليا
لصحة الاضافة الى قوله مردی بياء الوحدة براي اي يخرج زجای

الوعيد الخوف
الشدید

ملاذی

منیع و بهر محکم

نوع و بهر محکم

نوع و بهر محکم

نوع و بهر محکم

نوع و بهر محکم

نوع و بهر محکم

نوع و بهر محکم

من الامکان

الكون نه از زمان قدیم

لعمركم انكم اهل البيت وكنتم في بعض النسخ كرس والفتح والكرش
مخشان مثل مكان روزگاری ای مدتة بلی بکسر الفاء و
المخشان مخشون بمعنى الوضع والترك بکسر الدال جمع
الى تولد وخرج وکردون بفتح الكاف الفارسي العجلة بالتركية
تعلی از بفتح کسر الیاء العربی عوق الشجرة بکسر الیاء
منقون کسختن ای لا تعلق من مكانه بکسر کاف وفتح الدال
شاید ای بکین کر تفتن بیل لفتة مشتركة چوپر شد اذا
الاء وابل قدام الينبوع وحصل لمن كثير ثريد ای لا يمكن
کدشتن بفتح کسر الیاء وفتح الدال الترمية بفتح التاء
بیرایاق دوترا برادر کوجیلیر دن جیره اگر کولان دوترا
جوق بیل بیل اوز لر جیکر سکد ونگانی ایلد ودر بکسر
بیل بیل چو غلیم کلمه و بی بیل بیل سخن بسکون النون ای
کلام المدبرین برین مقرر شد ای تقر کلامهم علی هذا الزمان
کر بکی را بخت ایشان بختیستل الاخبار و بختیستل ان تفتن
ومن الجاسوس بر زاید کاشند جمع ماضی من کاشتن
الكاف الفارسی ای ارسلوا اليهم واطاعوا عليهم اجد ودمت
النهرة مثل لفظا ومعنى نگاه وانشد للاغارة عليهم تاروخی
خلاف کبر سر قوی بیاء الوحدة رانده بودند ای بولوا السراق
و بفتح الخاء مانده ای بودتی چند بالترکی برنج تون از مردان
ایده فیه تبسیر علی نه تبسیر ان یرسلن مثل نه الاورد جال
حضر والوقایع و بفتح الراء و بفتح الدال و بفتح الجاد المثنی

وكونوا الياء مكان الواو ليست لفظا بولغا مقدرا كاعت غير مفرقة
ورجعت بلدان بالفتح والتسكون جمع بلد كل واحد من اهل الكايد كالكامل
للاضافة جمع كيد وهو الكرايتان بمعنى هولاء مرعوب اهل الكايد كانوا
في شدة الخوف والبرع والفرح وشكر سلطانهم على بقولهم
انك طاعة ان طاعة عدين شجع نفعيل بمعنى الفاعل ازخاء كوني
الفتح بفتح القاف وتشديد اللام على الجبل بدست اورد بودند اي
حفظوا وعلما بالفارسي بناء كاه وگادی ووجهل مكان يا وای اي
يرجع اليه شي ليلا ونا را خود ساخته اي بودند مدبران
جمع مدبر علما على اهل الفرس مالک جمع مملکة ان طرف در دفع
مفرقت خلاف المنفعة ايشان مشورت بسكون الشين ومنها
وهو الشورى كردند وگادی وگادی بنهيم كراين طائفة ايشان
الى تولد زوان عرب بدين نسق بفتح النون بمعنى النظم روزگار
بياء الوحدة مداومت كالمواظبة لفظا ومعنى ثابته والمداومة
ايجاد الفعل مقاومت معبر قوام فاما المصاحفة وغير ما يارد
والاصح في العبارة ان يكون كلمة بالفتحة مستقلا داخل على قوله
ايشان منمنع كردد بفتح الكاف الفارسي مضارع من كردد اي فعل
من الجماعة الى الاشياء العادي مشوي در حجت بياء الوحدة كس
الكون بمعنى الان كز قد است بای اي الشجرة التي هي قمر الشمس
واختخت عروضا الارض جديدة ولم تستقر فيها بينه وبي
لفظ نير وفتح النون وسكون اليا وفتح الراء بمعنى القوة وعلما باليا
لصحة الاضافة الى قوله مردی بياء الوحدة براي اي يخرج زجای

وكونوا الياء مكان الواو ليست لفظا بولغا مقدرا كاعت غير مفرقة
ورجعت بلدان بالفتح والتسكون جمع بلد كل واحد من اهل الكايد كالكامل
للاضافة جمع كيد وهو الكرايتان بمعنى هولاء مرعوب اهل الكايد كانوا
في شدة الخوف والبرع والفرح وشكر سلطانهم على بقولهم
انك طاعة ان طاعة عدين شجع نفعيل بمعنى الفاعل ازخاء كوني
الفتح بفتح القاف وتشديد اللام على الجبل بدست اورد بودند اي
حفظوا وعلما بالفارسي بناء كاه وگادی ووجهل مكان يا وای اي
يرجع اليه شي ليلا ونا را خود ساخته اي بودند مدبران
جمع مدبر علما على اهل الفرس مالک جمع مملکة ان طرف در دفع
مفرقت خلاف المنفعة ايشان مشورت بسكون الشين ومنها
وهو الشورى كردند وگادی وگادی بنهيم كراين طائفة ايشان
الى تولد زوان عرب بدين نسق بفتح النون بمعنى النظم روزگار
بياء الوحدة مداومت كالمواظبة لفظا ومعنى ثابته والمداومة
ايجاد الفعل مقاومت معبر قوام فاما المصاحفة وغير ما يارد
والاصح في العبارة ان يكون كلمة بالفتحة مستقلا داخل على قوله
ايشان منمنع كردد بفتح الكاف الفارسي مضارع من كردد اي فعل
من الجماعة الى الاشياء العادي مشوي در حجت بياء الوحدة كس
الكون بمعنى الان كز قد است بای اي الشجرة التي هي قمر الشمس
واختخت عروضا الارض جديدة ولم تستقر فيها بينه وبي
لفظ نير وفتح النون وسكون اليا وفتح الراء بمعنى القوة وعلما باليا
لصحة الاضافة الى قوله مردی بياء الوحدة براي اي يخرج زجای

وكونوا الياء مكان الواو ليست لفظا بولغا مقدرا كاعت غير مفرقة
ورجعت بلدان بالفتح والتسكون جمع بلد كل واحد من اهل الكايد كالكامل
للاضافة جمع كيد وهو الكرايتان بمعنى هولاء مرعوب اهل الكايد كانوا
في شدة الخوف والبرع والفرح وشكر سلطانهم على بقولهم
انك طاعة ان طاعة عدين شجع نفعيل بمعنى الفاعل ازخاء كوني
الفتح بفتح القاف وتشديد اللام على الجبل بدست اورد بودند اي
حفظوا وعلما بالفارسي بناء كاه وگادی ووجهل مكان يا وای اي
يرجع اليه شي ليلا ونا را خود ساخته اي بودند مدبران
جمع مدبر علما على اهل الفرس مالک جمع مملکة ان طرف در دفع
مفرقت خلاف المنفعة ايشان مشورت بسكون الشين ومنها
وهو الشورى كردند وگادی وگادی بنهيم كراين طائفة ايشان
الى تولد زوان عرب بدين نسق بفتح النون بمعنى النظم روزگار
بياء الوحدة مداومت كالمواظبة لفظا ومعنى ثابته والمداومة
ايجاد الفعل مقاومت معبر قوام فاما المصاحفة وغير ما يارد
والاصح في العبارة ان يكون كلمة بالفتحة مستقلا داخل على قوله
ايشان منمنع كردد بفتح الكاف الفارسي مضارع من كردد اي فعل
من الجماعة الى الاشياء العادي مشوي در حجت بياء الوحدة كس
الكون بمعنى الان كز قد است بای اي الشجرة التي هي قمر الشمس
واختخت عروضا الارض جديدة ولم تستقر فيها بينه وبي
لفظ نير وفتح النون وسكون اليا وفتح الراء بمعنى القوة وعلما باليا
لصحة الاضافة الى قوله مردی بياء الوحدة براي اي يخرج زجای

والاسمان ان كيب كلة راجد قوليد و تحذف هنا ليكون حقا
الاسجاع بنفسه تدنا و تدور و تدور بالكله والسكون القوي القوي
بنهاية شديدة علما بقولهم لمحب فذخه و ذوان شاكاه اى
وقت السا باخذ اى رجوا سكر كرده جمله حالتية و غار
ادوده عطف عليه سلاح بكثا دند لاسراجة و غلام
جمع غنمة بنهاند لمصولة التزاجة تخسين بعضين ينفذ اول
و شمس كثر ايشان تاحت ياضن تاخن بالتركي جا ينجى
خواب بود اعلم ان لفظ خواب بالواو و اكسرى بمعنى النوم و البروز
و الماد منها هو الاول جديان كى سى بمعنى بعضى اذ شمس
حتى استرقا فى النوم قوس بغير القاف و القاف اللفظة
خورشيد بالواو و اكسرى اى جرم الشمس اعلان لفظ خورشيد
و لفظ نور بلا شيد و لفظ شيد بلا خورشيد و قس على
باياء المصدري رقت اى عزبت يونس ثم اندر دمان ماهى
اى السكك و قوت و المعنى ان كان انما سهر فى النوم ثم غرقت
الشمس و دمان يونس فى بطن الحوت و قس على الترجمة
تدركون كى پرد سى كى كى يونس دمان ماهى
مردان و ملاوران هما جمان اى الرجال الشجعان الزكيين ينتفع
العربي و كسر المدا و النون و تحذف النون بالتركي بوضو
بدرجته ينتفع بحجم العربي بالتركي طرسة محر ديلر و دست
هدا كى التاء بالاضافة يكى بفتح الباء و كى اى احاد و
بهر يكى انكر التاكيد كسك بفتح الكاف و سكون الهمزة

وگفته باشند ای قید و الیم علی کشفهم بامدادان قدره
بد رگام ملک پنج ای کوکر اللام حاضر آوردن و عرضوا علی الملک
امر بالمشتن اشارت کردند امر بتقلیل پنج افتاد بالافت
صالح اهل الفرس و دارن میان و المعنی فبا بینهم جوان بود که
میوه بالغه لاصاقه بمنه القمرة عنوان اول ستایش
الضمیر راجع الی جوانی توریسید بوروسید و بالها و الحقة غی
مقابلت میوه اهلان لغت سبز بالها یعنی التبا الاخری امراف چین
و لغت سبز بلایا یعنی القون الاخر کستان استعاده عذار
تورید و اسم مفصول من و مدید یعنی التبت مصدر و لغت نوئی
المؤمنین یعنی الحیدر و فتح النون فی شایع و القم لغت ایشان
از درازا این و زوله و کمال الملک پای تحت را بوسه داد ای
قبل رجل سیر الملک فان استعمال بوسه بلفظ داد و روی شفا
بر زمین نهاد و اشاره الی آن الملوک بحیون الترفع و الاتعال
این پسر افتاد بل سرنا و قد کان شابا کما قال الشاعر جوانی بود
لصفرت و الفتح علیهم التیجان مثل اولاد القویس از بار
زندگانی بالیا المصدی یعنی الموه بر یعنی افر خورده و از ریمان
لحل العمل سطر بمنه الرج ای الی لاصل جوان بالیا المصدی و المعنی
من محسوسه التیبا تحت نیافته ای لم تنفع توقع ای الرجا کلام
اخلاق جمع ظن بغم الحافه خداوندی بیاد انچه آنست بخشاید
خون این پسر برزد یرد الوزیر بنفست منت نهی بکر النون کما
فی صدره ای نهاده و کسر الهاء الما و هی الکمال ملک سکون الحاف

[illegible]

د برکات اغندن مېوه ګيښه
و جو تلخ حاصله د تنق و فایده
بولی شوه خداوند منور اولان
افلاک حیدیه به اکرم بهیم جام اولند که
سحق

خطه
فی بیان نقطه سخن
و سخن

فد بیانیہ انفق و تنفق

ملک سے

ع

عزت
و کثرت
سه اول جوانک تانی باغش کوی ایلینده
اوزره منت قویله یغین شخیره
بکوم اخلاق و افیغ اولور اخلاق
سه ایو اخلاقه معنائی اولور سخی

الربيعان بفتح الراء
الهمزة وسكون الياء
بفتح اول السين و
يعبدان ياء و بفتح

52

بیاضی فانیه بکله فانیه خلق
 راینه صوافی کلری وارائی
 یاراشی بکله بندو لطیف
 یاراشی بکله بندو نیک
 یاراشی بکله بندو زان یارائی

و کا

سرتق یا خوں در سرتق
عضای ترکیبی
بوسنی ما پیش ازین
نفسی جسم فانی
فانی سرتق

برابر
برابر

روی ازین سخن من جمله کلام در هر کشید و معنی روی در هر کشید
بالتکریک یوزن بورتدی و موافق رای بلندش الاولی ان یقع بدل
الواو لفظ کریمه التعلیل و وقع فی بعض النسخ مکان بلندش بجهان
بیشکل اخیر راجع الی الملک و لفظ جهان بین وصفه یعنی نیاید
پرتو یقع ابا الفارس بجهان شعاع تیکان جمع نیک و نیکو
نکیرد ای لا یقبل شعاعهم هر ناعلم کرد بنیادش الفیض راجع الی
بدست عدم تعداد عزت نایل راجع الی اعلان الشایع
فی استعمال فی اللفظ ان الکاف الاوی یوقی و انشای فارسی بمعنی الجوز
مکندست بجهان الکاف الی یوقی بمعنی التبعیه کلا یستعمل الجوز علی القبه بل
یخرج منه لایستقر التریه علی غیر السعد و یقلع التریه **بیت** ایول
موزنی و قمر برانز نیست که قمر از زود جوز و زود **بیت** ایول
بنوع النواظیه المشاءه و التختیه الموحده بمعنی التبیله وقع فی بعض النسخ
بدل بنظر لفظ بنیاد و فی بعضها لفظ فساد بلا عطف اینان جمع این
اشاره الی قول طایفه و زدان عرب منقطع کردن ای استعجال
اولیترست و یخرج باباء العربی بمعنی العرق بنیاد و اعلی النسخ الاولی
و اعلی لافین لفظ تیار وقع بنا و الاولی النسخ الاولی اینان
بالتکریک التیار و اردن یفیع افواج عرقهم بهتر عمل بتول کاشان
نشانند و معنی اصل بمعنی التفسیر برادر با لفظاء و فی بعض النسخ
کشتن و هو شایع فی معنی الاطفال و احکم بمعنی الجیره کذا شین
بمعنی التکرر و انشای را کشتن ای قتل الحیه الکبیره و یخاش
ای و لایا القصیر شکان و انشای بمعنی الحفظ و التریه بمعنی یار و تبول

روی ازین سخن من جمله کلام در هر کشید و معنی روی در هر کشید
بالتکریک یوزن بورتدی و موافق رای بلندش الاولی ان یقع بدل
الواو لفظ کریمه التعلیل و وقع فی بعض النسخ مکان بلندش بجهان
بیشکل اخیر راجع الی الملک و لفظ جهان بین وصفه یعنی نیاید
پرتو یقع ابا الفارس بجهان شعاع تیکان جمع نیک و نیکو
نکیرد ای لا یقبل شعاعهم هر ناعلم کرد بنیادش الفیض راجع الی
بدست عدم تعداد عزت نایل راجع الی اعلان الشایع
فی استعمال فی اللفظ ان الکاف الاوی یوقی و انشای فارسی بمعنی الجوز
مکندست بجهان الکاف الی یوقی بمعنی التبعیه کلا یستعمل الجوز علی القبه بل
یخرج منه لایستقر التریه علی غیر السعد و یقلع التریه **بیت** ایول
موزنی و قمر برانز نیست که قمر از زود جوز و زود **بیت** ایول
بنوع النواظیه المشاءه و التختیه الموحده بمعنی التبیله وقع فی بعض النسخ
بدل بنظر لفظ بنیاد و فی بعضها لفظ فساد بلا عطف اینان جمع این
اشاره الی قول طایفه و زدان عرب منقطع کردن ای استعجال
اولیترست و یخرج باباء العربی بمعنی العرق بنیاد و اعلی النسخ الاولی
و اعلی لافین لفظ تیار وقع بنا و الاولی النسخ الاولی اینان
بالتکریک التیار و اردن یفیع افواج عرقهم بهتر عمل بتول کاشان
نشانند و معنی اصل بمعنی التفسیر برادر با لفظاء و فی بعض النسخ
کشتن و هو شایع فی معنی الاطفال و احکم بمعنی الجیره کذا شین
بمعنی التکرر و انشای را کشتن ای قتل الحیه الکبیره و یخاش
ای و لایا القصیر شکان و انشای بمعنی الحفظ و التریه بمعنی یار و تبول

اتش و انشای طایفه اسرا و یقول انکرا بجهان انشای الذي بر الویوز
تکلیف من القتل کارخ و مندان نیست لان طبیعت النار و الانشای
لا تتغير بالترتیب فذا انشای بعیر سارنا و تانکا کایه **قطع** ابر
اکراب زندگی ای ما الحیوة بارد و انشای بارد و انشای بالتکریک یاقنی ویرا
بر معنی بارانیدن بالتکریک یا خدرق مجاز و من قال بالانشای انشای بتول
و یبعثان یتان مناه از ابر اکراب زندگی بارد لان المجاز شایع و التفتیر
و تحقن حکم از شاخ بیدای من تحقن شجرة الخفاف بر ای التریه
خوری بیدای لکای لا یحتمل ان لم یعد مستعداده الا انشای تامل منه
بافروایه ای دن الاصل روزگار بمنزله انشای لا تصرف الوقت
فی تربیه کز که از فی معنی القصب کبریا و الاضافه الی قول
بوربا ان الحیر شکرتی و یقلع التریه **قطع** کر بولت
یا خدر سب حیره سوکت اخای بار و بری ویرا **بیت** ایول
ایچون الکسجه که چهر ناشی شکری ویرا و وزیر مود این
سخن ای کلام الملک بشنید طوعا ان انقیادا و کرها ان
انقیاد و فی بعض النسخ سمع و طاعه پسندید لان خلا الملک
فساد و حسن رای ملک و الاضافه فی القفطین افین و تحسین
خواند و گفت آنچه ای کلام الذي خداوند و ام ملک فرمود و یمن
حقیقت است لاجازیه اسما که کرد در سلسله تحت ان بیان جمع
بد تربیت باقی الباء للمکایه و حوی اینان کوفتی لان الفصله
سارینه یکی از ایشان شدی جواب لشرط اما بنده برید الویوز
نفسه کاتر امید و درست لفظ و اراد انشای فی الاصل و استعمل

روی ازین سخن من جمله کلام در هر کشید و معنی روی در هر کشید
بالتکریک یوزن بورتدی و موافق رای بلندش الاولی ان یقع بدل
الواو لفظ کریمه التعلیل و وقع فی بعض النسخ مکان بلندش بجهان
بیشکل اخیر راجع الی الملک و لفظ جهان بین وصفه یعنی نیاید
پرتو یقع ابا الفارس بجهان شعاع تیکان جمع نیک و نیکو
نکیرد ای لا یقبل شعاعهم هر ناعلم کرد بنیادش الفیض راجع الی
بدست عدم تعداد عزت نایل راجع الی اعلان الشایع
فی استعمال فی اللفظ ان الکاف الاوی یوقی و انشای فارسی بمعنی الجوز
مکندست بجهان الکاف الی یوقی بمعنی التبعیه کلا یستعمل الجوز علی القبه بل
یخرج منه لایستقر التریه علی غیر السعد و یقلع التریه **بیت** ایول
موزنی و قمر برانز نیست که قمر از زود جوز و زود **بیت** ایول
بنوع النواظیه المشاءه و التختیه الموحده بمعنی التبیله وقع فی بعض النسخ
بدل بنظر لفظ بنیاد و فی بعضها لفظ فساد بلا عطف اینان جمع این
اشاره الی قول طایفه و زدان عرب منقطع کردن ای استعجال
اولیترست و یخرج باباء العربی بمعنی العرق بنیاد و اعلی النسخ الاولی
و اعلی لافین لفظ تیار وقع بنا و الاولی النسخ الاولی اینان
بالتکریک التیار و اردن یفیع افواج عرقهم بهتر عمل بتول کاشان
نشانند و معنی اصل بمعنی التفسیر برادر با لفظاء و فی بعض النسخ
کشتن و هو شایع فی معنی الاطفال و احکم بمعنی الجیره کذا شین
بمعنی التکرر و انشای را کشتن ای قتل الحیه الکبیره و یخاش
ای و لایا القصیر شکان و انشای بمعنی الحفظ و التریه بمعنی یار و تبول

آتش

بما معنى ورب العالمين و هو الله فثبت كاین غلام و هو اسرار الحق الی
 سبب عشرتنا فثبت حالمان الباء سببنا اولما لعلاقة تربت
 پذیرد لان الصفة مؤثرة و نویز دند ان کیو لان الطبیعة سارة
 هنوز طفل است یطلق علی کل مولود و صیر من الانسان و غیره و قد
 يستقل حیثا کاتال اندتھا ان الظلال الذین انظرھما الی الایمان کجرت
 بقی و فی نحو و التعلیل البقی القدره و من قال فی تعریف و بیضیاً ان نقد
 نقدی و عناد ان کرده ای جماعه الشراک در نهادی ای فی اصل
 بدن و نیزه متعلق نشده است ای لم یستقر و در حدیث است
 ای و رد فی کہ ما من مولود کلمته ما نافیہ الا و قد روی علی الخطرة
 ای علی الحیة التسمیم و الاستعداد القبول الذین المحمیان بحث الخلق و طبع
 لعل لان هذا الدین الشریف موجود حسن فی العقول و بیضیاً فی النشوء
 لیکن ابواء ای ابواء دانه یهودا و زینتر و یحسان ای یحسان یهودا
 و انھما نیا و مجوسا تربہ الی وزیران هذا الغلام فی اصل بنیت مستعد
 لقبول الخیر و لم یخالط الی النساء زمانا طویلا و لم یستقر الفساد فی
 طبعه و لکن لای یقول بما قیاس مع الفارق الا کم من مستعد کلام
 منفسد بالقبول و اعلان الوزیر کا ای قول بلیدش الشریف ای قول
قلع بابان یار ایتش ای صاحبهم همیر ایتش یار ایتش
 یرید بہ زوجة لوھ التبیہم و تنفسیل غلام القدره ہوا کہانہ
 مدینة سووم ملکہ فیخانم کفر و السعد و کثرة الثمار لای مکن فی السان
 و کلاک یجتمع فیما الثربا من النفاق فی فضل القیاف و اما ان الثمار فیما
 الیسیس علیا یستحق متعلقا لہم فی سورة غلام امر و جعل یدخل

[illegible]

فأخاف فادعوني
أحضر منكم مشوا
الليهم نصف

192

فعلهم لوطاً انهم الملائكة

کد

میرزا حسن خان قزوینی
کتابخانه عمومی میرزا حسن خان قزوینی

بسم خاتون مغنا

ان فتوتهم فخر بخلناح ووجهه مطلقا منه قال لهم شديدا بحث لا يورث
 الظرف فخرجوا و بهنوا الى انا قال ان في بيت لولوتوا محروثا ثم لما لولوت
 باسرا اعدا قال لولوع يا حبيب الان اجد المدينة قد اعدت فكيف
 اخرج مع اهلتي وبنوي قال اجمعهم فجمعهم لولوع الى المدينة فجمعهم
 جبرائيل مع علي باجاده وضمنهم وراء المدينة باسرا ثم كفتموا الاضواء
 وبي قزوين ثم قرا لهم لم يكونوا يبطلون مثل علمهم فلما انتهوا لولوع راوا في
 جبالهم ثم صاحوا في اربع مدين سدودهم وسموهم وادروا وسموا
 حتى ابلغوا اسفل الارض فمقام من طين اسودهم رجع بها الى بيتان
 السماء حتى سمع اهل السماء بياح كلامهم و صياح وركبهم فقاموا بها
 الى السماء اساطير عليا كبريت و النار ثم بقوا عليها فلذلك لم يزلوا
 فلما جاء امرنا بعلمنا عليا كبريتا فلما اساطير عليا جارية حتى جبال فلما
 ان اهل البيت نبوتش التغيير راجع الى لولوع ثم حكم بفتح الكاف
 الفاصلة شد ان ضاع منك الحجاب كرمف بالاحاطة الى الفلكين
 روزي بيا الوعدة جند والعني بالترجيح كيون بي بالترجيح
 ايزر نيكان كزوت ان نتبع الصالحين مرمشد و صان اهل التوبة
 قال اهل عشرة من الكيونات يد خلون التوبة عجل ابراهيم ثم وكش
 اسمعيل وناقة صالح وبقرة موسى وجوت يوسف وهار عزير
 وناقة سليمان ودم بلقيس وكلها كرمف وناقة حمزة
 و تعصب بفتح الصا الكهف هو ان تبتة من اشرف الزوار وادهم
 طبقا يوسف على الشرف فلما وادهم ستة والسابع الرابي الذي ملوا به
 فنتهم و تبع كلب فبروا الى الكهف الى الغار العاصم في الجبل فلما وادهم

انسانان لذلك رقتة وبيع لثامن امرأه رشا فمها ماواة الكعف ثلثا
سنتين وازدادوا رشا وكلمهم باسطة راجع بالوجوب الى بناء
الكعف واوجبوا العتية ثم اتفقوا على ان يعطى كل قدر رشا ثلثا
حالمهم وما مضى للثامن فبذل رادوا اليه على كمال قدره اتفقوا
ويستقيم امر البعث اين بلغت ان الوزير وطائفة الخوف
للوجه اذ ذما جمع نديم وفي تخار الفتح و هو الزين في الشرا
وقال نديم اني قد ملك ان السلطان العمود باا ومع الوزير
بشفاعت يارسدند وفي بعض النسخ يار كر دند تا ملك
از سرخون او قدر بياز در گذشت و تجاوز و گفت اي
الملك بخشيدم ان عوفت عن الكرم مساحت نديم اي
لم يوافق باي و التفتيح في النزاع بين الملك والوزير ان ما كره
الوزير من تعديل لا لاخاف بعبية السلطان قلما يوجد وما كره
الملك من التوسع والاضطراب لا يملك ان يماه لتليل الوقوع
وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم سواد الظن واخذ اقال المص من جانب
الملك رباع وان جفت استغفار زان يعني السن سواء
كان ذكرا او انثى ويعني ان رسم و الظاهر ان المراد منها اني في بكرتم
كرو بعض الحاف العربي وضمن نقان حقير و بجاهد مرد جدا
مستور القول والمعنى بالتركيب وضمن حقير و بجاهد مرد جدا
اريدكم كسب اسر سر شهيد جزو بالقر والسكون بالتركيب اذ ان
جول بيشتر امد قد عرفتم ان اللفظ بيش بالباء العربي و اكسرت
المجوزة بمعنى الزيادة واللفظة بالفتن بيل شتر و بار اي الجمل

[illegible][illegible]

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والملك الذي عليه يبرر...
حقير فتعبر في الملك...
الغلام كان يبرر...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

في كلام المصنف...
ان ابن المصنف...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...
والتكلم في ذلك...

اقبال سعادت و در
معناست استقبال
اوست

الایه جنبه ازین صوره در حق توحید فلما استقره
الملک انما یجوز من کمال العقل کنت در سایه دولت طاعتی
بانی المفسد فی اوانیا لکنه یملکنا ای جیب کتب رانی کردم جهان
مکر حصورا لاجل دنیا که راضی بن شود لحظه الا برونال کنت
من اول الحسدان یعنی الحصور زوال نعمه الحسود دولت و اقبال خداوندی
باور دعا الملک عداوة الحسود لایبوتف علی لاساءة تمن جائز شو
کالی البلیس علی القس حصارم علیه السلام من غیر موجب من جهته
فقط توانم از دنیا دارم انقدر ان لا اودی اندرون کسی
ای جوف احد حصورا چکنم کیف اصنع بر کور او ز خود بر خور
ای در رنجت ومن القاعة الموقرة ان وف القاعة ای اذ انزل
بحرف القوف یؤفوف القوف لا تقفوا الباء الدخول البتة کافی قوله
و بکنر اندر شش و فی قوله بیدین بده درست و فی قوله بدیدا در ناخ
وینا کن فی و ان فی جمیع زایدات تحسین اللفظ و کن بده القاعة
علا کر منک بمرتابی ای مت حق بخلص ای حصورا بر این حد
و رنجیت ای منی کما ز مشقت ان رنج جزیم که نتوان رست
بمعنی رستن بفتح الزاء ای الخلافة العربیة **فقط** کویم بیدر که کس
اچن انجیم حصوره نیلیم اول کذ و غده سیز اوله بکنر که تزلزل سی ای
حضور بود و دن مرین اولن کسیر تلال و لیجی تو در **فقط** شور
چنان الظالمون شور بخت بمعنی کثیر الخیر مستطال احوال و لغز اقبال
معناه بالترکی ای بتلوه و هو وصف ترکیب جمع بالالف والتون ومن
قال قیل شورنا بفتح النون فدا فتن بارز و ان بالترجیع خوانند

شور بخان بدختان
معناست درستی

شور بخان بدختان
معناست درستی

ان سید علی

مال فاضل
دولت
طلب الی الله
و سئل عن
منه

شبه بود بره سر چشم
شبه بود نقد برنده در

شبه بود بره سر چشم
شبه بود نقد برنده در

منقول منقول المصاحف
فلما استقره الملک انما یجوز من کمال العقل کنت در سایه دولت طاعتی
بانی المفسد فی اوانیا لکنه یملکنا ای جیب کتب رانی کردم جهان
مکر حصورا لاجل دنیا که راضی بن شود لحظه الا برونال کنت
من اول الحسدان یعنی الحصور زوال نعمه الحسود دولت و اقبال خداوندی
باور دعا الملک عداوة الحسود لایبوتف علی لاساءة تمن جائز شو
کالی البلیس علی القس حصارم علیه السلام من غیر موجب من جهته
فقط توانم از دنیا دارم انقدر ان لا اودی اندرون کسی
ای جوف احد حصورا چکنم کیف اصنع بر کور او ز خود بر خور
ای در رنجت ومن القاعة الموقرة ان وف القاعة ای اذ انزل
بحرف القوف یؤفوف القوف لا تقفوا الباء الدخول البتة کافی قوله
و بکنر اندر شش و فی قوله بیدین بده درست و فی قوله بدیدا در ناخ
وینا کن فی و ان فی جمیع زایدات تحسین اللفظ و کن بده القاعة
علا کر منک بمرتابی ای مت حق بخلص ای حصورا بر این حد
و رنجیت ای منی کما ز مشقت ان رنج جزیم که نتوان رست
بمعنی رستن بفتح الزاء ای الخلافة العربیة **فقط** کویم بیدر که کس
اچن انجیم حصوره نیلیم اول کذ و غده سیز اوله بکنر که تزلزل سی ای
حضور بود و دن مرین اولن کسیر تلال و لیجی تو در **فقط** شور
چنان الظالمون شور بخت بمعنی کثیر الخیر مستطال احوال و لغز اقبال
معناه بالترکی ای بتلوه و هو وصف ترکیب جمع بالالف والتون ومن
قال قیل شورنا بفتح النون فدا فتن بارز و ان بالترجیع خوانند

شبه بود بره سر چشم
شبه بود نقد برنده در

عن المعنی

آغاز شروع معنی

شبه بود بره سر چشم
شبه بود نقد برنده در

کریه یکطرفه الکاف التارستی وفتح الباء بمعنی الکفا، ووزاری بالیا
المعدنی یعنی الالاین آغاز کرد ای شیخ چه میا ووزیران کاف
آباد من خود من العرق چندانکه ملاطفت کردند تسکینه
ارام نکردت ولم یسکن علیک عیش و زو واصل از او شخص
بغیر المیر وفتح التوان والغبین العبد المشدرة والقاد المهابه بمعنی
الکدر می بود و چاره نهدی دانستند حتی نیندغ اضطرار العظام
السلطان حکمی دران کشتی بود ای رجل عاقل کان فی السیفه
گفت مخاطباً للسلطان اگر تو میایی من اودا بطریق کماک خلوص
کنیم و بعضی نسخ کرده اند بادشاه گفت غایت کلف باشد
حکیم فرمود لما خرج من معناه غلام را بدید انداختند وقوع الغلام
بین الامواج باری چند بالنسبه که برنج کمره غوط می الانفاس
فرماله و فی کما باللقه المستحی بنال القف و غیره آوردند باللفظ
قسم المفتوحه من قال واما الغبن فقد سمعت من البعض نبحه
ویدانند بعضی کتب ومن الاقبحه و هو المشهور نقدر شرح اللفظ
بغیر علم و المعجونی ثبت الکفا المعقد علیها و الامسوح من الال
یوالفتح و ما حدت احادیثه بالنسخ فاین التسمیه خود و بعد
مویض الشیخ را جمیع الغلام بگرفتند و سوی بمعنی جانب
کشتی آوردند فاذا قرب من السیفه شهر و درست ای بکلفتی
بیدید در ذیل و نب کشتی و فی بعضی نسخ و بعد بل دنبال لفظ
سکان بغیر السین و تشدید الکاف جمیع ساکن او بخت ماض
بمکون من او بختی فن اعتبره معلوما و قدر لفظ خود را مقدار و کتب

فکیم خان قاضی صاحب

سكان بونده
و من مفاصله

تخلصنا

كلفنا جولا برأى على التفتية بكونه بدست قعدنى زاوية
 وقراريات وسكن ملكا پسندیده آمر واحتمنه گفت
 ای الملك درین چه حكمت گفت ذلك الحكيم اقل بسكون الام
 تحت خرق شدن مبتدا بتجديه بود خبر قدر سلامتی بالید
 المصداق استحق نبي دانست والمصل فغنم هذه الفتحة حصه
 ولخذا قال یحیی بن قدر عايت کسی داند این بن یوسف قدر الفتحة
 کونیمیت گرفتاراید **قطعه** ای سیر اعلم ان غدا اللفظ ان
 قرار بالامالة ای الکثرة الجواهر یعنی الشبهان وان قرار بغیر الامالة
 ای الکثرة المعلومة یعنی الثوم والمرايا وحوالاة ترانان جبین
 ای خبر تشبیه خوش نژاد الشبهك مشتوق منه شیهة
 الکثرة دیک توزشتر مبتدا وقر جولا جمع حوری والابل
 فی الجوارح ووزن حمراء یعنی بیاض الشبه را کونهن فی الثیم
 المقیم روح یعنی جمیع بود اعراف ووزن الامل جمع عرف الاعم
 ووزن الحان المرتفع ومنه عرف الذی عرفه النفس وذلک لانه
 بظهوره اعراف ما خفض منه وقیل ستمی بذكر لان اصحاب الارواح
 یعرفون اهل الجنة اذ النار والمراد من السور الذی بین الجنة
 والنار فان قیل انی حاجت لالاسور والجنة في السور والحجج في الاصل
 قلنا سئل ان من بین ملک عن الجنة انه السماء أم هو الارض انی انانی
 ارض وسما **ربیع الجنة** فقیل فان من قال فوق السبع السبع
 تحت العرش وقد ورد في الخبر ان الكرسي الذي يسبه الحكماء بالملك
 الثمن وانك انوات ارض الجنة وستقنا العرش وهو الذي يسبه

بویله مصور قدانی منون کس
بلور کس بر مصیبت کوفتار کلم
یعنی کوفتار اولی و مختار و الم
که مستحق

بود بوند و است
معنا سنده و حق اولی
جاست و در حق

[illegible]

مساعدة بكتك و - سق

تو بزرگوار است عظیم در است
ایستادست تو بزرگوار است

پروا دل کس بر این خلق نمی
 آید و اینک احدی در طوتمی
 یعنی خلق عالم الی و کند و به
 ندن تا نماند ملاطفت الی بدین تا کس
 حاجت نبیند و باطل دنیا بغلند
 یعنی با معقول عالم الی و مانند
 سودایه سعد الی و گویند که بنیاد
 بی شک و کور و خلک دارنی ویر
 یعنی کوش و دل غفلت نیست
 محض بقدر خلق عدل و داد
 الی و شکستی و ده عالم
 بود و کون دنیا و خلق
 داد و برین بود و دیگر
 کون و آرد سر و آید
 گویند و حق

ذکر ادب و آید فکر ستم
 بر ستم و نه صورت مضاعف
 احوال و در خود شکست و حق
 واقع اول و نه

چشم نبوده امید
 معنا شده در

از کلام عشق از فایده
 معانی از دهر

فقدت او قدس ستمک
اول در ویشی کند
یوسف او غنی حجاز
یعنی مشهور او بدی
نهاد در ظاهر کدس
و عا سی مقبول بود و نش
و کت

[illegible][illegible]

نظماً لتسهيله
مكتف

تَشْبِيْهٌ بِلَانْ اَنْزِيْرِ
اَلطَّوْرَةِ حَلَقَةِ اَنْزَوِيْرِ

فاستقرت به وسالته عن ذلك فقال ان لي مولى وكلما كنت في زيارته
فاستاذنت اليوم فقلت له يا علام استاذن مولاك ان يجالسني ساعة
في داركم وطلاعة فذهب ورجع وقال قد اذن لي في ذلك فنفذ
فقلت له اخبرني من العجب رايت في الدنيا حال ان جاني في ان اصلي
طول كل ليلة الى آخره ثم اسأل الله تعالى حاجتي فنفذ لي ليلة طيبة
فقلت له اروي رجلا من اهل النار فمروني ان اذهب الى امواله فقلت
فنفذت والتمس له التعلع بعد سمعت كنيته جيا فاذا رايت شعبا
عظيما قد طوى ذنبه في عنق رجل وكسبه على عجب فقلت له تف
ساعة فقال لي هذا الشعب ايقف فقلت للشعب اني اتيكم في حق
وتذهب بقدر ما تقف ساعة لاحق بالساكنين فوق فقلت له لعل
من ائت فقال لي انا صاحب بن يوسف فرائت الاحمال على كنفه الى
عنان اسم فقلت له ما هذه الاحمال قال انما اتي على كنف الامير
فهو رماه المسلمين واما الذي على لاسه فهو امواله فقلت له ما هذه الشعب
فقال لي هذا رقت روحي من الدنيا انا الله تعالى ابطاني بركاتي في كل
ليلة يكون من المشرق الى المغرب فقلت له فعلت خير شيئا قال فقلت
وما هو قال قلت ستين سنة لا ازال الله فخر رسول الله انا فخر
في هذه المحلة في سائر فخر الله وعباقبه فان الحجاج كان مقدما لها سببا
ففيما مضت فبقيا وكان عالما بعد الملك من مروان والي الحجاز سبطين
ثم العراق وقران عشرين سنة وكان الحجاج يخرج فني من ان اكبر لانه
سببا للقاء وقد ازل تلك التفرقة والتفرقة وبق عليه فمما اذ الاله
فكانت شيت بمرت غانكه رحا على يكذب لفت كان ازر دس و...

[illegible]

حکایت

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

کجایت یگان از ملکوت کبریا کفاح لاساخته بی انصاف پارسایی
 بیاد الوحدۃ را بر سید که از عداوتها کلام فاضلت ترست ای آن علی
 صالح افضلی گفت تر خواب نیم روز ای نوم نصف النهار تا
 آن کنفس غلی را نیازی **بیاد الکاظمه** ظالمی را بیاد الوحدۃ
 فخته اسم مغلول من خفتن و ارضعینان ادها با تری با تو
 و الاثم بانتری اویق و المراد منها **آلتا** دیدم نیم روز فلما رایت
 لذلک گفتن این فتنه است بوصول الحقة خواش ای نوم سه روزه
 اسم مغلول من برون به امان نذب بر او ای آنکه خواش من
 از بسیاریش بفتح ایاد المصدری از چنان بدزن کنای یعنی
 الحوة و المعشته مرده به الميت اولی ای کون متی اولی **کجایت**
 یگان از ملکوت بسکون الکاف شنیدم کجی بیاد الوحدۃ در
 عشرت العاشرة و التعاشرة الخالصة و الکامم العشرة روزگاره
 بود و در پایان سستی با یاد المصدری و گفت **یت** ما را بجهان
 ایا مجھے فن خوشتر ازین یکدم نیست علی بنوکر کنه سازد کن
 و بداندیشه و از کس تخم نیست و قیاس الترجمة **یت** بنزه جانان
 بونزد خوش دم **بی** اندیشه فیجیج کس و ن غم **یت** در روح
 بیاد الوحدۃ بر جنت بمنی العریان برون **یت** فاضل کبریا
 یطلق علی البر و عدا و قته و المراد منها موال اول فتنه بود دغ
 معنیبه و المراد منها موال اولی گفت **یت** ای آنکه خطاب للک
 باقبال تو ای مع دو تن کن در عالم نیست ای لیس احدی الدنیا
 کیرم که غمت نیست غم بهم نیست غلاف فرقی و بسینک و قیلان

بیان تمام صفات در کتاب

التفسير

[illegible]

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠

عقبت
رأسه

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

شیخ یحییٰ کساح و مبدی اسیرف را که چندین ثمت و مال را
 باندک مدت ارفاد و فی بعض النسخ خود و تلف کرد که خزین
 بیت المال لغز مسکین است از طعام مردم بطور بالقوم و اسکن
 بمن المعلوم افغان شیاطین المراد به اسیرفون قال القائل
 ان المبدیین كانوا افغان شیاطین فی طعام المصلح الیه **بیت**
 الاهی بیا الوعد کومار و در درشن بالاخانه البیانی
 شمس کافوری ندای یغیغ شمع کافوریا و المار و ناعده یغیغ اسرف
 زود بمن السریع بمنی بیا المکاشش بکسر الحاف العرق اصل
 کاش بشلو عن باشد در جراح قدیره و جاعش قدم الشی
 للوزن و لیلا الترحمة **بیت** شول بلبر که بقومند زده اول کافور
 تیر کورسن کویلاخ اولمز باغزه انکس بلز و زار انا نوح قید بلان
 کل وزیر لیس نایض صوفی نزل الماله و التقدیر گفت ای خداوند
 مضحت ان یسم و قع اللقن فی النسخ القتیحه بمذه العبارة من ادور
 بلعاصحت انت فقد اسند سوء الکاتب الی وزیر النصح اذ صرح النسخ السلطان
 انانیکون بر عایة الکاتب **کهایت** روی ان احاط من العلماء بفتح الجراح
 و اغلظ فی الکلام فقال الجراح ان القائل ادسل رجلین افغلیان
 منک برید با موسی و عرون علیهما السلام ای رجل شری فی ربو یفرغون
 داعمها بقول فتلا قولنا لیسنا لعلک تذکر و اعیشی فان انت یخیر ما
 موسی و عرون دما نا بشیر من فرعون کیف لایضغ نفسك لاناقل
 بکلام القائل فی الضحی که چنین کسانرا ای الذین فی طبعهم اسرف
 و بکلاف بکسر الحاف و یختران الفرق القوت و فی کماله الله

[illegible]

این بلاد تجر و القور
که کوهری که کینه بین ستمی ایران
صورتش از آنکس که قهر حیات
و عظم دارا کیست این صومعه
در اورمیه می باشد

تبریز
قزوین
اصفهان
تهران
مشهد
ایران

بند و سلفی وار
ایلیکون اکت
آردن سلفی وار
ضمانت
تجارت

السلامة

شعبه فعل ماضی در مثنوی
قوی و متعجب و اولو
سلامی حکایت اولو
بنی سیم و اولو
طوفان و قتل اولو
فنون بهار طوفان
حکیم

العقاصم الشرب کاغذ بریدند و قدم بشکستند و قوا را طلاس
و کسر و القلم و درست و زبان و حرف گیران از علی ایلیا علی بن
والسنته کردند بیخ از زمین رستن ای بخدا ملک کنم میانه
نظم و معنی البتہ مارا حکمت انما لا تعلم و در ارجا حاکم از استخوان
فرمودی بیا الوصی کافی فی المصالح باید قیاس علی الشاؤ
واجب علی السالمین کا قال الله تعالی و شاورهم فی الامر و علی الشاؤ
و تفویض الامر انما یشرع بالاعتاق که تدبیر مملکت را شاید مضاعف
شایسته ای یلیق به بخت آن وزیر نشان خود میدکنا باشد
که بخیر کار مانن روند بعد از ایسلم جسد ای اشال بعد از احوال
الشی فیها نظر حکمت و در زاید تعجبین اللفظ **حکایت** روی آن حضرت
علی وزیر سحر اوراقه تعول فی الطريق لاجل رجل مستطعن علی
المن فاجتنب به صاحب الکس و غفل عن مصالح نفسه فلما سمع کلها انحط
بر نعل نفسه و تاب مضامیر الضالین الکل **بیت** بهای قدر
بنیاد بر سر مرغان غلج القور اوان شرف دارد بین علت که
استخوان خود و جاتود نیا دارد ای روی از نزل ترشیا من الارض
و غفلت العلم و لا شک انما یوزی حیوان و قبل فی الترتیب **بیت**
همایطیور استند شریف اولدی که بر کوی و بر جانوی اول خیز
کا زین تمه الحکایة و جواب الوزير سیاه کوش اسم حیوان علیا
الاسد نیال بالمری قریه قلیق را کفنته المقسود من ایضا را شال
فده الحکایة نسج و المنی لکان هذا حیوان فمار عقل و نطق کوافسر
فما الایز قد اجاب باکر شرا کرامت صحبت و دوسو سلک

نزد قرب السلطان خطا که قیل **ت** قرب سلطان چو آفتاب از
 صحن اندر سوزیا قربت قال العلماء بقی العلماء ان لا یقربوا
 من السلطان وافراده وافی حدیث ان العلماء انما ارسلوا لیاخذوا
 السلطان وقال المحققون معناه ان لا یطلبوا القرب نهائاً لو
 طلب السلطان عالماً فیخیر ان یدخله ویرشده انی الحق ویمینه
 عن القلم وقل یحسب السلطان خزان اهل بیت خاتر دینک
 وان عصمت خضر نفسک التسلات ان لا یوکروا ولا تفرقه
 ارا را تشبیه علی الحق من غده التفتة حیث قال افکره ای قد
 یقع ذمیر حضرت سلطان زباید ای بعد الذب وباشه کبر
 برور ای تشبیه السلطان وحکامته انداز تان طبع با خشان
 بر جزایر بود بجه بودن رکاه اعلان لفظ کاه او بجه الوقت
 او بجه الترسیر او بجه المسند او بجه افشینی الذی یستعمله القاضی
 ینال له یوت و توکیون اذاع اسم زمان او اسم مکان و توکیون
 و المراد منها الخ الاول بسلامی بیاء الوحدة برنجند مضاعف من
 رنجیدن و کاه بدشانی خلعت و شهر و گفته اند اعلان الکلام
 فذکیون نفس معصودا و دون قائله القاعدة فامثالاً لکذا انما افعا
 فقول المع و گفته اند نه کفرانست بسیار المراد بانکرا نهما التفتة
 فی الکلام و التطفن فی اثبات کلام معکک هه ذیاست الذیم
 القرن فی التفریب کاتر و یلزم التعلیل بالهز لاجل الفسادة و
 عیب علمیان **ب** توبه سر قدر خوشتن باش و تار علف
 غلط در بازی بجه اللعب و کذا بازی و غلطت بندریان بکدام

B

[illegible]

5019

تاریخ قدیم و قلم عثمانی
مطابق استغفار او ایمن

چهار دره چنگال فتح و کسری
نقد و چهار دره جائز و
هشتاد و هفت و نیم است.

[illegible]

ملفتی لاتی علی کمال اک
ادعی الصدق القصد

ق والاسقاة ووجوا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَعَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ مِّنْهُم مَّوَدَّةٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا

زیاده صرفه ایدر سر
مستحق

بہشتیوں
عالموں کی دعا ہے کہ وہ اپنی اولاد
کو بھی بہشت میں لے جائیں

السلام من
تو پاک بابا

المُنْصَبُ بِأَشَدِّ مَجَالٍ
لِبَاءِ الْعَجْزِيِّ بِأَشَدِّ

دشمن تنگ حقیقی
مدارای برادر از ک

کے اوں کے لئے کہ وہ خود بخود
خفا قرعہ درویش کے لئے کہ وہ
وفا کے لئے کہ وہ کہ وہ کہ وہ
استدرا کے لئے کہ وہ کہ وہ کہ وہ

که بوقدر خود
رضایت را به
اول کسیه ایتدی
دوره ای اجرت
دلکویه ایتدی بلر
سنگ ایله نه فدا
اکه نه شایسته
تیراغا خوش

در کتب
از علمای
فیض شریف
و در کتب
دارد و در کتب
و کتب

تلقی لاتی علی کمال الاستقامت و موجب سوالین بنیاد روی لاتی
اوتی الصدق الصدق و الاستقامت تشدید گفته اند بهر خیزانست
ورزد من و زیدین بالترکی صنایع و الماد علی الخیز و من قال یعنی
الاعتیاد بالشیئین اخذ من بخر العزایب او قال فیہ بالترکی خاوند نمکلم
ثابت بشیئینا سبب انقام دستنشین دستا بلرزد **بیت** راستی بانی
المعدنیه موجب بکسر المیم رضای خدایت بلا غایت فی التفتیح
کس ندیم ای ماریت آلوده که خدای مثل از در داریست
من الطریق السقیم و حکما گفته اند چهار کس خدای الحاقه ایست
از چهار کس یگان بخیزد و فی بعض النسخ نیز سدو احوی ای تقاض
الطریق از سلطان فانه حفظ المفاضة علی ذکره الغیا و من تحت
فی تفسیر حای و قال یون اخذ الی غیر مجازة بالعنفس کتفای الطریق
نقد غفلت عن المسئلة و زرد ای اسارق از باستان فانه تاخذ
غنیة من لاک حفظ المتاع باللیل علی و فاسق از غارت فانه نیز حار
و روین از حجب و یونونی الشیخ بالترکی سوبشی علی خلاف اصطلاح
علی الروم و من لم یز قاتل فی نیاز لان تا ناب مثل الشارب و الزانی یونیف
فی دیار الجمال العتب و انرا که حقا پاکست بابا دالدار کسری و الکاف
الوریع بیع الطاهر از کا سب چه پاکست بابا دالدار و بی بالترکی المانک
فصل ممکن فزاح بیع الواسع روی بیع الزاد و کسر العاد و یا المقصد
من ارتق مجموعها مصنف که بیع در عمل ای لا تسرف ولا تجا و ذین
الا اعتدال حال کو نمک متعفا اگر خواهی هر یون که وقت رضع تو
یزاد بالرفع الا ارتفاع فیه المنفعة ای التی زاد المراد به رضع عن المنفعة ای

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

کتاب الطوائف المتطهرات
فی شرح

رفیع بود و در حدیثی از علی (علیه السلام)
 زیاد در حدیثی از علی (علیه السلام)

الغزل من الشعب باشد حال دشمن شکست حتی لایق در آن لعلش نیک
توبیک بالهالعه العجی باشد و ملاری برادر از سکرانک بالهالعه العجی
زنده باشد نایک از زان جمع کار و مو بالهالعه الطاری و قسم الزام
العربی القمار بر سبک للتطهیر گفتیم حکایت آن دروازه و هو
الشعب بناب حال نشت بالاخانه زانظنین کردید شش
کر نران و اقامت و تیران بده مشابیه من کر نین و اقامت و کما
بالتی بقرق و دوش و قاتل فی کشتی بده انقت کرب و جندی
خاکت گفت فاعل دروازه شنیدم کشتی ملا الفی و آرد بالالف
لغز با سبزه و هو اهل الذریعیل بالاره و من قال و هی بنایت الفیر
نظر الی آخر اللفظ و فیه لفظه عربی الی آخره نادا الفایت یکسر نکند
ای سفید از حقیق العقل شتر را با تو چه مناسبت است و ترا از
مشابیه گفت فاعل او ای است که اگر حسودان جمع حسود بودند
کونید مشیرین الی کاین شتر است و گرفتار ایم و اخذ و علی
جل کراعه خاکین من باشد من القید یا تعیش حال من کند لیظهر
آن شعب و ناسر باقی از عاق آورده باشند ما ز کزیه بفتح الحان
الطاری الی المندوخ مرده باشد و المعیر یخرج المقسود من التمثیل
بقول و ترا همچین عیا ز کزیه و اعوذ فقیل است و دیانت و نفس
الامر احسودان در کین اند و مع عیان کوششین لفظ اند و
اگر چه حسن میرت نشت آن و ان کان لکن سیرت بده بخلاف
آن تر کنند و در معر نکا پادشاه ای و متع فی و در حال حجاب
عقب خلیه در آن حالت کراچمال بمقاتل باشد استفهام الحادی

[illegible][illegible]

مجلس اول در آستانه
اعظم در بیان و تفسیر
من علی

و اهل بیت | سخفا قش بیانا کردم و ائمه اهل بیت
و | سخفا قش بیانا | پدرم سخف

بالمشاك به
مشت يوشد و جمعها سوزد
عنه

فعلش اشدن غمیدار
ناضیل اوید و شدن غمیکس
اوکم و قلبک سنگس و مضطرب
طلوغم زبیر آب حیات دیند
فره کوئی ایچینه در دست
شد در آغوش کول عالمیست
کاردن غم بجهت نیست
فیض از ویداری جانور است

(13)

چنانکه کلدو از ارادت اوست و در آن
 نه اینست که پیش از او و سلطان حضرت
 مقرب و مقبول اولاد و اعیان و
 خان جهان اولاد و مقرب و مقرب علیه
 صاحب دولت و کرامت و مقرب علیه
 بر سر آمدن این عالم
 سلامتی و سعادت و رفعت
 اوزر شرف و رفعت ایلدیم
 و ایتدیم
 اوج بلند مقام و درستی
تقدیر الاله عز و جل
 من تاعده الکتاب

مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه

ادامه نسبت به اشاره فاذا اتممت علی امری خطی ما یجوز
شرفه یا در طلب یک غوث فیه بیت باز بر دوست
که خواسته اید یا سفره ای در کتاب او سلم من فوق یا مع
بیاده الوحدۃ اکتدش شیخ التوان مرده ای حال کوزیتا بر کنار
اذا غرق مصلحت ندیدم ازین پیش بالیاء العرق یعنی الزبارة ریش
با کسکه لجهول یعنی القرحه و الجرحه و هو من وای دروشش را بکشد
فاذا تجرد الجرحه و تک یستبدن بالیاء العرق یعنی حاجتی خانه
بزرگ الا اذا بدین دو بیت اقتضا کردم و گفتند فاسی
استنهام انظار کرمی بند القید بر پای ای علی رحلت
چو در کشت اناء لکله نیاید بدمدم و المار و عدم قبول
و کرم ای مرده افوی کرم داری طاقت نشین ای القبر علی اندر
لفظ نشین یعنی شکر الیوان المودی کاغذی و العرق کما اکتش
در سوراخ کرم یعنی العرق و فی اللفظ بالکاف العرق و الراء
البحری لانه اصل کرم من لفظ کرم المعوج و من لفظ دم با
لترکی تحریق و المعنی لا تدری الا بمعنی جرم العرق و قیافه الترقی
قطعه آیا حکم بند او کسین بلدی قوناق دو تا و آدم او کرم
یو غیس طاقت کرم خمر دخی سن مسکن صوفی اک عرق انینه
حکایت تنی بیاده الوحدۃ چند معناها با ترکی بر یک تن
در حدیث من بودند لکن کما نوافریدین المعنی ظاهر ایشان بصلا
اراسته و لم یوجدی الشیخ اتی رایشا صانق الانی اعنی
و باطن ایشان بمعنی پیراسته و العجب من جمل من الممن
معنی

حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله

مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه
مقدمه کتب و کتابخانه

مع اعتراف بانه لم یوجدی اکثر الشیخ یکما بزبان در حق این
طایفه حسن طایفه داشت بیت ای اولیای حق را از حق جدا
شمرده کزین بیک داری در اولیای باشد و اداری بیاد
الوحدۃ یعنی وظیفه معین کرده بود فیه تنبیه علقان علامه
حب الما غنیاً للفقراء ان یبدوا لک بهم حکایت قال رجل من
من ادعی حبک فاطلب من مال فان اعطاک الال فعدو ولا فطاعت
ای دعواه مکرکی از ایشان ای واحد منم کرمی بیاده الوحدۃ کرم
ناشاسته در دوشان لاق لفظ شمر و الصاق و شمر قطعا
نیستک البشیر شمر و طعن آن شخص ناسد شد و باز از ایشان کرم
نما کان الامر کذلک خواسته تا بطریق بیاده الوحدۃ کما فایده
ستخلص شیخ الام کرم قال حسن الکلام بحیل المرام اکت
خدمتش التفسیر راجع الی توریکی از بزبان کرم ای حضرت باب
داره و قصص ان ادخل علیه دربانم دربان بمعنی البواب و المیم
للمسکر رکا نکرد و لم یخلق وضا کرم کما هو البوابین
معدور ش التفسیر راجع الی دربان و اشم حکم لکنه الفی
در بکر الراد واسطه کرم من کردیدل پیرامن بمنه لکالی
و التوبه و الودیه و الودیه الی التوبه حله کرم دربان چو یافتند
ای یا بند عیب مومن این اشاره الی دربان کرم بکرم
ان اشاره الی کرم دامن چند اکتفرتان شیخ الراء حضرت
ان بزرگ بر حال من واقف شدند اعرافانی الشیخ السعدی
و اکین من بکرانم الیم الاحیه لمتکلم در او بودند ای اجلون
و بکرانم موا اکتفرتان در من

حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله
حاله

(Handwritten notes in Arabic script)

بالا کلام و برتر ای اعلی معانی بیا الوحدۃ و من قال یعنی مقام احدی بقصد
مستغنی معنی الیه میسر کند که در باب اول لفظاً با متنازع فروست
و لغت **بیت** بگذارد اما اثرش که بنده کشم و لا در کتب منافی التنازع نادر
صف بنده کان ششیم فاما قلت و الکلام کنت ذلک کثیره مقابل کلام
مصرع الله قد ای لفظی چه جای این نخست الی الدین محل لفظی
بیت که بر سر دوش من ششیم مرعول نامرت الی الکلام
بکشم که نامرتی الی الکلام کالاول و نامرتین جیفیم جیفیم
ششیم و از هر دو ی بیا الوحدۃ سخن بیویم فاضل حکم من
بیویم که ای درینا المعنی المعنی یا حدیث و کت بفرغ الزواج المعنی
الزواج و هو مصدر نزل فطین باران در میان آمد لان الکلام
الکلام کفتم **قطعه** چه جرم بفرغ المعنی الذنب دید و از باب
الانعام صفة لقول خداوند که بنده در خط خویش خوار و حق
می دارد یعنی اول لفظ خوار بالا لفظ العارۃ العارۃ علی التوضیح و او در سخن
خوار است کسم یعنی خوار است تم بنزلهای با یایا المعنی
ای العظمة و لطف عطف علیهم کجرم کالاول بنده سخن عبادت و
بنزلهای دارد بنده زبیر کس لک الخلق خلق الله حکم را
بنده سخن عذ الکلام المعقول بنده و مقبول آمد و ظمه از اول
اسباب معاش باران فروزد ارض است ما بر فاعله ماضی عاقلی حالت
هتیا حاضر دارد و معرفت ایا م عقیل و فاشد بنده ان عیالی دارد
الایام الی قطع فیا تنکیم کفیم و زین حدیث بیوسمدر عاقلی بود
ربا لاد و عذر جسا با لیم العوی لفظاً معنی لغو الی کجاست

حاجت

[illegible]

ودر حالت بیرون آمدن ابن سحر بگفت **قطعه** چو تعبید اسم لایب التی
 الذی فی بدلة تیه قتیة حیاتا شد یقبل علی الکلب از دیار مجید مرحون
 نو ذوق بدیدارش اعلان لفظ بدیدارشستی من دیدن سیست کلام
 مسعود فیو یمن دیدن خور قمار یعنی رفیق اربسی فرسک لفظ کار
 عربی فرسخ و یواشی عشر لفظ خطوة **حکایه** قال بعض العلماء سحاب
 الرعاء قد ام الحمر الاسود والمشمز وهو بائین البحر والباد وخذ الکتاة وخذی غنایا
 جرایل وقت الیاب و فی مقام ابراهیم و عند برزخ و فی مقام الخفی
 نکل المرم تراخی اشغال با بدیدار کرد ای شیعی کسان نکل سودا و اب
 اشکال و مقصود با من البسار تحصیل المنفعة است که یکجمله نگرند
 بر درخت بر آن اثر سسک معقول نزنند **حکایه** ملک زاده
 سنج یراد بلزبیت فراوان بختی الوافر از بدیدار ش یافت ان
 الشکل الیه بالاش من ایه دست کرم بر کشاد وقع الواو العاقله بها
 ان واد سکاوت بداد و لولم توجد لکان منطوقا و قتیة مال بیه
 قیاسی در رخ سپاه و رقیب بر خت **قطعه** نیاسا بدیدار خا
 منی من اسودن مقام و هو الموضع الذی فی التواء الشاة و لفظ
 لفظ ستماع العود و الزوم و الحجة للوجه عود و هو الذی یتمیز به بر است
 از امر نهادن کرجان مثل غریب بود مضاعف من بودن و هو
 قوتی و قوتی علی مخرج صاحب الخواص قال العاقل علی و لکن غیر عود
 و علی ضمیمه شام و من قال قیل فاعلی بودی ضمیمه شام و الظاهر ان معنا
 بودن ان عود و هیچ غیر فاعلی عنین و لکن لم یقدر علی تحقیق
 و حاصل معنی البیت از ایستراخن من العود الکثیر ما لم یخرج و کنذا لا

الحاجّة

مجلس
فی بیاد و...

نیستغ

برباد شده او غلبه کردند
 و او را سرخ میباش بود زین
 بی بریدن او شاه اولون آمد
 پنج و مالی آید و تمام بود و ک
 ز به سخی و دانی و برید و
 او قیاس سر نیت و مالی
 بی سبب و رعیت او زده
 ندی یعنی بزدل اید و معق
 غور و کدک ملید و بزدن و کلنیز
 را که بزدن محظوظ و اولون
 و عود آشتن او زده قوم
 هر کسی قوم و دماغ را که بزدن
 مظلوم اولان معق

داد سنی و ت ده داد
حق معنا سته در بعین صفتی
و بر دسی سنی

طیلم در این مکتب افتاد

بالا نام بعضی از المصالح بزرگی مایدت حرفه لاشرفه بخشدنی
اعلم ان الیام صدری از اناضاع الکسم الذی اقره و یقیدر بالکاف الفارسی
و یخلف الضامن الکتابه کونیدکی و افکنیدی و بخشدنی کن فان نیجسته
العطا عظم المعطى و الیو العلیا خیر من الیو السخی کر تا مانر لفظ را
مقدرا ای المبت نیست کر زیو ای لایت و غا الترفه **تفه** و داغ
قو ویر و طیل عود اوده قوما یق قو بلور **تفه** اولون استریک
بخشش **لید** کر انا کسین چونک **تفه** یکی از جلاء کبر الحرفه **تفه**
موجع جالس و جلس و علما و مفتها بی تدیر یحمت آغاز کرد ای شرع
فیکر ملکوشین **تفه** مرصنا این لغت ای الماراسی الذو حین الذ
وبران صلیت یعنی الیها انا د فلابد من حفظ دست ازین **تفه**
کونا کن ای لاشرفه کر افعرا الی الحادش درین است **تفه**
ان لظار و دشمنان درین تعب صفت التضا و فی بعض النسخ
در کین نیاید مضارع منفی من یاریق ای لایبقی کر بوقت حیات
الباقی و زمانی من در ماندن بعضی **تفه** از کبری یاد
الوجهی کر سرعاً مان بخش یعنی التمه رسد **تفه** ای را
باید الوحده و کتخانه اصل یعنی الرض المتزوج و المراه باکل صیدنی
ای حبت من الازر کر آسانی از هر کس امن العوام و من تالان
از رعایا **تفه** غفل عن سوق الکلام عنقه لعل بربا و غیت
ریخت جوییم ای لم لا تخزن کل احد فنت مقدار التفریح
کرد کسر لکان الفارسی آید ای جمیع قرا را لاجلک در روز
نیکی ای غریبه واحده ملک طره و قد صار لک روی ازین **تفه**

و درهم شید قدر معناه مرا را علی بن ابی طالب که واقف طبعش بنامد و
گفت خدای عز و جل را ملک و تو بعضی نسخه ملک بکسر لام این
مملکت کو را بدیاست تا بخورم و زخمش **ع** لان الامران و لیسان علی
ملک ز پاسانم کو نگه دارم **ب** قارون ملکش که بخیل خانه
خرج داشت **ق** قصص بقدر قارون از کان ابن تم موسی و
خسار از وج اخسته فلما امر الله موسی و هارون بالقرآن امره ان یکتب
بالذهب فقال لهم ان اجد الذهب فعدله ثمنه علم الکیمیا و کان
قارون مثلاً ذاعیال عباد الکفر فایم البلی بایا الزهار فرحمه موسی و
من قهره فعلمه الکیمیا لیكون عوناً له طاعة ربّه و نفق عیال طوارق
حق اجبت عنده امور استحق حق کان منافع حرامه جل جلاله و بعینه
روایه سبعین غیره و قال مجاهد کان وزن کل منافع وزن درهم و
فی روایه نصف درهم کان منیع بکل منافع سبعین باباً فقال الله
بجلی خانه لکنک لا یعمل و لما بدأ قارون یحس ان الله انقض من العباد
ثم امر الله موسی ان یرسل عنه زکوة امور الخشب مقدار زکوة
حساب انرا که کثیر فذم قارون کان عنده بکرب الف غلام و الف عابرة
سروج کلهم من الذهب و شایم کذلک فلما امر موسی من ان یزکوة قال
قارون اجمع کل کفر عذرا و انما یسکت فاولی غلبتی باجته علی زکوة
المال و لا غنا و کانت اداة فی بنی اسرائیل فاستجاب الله لینه فذمها
قارون و قال له انی اجمع غلبتی بنی اسرائیل فان شئت علی موسی
بالنسخ و قلت ان ذی و انما حاکمه لا یرحمک الا کثیراً نقبت الراه
کلامه جمع قارون بنی اسرائیل و اراد و موسی و هم فلما خسر کلام

جبر و مود
ما که بیم و خلقه بخشن ایدم
با زبان دل کلام که اول عالمی
نگاه خودم یعنی حفظ ایدم

فارون پلاک اولدی
قورق خانہ کینج و ضمیمہ
نوتدی یعنی مالک اولدی
م لکین عالی اکرم فائزہ
ویریدی عاقبت آئی
پر یوتدی تحفہ بہ
ویدارہ الارض سنی

لاعطینک امو

Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript or letter, written on aged paper. The text is arranged in approximately 15 lines, showing signs of wear and discoloration.

مقدّمات

بابی
از شفا برون بر یک مغفوف و شفا
بر سرش وار اندر او از سر مغفوف
و گوئی از شفا و بجز از او یک مغفوف
و کله بر یک یونان حکیم
به هم مغفوف از یونان حکیم
بر یک یونان
مغفوف
عزالی مغفوف از یک مغفوف و شفا

و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت

متفق شدند علی هذا القول که من در دوا این لهذا المرض دواست
نیت نمی کنی مگر در استنشاقها به این اولی الا زهره بنیخ انرا
و سکون لها لفظ فارسی یعنی الماراة بالفتحات شیا که بکتری او در کذا
فی کتب الکفا الفارسیه و لم یجد هذا اللفظ فی کتب الکفا العربیه بهذا اللفظ
من قال بعد از این که مذکور شد فی کتاب الفتح فقه اخلا و قال انما
و قد یجی زهره اینها یعنی لجان قال نظامی زهره ندام که بوسه لب
تیر و کان دار و ابروی تو کذا فی الجوه و لم یجد هذا المعنی لهذا اللفظ فی کتب
الکفا الفارسیه سوی بر الفرائض و تحقیق ان هذا المعنی لم یسجد فی حقیقیه
لهذا اللفظ بل معناه المجازی و قول القائل المذکور فلهذا من الالفاظ
الشرکیه بین الفارسی و العربی جعل ادی که یخندین صفت موصوف
بود بنوع الواوای که یکنون لهذا المرض دوا الا مراهه انسان یکون
علی صورته و صفت مخصوصه مثل ان یکون طویلا ازرق العین اسود ملک
بزمود ای السلطان المربوب علی ما نطلب کردید انسان الذی
عین الاطباء صفت و هفتان ماله کنی کویلو و این دسالار و التعمیر
علی البعض کما یتل ان الذراع تعقیر بیری بیاد الوجه یا خند
ای وجود این رجل هفتان کان ذلک الا این متقنا بدان صفت
و صورت که حکما گفته بودند لعلاج الملک بدروما ریش را بچند
ای دعویمها و بخت بی کران اراده اکثر حشو در کوراندید ای
ارمنوها و تخاصی فتوی دار لهذا الوجه که خون یکی از رقیقت خون
و الماده که برای سلامتی بالیاد المصدی نفس پاکه ای لاجل
صحت روا باشد این جوز جلا قهقهه کشش کرد فلانین انسان

و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت

دکتر بونده
مفلح حاجی در
بسران

و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت
و در میان و ملاطفت

پسر ای ذلک الان سر سوی استبان کرد ای توجی ای
جانب السراء و یخندید سنجای ملک گفت ای شاله
درین حالت چه جای خنده است استقام انکارتی ای لیس هذا
الموضع موضع التفکک یسرکت فی جوابه ناز و زندان برادر
و ما در باشد و لم یحصل ذلک الفتح و دعوی بین تخاصی برید
لکیم یاجتی و داد از پادشاه خواجند ای یطوبون العدل من
الکون بدروما دم ای ای دانی از بهر حکام دنیا بیغم الحاء و یخند
الطام المملکین بمجر الخطب و الخشیش الذی نکسر من الیسب و کثیرا
یبتدر من المال و المتاع و ذکر فی بعض کتب الفقه انه یخفی المتاع و النما
مرآتون در سیر و نه معناه القوی سمان الا لادم و المراهه تسلیم ای
الکسل و تخاصی بخت شتم منوی داد و جوز قیاسه السلطان
و سلطان محبت و فی بعض النسخ متصله حوش در حکم من سید
و لم یبق لی مجاز خدای حکما بنایان نادم و لهذا توجهت الی جنبه
و الخات بباب بیری که برادر دم ز دست فریاد
للعاد شک هم پیش نواز دست تو میخوام و این قیاس الترجیه
باین که دریم سکه لکن فریاد هم سکه دریم که داد لکن داد
سلطان از این سخن هم بر آمد قدر معناه و اب ای الذمیر
دیدم که درانید با من کردانید و گفت بکامین ای موتی اولیتر
ای افضل از خون بی کجا می ریختن و التیید الفارسی انما یکون هذا
الوجه من لم یعرف الفارسی قال یعنی از ریختن خون بی کجا می سرو
یعنی بکوسید التسلط و در کار گرفت قدر معناه و مت

دکتر بونده
مفلح حاجی در
بسران

والماد بقدره روحه اين جزاوه را اذاد كن من القتل تامددا بملكه
تقدم چو كوي بياطلا باكله انداز وصف تربتي و كلف بغيره
الكاف العربي بالتركي كسك بيلكار بنج ابا الفارسي والكاف العربي
شهور وبالبا الكاف العربي والكسرة المجرى والكاف الفارسي فصح و
بمن لارب والبن اذا حاربت مع رجل قوي غلبه يري عليه المرد ومن لم
يوف باللفظ كما هو حق فموضع بوجه وفي موضع بوجه آخر سرخورد
بنادان بالياء المهدى شكستى وكذا جدير انداختى در وري
و شمن انى مواجسته حدركن علقه ببول كاندرا مملوك اندر او
ماجت لفظا وراج مفرطه و بالواو و اماج بالمد ملا و بجزى الحد
والمرى والفير راجع الى قوله شمن بنشستى فاذية بن التسم اليك
حكاية ملك كس الكاف للامانة روزن بنج الكافين اسم ملكه
را ان سلطان كمال الملكة خواجه بود و من بول كرم النفس اى
كانت نفس كرمه و نيك كرم عليه و قد عرفت معناه سابقا
هم كان را در مواجده حدست كرمي حقه الجلاء و ما عطف عليها
اى قوله و در غيبت كوي كفى تغلب للموصفين اتفاقا اذوى كوى
در نظر ملك ناپسندیده غير مقبول امد معاد در كرد المضارة اخذ
المان لا يد صاحب بغير حق و عقوبت فرمود اى يكيف باخذ الما
بل الامتداع سركان جمع سركه تعرفت معناه والنون كسوة
للاضافة ملك المراد بالمهود بسوايق جمع سابقه والباء متعلقة
بمؤلفه و التا في كسوة للاضافة نعمت او بالاضافة مقترن
بودند و بشكر ان مرهم بنج الفال المرون بمن كاتم قد صار و اطف

والماد بقدره روحه اين جزاوه را اذاد كن من القتل تامددا بملكه
تقدم چو كوي بياطلا باكله انداز وصف تربتي و كلف بغيره
الكاف العربي بالتركي كسك بيلكار بنج ابا الفارسي والكاف العربي
شهور وبالبا الكاف العربي والكسرة المجرى والكاف الفارسي فصح و
بمن لارب والبن اذا حاربت مع رجل قوي غلبه يري عليه المرد ومن لم
يوف باللفظ كما هو حق فموضع بوجه وفي موضع بوجه آخر سرخورد
بنادان بالياء المهدى شكستى وكذا جدير انداختى در وري
و شمن انى مواجسته حدركن علقه ببول كاندرا مملوك اندر او
ماجت لفظا وراج مفرطه و بالواو و اماج بالمد ملا و بجزى الحد
والمرى والفير راجع الى قوله شمن بنشستى فاذية بن التسم اليك
حكاية ملك كس الكاف للامانة روزن بنج الكافين اسم ملكه
را ان سلطان كمال الملكة خواجه بود و من بول كرم النفس اى
كانت نفس كرمه و نيك كرم عليه و قد عرفت معناه سابقا
هم كان را در مواجده حدست كرمي حقه الجلاء و ما عطف عليها
اى قوله و در غيبت كوي كفى تغلب للموصفين اتفاقا اذوى كوى
در نظر ملك ناپسندیده غير مقبول امد معاد در كرد المضارة اخذ
المان لا يد صاحب بغير حق و عقوبت فرمود اى يكيف باخذ الما
بل الامتداع سركان جمع سركه تعرفت معناه والنون كسوة
للاضافة ملك المراد بالمهود بسوايق جمع سابقه والباء متعلقة
بمؤلفه و التا في كسوة للاضافة نعمت او بالاضافة مقترن
بودند و بشكر ان مرهم بنج الفال المرون بمن كاتم قد صار و اطف

الزمن

والماد بقدره روحه اين جزاوه را اذاد كن من القتل تامددا بملكه
تقدم چو كوي بياطلا باكله انداز وصف تربتي و كلف بغيره
الكاف العربي بالتركي كسك بيلكار بنج ابا الفارسي والكاف العربي
شهور وبالبا الكاف العربي والكسرة المجرى والكاف الفارسي فصح و
بمن لارب والبن اذا حاربت مع رجل قوي غلبه يري عليه المرد ومن لم
يوف باللفظ كما هو حق فموضع بوجه وفي موضع بوجه آخر سرخورد
بنادان بالياء المهدى شكستى وكذا جدير انداختى در وري
و شمن انى مواجسته حدركن علقه ببول كاندرا مملوك اندر او
ماجت لفظا وراج مفرطه و بالواو و اماج بالمد ملا و بجزى الحد
والمرى والفير راجع الى قوله شمن بنشستى فاذية بن التسم اليك
حكاية ملك كس الكاف للامانة روزن بنج الكافين اسم ملكه
را ان سلطان كمال الملكة خواجه بود و من بول كرم النفس اى
كانت نفس كرمه و نيك كرم عليه و قد عرفت معناه سابقا
هم كان را در مواجده حدست كرمي حقه الجلاء و ما عطف عليها
اى قوله و در غيبت كوي كفى تغلب للموصفين اتفاقا اذوى كوى
در نظر ملك ناپسندیده غير مقبول امد معاد در كرد المضارة اخذ
المان لا يد صاحب بغير حق و عقوبت فرمود اى يكيف باخذ الما
بل الامتداع سركان جمع سركه تعرفت معناه والنون كسوة
للاضافة ملك المراد بالمهود بسوايق جمع سابقه والباء متعلقة
بمؤلفه و التا في كسوة للاضافة نعمت او بالاضافة مقترن
بودند و بشكر ان مرهم بنج الفال المرون بمن كاتم قد صار و اطف

الزمن و در مدت توكيل و معناه با توكيل اكا موكلا و موكلا مدونه و موكلا
و ملاطفت كرمي اياه للحكاية و زجر و معارفت و اذاد استندي
لا يجوز ان الاذاد و التا **تقدم** صلح با شمن اگر خواهى با كسرة
الخطبة لياخذ من لا يجوز لك في النظم هر كس خفت من كايان
الفارسي كتر مرهون در قضايت كند فاعل شمن در نظر
ي نما جسته تحسين كن حتى تحول عداوة صداقة شمن اف بطن
ي كدر موزيل بين ان الموزي يقدرا في بحر الكلام في فيه لجرى
الكلام فيه و في المعنى ياسب من المصراع اثنا و من قال في شمن
توافد بين موزي كدر فداخل الارتباط على ان الكلام لا يجرى
في فيه بل اذ شمن كس خفاي حواش شرط قدر و شمن بن
كن كاتال على كرم الله و بجه الاحسان يتعلم اللسان ان يمشي
خطاب ملكه بود الملك بستاند از حقه معني بيرون امد خبر و بجه و بجه
معني مالمه الملك و بجهتي در درون بان و بجه و بجه الانضام
بنيان شمن لفظ بياض بالبين و بجه فيها بين الج و الفير راجع الفير
فرستاد و الجير راجع كملوك ان طرف قدر اى مقدار چنان بزر
اى مثل ذلك العظيم نداشتند فاعل من جمع راجع الى مملوكان
طرف و بجه كراوند كعطف تفسير كراوط و في معنى النسخ
راى عزيز فلان و كرا سم خواج احسن الله عاقبه دعا ان كراخت
مولى معنى النسخ بدجا اشاره الى موضع الملك الذي ارسل اليه التا
كند و المراد بجه الى جانب در رعایت خاطر شمر چه تا شمس على
و جراتم سمي كرمه شود و المراد انه يسى لفظ خاطره كراعيان

والماد بقدره روحه اين جزاوه را اذاد كن من القتل تامددا بملكه
تقدم چو كوي بياطلا باكله انداز وصف تربتي و كلف بغيره
الكاف العربي بالتركي كسك بيلكار بنج ابا الفارسي والكاف العربي
شهور وبالبا الكاف العربي والكسرة المجرى والكاف الفارسي فصح و
بمن لارب والبن اذا حاربت مع رجل قوي غلبه يري عليه المرد ومن لم
يوف باللفظ كما هو حق فموضع بوجه وفي موضع بوجه آخر سرخورد
بنادان بالياء المهدى شكستى وكذا جدير انداختى در وري
و شمن انى مواجسته حدركن علقه ببول كاندرا مملوك اندر او
ماجت لفظا وراج مفرطه و بالواو و اماج بالمد ملا و بجزى الحد
والمرى والفير راجع الى قوله شمن بنشستى فاذية بن التسم اليك
حكاية ملك كس الكاف للامانة روزن بنج الكافين اسم ملكه
را ان سلطان كمال الملكة خواجه بود و من بول كرم النفس اى
كانت نفس كرمه و نيك كرم عليه و قد عرفت معناه سابقا
هم كان را در مواجده حدست كرمي حقه الجلاء و ما عطف عليها
اى قوله و در غيبت كوي كفى تغلب للموصفين اتفاقا اذوى كوى
در نظر ملك ناپسندیده غير مقبول امد معاد در كرد المضارة اخذ
المان لا يد صاحب بغير حق و عقوبت فرمود اى يكيف باخذ الما
بل الامتداع سركان جمع سركه تعرفت معناه والنون كسوة
للاضافة ملك المراد بالمهود بسوايق جمع سابقه والباء متعلقة
بمؤلفه و التا في كسوة للاضافة نعمت او بالاضافة مقترن
بودند و بشكر ان مرهم بنج الفال المرون بمن كاتم قد صار و اطف

والماد بقدره روحه اين جزاوه را اذاد كن من القتل تامددا بملكه
تقدم چو كوي بياطلا باكله انداز وصف تربتي و كلف بغيره
الكاف العربي بالتركي كسك بيلكار بنج ابا الفارسي والكاف العربي
شهور وبالبا الكاف العربي والكسرة المجرى والكاف الفارسي فصح و
بمن لارب والبن اذا حاربت مع رجل قوي غلبه يري عليه المرد ومن لم
يوف باللفظ كما هو حق فموضع بوجه وفي موضع بوجه آخر سرخورد
بنادان بالياء المهدى شكستى وكذا جدير انداختى در وري
و شمن انى مواجسته حدركن علقه ببول كاندرا مملوك اندر او
ماجت لفظا وراج مفرطه و بالواو و اماج بالمد ملا و بجزى الحد
والمرى والفير راجع الى قوله شمن بنشستى فاذية بن التسم اليك
حكاية ملك كس الكاف للامانة روزن بنج الكافين اسم ملكه
را ان سلطان كمال الملكة خواجه بود و من بول كرم النفس اى
كانت نفس كرمه و نيك كرم عليه و قد عرفت معناه سابقا
هم كان را در مواجده حدست كرمي حقه الجلاء و ما عطف عليها
اى قوله و در غيبت كوي كفى تغلب للموصفين اتفاقا اذوى كوى
در نظر ملك ناپسندیده غير مقبول امد معاد در كرد المضارة اخذ
المان لا يد صاحب بغير حق و عقوبت فرمود اى يكيف باخذ الما
بل الامتداع سركان جمع سركه تعرفت معناه والنون كسوة
للاضافة ملك المراد بالمهود بسوايق جمع سابقه والباء متعلقة
بمؤلفه و التا في كسوة للاضافة نعمت او بالاضافة مقترن
بودند و بشكر ان مرهم بنج الفال المرون بمن كاتم قد صار و اطف

والماد بقدره روحه اين جزاوه را اذاد كن من القتل تامددا بملكه
تقدم چو كوي بياطلا باكله انداز وصف تربتي و كلف بغيره
الكاف العربي بالتركي كسك بيلكار بنج ابا الفارسي والكاف العربي
شهور وبالبا الكاف العربي والكسرة المجرى والكاف الفارسي فصح و
بمن لارب والبن اذا حاربت مع رجل قوي غلبه يري عليه المرد ومن لم
يوف باللفظ كما هو حق فموضع بوجه وفي موضع بوجه آخر سرخورد
بنادان بالياء المهدى شكستى وكذا جدير انداختى در وري
و شمن انى مواجسته حدركن علقه ببول كاندرا مملوك اندر او
ماجت لفظا وراج مفرطه و بالواو و اماج بالمد ملا و بجزى الحد
والمرى والفير راجع الى قوله شمن بنشستى فاذية بن التسم اليك
حكاية ملك كس الكاف للامانة روزن بنج الكافين اسم ملكه
را ان سلطان كمال الملكة خواجه بود و من بول كرم النفس اى
كانت نفس كرمه و نيك كرم عليه و قد عرفت معناه سابقا
هم كان را در مواجده حدست كرمي حقه الجلاء و ما عطف عليها
اى قوله و در غيبت كوي كفى تغلب للموصفين اتفاقا اذوى كوى
در نظر ملك ناپسندیده غير مقبول امد معاد در كرد المضارة اخذ
المان لا يد صاحب بغير حق و عقوبت فرمود اى يكيف باخذ الما
بل الامتداع سركان جمع سركه تعرفت معناه والنون كسوة
للاضافة ملك المراد بالمهود بسوايق جمع سابقه والباء متعلقة
بمؤلفه و التا في كسوة للاضافة نعمت او بالاضافة مقترن
بودند و بشكر ان مرهم بنج الفال المرون بمن كاتم قد صار و اطف

کردار و در دفتر فرستادست کما قیل لایک القادح لاند کسجه تیراز
کمان همی گذرد فاش سهم بعد من القوس ظاهر از کماندار میزد مال
خود فال فعل بعد من الخلق ظاهر او مال الخلق تأثیر من الخلق و قیل
فان التجهیه **شوش** کز زبان ایشه سکال انکشدین میل جانلد دلان
دوست و دشمن خلایق در حق دل صرف دله او حق مطلق دن کز کج
ظاهر اوقی یا ای اثره عاقل اولان کان دوتا و دتر **خجالت** یک ملک
عرب متعلقان دیوان را فرمود ای امرا کان دولت مرعوم
المراد بالو الخیفة فلان بنده ذکر اسم عربین عبیده چند انکه است
معنا عتف بکند علیه بقره که طایفه در کاست و متر شد یعنی ظاهر فرمان
و سایر اعلیٰ لفظ التا سیر **بج** کتب التاجع و منه قیل لایستغنی فی الاثر
سور حدیثکاران بلو و لعب بلفظ اسم و بفتحها بعد من مشغولند
الظاهر ان التوابع یا موالیان غایبه و العیاب یا مشغول بالانسیان
کاصح اتمل التفسیر فترتوا و اعلیٰ موالیة المیوة الزنا لعب و لمیوه و
قاله بفتح الزنا الترحیح لمی ابشی لعب به و قد کنی بکن الجمع و انشبی و سره
ساجد الوضوءه بالعلیٰ تقدیر کتب التاجع خلاف الظاهر و غیر
الناسب بالمقام و در ادای خدمت متهاون و متکاسل صاحب
دلی شنیدند فلان امر و گفت علوی رفعت درجا بندکان بدرگاه
حق جل و علا بهین مثال دارد ای مثل فلان من و واجب عبادت اعز
المؤمنین و حصل لمرتبه المعنویة کاوردی لحدیث القسری لایزال العز
تقریباً یا بانو فانحی حجتیه لحدیث **ربانج** و بامداد الفصح
بالان المعنویة بمنه الفجر و الصباح کما کوردی کس یا الوجوده خدمت شاه

[illegible]

فدومنی ادا ایدہ ستمی
ابھ صاحب اکبر کبیر
للملازمت

دوستان
آتش آید بیوفایان
بیکجوانان خان
عاج

[illegible]

النظام ص
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء القلب ويهدي السبل
والصلاة والسلام على من لا نبي بعده
يا ريش
مجدد كوكب لؤلؤ آه و بذر غدا
حذ - ايلم سيق
ابن سيد علي
ريش نوذ مجروح معانده
جراحت معانده دم كلور
محله كوره سن
والغفران

بوزه انقطاع باشد
ساکت و ساکت
الذکر الیه کند
تخلیص که سلطنت بوز

22

سید احمد

ملک باقیم قاضی سر بر آورد ای لم برغ زاسم للاقب و انک
نکرد الیه پادشاه از انک سلطنت و موافقت با پیش سلطنت است
هم برآمد ای القیض و گفت این طایفه جز در بوشان پیشه ای الطایفه
الطوقیه بر مثال جوانان نیریزان الحوان کالایف السلطان ولا یطیع
نکند بده الطایفه وزیر کفشت خانی ای درویش پادشاه درویش
زین بریدید سلطان بر تو کزور مثل بر تو کزشت چرا خدمت نکردی
و شهادت بجای نیاوردی فانی من الاذان تقدم و تعظمی گفت
فاغضیه درویش بگو امر لوزیر ملک را ای قلای توقع خدمت از
کسی دارد و بر جو الحزم من احد کرانکس توقع خدمت از تو دارد
ای لایست الزعایا لاطر خدمت الملوک قطع پادشاه پاسبان درویش
ای السلطان حارس الفقیر کرجی گفت ای فقیر بفرمودت اوست ای تو
دولت السلطان کوسفند بجه الغنم و قدیدیک فاقوه و یقال کوسفند
از برای جوایز بانگاریست نیست ای الغنم لیس لاطر الزاعی بلکه
جوایز برای خدمت اوست قطع یکی امروز کامران بالکاف العزیز
وصف ترکیبی بالترکی مراد سورتی بیتی بیاد لفظا غلام دیکری را
مفعول لفظی مقدار اول از مجامع من بزل المشتة ریش ای قلبه
مخرج من الحاجة لاجل تمییل المرام روزی چند الکاف للتعفیر و ایام
لوهه باش قدر بیانی قولش تا کشتش بیند در روزگار من
لم یعرف معناه بساک عتق به به حاجت قال بجه صرک تا بخورد مرهون

نکند بده الطایفه وزیر کفشت خانی ای درویش پادشاه درویش
زین بریدید سلطان بر تو کزور مثل بر تو کزشت چرا خدمت نکردی
و شهادت بجای نیاوردی فانی من الاذان تقدم و تعظمی گفت
فاغضیه درویش بگو امر لوزیر ملک را ای قلای توقع خدمت از
کسی دارد و بر جو الحزم من احد کرانکس توقع خدمت از تو دارد
ای لایست الزعایا لاطر خدمت الملوک قطع پادشاه پاسبان درویش
ای السلطان حارس الفقیر کرجی گفت ای فقیر بفرمودت اوست ای تو
دولت السلطان کوسفند بجه الغنم و قدیدیک فاقوه و یقال کوسفند
از برای جوایز بانگاریست نیست ای الغنم لیس لاطر الزاعی بلکه
جوایز برای خدمت اوست قطع یکی امروز کامران بالکاف العزیز
وصف ترکیبی بالترکی مراد سورتی بیتی بیاد لفظا غلام دیکری را
مفعول لفظی مقدار اول از مجامع من بزل المشتة ریش ای قلبه
مخرج من الحاجة لاجل تمییل المرام روزی چند الکاف للتعفیر و ایام
لوهه باش قدر بیانی قولش تا کشتش بیند در روزگار من
لم یعرف معناه بساک عتق به به حاجت قال بجه صرک تا بخورد مرهون

حاکم فاعلم بخور و من بجه الخ و العظم الم را و با اول اول سر
بالا خاتمه فی القطن خیل اندیش و من ترکیبی من اندیشیدن
فرق شاه و بنی بالیاء المصدرة فیها بر خات ای لم یبق القوق
بینما چون قضا نوشت و موافقت اندیش ای و من کرمی ملک
مرده باز کند بجه الکاف العزیز من کردن ای لوان احدا خیر تر الیه
و کشت و من ریح کون الکاف بالفقیر من کردن فقدا رنکبا سدر رک
قوله باز نشناسد فاعلم فیخیر کس تو لکرا در درویش ای لایق
الغنی من الفقیر و یقال فی الترجمة قطع برسی کامران دوله لایق
جفا یلدی ریش برک کون دور بجه طیر اقی بیتی سن از سر خال اندیش
شاید بده هیچ فرق اول چون اجل بیه نگاهان از بیتی سن
قرنی آج سکش بجه غنمی یادر ویش ملک را المادو
المعروف کتفا درویش ای کلامه استوار بجه الحکم اول گفت
از من چیزی بخواه ای اطلب بیتی شفا فقال الفقیر از تو بیری
رای خواهی ای اطلب منک مدینه مرقه قال الکاف هر چه بخواهید
ای اعطیکه ایامانها سمع ارکانه فی الخیر خیر حوالا سوال اکثره
من اموالهم و اشترا باله و براه من کل الفقیر لاطر الملک گفت
فما الفقیر ان یخواهم بجه کزشت من ندی فان صحبت خلاف بیتی
المسکنت مرابندی بده گفت فاما الفقیر در باب امر در بیان
بالترکی انک و الکافی و درویش و من قال ای انهم امرن یا فقی
فقد و هم کون کریمت التاد الاخرة لافطاست بدت
فیضی لعاقلان بیست لافظه باقبال و مال و قیل فی الترجمة بیت

نکند بده الطایفه وزیر کفشت خانی ای درویش پادشاه درویش
زین بریدید سلطان بر تو کزور مثل بر تو کزشت چرا خدمت نکردی
و شهادت بجای نیاوردی فانی من الاذان تقدم و تعظمی گفت
فاغضیه درویش بگو امر لوزیر ملک را ای قلای توقع خدمت از
کسی دارد و بر جو الحزم من احد کرانکس توقع خدمت از تو دارد
ای لایست الزعایا لاطر خدمت الملوک قطع پادشاه پاسبان درویش
ای السلطان حارس الفقیر کرجی گفت ای فقیر بفرمودت اوست ای تو
دولت السلطان کوسفند بجه الغنم و قدیدیک فاقوه و یقال کوسفند
از برای جوایز بانگاریست نیست ای الغنم لیس لاطر الزاعی بلکه
جوایز برای خدمت اوست قطع یکی امروز کامران بالکاف العزیز
وصف ترکیبی بالترکی مراد سورتی بیتی بیاد لفظا غلام دیکری را
مفعول لفظی مقدار اول از مجامع من بزل المشتة ریش ای قلبه
مخرج من الحاجة لاجل تمییل المرام روزی چند الکاف للتعفیر و ایام
لوهه باش قدر بیانی قولش تا کشتش بیند در روزگار من
لم یعرف معناه بساک عتق به به حاجت قال بجه صرک تا بخورد مرهون

نکند بده الطایفه وزیر کفشت خانی ای درویش پادشاه درویش
زین بریدید سلطان بر تو کزور مثل بر تو کزشت چرا خدمت نکردی
و شهادت بجای نیاوردی فانی من الاذان تقدم و تعظمی گفت
فاغضیه درویش بگو امر لوزیر ملک را ای قلای توقع خدمت از
کسی دارد و بر جو الحزم من احد کرانکس توقع خدمت از تو دارد
ای لایست الزعایا لاطر خدمت الملوک قطع پادشاه پاسبان درویش
ای السلطان حارس الفقیر کرجی گفت ای فقیر بفرمودت اوست ای تو
دولت السلطان کوسفند بجه الغنم و قدیدیک فاقوه و یقال کوسفند
از برای جوایز بانگاریست نیست ای الغنم لیس لاطر الزاعی بلکه
جوایز برای خدمت اوست قطع یکی امروز کامران بالکاف العزیز
وصف ترکیبی بالترکی مراد سورتی بیتی بیاد لفظا غلام دیکری را
مفعول لفظی مقدار اول از مجامع من بزل المشتة ریش ای قلبه
مخرج من الحاجة لاجل تمییل المرام روزی چند الکاف للتعفیر و ایام
لوهه باش قدر بیانی قولش تا کشتش بیند در روزگار من
لم یعرف معناه بساک عتق به به حاجت قال بجه صرک تا بخورد مرهون

نکند بده الطایفه وزیر کفشت خانی ای درویش پادشاه درویش
زین بریدید سلطان بر تو کزور مثل بر تو کزشت چرا خدمت نکردی
و شهادت بجای نیاوردی فانی من الاذان تقدم و تعظمی گفت
فاغضیه درویش بگو امر لوزیر ملک را ای قلای توقع خدمت از
کسی دارد و بر جو الحزم من احد کرانکس توقع خدمت از تو دارد
ای لایست الزعایا لاطر خدمت الملوک قطع پادشاه پاسبان درویش
ای السلطان حارس الفقیر کرجی گفت ای فقیر بفرمودت اوست ای تو
دولت السلطان کوسفند بجه الغنم و قدیدیک فاقوه و یقال کوسفند
از برای جوایز بانگاریست نیست ای الغنم لیس لاطر الزاعی بلکه
جوایز برای خدمت اوست قطع یکی امروز کامران بالکاف العزیز
وصف ترکیبی بالترکی مراد سورتی بیتی بیاد لفظا غلام دیکری را
مفعول لفظی مقدار اول از مجامع من بزل المشتة ریش ای قلبه
مخرج من الحاجة لاجل تمییل المرام روزی چند الکاف للتعفیر و ایام
لوهه باش قدر بیانی قولش تا کشتش بیند در روزگار من
لم یعرف معناه بساک عتق به به حاجت قال بجه صرک تا بخورد مرهون

خافوا اوله الله الملك، وليه محمدك، كرم بولار و دوزر كيدار كان الرومن
حكاية بكم ازورزا في الزمان السابق فيمن ذواتون مفرجات
 من الحكمة الاولى واسم ثوبان وكنيته ابو الفيفس ولقيد ذواتون
 لقب بل اذ كان في سفينة مع جماعة من الناس وكان لواحد منهم
 جوهر نفيس ففزع فلما استيقظ اذ ابراه ان هذا الرجل الغريب يبر
 ذواتون قد سرقة فانكر وحلف ولم يعده ثوبه فلما اضطر توج ساعة
 فاق حوت من البحر بذلك الجوهر فالتبس بسببه ذواتون اى صاحب
 الموت وقال شيخ الاسلام ذواتون رجل يثني ان لا يثني با
 كرا ولا يدع بالحق ما يلى المقام والمال والوقت سخرت في بويه فخلها
 ما كتبنا كراماته وبنت خاست فاعلم فصيل الزمرك روزش جوت
 سلطان شغول كما هو الاثاق بالعبدا الذي يكون قرب من السلطان
 ويجريش اميد ارم اى ارجوا حو واز عتوبتش ترسان صفوته
 من ترسيد ذواتون قد سرقة بكرت اى بكمي وكفت كرم از
 خدای تعالى ترسیدی حكاية كذا هو سلطان اى كانا كخافه اذ
 جملة صديقان بودي انما قال كمداس علقو درجته مضانن
قطعه كرم بودي اميد راحت ورجع يظن ان عبادته اكثر العباد لاجل
 الجنة والمغاب جهنم ولولم يكن كذلك بل لوبعد ما بالاخلاص باي
 دروش سير يد التاك العابد بركك بودي اى ظهر اشرافه
 وعلمه للمنزلة كرم و در اطر سیدی مروه تهمجان كانا
 يخاف كرمك بكسر اللام ملك بنوع اللام بودي والعجب من ان
 بان هذا الموع ووقع في كسر النسخ الصحبة ولم يحزنه قال بل انك

بر ملک ملک بودی و محض بتول کریم لام ملک فی الاول و فتحها زانانی ثم
قال کلاما حشوا و هو قول و لولا راعیة الغائیة لکان کریم فی الشانی فی
ایضا وجه واعلم ان فی البیت الشانی تبسیرا عارضا لا بدلیلا یولی
هاتر و سیاسة یخاف زید **حکایت** قال حکیم السطرا الذی
لیس له هابة و سیاسة مثلا اسد قلع افراس و قطع غفارة
یا دشا ہی یکنش فی کماهی بیاء الوجرة فیها قران دار ای
امرتکم گفت ای ملک عجب بکریم هستی بیاء الوجرة
والاضافة بیانیم کثر برتست ای واقع علی ازار خود
ای لا تطلب ثادی نفسک گفت فاعلم صبر ملک چگونه ای
کیف اطلب ثادی نفسی گفت فاعلم صبر کماهی این غرض
برین بیکس بر ای یحسل و یتبع علی فی نفس واحد و
آن ای انه بر تو جاوید بمعنی الابد ماند بفتح النون مصداق
من ماندن **رباعی** دوران بنا ای زمان الحیوة جوان
مجا بگذشت ای صبی بالبرقه تلخ و خوشی بایام المصیبة فیهما
رشت ای تنج و زیبا و موافق بری و راشد و الظاهر برادر بهما
التنج و الحسن با برتیه التا بر بتول تلخ و خوشی بگذشت فان الازمان
والاحوال لا تستقر لثمره التا بر بواشت ای من بنواشت
ای ظن و قول ستمک ای الظالم فاعلم کرم ای الظلم بر ما کرد
کس کدک بر گردان ماند ای بقی علیاته و بر ما بگذشت ای
ببق علینا ملک الصبیح و اشارة الی قولی فی خاص سود من اید
المراد بان نوحا زینیه و از سر خون او در قوت من فی الکلام و در

5.

ای عذرا و عذر خوارات **حکایت** و زاده نوزادان درستی بیا
الوجه از مصالح ملک اندیشه می کردند فی نتیجه علی آنچه بملکانش
وزیرانی مصالح الملک و وسیله جمع نمایی ان یکنون المشا و رتبه الحاکم
کما قال الله تعالی و شاورهم فی الامر و هر یکی من الوزراء بروقی دانش
خود ان عاقلی علی رای بسکون الحیز و قلیها الثا زو الما و ایاد
الکر ملک شری ای نوزادان بخیرین کالوزار اندیشه می کرد
فی نتیجه علی آنچه بملکانش ان لا یفوض الامر الی الوزراء بل ینکلی فی
بزرگه را اسم ملک حکیم کاتر رای ملک خیار انقاد ای اقتدار و درجه
علا آراء الوزراء و وزیران و در سیرای خفته گفندش فی فیض الراجح الی
وزیران و البارزانی برتر رای ملک را برده و بر رای نوزادان
چیز نیست دیدی برنگر چندین حکیم ان عا ارا الحما و المتعدده و
علیها گفت بموجب انکرا ظاهر ای آنچه معلوم نیست و رای ممکنان
ان فکر الجمع و در شیت تعالی است که صواب ایدیا خطا و اذا کان
الامر كذلك پس موافقت رای ملک و لیست علی بقول تا اگر
خلاف مواهبید ان ان ظه الخطا عمت متابعت او ای لاجل
اتباع آزمع است او من عا به این باشم **مشوئی** خلاف رای
سلطان رای جسدی مرهون بخون خویش باشد دست شستن
کفایت عن وقوع الشی و الفراغ منه و کو خود را کله خود را
پناه و قدرت علی الاسم للوزن کوید فاعل سلطنت این ای تو خلا
السلطنت الی الزمانان هذا لیل بیا بدی کف حق لفظ بیا بدی محتاج
من بایستن ای یعنی لکن ان تقول ساعدا لک انیک بکاف التفسیر ماه

و زاده نوزادان درستی بیا
ای عذرا و عذر خوارات
وزیرانی مصالح الملک
کما قال الله تعالی و شاورهم فی الامر
خود ان عاقلی علی رای
الکر ملک شری ای نوزادان
فی نتیجه علی آنچه بملکانش
بزرگه را اسم ملک حکیم
علا آراء الوزراء و وزیران
وزیران و البارزانی برتر رای
چیز نیست دیدی برنگر چندین
علیها گفت بموجب انکرا ظاهر
ان فکر الجمع و در شیت تعالی
الامر كذلك پس موافقت رای
خلاف مواهبید ان ان ظه الخطا
اتباع آزمع است او من عا به
سلطان رای جسدی مرهون بخون
کفایت عن وقوع الشی و الفراغ
پناه و قدرت علی الاسم للوزن
السلطنت الی الزمانان هذا لیل
من بایستن ای یعنی لکن ان

بیا بدی

و پروین بالباء الباری و هو الله تعالی فی تبس علی من الازاد تصدیق السلطان
قائما بهم و حکایت و کمن یعنی ان لاصد فی انظارهم بالعلم **حکایت** سلطان
عن الصدیق فقال الصدق کانه حق عذ سلطان جائز **حکایت** ششای بیا
الوجه و مولف دستعلی العی و الزوم فن قال فی شرحه یخبر و طایفه که
ششای می کند در محافل و مجلس ششای دهن و غیره نقدی علی عاظم
کیسوان جمع کیس و بر تات بود عاذا العلویین کمن علویان و لکن
علویان کاذب واحد و یا قافله جاز بشهر در آمد ای دخل ارج
ای ای که و زیات من الحج فیکذب فی و قصیده پیش ملک برده و گفته
و در قیافه کاذب افرا یکی از قافله ملک تقدیر بیان اندام و ران
سال از سفر آمده بود و کان عالما عا کشتن او را در عهد قربان در
بعض و دیدم حاجی چگونه باشد نکبت کیون حاجاتی نه است و دیگر
گفت ای قال رطما فی پدرش خراش بود در ملاطی اسم ملایه علوی
چگونه باشد فکله کذب کون علویا و ششای در دیوان اندوزی
یا نشند و شوشا خراشیل غنم القصیده کامل ملایه مودتا نه نشند
و نه کشتن ای بر دوز که چندین دروغ چراغی بیا الملک فاما عا تبس
الملک و امر بعباد و نفید کشتن ای خداوند روی زمین ای مالک و جسم
الارض سخن و دیگر بگویم اگر راست نباشد ایمان لکن کمال الكلام
صادقا بهر نفیحتین عقوبت کفرانی سزاوارم ای سخن بر گفت
ای الملک ان چیست گفت ششای **قطع** غری بیا الوجه
کشتن ای الملک و لفظ کخفف من لفظ کاست بالکون معناه
بالکفری یوغرت پیش آورد و نه الکلام تقدیم و تاخیر للوزن و التقدير

و پروین بالباء الباری و هو الله تعالی فی تبس علی من الازاد تصدیق السلطان
قائما بهم و حکایت و کمن یعنی ان لاصد فی انظارهم بالعلم
عن الصدیق فقال الصدق کانه حق عذ سلطان جائز
الوجه و مولف دستعلی العی و الزوم فن قال فی شرحه یخبر و طایفه که
ششای می کند در محافل و مجلس ششای دهن و غیره نقدی علی عاظم
کیسوان جمع کیس و بر تات بود عاذا العلویین کمن علویان و لکن
علویان کاذب واحد و یا قافله جاز بشهر در آمد ای دخل ارج
ای ای که و زیات من الحج فیکذب فی و قصیده پیش ملک برده و گفته
و در قیافه کاذب افرا یکی از قافله ملک تقدیر بیان اندام و ران
سال از سفر آمده بود و کان عالما عا کشتن او را در عهد قربان در
بعض و دیدم حاجی چگونه باشد نکبت کیون حاجاتی نه است و دیگر
گفت ای قال رطما فی پدرش خراش بود در ملاطی اسم ملایه علوی
چگونه باشد فکله کذب کون علویا و ششای در دیوان اندوزی
یا نشند و شوشا خراشیل غنم القصیده کامل ملایه مودتا نه نشند
و نه کشتن ای بر دوز که چندین دروغ چراغی بیا الملک فاما عا تبس
الملک و امر بعباد و نفید کشتن ای خداوند روی زمین ای مالک و جسم
الارض سخن و دیگر بگویم اگر راست نباشد ایمان لکن کمال الكلام
صادقا بهر نفیحتین عقوبت کفرانی سزاوارم ای سخن بر گفت
ای الملک ان چیست گفت ششای
کشتن ای الملک و لفظ کخفف من لفظ کاست بالکون معناه
بالکفری یوغرت پیش آورد و نه الکلام تقدیم و تاخیر للوزن و التقدير

و زاده نوزادان درستی بیا
ای عذرا و عذر خوارات
وزیرانی مصالح الملک
کما قال الله تعالی و شاورهم فی الامر
خود ان عاقلی علی رای
الکر ملک شری ای نوزادان
فی نتیجه علی آنچه بملکانش
بزرگه را اسم ملک حکیم
علا آراء الوزراء و وزیران
وزیران و البارزانی برتر رای
چیز نیست دیدی برنگر چندین
علیها گفت بموجب انکرا ظاهر
ان فکر الجمع و در شیت تعالی
الامر كذلك پس موافقت رای
خلاف مواهبید ان ان ظه الخطا
اتباع آزمع است او من عا به
سلطان رای جسدی مرهون بخون
کفایت عن وقوع الشی و الفراغ
پناه و قدرت علی الاسم للوزن
السلطنت الی الزمانان هذا لیل
من بایستن ای یعنی لکن ان

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم
موسى عليه السلام في القلبي
والله اعلم بالصواب

و اما لفظ ديک يا لکسوة المعلومة
 و مرادو بمعنی الامس منهم
 ط ٧
 سان
 لفظ سورا مخفف من لفظ
 سمواي الوروز منهم
 اعلام لفظ حدود ان کتب الاما في التواکيب
 العربية و الاثافي التواکيب الفارسية
 غايد و ان التواکيب
 و اسکت و قد الامام
 الامام و قد الامام
 جادون الوروز کي پسر و ان بوي
 پورينک قسمة کلدي متفق

تولد و لا یحی المانیة علی الاستقامه زاد و قید از ایدان فرج علی الکفایت
در افتادند ای و قضا فی در طه الهلک ای یکی از بزرگان گفت ملاح
علا وزن الفلاح یعنی صاحب السیفینه که یکبار بالکاف الفارسی
ایمن گرفتند آنی برادر را در حق بخوانم الغرق تا از اید
دینار بدیم تحلیص کل واحد منها و اعلم ان اعطاش فی المبلغ تحلیص
الاجتناب من سیرة السلاطین و لهذا و در حدیثی که باب سیرت
پادشاهان خلاصه می نماید اینست ان تود هذه الحکایة فی باب سیرت
پادشاهان و موصیها للایمن هو اکثا الثامن ملاح تا یکی را خلاص
کرد من الغرق و دیگری مملکت اند ای غرق گفت بخت خوش مانده
بود ای قدیم اجل از ان سبب در گرفتند او تا خیر ای ای ممکن
الامر ملاح بخود و گفت ای نه تو کنی یقین است و فی بعض النسخ
داست و دیگر خاطر من بر غایت این اشاره ای الذی خامن
الغرق بیشتر بود بسبب آنکه وقتی بی الوحده در میان مانده
بودم ای کنت عزت من الشی این را برشته نشاند بسکون التوالت
الثانیة ما من من نشاندن ای حلی علی البعیر و از دست آن دیگر
اشاره ای الذی غرق تا زیاده بجهت السوط خود بودم ای کان
ضرب فی بسوط واحد در طه بالیاء المصدریة ختم صدق الله العظیم
من علی ما یختلف من اساء فعلیها و کلمه تا توانی درون کس
بخارش نهی من فراشیدن و المراد به عدم الاذاه کان درین راه
خاربا باشد ای یوزیک الشوک لان فراشیده سینه مشکله کار
در ویش ستمد ای المحتاج برار ای اجله حاصل که تر از کارها

تولد و لا یحی المانیة علی الاستقامه زاد و قید از ایدان فرج علی الکفایت
در افتادند ای و قضا فی در طه الهلک ای یکی از بزرگان گفت ملاح
علا وزن الفلاح یعنی صاحب السیفینه که یکبار بالکاف الفارسی
ایمن گرفتند آنی برادر را در حق بخوانم الغرق تا از اید
دینار بدیم تحلیص کل واحد منها و اعلم ان اعطاش فی المبلغ تحلیص
الاجتناب من سیرة السلاطین و لهذا و در حدیثی که باب سیرت
پادشاهان خلاصه می نماید اینست ان تود هذه الحکایة فی باب سیرت
پادشاهان و موصیها للایمن هو اکثا الثامن ملاح تا یکی را خلاص
کرد من الغرق و دیگری مملکت اند ای غرق گفت بخت خوش مانده
بود ای قدیم اجل از ان سبب در گرفتند او تا خیر ای ای ممکن
الامر ملاح بخود و گفت ای نه تو کنی یقین است و فی بعض النسخ
داست و دیگر خاطر من بر غایت این اشاره ای الذی خامن
الغرق بیشتر بود بسبب آنکه وقتی بی الوحده در میان مانده
بودم ای کنت عزت من الشی این را برشته نشاند بسکون التوالت
الثانیة ما من من نشاندن ای حلی علی البعیر و از دست آن دیگر
اشاره ای الذی غرق تا زیاده بجهت السوط خود بودم ای کان
ضرب فی بسوط واحد در طه بالیاء المصدریة ختم صدق الله العظیم
من علی ما یختلف من اساء فعلیها و کلمه تا توانی درون کس
بخارش نهی من فراشیدن و المراد به عدم الاذاه کان درین راه
خاربا باشد ای یوزیک الشوک لان فراشیده سینه مشکله کار
در ویش ستمد ای المحتاج برار ای اجله حاصل که تر از کارها

برآر اسوفا ضرر رسک
بیش

باشد ای لیصل حاجت ککایت و دره فخران الله تعالی قال
لعیسی بن مریم یا عیسی حمل یدان تجلس الملائکة علی عاتقک
قال نعم قال علیک خمس هذا الشقة کاشش و التوالت کلا و
و الشجاة کالته الطاری و الحکم کالمیت و السیرة کالدلیل
حکایت و در برادر بودند فی الزمان السابق یکی مرقه این تو اگر
اشاره ای یکی در ویش را گفت معاتباً بر ارضیت سلطان
کرمی تا از شقت کار کردن برمی بگره ای و یاء لکما کنت
معارضاً تو را کنی تا از مذلت مبردا کالذکر مذت رما
و خلاص با یکی که حکیمان گفته اند فی النسخ اندر گمان خوردن
و نشستن بر لوبه هینا عدم القیام لحظه مخلوق حسن من
قال فی شرحه بهتر نکند لم یفرغنا حساکر کم بنحوین ای فی
و تسمیر زین رستن و بخت استادن بمعنی القیام بها
بدست آید بسکون الکاف العونی فی الامل و کنت بها لا فقا
معناه بالترکی الج و من قال فی شرحه بالکاف العونی علی وزن املی کس
و هو علی احوال لبا لکری الج نکند لا یفرغنا لکری و السکون و التوالت
نکند بالثانی بنیهاناً یعنی الماز کردن خیره بر تر کوه مراد اول
قال بسکون الهاء فکان لم یفرغنا لکری و کنت برده کیش لایمیر
عمر کما فایر قدر یا فیشل لا ابواب درین مرفشده اشاره ای
مضمون المصراع الثانی تا چه خورم صیفه چه پوشش شتا ای کنت
انکدره طعام القیف و لباس الشتا و تفریه عری حتی تم ای شکم
خیره نیمه القیوم و النسخ ای البطن الذی لا یشتع ولا یشتعل بل یوکل کل

باشد ای لیصل حاجت ککایت و دره فخران الله تعالی قال
لعیسی بن مریم یا عیسی حمل یدان تجلس الملائکة علی عاتقک
قال نعم قال علیک خمس هذا الشقة کاشش و التوالت کلا و
و الشجاة کالته الطاری و الحکم کالمیت و السیرة کالدلیل
حکایت و در برادر بودند فی الزمان السابق یکی مرقه این تو اگر
اشاره ای یکی در ویش را گفت معاتباً بر ارضیت سلطان
کرمی تا از شقت کار کردن برمی بگره ای و یاء لکما کنت
معارضاً تو را کنی تا از مذلت مبردا کالذکر مذت رما
و خلاص با یکی که حکیمان گفته اند فی النسخ اندر گمان خوردن
و نشستن بر لوبه هینا عدم القیام لحظه مخلوق حسن من
قال فی شرحه بهتر نکند لم یفرغنا حساکر کم بنحوین ای فی
و تسمیر زین رستن و بخت استادن بمعنی القیام بها
بدست آید بسکون الکاف العونی فی الامل و کنت بها لا فقا
معناه بالترکی الج و من قال فی شرحه بالکاف العونی علی وزن املی کس
و هو علی احوال لبا لکری الج نکند لا یفرغنا لکری و السکون و التوالت
نکند بالثانی بنیهاناً یعنی الماز کردن خیره بر تر کوه مراد اول
قال بسکون الهاء فکان لم یفرغنا لکری و کنت برده کیش لایمیر
عمر کما فایر قدر یا فیشل لا ابواب درین مرفشده اشاره ای
مضمون المصراع الثانی تا چه خورم صیفه چه پوشش شتا ای کنت
انکدره طعام القیف و لباس الشتا و تفریه عری حتی تم ای شکم
خیره نیمه القیوم و النسخ ای البطن الذی لا یشتع ولا یشتعل بل یوکل کل

بیش

تولد و لا یحی المانیة علی الاستقامه زاد و قید از ایدان فرج علی الکفایت
در افتادند ای و قضا فی در طه الهلک ای یکی از بزرگان گفت ملاح
علا وزن الفلاح یعنی صاحب السیفینه که یکبار بالکاف الفارسی
ایمن گرفتند آنی برادر را در حق بخوانم الغرق تا از اید
دینار بدیم تحلیص کل واحد منها و اعلم ان اعطاش فی المبلغ تحلیص
الاجتناب من سیرة السلاطین و لهذا و در حدیثی که باب سیرت
پادشاهان خلاصه می نماید اینست ان تود هذه الحکایة فی باب سیرت
پادشاهان و موصیها للایمن هو اکثا الثامن ملاح تا یکی را خلاص
کرد من الغرق و دیگری مملکت اند ای غرق گفت بخت خوش مانده
بود ای قدیم اجل از ان سبب در گرفتند او تا خیر ای ای ممکن
الامر ملاح بخود و گفت ای نه تو کنی یقین است و فی بعض النسخ
داست و دیگر خاطر من بر غایت این اشاره ای الذی خامن
الغرق بیشتر بود بسبب آنکه وقتی بی الوحده در میان مانده
بودم ای کنت عزت من الشی این را برشته نشاند بسکون التوالت
الثانیة ما من من نشاندن ای حلی علی البعیر و از دست آن دیگر
اشاره ای الذی غرق تا زیاده بجهت السوط خود بودم ای کان
ضرب فی بسوط واحد در طه بالیاء المصدریة ختم صدق الله العظیم
من علی ما یختلف من اساء فعلیها و کلمه تا توانی درون کس
بخارش نهی من فراشیدن و المراد به عدم الاذاه کان درین راه
خاربا باشد ای یوزیک الشوک لان فراشیده سینه مشکله کار
در ویش ستمد ای المحتاج برار ای اجله حاصل که تر از کارها

تولد و لا یحی المانیة علی الاستقامه زاد و قید از ایدان فرج علی الکفایت
در افتادند ای و قضا فی در طه الهلک ای یکی از بزرگان گفت ملاح
علا وزن الفلاح یعنی صاحب السیفینه که یکبار بالکاف الفارسی
ایمن گرفتند آنی برادر را در حق بخوانم الغرق تا از اید
دینار بدیم تحلیص کل واحد منها و اعلم ان اعطاش فی المبلغ تحلیص
الاجتناب من سیرة السلاطین و لهذا و در حدیثی که باب سیرت
پادشاهان خلاصه می نماید اینست ان تود هذه الحکایة فی باب سیرت
پادشاهان و موصیها للایمن هو اکثا الثامن ملاح تا یکی را خلاص
کرد من الغرق و دیگری مملکت اند ای غرق گفت بخت خوش مانده
بود ای قدیم اجل از ان سبب در گرفتند او تا خیر ای ای ممکن
الامر ملاح بخود و گفت ای نه تو کنی یقین است و فی بعض النسخ
داست و دیگر خاطر من بر غایت این اشاره ای الذی خامن
الغرق بیشتر بود بسبب آنکه وقتی بی الوحده در میان مانده
بودم ای کنت عزت من الشی این را برشته نشاند بسکون التوالت
الثانیة ما من من نشاندن ای حلی علی البعیر و از دست آن دیگر
اشاره ای الذی غرق تا زیاده بجهت السوط خود بودم ای کان
ضرب فی بسوط واحد در طه بالیاء المصدریة ختم صدق الله العظیم
من علی ما یختلف من اساء فعلیها و کلمه تا توانی درون کس
بخارش نهی من فراشیدن و المراد به عدم الاذاه کان درین راه
خاربا باشد ای یوزیک الشوک لان فراشیده سینه مشکله کار
در ویش ستمد ای المحتاج برار ای اجله حاصل که تر از کارها

بیش

[illegible]

سید محمد علی خان در روز جمعه ۱۳۰۵
سید محمد علی خان در روز جمعه ۱۳۰۵

در خواب بماند هیچ قیل و نه ترجمه **شعوبی** و در کتاب علم بود و غیره در کتاب
 قی و بر این ایروغیل و کتاب بوجانده و در شنبه در بسیار **باز**
 در شنبه در بسیار **باز** در شنبه در بسیار **باز** در شنبه در بسیار **باز**
حکایت یکی از ارباب که در منزل بیخ الحاف العرق الاوّل و سکون
 ثانی فی الاصل و یخوذ بخیل الحارّیّه و صف لها اوود بود و
 کانت علی غایة الحسن خواست که در حال مستی بالیا الصدوق باو
 می آید ای ارباب الحامسة فی حال السكر و در مخالفت کرد و لمّا
 ملک و رچشمه مدعی فی الغضب ای غضب و را و را اشاره که
 نیز که از دندان بسیار می خشید و کان علی غایة التّج و کرب
 برین بقیقی و بی شفته العلماء از بر و بی و در گذشت
 بود و بی شفته بقیقی و لب زریون یعنی شفته الشفای بلکیان و
 اسم منواری مشتق یعنی الوض و المار و بنا الاغراض و یک
 ای بیتی بود که در سخن بیفته القاد المار و سکون لاء العج و اسم
 غریب قهوه در قهوه سلیمان علی السلام و قد کان ذلک لبس
 و قد کان ذلک لبس و قد کان ذلک لبس و قد کان ذلک لبس

[illegible]

اصح صوت و قوت
اصح خدمت و قوت
اصح خدمت و قوت
اصح خدمت و قوت

مؤدود تاریخ جلالی ده
اول تریای آید که خایسته
استبداد

کہ اول کے نام معقول و راستہ گل
یہ کیدہ سخن

چشمه آب سردی سخی
غشایم امانیونک یغشایم امانی
آرغی پند آکر لایق در عشق

مضامین

در چشمه حیوان
سپاس از ای که اول درود و کوشش فیلد
حق و حد اید حق
غندم بر خال و تنها خانه و آیه
اعتقاد و ای که اول میانی اعتقاد
ایده و علم میسر یعنی ابدی تمام بر سر
اعتقاد معنای در
مستحق
با دنا و به به طبع
خوش کلام
و من خال که بود به
اهد و ابرار و الفتح و آرا و اطر و میوان
اللا شرف و ادر
کسب به شرف و ادر
ابن یسوی

عینہ حج ستر

ابن سیر علی

و بادست پهلوانی از منی ایلکدر غیور الیم
المقدم ستمی

سر به قرب و مشرق دیار دین و از حلقه طریقت
 و حلقه عالمی بیخه میخیزد و عین و عکس
 کلان یا دشتا حکم را خفته برین سلسله خفته برین
 بودند و از سر گذران زبانه ازین سلسله
 نشان از آن
 ایندی سر خرابی آفتابی شد
 عین و غنای ایل
 و کان خادقین هر ملک را که طوطی دم
 یعنی میخیزد ایل
 اندر غنای ایل
 اهل خود اول کس بر ترک و سنی و سنی
 او فرمود و مقبول طوطی نوک را او نوک
 نامش قبا خاتم ایلده یعنی نام مقبول
 یاد ایلده

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين أجمعين

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

درانی فعل مضارع محال حبس
 ظلمون جهول مبالغه الم اسم
 فاعل مفعول
 بنهاده
 دران وانکار اسد حاضر در ست
 بینی فعل مضارع محال
 نهاده بودند طبع معنایه در
 محاسب عجز و سوابق معنایه
 استعمال او مستحسن
 بود و پیش کردیم که باشتی
 آستانه اوزره قوش ایرو و یوزنی
 در کج وایدردی اس عاصی کرد
 ایوبی وای بیچاره شرح ایوبی
 سن یوزنی ظلمون و جهولون نه علی
 سگور که سکه لایق اوله ستم
 در کما بیک خدمت مقصود نیست
 استظهار و اعتقاد موعودم بر طاعت
 لطف و کرم و اعتقاد موعودم بر کرم
 کناه و در توبه اعتقاد موعودم بر عاصی
 استغفار ایلوله عار موعودم بر عاصی
 الله مستغفور سگور که سکه لایق اوله ستم
 عابدی که از کلمات طاعتی در این
 استغفار معنی
 استظهار اعتقاد عاصی

اینکه در این کتاب آمده است که هر که در این کتاب بخواند...

اینکه در این کتاب آمده است که هر که در این کتاب بخواند...

الذی یباع و من یزید امیدا و دره ام ز طاعت حق اطلب و درود و
و هو السوال بشیئ آمده ام ز تجار حق اطلب من الساع اصنع ناس
ای انتم انما انتم اهل ولا تعلق بنا نحن اهل کذا و جوا عباد
المتن فی النسخه و ما وجدنا من انما انت اهل وان کان کان
یناسب السیاق و ما وجدنا اینها و اهلها ما جاز و هلاک اکثر
یا زکره حکایت ذکره الکشاف ان قوم یونس لم یزل بهم القدر
قالوا اللهم ان ذنوبنا قد غلظت و جعلت وانت اعلم منا و اخرجنا
نما انت اهل ولا تعلق بنا نحن اهل نکشف عنهم القدر
کرشمی بنم الکاف الزی طاب من کشف و الاراد غراب الله و درج
بنم الجیم الذی بنمشی ای تغزل روی و در بر استقام لا ارجع
من کشف بنده فرمان نباشد چه فرمای برانم قیل قیل
اولد کرک با غشله باش و تن و جان سگ تو کده فرمان اولد توکل
و چی فرمان سگ قطعه بر در کوه بالا صاف سائل ویدم سیال
تکا کبی کت وی کرس خوش یوا بنم الحاد للثافیه من نکوم
که طاعتم بپذیر ای لا اقول اقبل طاعت فارغ بر کنایه من امین
کشیدن و الاراد حرم کنایه السیات و قیل الترجیه قطعه
کعبه کورم ای دی بر درویش اعطوب ای دی ای حق من
دینم طاعتم قبول الیل یک قلم کن کن مدن حکایت عبدالقادر
کیلان لا اقول الشایع العظام و ان اولیا الکلام و لدنا قشقی و
کرنا علیا و درج کعب روی بر حبا بنم الحاد الملهه جمع حصاة
کذا فی مختار الصحاح و من بالفارسیه سگ ریزه و بالترکی جفیل و

اکثرین هلاک ایدوس و کورم و
عقبانی بخندیده سی یونم و یا شتم
استانک او زره و در بر سندن یون
جو رزم بنده شکم و فرمان او کز
و نشسته و در کله بر سبور
آنک او زره ام جی جمیع ام کرم
مطیع و منقاد مصلح
قول جیون طو کسورانی سبطان
سعد و ستر یک قویس او زره
سائل کور و کور اول سائل جان و
و لدنا صفا کعبه یو جبر ادو
ایر و و و و و و و و و و و
جوار کله اخلودن الحانم ریم
بن دینم کعبه طاعتم قبول
ایله و آندن او ترس کعبه دیدند
احو و نواب و بر کعبه لبروم
طعتم الیه غفو قلمی کنایه او زره
یک سبب کنایه غفو الیه سبب

اینکه در این کتاب آمده است که هر که در این کتاب بخواند...

اینکه در این کتاب آمده است که هر که در این کتاب بخواند...

من لم یبرح یلج و المودقه یلج من المودقه غاده من کنت مناجیا ای
خداوند بخشای برید به العفو و اگر سستی جوینم من استوجب
اذا استخف در قیامت بر اینها بر اکثر امین الکلیج تار روی
نیکان جمع نیکای فی مواجهم شمسار ای غفلتوم قطعه
روی بر خاک کز کانه جله حاکم القدر لست فی قوله من کرم کذا
ویدا عباد المتق فی النسخه الی رابعا و من افتار المتق توکل وید
و متره بقوله من جلاله درم قال و فی بعض النسخه ی کرم و هو الظاهر
الظاهر انتم علی الص و قد اعترف لیس و ما اختاره هر کرم که مخف
من سحرگاه که یادی آید خان لقول ی کرم و المراد به وقت السحر و قول
القول المستی الا انی قوله ای کرم ز فراموش فراموش و فراموش
بمعنی و الحی ای اصل فراموش فراموش غفرت واده للوزن و انما الحقیقه
و حرکت الشیئ لها و اشیئ النسخه للتحقیف حکایت قال الشیئ
قد سر سهره ان لا اکره انک تالی لان الله کرانما یكون بعد النسیان ولا
انسان حتی اذکره یحیی از بنده یادی آید قیل الترجیه قطعه
عز طیرانی او زره یونم و رب هر کرم که دیرم چایر شیه یادی که کرم
او تریم منی من هیچ سده ایو رسن بی یادی حکایت دزدی در خانه
پارسیان بیاد الوحده فریاد او را و سر کشی چنانکه طلب کرد نه
بیت الزاید چیز بیاد الوحده نیاقت لغز الزاید و کنت
شد لعدم و جان ششی پارسا را جبر شد ای تنیه قلمی بکسر
الکاف العربی و بیاد الوحده لغز مشکر که بران کلمه خفته بود
ای فسط و نام و در کوز او زره انداخت ای ای فی قوله شایه

اینکه در این کتاب آمده است که هر که در این کتاب بخواند...

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

سازم کرد ای لایحه اولیای محرومان ششیدم که مردان راه خدا
مربون دل دشمنان نگرددند شک نیستون قلوبا لایحه تبارک
سوالی عن الوقت بنامش شود ای آن بیکرک این مقام علیقول
که بادوستانت خلافت و جنگ ای که خلافتی در بجهت و قیام الیه
قطعه اشتمد که حق یولی از برای اولاد دشمن که کن اندیشک
تا اولایه ششیدم که دوستل را شک خلافت در جنگ موت
ای چنانچه در روی چور قفا ای لافاوت بنیما بل حاسیان نه
چنانکه از بیت بلیع الباء الفارسی والتین عیب کبر نوبیت
باباء الفارسی یعنی قدامک وین قال می عذک قد غفل عن منفعة التقاد
بل برب القبل والبعد وین یعنی التسخیر بلیع الباء الفارسی میر نوبیت
در برابر نه القابل و القدام چو کوفند کبر الدال لافاوت اوسکونا
سلیم برادری سلیم من لظلم لظلم کبر در فاجو کبر ای شوالذک مردم
خوار و صفت کبر و المعنی لیس القدرین بابل القدرین موالذی یكون فی
المواجعة والغیبة علی السواء بیت بر عیب و کران پیش تو آورد
و شمر ای عذو ای همان عیب تو پیش کران خوا برد بالذی کان
سنگ عیبک غیر اینه الله که کور کاتیل من عاب عذک عاب عیبک
و نه الترجمة بیت که بر عیبی ایله و کله عیان و اردار قله و کچی
سنگه همان **طایفه** یعنی چند بالذی بر عیبین و المراء اشخاص
متعدده آزدونکان جمع دوزنه بالذی بودی متفق سیات
مصور ساج فی الارض یعنی ذب بودند ای کافران متفقین فی السیات
و ترکیب و راحت سجع خواستم که مراقت کنم ای اردان کول

فکلیف

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

سئل

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

رفیقم موافقت نکردند ولم یقبلوا للرافقة کنتم از کرم اخلاق نذر
بر بخت و عیب روی از صاحب مسکینان و انا و احبهم
مستحقه الخدمه کما قال کدر نفس خویش این قدر بفقیرین قوت
و قدرت می شناسم که در جنت بیرون بربوبهم بولاء الاکرام
یا رشا طرباشتم باد خاطر بنی حلال القرب والماء به الشوش
ان لکن را کلبه العاشی ای را کلبه کلبه صاحب معکم اسبی اناکم
خاک کونی حامل الفاشی جمع غاشبه وین بایست السرج والمعنی ان
لم کن لایقاً لعیبتکم البیق لفتکم یکی از ان سیان کت لا اعتقاد
الذین سخی که شنیدی من هم قبولنا دل نیک که کذا فی السرخ التی
والذین یخرفون الکلام عن مواضع کتبوا لفظاً و تشدداً مدار که درین
دو دژم ای فی ذله الامام و دژی بجهت در ویشان در ادب ای دل
و خود را در سلک جمیع الخیاط صحبت ایشان بالافانته الذین
منتظم کرد کانتظم الخیرة فی الخیط بیت چه اندر دم اراد مردمان
او را در الجنس که در جامه کیت ای لایق الانسان من فی اللبس
ان رجلی خیرام شتر نویسنده داند ای الکاتب یعلم که در نامه
بیت و کن او در بول نامه لفظ خامه و قال الظاهر ان المراء خامه
المکتوب و اعترض بان لم یجد فی کتب الکتابه عذو هذا المعنی فین
اربعه سمان لفظ خامه علماء وقع فی صحاح الناکستی و الحال کلاماً لایق
بالخط قال و نه بحر الزواب یعنی الزمل لجمع قدامی بالزواب ولم یجد
عجانه التین فوقع فی التکلفات الباردة اذ بان کماله حال درو

بر بخت

مستحقه

ان لکن

والذین

دو دژم

بیت

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

بر بخت

مستحقه

ان لکن

والذین

دو دژم

بیت

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

بر بخت

مستحقه

ان لکن

والذین

دو دژم

بیت

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اربعه

بالخط

عجانه

اصول درویشان است و صف و اخلاصات معا رفت تا و ایل الکتیان تا حواله
کتابه کان بتم الکاف الفارسی یعنی الفقه فنوش الابرار المرتبه
عن السواد کان فی الحسن والفرع و یعین احدیها بقره الحبل و قول من
ال اصل کان فضولی اش و فضولی کتایه عن تاجره عن الحرفه السواد دعوه
بلا دلیل و هو مقتضی بقول المص جبرکاري بن فضولی بن برادر کتایه کردند
باز فقه صالحا و یاری قبولش کردند **مشق** نظام حال عارفان الابرار
بسم ارباب الشک و لغت نفع الال و سکون الالام لکس القنونه
المعروفه بجزء و المراد لافترضا معار هم این قدر پس کردی و طرقت
فان کان توفیر القنونی المطلق فانه عامه سوء و دخل کوش امر من
بکشیدن هر چه خواهی من الالبسته السباحه پوشش امر من پوشیدن
تاج بر سر **کتابه** و علم بردوش کالجی زاهدی باب الاله
در پلاس پوشی و صفه یحیی و الیاه المصدرة فی انعامت فایس
اللباس الخوص امر سهل زاید کایش عن الاعمال القیمة و الفس
پوشش فیه بالغة **کتابه** و دنیا و شهوت و مکن مع ما یفوتان علی
الغنائف الایضه نظاینا و المراضح سرون از خر مقدم پارسا بر ستار
مؤمر **کتابه** و حسن الواو و الذی لوزن در ترا خذ بنج الکاف الزین
و الزا و الباسی و الغین العجج الذریع و کذا کتایه بالکاف مکان الفین
و کتایه بالکاف بدل الکاف و الزا و العربی کذا کتایه بالکاف مکان الفین
علیه فایضا تلقت الی ما قال البعض سعت من بعض کتایه الزا و الباسی
العزیزین و الی قوله و قال بعض الیاسافه کتایه الزا و الباسی و الفس
العربی فان الیاسافه فی تصحیف الکتا اربابها مراد باید بود ای شیخی

ان يكون في الدعاء رجل شجاع برحمتك سلاح جنگ چه سوار
بانتخت في المعركة والرمح الجان ضد الشجاع والمعنى المرام من البيت
من لبس لباس الموتى سبيل ان يكون عليك عالمهم في الجمل ورتبنا
سب رفته بودم في السياتة وشانك بياي خباري خفته للما
و زدی تو توفیق ابرین برداشت ان اخذ ورش كبطها من روم
والحال او بقا في رت بیت پارسا لفظ واقدر من كفو
در برگرد ان جعله علي بنی بسد جامه كعبه راجل تخفيف اللثام
لوزن وكسرا لالاساتة ذكره كانه جعل ثوب الكعبة جلا الخمار
چندانکه از نظر درویشان غایب گشت بیدستی بیاد الوحد
انحصار رفت و درجی و ابدا للوحده كذلك والدرج بالضم
الحق الذي يخطئه بالجمادى وعلى النساء وتقول من قال معنى خفة مراد
انقصت بد زید فی القبل تار و زکسن شین ان الی
ان بعض الزهاد ان الی السارق و تار یک ان فی الظلام
سبیل بر ابد اللفظ معنی اکثر راه زنت بود ان قل المسألة اکثر
و ریتان بکناه خفته غافلین بامداد اهره ان کل الترقاء
بقلعه بر وند فاعل بر وند الی الحصن و اذ انین سرق متاعهم ان
ادخلوا جميعا فی الحصن و بر وند ان کردند ان اجسونا ازان تارنج
که رخت گفتم ان قلنا رکتنا المصاحبة مع الغير و طریق عزت
گرفتیم قلنا من كراه المسألة فی الوحدة والامة في الكثرة و الا لان
تلفه جواز توفی بیاد الوحده یکی و دشمنی بامداد الصدق
کرد فاعلا مشرکی که کس کثاف العربی و سکون الحی الاصلی

ان کون

ان يكون في الدرع رجل شجاع
 بالمخت في العبر والروم الجبان ضد الشجاع
 من لسان العرب يمتثل ان يكون علكا عالمه في المار وروزي تا
 بالاخت في العبر والروم الجبان ضد الشجاع
 من لسان العرب يمتثل ان يكون علكا عالمه في المار وروزي تا

[illegible][illegible]

[illegible]

[illegible]

نفسی و فانی
نفسی و فانی

६७५

بالجمع -
لوق

دیا
کرا
شام
بہی

مستحق
فصل
قص

لیکن طاعنہ سبک اولان
 جان بوسرک اول صاحب
 رعوبہ مذکور ایدی و این
 متعلق مشهور ایدی اول صاحب
 شریف طاعنہ سبک اول صاحب
 اصیت و دیک ایدی مشهور و در بوسرک
 سبک کنان زنده بوسرک کلاس اول
 دهه برباب بنده واقع بوسرک
 هجرت طهارت ایلوس نامک
 نایم اول صاحب ایلوس طهرت
 سبک

محمد رضا پور
نمایم اول صاحبک ایامی طبعی و تدوین
محقق

[illegible]

الحار لا يوتر فيه بعد استعدادهم وريح اهدم اي جاء في السقف
تربيت ستوران كمن ستور وبعدهم لذلوا القوايم الاربع وادبته راي
بابه المصعد ودر خطه كوران جمع كور بالكان العويبي و هو لغته
مشتركة ولكن در بكرة الزاء للاضافة اللفظ مبنه بازبور
اي كان باب المعنى مفتوحا و سلسلة سخن دراز عطف على
ما قبله و ترجمان اين آيت كه سخن اقرب اليه من جبل لوريد قال
المفسرون اي سخن اعلم عالمين كان اقرب اليه من جبل لوريد كوز
يقرب الذات و جبل لوريد مثنى القرب والجبل اللق و اضافة
للبيان والوريدان عرفان كشتان بصفتي العنق في مقدمها
مستلما بالوتين يردان من الازاسن ليه سخن كجاي رسا بويه
بودم كمن لغتم في تفسير الالاه **قطعه** دوست نرديكتر و هو
اقرب از من بخت موضع لفظ است نرديكتر و اتم اللوزان و
كسر الواو و قيام مقام هترة ابن و من قال لوا فقه ما بعد لم يعرف
التحقيق جبر كمن ازوي دورم اذ لا حجاب من جابن كاي قيل
اعظم حجاب بينك وبين الله تعالى استخالف بديريه كاي عظم
على عاجز شكك چنانكه توان گفت كه او معناه بالانزكي بديريه
ديك اولو كراول و كراين و من بهجورم اي منه و من از شر
اين سخن هست جمله حاليه و فضل قدح در دست عطف
على ما قبله كه رونده از كنار مجلس كورود اي تر يقرب من المجلس
و دور مثنى الدال و سكون الواو و كسر الزاء للاضافة اللفظ
افرو و اشر اي كركان ز شرب مسكر نوره چنان زوك ديكران توان

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

اور در سخن

اور در سخن صوت بعدد ربع البهاء على الغنم لذلوا القوايم الاربع
و جازي مناسبت المقام و في الخواص بالتركي جمله و كور كاي كاي
و جازي و درون ظاهر اولور و قول من قال في البحر فوش صوت يشبه
بالرعد يظهر من الحيوات و من الرجال الكلمات و يعني لحن و القوت
ايضا يخالق قلنا بعبان عابرة و عا مان مجلس و جوش ميه
الغليان كمن بجان الله يتجبا دوران بغير الدال جمع دور
بمعني البعيد باقبر صندله در حضور كالمخاضين و سرديكاي بيه
بصردور كالبعيد لعدم ظهور اثر القرب منهم **قطعه** هم سخن
منقول چونچه فاعله سبع مريون قوت طبع از مسلك بجوي
نمن جستن اي لا تطلب من المستكم قوة الكعب و حسن النظر
كسحت كالوسعة لظا و معني ميدان ارادت بالاضافة
اللفظين بيار امين اوردن تا بنزد فعل مضارع فاعله مرد
بكسر الدال للاضافة الي سخن كوي و صفت كيتي اي رجل مستكم كوي
منقول بنزد و اعلان لفظ كوي بالخطا الفارسي يعني الكسرة بلفظ
الكاف و فتح الزاء و تخفيفها و هو الاوهنا و قد يكون وصف كيتي كيتي
و كسب مع غيرة كما سمعت انفا و يكون كمن كفتن **حكايت**
شبي بيا الوجوه در بيايان كه اي في البرية از غاييت بيه
خوابي پاي رفته نماند بسكون النون و الدال كنيه عن كمال الجود
عن الشئ سر بخادم للقوم و شتر بان را مثل بيليان كا شت
كفتم دست از من بدار اي دعني **قطعه** ياي سكين بيا ده
چند رود و علفه تو كه كز تخم ستوده شد اي عجز نواسع من اكا

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى
در حجاب حجاب بينك و بين الله تعالى

وكونه في صداره كذا قال البعض غير شائع في الاستعمال وان كان
يشتمل على المبالغة وفي بعض النسخ استودع المدوح في لايكون
فول كز مثل تعليل المعنى ان الرجل كشي بلا خلة بده الغنصية
بني بضم الباء والوقفي وفاء الجوز بانتهى بسكره و تاسو جسم فري
بيا الوحدة لاغر لاغري الياء كالاول مرده باشد اي بصيرتها
از سختي بيا المصدرتي گفت فاعله غير شتر بان آبي برادر دم
در پشت بر يد دم كمانه او المسجد المرام و حواي دريس فيمنع القفا
اكر مرق بردي بيا لفظا فيهما مفعول بردي مخلوف و هو الفوق بقرينة
قرينة ومن قال اي جان بكم فقد ارتكب قتيلا زايده اذا المراد خلق الروح
مطلقا لا ايصال الى مكان فلفظ والحق مرقى بضم الميم اي موت لانه
فرا لشرط **بيت** خوشست خبر مقدم زير مطلقان اسم مجرور
براه ياديه ان في المبرية تحت بمعنى تحت مقدار موقوف شب رحيل
ظرف تحت اي ليلة الالتهال ولي ترك جان بيا يديت بمعنى كتمان اي
يسبق ان يقال تركت روي و قبلت كل ما ياتي و لو كان قلما والاراد
ترك الروح لا القول المخصوص حقيقة وقول من قال ولا بعد في استعمال كنه
في معنى كرون فان اشار الى النار في ليس بعزير الايري الى قوله جان شد
واو از ياد بقرينة لو جمان اما لا فلاذ لو اوار و يكون كنه محبة
كردن از تجاز فلما وجه التخصيص الممارسي فاذ باب واسع في كل لغة
وان اراد به حقيقة فلا بد من امل اللفظ و لا يتصور انا ثانيا فلان
لفظا حقة بمعنى ذهب كانه حقيقة بمعنى صار فلما وجه التقياس عليه
على ان التقياس لا يجري في اللفظ **حكايت** يارساي را ديدم في غره

وكونه في صداره كذا قال البعض غير شائع في الاستعمال وان كان
يشتمل على المبالغة وفي بعض النسخ استودع المدوح في لايكون
فول كز مثل تعليل المعنى ان الرجل كشي بلا خلة بده الغنصية
بني بضم الباء والوقفي وفاء الجوز بانتهى بسكره و تاسو جسم فري
بيا الوحدة لاغر لاغري الياء كالاول مرده باشد اي بصيرتها
از سختي بيا المصدرتي گفت فاعله غير شتر بان آبي برادر دم
در پشت بر يد دم كمانه او المسجد المرام و حواي دريس فيمنع القفا
اكر مرق بردي بيا لفظا فيهما مفعول بردي مخلوف و هو الفوق بقرينة
قرينة ومن قال اي جان بكم فقد ارتكب قتيلا زايده اذا المراد خلق الروح
مطلقا لا ايصال الى مكان فلفظ والحق مرقى بضم الميم اي موت لانه
فرا لشرط **بيت** خوشست خبر مقدم زير مطلقان اسم مجرور
براه ياديه ان في المبرية تحت بمعنى تحت مقدار موقوف شب رحيل
ظرف تحت اي ليلة الالتهال ولي ترك جان بيا يديت بمعنى كتمان اي
يسبق ان يقال تركت روي و قبلت كل ما ياتي و لو كان قلما والاراد
ترك الروح لا القول المخصوص حقيقة وقول من قال ولا بعد في استعمال كنه
في معنى كرون فان اشار الى النار في ليس بعزير الايري الى قوله جان شد
واو از ياد بقرينة لو جمان اما لا فلاذ لو اوار و يكون كنه محبة
كردن از تجاز فلما وجه التخصيص الممارسي فاذ باب واسع في كل لغة
وان اراد به حقيقة فلا بد من امل اللفظ و لا يتصور انا ثانيا فلان
لفظا حقة بمعنى ذهب كانه حقيقة بمعنى صار فلما وجه التقياس عليه
على ان التقياس لا يجري في اللفظ **حكايت** يارساي را ديدم في غره

صاحب المصنف استغفر
الله و جعله ردا عن
الاصناف النورية

سايحي بر کار در بيا خيلك داشت اي اصابع الجا من التمر و
بهر وار و معنى الواو اي شد و مذهب داران رنجور بود و كان ينفيا
مدة مودية و سددم يعني خينا شكركه اي شكركه كنه المحبة
كده صبيحتي كوقارم نه بعيسى **حكايت** كرهوا زار بچي على معنيين
انها الشخشي الذي لا ينين بالنتي كالجو و انما اداة اسم مكان
تو كلزار و سمن زار و لادها و هو المعنى الاول و هو حال عن الفعل
اختره من قال تو زار زار مفعول ثان للقول و هذا نقدا خلا بكشتين
و هذا ان يار غريز و من قال في اليز زاري يعني نالا و زار بدون الياء
بمعنى نالا و لا يبعد ان يستعمل زار هنا بمعنى زار مقصورا من ان يوت
ركاكة المعنى و لظن البعيد غير بعيد و لظن ان القصص كونه في كل لفظ تا
كلوي بيا المظلم كدوران دم اي في ذلك الوقت نعم جان باشد
اي ليس انني لذ تاب روي كوي اذ يذو سكين كنه خفت
من كناه صادر شد و وقع كوا صا كره او اشارة الى يار غريز دل
از دونه شده ان من اي الفعل قلبي في يكون في ذلك انهم **حكايت**
در و شس را من دورتي بيا الوحدة بيشل مد يعني و تقع حاجته
كلبي از خانه ياري و اياها فيهما كالاول بذر ديد فاعله غير شتر
حاکم فرمود و شش بپزند بيشنن خلا فتور تعالى السارق و
استا حقه فاطموا ايديها صاحب عليم شفاعت كره من او را بعتل
بشديد الله انهم الاصل معنى حال كره من ان صفوت عنه و من قال
و و عوي يعني نفعنا خلا فان الدعوى شرط في الحكم بالقطع فلما حكم
الحاكم بالقطع علم ان الدعوى صدر من صاحب الساع حاکم كنه

وكونه في صداره كذا قال البعض غير شائع في الاستعمال وان كان
يشتمل على المبالغة وفي بعض النسخ استودع المدوح في لايكون
فول كز مثل تعليل المعنى ان الرجل كشي بلا خلة بده الغنصية
بني بضم الباء والوقفي وفاء الجوز بانتهى بسكره و تاسو جسم فري
بيا الوحدة لاغر لاغري الياء كالاول مرده باشد اي بصيرتها
از سختي بيا المصدرتي گفت فاعله غير شتر بان آبي برادر دم
در پشت بر يد دم كمانه او المسجد المرام و حواي دريس فيمنع القفا
اكر مرق بردي بيا لفظا فيهما مفعول بردي مخلوف و هو الفوق بقرينة
قرينة ومن قال اي جان بكم فقد ارتكب قتيلا زايده اذا المراد خلق الروح
مطلقا لا ايصال الى مكان فلفظ والحق مرقى بضم الميم اي موت لانه
فرا لشرط **بيت** خوشست خبر مقدم زير مطلقان اسم مجرور
براه ياديه ان في المبرية تحت بمعنى تحت مقدار موقوف شب رحيل
ظرف تحت اي ليلة الالتهال ولي ترك جان بيا يديت بمعنى كتمان اي
يسبق ان يقال تركت روي و قبلت كل ما ياتي و لو كان قلما والاراد
ترك الروح لا القول المخصوص حقيقة وقول من قال ولا بعد في استعمال كنه
في معنى كرون فان اشار الى النار في ليس بعزير الايري الى قوله جان شد
واو از ياد بقرينة لو جمان اما لا فلاذ لو اوار و يكون كنه محبة
كردن از تجاز فلما وجه التخصيص الممارسي فاذ باب واسع في كل لغة
وان اراد به حقيقة فلا بد من امل اللفظ و لا يتصور انا ثانيا فلان
لفظا حقة بمعنى ذهب كانه حقيقة بمعنى صار فلما وجه التقياس عليه
على ان التقياس لا يجري في اللفظ **حكايت** يارساي را ديدم في غره

صاحب المصنف استغفر
الله و جعله ردا عن
الاصناف النورية

[illegible]

در پیشگاه کلامه و قدم در بیابان نهاد و برت معنا چون بطلا محمدا
اسم مکان بر رسیدیم توانکرا ای الهی کان را کب لعل و قال البقیه
ارجع اجل و رسید اعلان لفظ قرآنی معنی فوق القابل لاخت
کذا فی الصحاح العجی و قد یذیل فی اویل المصادر و الاصل تسین اللفظ
کذا فی بحر الترایب و من قال تالی فی بحر الترایب فلفظ فارسی یذیل
فی اویل الاصل فقد غفل عن المعنی الاول و تم بعض ای الی الی فلفظ فارسی
و کرمه و المراد بها و الثانی و در پیشگاه بیادش بیاید فی الموضع
الذی تافیه و کفتم بمعنی غریب و تو به معنی بری **بیت شخصی**
به شب بر بر بار گریست لفظه انیموت چون روز شد او
اشاره ای شخصی بر روزگار بریست **بیت** ای بسا در وقت
اسب که ایامه للاضاحه تیزرو وصف تیرین من زدن که ایامه
بسکون التون و الدال ای عتی و عجز که و فی بعض النسخ غزل العان
للتغیة و ایامه الوحده لکن ای ارج جان بنزل بر و کما یس
قد مر مرثا در حال تیزستان را مریون دفن کردند و زخم
خوره یعنی الجروح نهد و عدم می اید و فی الی ترجمه **شوی**
ای نه پور غمت که بولر **تالو** ای اول که چون زخم واری خوش اولور
حکایت عابدی را پادشاهی بیامه الوحده فیما طلب که لراه
عابدان رسید ای تنگ که در ایامه خوره تا خفتن خود بسبب تحلیل
الدوله که اعتماد و رحمت من زیاده کند فاعلمه خیره پادشاه آورده
آن را نه الحایه که در او قابل بود و خود و بر **تالو** ای که چون
پسته بکسر ایامه الفارسی بالترکی مستق **دینش** یعنی
معتقد و از آن سخن

یا طالب و اثنین بعده راجع الی اکثر نظایر لان دیدن مناسبتی
 باعتبار اینچه در حق القاب بدو نظر کلاست پوست بر پوست بود
 ای کس نیست اصلاً بهیچ باز ای کال بصل یار سایا را در وی
 مخلوق ای الذوالذین و بهم الخلق و المعنی و کمال الخفی
 و من قال یعنی ایشان یار سایا نند و ملاقاتی معنی من عند نفسه و خصل
 العاظم غیر مختص پشت بر قلبی کند باز لان اوضاع من الی قلبا
 کاعاظم من العبدت فالبا **بیت** چون بنده خدای خویش تواند
 فاعل تواند من بنده و خدای خویش مفعول باید بخرد خدایند او
 الذکر حقیقتی نسبتاً بنیادت فلا وجه توجیه بخدایند و لکن سلطاناً
 و توان من تال فاعل تواند معنی خدای خویش و مفعول بنده خویشا سلطام
 کمالا یعنی تویی الانعام **حکایت** کاروانی را در زمین یونان بزرگ
 یعنی قلعای اطریق تقریباً مقام و تحت ای قیاس بردن ای اجزای
 الاسوال اکثریته باز کاروانان کر برداری کردند و خدا و رسول را متبع
 آوردند و فخره خوان قلعای اطریق خانه نهاد **بیت** چو پیروز
 بابا الفارسی است بنظر شد در تیره بالترقی بولانی و مترو روان
 منظر الزوج یعنی المصاحبه بالترقی چون مظهر اولی جانی بولانی و جانی
 و کمالا و غیر و من قال شرح لفظ تیره روان از جمع تیره و دو سو
 و وصف تیره تری میمنه شرف روان و قبل قول تیره ظرف و قول روان
 صفت مشربه تریمنه رفیق شرف روان من و دیدن یعنی در ذریک رونده
 است در تیره ای فی ظلمة الذلیل مقدار خلاصه خلاصه حاشا فیما اختاره
 و فیما نقد و لم یحرم حول المعنی اصلاً چه می دارد از کاروان ای

لایا شریک بجانم انظار روح و مساوة قلبه لقمان حکیم دران میان بود
ان کان فیما بینهم بلی انکار و ان کنت للکمال کماله جنایا حکمت و عجلت
بایشان بکوی باشد که طریقی بفتحی بمعی بعضی از ما دست بردارند
بمعنی تکرر و درین باشد که چندین نوع مضایع کرد و لقمان گفت
ای اجاب القائل درین باشد که حکمت بایشان گفتن فاخته
من فخره الحقیقه ان حفظ حکمتی لکن من اخلاق الصلحی والعقلی **بجای**
روی ان احسان در آید انیا حضرت عذالمولی مولانا جمال الدین محمد راجی
قدس سره و هو یکتبک النفع والحکمة و اما ان کان فی الظلم انما هو الخوف
والتضایع و الخوف و الخایف فاما غاب ذلک الشخص ساء له انما یحکم
شکر بخدا چنانکه کان رجلا علیها الکلب قبل ان الالهنا معضاض العیون
فما ضیقت کلمة الحکمة **فصل** آیتی را که موریانه لفظ فارسی معناه
بالتزکی رموز قوری و بایس و التام بحیل کلیدیها الانما یملکان الحلیه
بل المراد هو انی بقرینة مضنون المصراع التانی ومن قال قال
بعض الایسنة المعنی الاول لم یصب ایضا بخورد ثلث مواکن
ای انسان نتوان برادر و من ذلک الحدید بقصیل کنت لانه انما
وایزیر و هو العبد انفسه لا الحدید بایس و چه سور فتن و عجل
ای لایفید لانه نور و هیچ اینین در سکن **مورد** بلی خود کار کارکنان
خار و رخا **فصل** بروز کار سلامت ای فی زمان الفتن شکسته
جمع شکسته بخسور در باب مدعوت معناه فی قول و دنیا
کیونکر گفتت بهت بدست و المعنی المراد هنا احسن الکسورین
که بایس ظاهر سکین قدر دنیا فی قول برست بایس ظاهر بجا کارکان
عای گوشه نشینان ملا مگرداند
ای مکتوبه سر عارف

لا يَجُوزُ

سلطنت و حضرت زماوند فقیر
و بجای از ارباب و مردم اربابین
حاضر و حاضرین و بیگانه
زبان مستقیم گشته خاطرین
صاحب ملا و دودن در پی احسان
ایروپ آن سرور را بیکم باقی
رفع البیوت حق

فانورد

و احسان کند که بخت دارد
چون برونه یار و صوفی

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب
معمول است که در این کتاب
از هر بابی که در این کتاب

[illegible]

از دریا نشان بیال اندازد خشک تا بر سر سید محمّد بن مکمل ای مکمل اسروست
 کو دی سیاه ای مبتی و احد اسود از مبتی بیخ اللاه لهله و تشید ایله
بختی بیله عرب برادر اه خرج و او از بر لور ور و کان صوت غایه
الحسن کرم خ از بهادر آوردی المنی باترکی تو خشی بودان اندر وردی
اشتر عباد را دیوم کر ربع ردان ای ضرب در جای علی الارض عابد
بیتا خاست و راه بیابان رفت گفت ای خج در حیوان اثر کرد هذا القص
الحسن وتر الشری کند رباعی دان کچه گفت مرآن ببل حری وین
بر خ فان اشتر قال بی بعین النسخ مرآن بدون الالف بدل از تو
قد عرفت الحقیق فی مان لفظ خود فی قول الحصیا و فا خود بنود در عالم
من لم یور العاری ست قال خود تو ناید تقولون و فا اشتر قیال والع
انت نفسک کذا و کذا چه آیدی بکسر آیدی تحقیق ایله الناثیه وین
لفظ ک عشقی بسکون الزاد وین قال و قد تیر ایله بکسر لم یور فان الایمان
لا یتلف وال اشتر النظم خبری فان الغلی من العشقی اشتر شیر
عرب در حالت و طلب و فا معلوم تو دایا العرب فان المال ای تیر
الاشعار فی الاسفار عنا الایله القطار فا خا ششی سریه بالمجاهد و الزاد
کرد وق نست اثر خج بنیخ العاف الوئی و الزاد ان کری معنی الموج
و ما وقع فی معنی النسخ ک بالمجم بدل الزاد سهو فان کج معنی الثوره
باترکی کج فما خل ل اصلا من لم یور الفارسی لم یور بکون سها جیت
قال و ما وقع فی معنی النسخ ک بالمجم فی قیتل ل سهو طبع لفظ طبع و سها
تبرکی مقت تقول جانوری بیام الخطاب و تقدیر القبضه علا الموصف
جایزه نزد الغنه و فان من قبیل مقت جرت علی عین من یله حکایت

روي عن بعض الشايع ان قال كنت استأشى مع الامام الشافعي فذاقت وقت
المحاضرة فزنا بوسع يقول احداثا فقال لي يا ابني الشيم قال ابكر بك
فذا فقلت لا فقال مالك حسن وكسفتك والقلوب بالاسواق الطيبة
نما لا يتراب **بيت** شتر را جو شور و طرب و در سرت
سمعت سماع و طرب بالشر والقوت الطيب اكر ابي را نباشا
في صورة البشر **حكايه** سئل عن بعض الفقهاء انه اذا را السلطان
وقبله را ابن صغير فاتفق الناس على ان يكون الوزير من الملك السلطنة
الان يبلغ الابن وارادوا ان يعاملوا ان عاقل ويجوز لهم يعرف
ذلك انما بان يفتي عنده بالان الحدة فان فرج به واليه فاعاقل
يعني اذا بلغ يصير عاقل **شعر** وعذوب الناشرات ان عذوبتك
الزواج ومن قيد بقول من جانب الرعاب اخر فقد ذكر من عذبت
وسيت الرياح بانناش الفرس في السجيا على الجي على بكسها الزهراء
وفتح الموضع كمنظ السلطان ونحوه ومن قيد بقوله عن الدنيا فقد ذكر
قيد بالاحصن يميل خصون البان بالترك العون وقيل صور من قتل
جنار وقيل قواق لا حجر القتل ان السبل بالاس يعني اذا بيت الزوجة
على القمار في شجر لغان اشجار الناعة لا الامار ايا بيت والمقصود
ان النوا القية انما بيت لذب سباعها اصحاب الخاسر السلية لا
اصحاب الناحية ايا **بيت** **حكايه** وروي عن بعض الشايع انه قال
كنت في البادية فزانت قبيلة من قبائل العرب فاستأني بها
منه فزانت فلما اسود هناك رايت جمالاته بغناه البيت فقال
ان القمار انت الليلة ضيف وانت علي مولاي كريم فاشفع لي ناة

[illegible]

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً
والعلم نوراً هو نور القلب والروح
والعلم نوراً هو نور القلب والروح
والعلم نوراً هو نور القلب والروح

تتم اولی نسخ

مشهد بیت نخست کن سیری کاروان جهان دگر ز پیش آنکه در
عزت سیری و تایم مقامی نداشت ای که کنی لایق بنیوم مقامه
ثبات الهی و صحت کرد که با معادان ای بعد موده سوله و ق
موتی فی الیوم اول الیک اذ العذ قبل قدم احد و من قال یح در صبح
ان شب که ملک مرده شد فقد قید من غیر الیل مخصه بنیوم
یعنی اول کسی از تر شمر ای من بایه اندر اید ای بدخل تاج پادشاهی
المالاد الصلواته و ما لا اله الا انت سبحانک انی اعوذ بک من العجز و الخذلان

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and a dark, irregular tear along the bottom edge. There is no text or other markings on the page.

ازین واقعه خسته خاطر نمی بود ای ستم قلبه تا یکی از دوستان قدس
که در حالت درویشی قرین او بود از سر باز داد انکله بلبله او را
در جهان مرید دید و گفت منت خلی را چه و جل منزه عبادت عین
العباده آنچه بجا آید کتاب کرمیت بلندت یا دوری بالیا المصوبه
گمراهی اعانتک بکن الا حاشی صیر ملکها و اقبال دولت رهبری
و دل دولتک تا ملت بفرم الحاکم الفارسی و بالکماله افکار و
از باری بپرسد ای فرخ و بدین پایا ای مرتبه راسیدی ان مع العسر
حکایت دوی عن رسول الله صلی الله علیه و آله فرج الی استخار زات
یوم سبت از فرخ و بگوید که بگویند که بگویند و بگوید که بگوید
ان الله انما معارف الاول بخلق العسریناء علی شمس من ان التکره
اذا تجد کما کان الثاني غیر الاول و العرفه اذا تجد عرقه کان التکره
عین الاول و علیه قول الشاعر
فکفر فی المشرق فنعین یسین اذا کفره فافرح بیت
شکوفه که شکفت بختی من بمعنی التفرغ لانه من شکفت بختی
بمعنی التفرغ بالکری ابلق لا بمعنی التفرغ بالکری ایق و من قال بمعنی التفرغ
لم یفرح بمعنی و کاه خوشیده اسم مغرور من خوشیدن بالکری
بوشمق و من قال فی شعر یابس و غیر مرده شده که ثبات بمعنی التفرغ
درخت وقت بر نه است ای عریان من لباس الوقت و الزم و
و وقت پوشیده بلباس الاوراق و الازکار و الاثمار و حال
الان که کذلک بعبیر غیره اشاره و غنا ناره گفت فاعلم بکماله
ای برادر تو فریتم کن التفرغ اعطاء العزای العبر عند وقوع المطالب

در این واقعه خسته خاطر نمی بود ای ستم قلبه تا یکی از دوستان قدس که در حالت درویشی قرین او بود از سر باز داد انکله بلبله او را در جهان مرید دید و گفت منت خلی را چه و جل منزه عبادت عین العباده آنچه بجا آید کتاب کرمیت بلندت یا دوری بالیا المصوبه گمراهی اعانتک بکن الا حاشی صیر ملکها و اقبال دولت رهبری و دل دولتک تا ملت بفرم الحاکم الفارسی و بالکماله افکار و از باری بپرسد ای فرخ و بدین پایا ای مرتبه راسیدی ان مع العسر حکایت دوی عن رسول الله صلی الله علیه و آله فرج الی استخار زات یوم سبت از فرخ و بگوید که بگویند که بگویند و بگوید که بگوید ان الله انما معارف الاول بخلق العسریناء علی شمس من ان التکره اذا تجد کما کان الثاني غیر الاول و العرفه اذا تجد عرقه کان التکره عین الاول و علیه قول الشاعر فکفر فی المشرق فنعین یسین اذا کفره فافرح بیت شکوفه که شکفت بختی من بمعنی التفرغ لانه من شکفت بختی بمعنی التفرغ بالکری ابلق لا بمعنی التفرغ بالکری ایق و من قال بمعنی التفرغ لم یفرح بمعنی و کاه خوشیده اسم مغرور من خوشیدن بالکری بوشمق و من قال فی شعر یابس و غیر مرده شده که ثبات بمعنی التفرغ درخت وقت بر نه است ای عریان من لباس الوقت و الزم و و وقت پوشیده بلباس الاوراق و الازکار و الاثمار و حال الان که کذلک بعبیر غیره اشاره و غنا ناره گفت فاعلم بکماله ای برادر تو فریتم کن التفرغ اعطاء العزای العبر عند وقوع المطالب

در این واقعه خسته خاطر نمی بود ای ستم قلبه تا یکی از دوستان قدس که در حالت درویشی قرین او بود از سر باز داد انکله بلبله او را در جهان مرید دید و گفت منت خلی را چه و جل منزه عبادت عین العباده آنچه بجا آید کتاب کرمیت بلندت یا دوری بالیا المصوبه گمراهی اعانتک بکن الا حاشی صیر ملکها و اقبال دولت رهبری و دل دولتک تا ملت بفرم الحاکم الفارسی و بالکماله افکار و از باری بپرسد ای فرخ و بدین پایا ای مرتبه راسیدی ان مع العسر حکایت دوی عن رسول الله صلی الله علیه و آله فرج الی استخار زات یوم سبت از فرخ و بگوید که بگویند که بگویند و بگوید که بگوید ان الله انما معارف الاول بخلق العسریناء علی شمس من ان التکره اذا تجد کما کان الثاني غیر الاول و العرفه اذا تجد عرقه کان التکره عین الاول و علیه قول الشاعر فکفر فی المشرق فنعین یسین اذا کفره فافرح بیت شکوفه که شکفت بختی من بمعنی التفرغ لانه من شکفت بختی بمعنی التفرغ بالکری ابلق لا بمعنی التفرغ بالکری ایق و من قال بمعنی التفرغ لم یفرح بمعنی و کاه خوشیده اسم مغرور من خوشیدن بالکری بوشمق و من قال فی شعر یابس و غیر مرده شده که ثبات بمعنی التفرغ درخت وقت بر نه است ای عریان من لباس الوقت و الزم و و وقت پوشیده بلباس الاوراق و الازکار و الاثمار و حال الان که کذلک بعبیر غیره اشاره و غنا ناره گفت فاعلم بکماله ای برادر تو فریتم کن التفرغ اعطاء العزای العبر عند وقوع المطالب

چنان نیست انتهیه شد التفرغ ای الله عا بالکرم و فی غرض خود تو
از غرض و المناصب انگاه که تویدی غم نانی و ستم و بهر دلیل امری
نشویش بجهانی و فی بعض النسخ عانی بدل جهانی نشویش اگر دنیا بیا
در زمینم للفقیر و کربا شد بهر کس بکلمه بمعنی المحبت یا بی بند
فان التکلب بعلقبها بافتخیر متقیاً لرجل بلای بیاء الوحده زین
جهان آشوب آشوب بالذمینه المظلمه و المرح و المرح یقال فی وصف
المحبوب شهر آشوب و لفظه التفتیل نیست و من قال فی شعر
مراوف اسیب بمعنی الفتنة و الخسة لم یأت بعباده حقیقه که ریخ
خاطر است از حرف شرط بمعنی اگر کذا فی جمل العوائب فی بیان ورنیت
و من قال اصحابا کما و اگر تفرغ غفل عن الاصل و الفروع فلفظ مطلب
نوع القادر که توانگری خواهی جمل معنیه جمل فاعلت معنوی
مطلب که دولیت بمعنی منزهت که معنی زربا من افشاند
للتصدق تانظر در ثواب او مکنی ای لا تنظر الی ثوابه و لا تطلب
طعاما للشیء که زبیر رکان شنیده ام بسیار تعلیل الیه است
صبر و رویش یک بدل معنی فان المکنه شد یو و التفرغ اولی حکایت
لست فاعلت بمعنی انما تعالی عذابا ذات شمس خلقا قد خبط و رقع
بافش عش مکانها بسعف ورق الخلی فلما نظر الیه امر بمعنی التفرغ
قال ان قیر و کسری و اعوانها یلبسون للمیر و ابنته رسول الله
سید الله تعالی علیه ستم زبیر شمس من سوف و قد خبط باقی عشر مکانها
بسعف ورق الخلی فلما دخلت فاعلت قالت یا رسول الله الاتری
ان عمری انما عذبت من کبای فقال انبسی علی الصلوة و السلام

چنان نیست انتهیه شد التفرغ ای الله عا بالکرم و فی غرض خود تو از غرض و المناصب انگاه که تویدی غم نانی و ستم و بهر دلیل امری نشویش بجهانی و فی بعض النسخ عانی بدل جهانی نشویش اگر دنیا بیا در زمینم للفقیر و کربا شد بهر کس بکلمه بمعنی المحبت یا بی بند فان التکلب بعلقبها بافتخیر متقیاً لرجل بلای بیاء الوحده زین جهان آشوب آشوب بالذمینه المظلمه و المرح و المرح یقال فی وصف المحبوب شهر آشوب و لفظه التفتیل نیست و من قال فی شعر مراوف اسیب بمعنی الفتنة و الخسة لم یأت بعباده حقیقه که ریخ خاطر است از حرف شرط بمعنی اگر کذا فی جمل العوائب فی بیان ورنیت و من قال اصحابا کما و اگر تفرغ غفل عن الاصل و الفروع فلفظ مطلب نوع القادر که توانگری خواهی جمل معنیه جمل فاعلت معنوی مطلب که دولیت بمعنی منزهت که معنی زربا من افشاند للتصدق تانظر در ثواب او مکنی ای لا تنظر الی ثوابه و لا تطلب طعاما للشیء که زبیر رکان شنیده ام بسیار تعلیل الیه است صبر و رویش یک بدل معنی فان المکنه شد یو و التفرغ اولی حکایت لست فاعلت بمعنی انما تعالی عذابا ذات شمس خلقا قد خبط و رقع بافش عش مکانها بسعف ورق الخلی فلما نظر الیه امر بمعنی التفرغ قال ان قیر و کسری و اعوانها یلبسون للمیر و ابنته رسول الله سید الله تعالی علیه ستم زبیر شمس من سوف و قد خبط باقی عشر مکانها بسعف ورق الخلی فلما دخلت فاعلت قالت یا رسول الله الاتری ان عمری انما عذبت من کبای فقال انبسی علی الصلوة و السلام

واعلم ان جو الشطر خطوف اي معذور طاعت نياد شيندين ركن
حكايت يكي را از بزرگان باو مخالف رستم اي في البين بچيدگي
و توجي الملوذج و طاعت سبطان مذات ايم بقدر عاينيله
اختيار از وي صادر شد اي وقع الفراط منه كفت اي دوان را در
كردم اختيار نبود و بيزه اي ديب بزم نوشند لان الذنب انما
يكون في الاعمال الاختيارية و راجع بزم رستم بزم بزم معذور
داريد **قطعه** شك زندان با دست اي خود من و خدا الامر معذور ندارد
بچ عاقلان و در بند اهل لايجس جواد اندر شك ايد قرويل بايتي
اشغ سالور حق بخرج كه باو اندر شك باريست برول غا كاجم
وان كان في صورة الهزل **بيت** حرف ترش دوي و ناسازگار
اه القاص الذي هو عيوس الوجه وغير الموافق جوحا بدست
اذا اراد الذناب دست بيشش مدار ان لشفه ناسته جده
الحكاية بانبا ان ستر القيت النقم عا ساعشين و قول العذر
من اخلاق العوفية **بيت** بامن عيب دندان پوش زايه كيان
زايه پوشيدن چه كاست **حكايت** دوي ان خانه الاتمه قدس و
يكين اجم و لانتزوج اعزاء و باشر الصاحبة في ليلا الزفاني و منع سخا
الفرط لما اختيارنا ظهروا نفعه النعم ليلاسيحي المودة منه وعاشي
معها سنين شيرة عالمها كالذي فيه صم شديد و لهذا اشتبهت خانه
الاتمه فاذا عرفت القصة والحقة فلان كنت انا قتيلا الظاهر ان
الكتاب بل سمعت من بعض المحققين ان قال ان رايت فيه الحكاية
في رسالة الشيخ الفيا في التبريات والمطاليف فالحقا بعض الناجحين

و در اين بيت بزم بزم معذور
داريد شك زندان با دست اي خود من و خدا الامر معذور ندارد
بچ عاقلان و در بند اهل لايجس جواد اندر شك ايد قرويل بايتي
اشغ سالور حق بخرج كه باو اندر شك باريست برول غا كاجم
وان كان في صورة الهزل بيت حرف ترش دوي و ناسازگار
اه القاص الذي هو عيوس الوجه وغير الموافق جوحا بدست
اذا اراد الذناب دست بيشش مدار ان لشفه ناسته جده
الحكاية بانبا ان ستر القيت النقم عا ساعشين و قول العذر
من اخلاق العوفية بيت بامن عيب دندان پوش زايه كيان
زايه پوشيدن چه كاست حكايت دوي ان خانه الاتمه قدس و
يكين اجم و لانتزوج اعزاء و باشر الصاحبة في ليلا الزفاني و منع سخا
الفرط لما اختيارنا ظهروا نفعه النعم ليلاسيحي المودة منه وعاشي
معها سنين شيرة عالمها كالذي فيه صم شديد و لهذا اشتبهت خانه
الاتمه فاذا عرفت القصة والحقة فلان كنت انا قتيلا الظاهر ان
الكتاب بل سمعت من بعض المحققين ان قال ان رايت فيه الحكاية
في رسالة الشيخ الفيا في التبريات والمطاليف فالحقا بعض الناجحين

و در اين بيت بزم بزم معذور
داريد شك زندان با دست اي خود من و خدا الامر معذور ندارد
بچ عاقلان و در بند اهل لايجس جواد اندر شك ايد قرويل بايتي
اشغ سالور حق بخرج كه باو اندر شك باريست برول غا كاجم
وان كان في صورة الهزل بيت حرف ترش دوي و ناسازگار
اه القاص الذي هو عيوس الوجه وغير الموافق جوحا بدست
اذا اراد الذناب دست بيشش مدار ان لشفه ناسته جده
الحكاية بانبا ان ستر القيت النقم عا ساعشين و قول العذر
من اخلاق العوفية بيت بامن عيب دندان پوش زايه كيان
زايه پوشيدن چه كاست حكايت دوي ان خانه الاتمه قدس و
يكين اجم و لانتزوج اعزاء و باشر الصاحبة في ليلا الزفاني و منع سخا
الفرط لما اختيارنا ظهروا نفعه النعم ليلاسيحي المودة منه وعاشي
معها سنين شيرة عالمها كالذي فيه صم شديد و لهذا اشتبهت خانه
الاتمه فاذا عرفت القصة والحقة فلان كنت انا قتيلا الظاهر ان
الكتاب بل سمعت من بعض المحققين ان قال ان رايت فيه الحكاية
في رسالة الشيخ الفيا في التبريات والمطاليف فالحقا بعض الناجحين

هذا الكتاب انتهى على ان كون هذه الحكاية مكتوبة في رسالة التبريات لا ينافي
ايرادها في كتابي غايي التبريات و حكايته متاخر في بعض متونها كما
سيصحح **بيت** كهن جامه خویش پیرستان به از جامه عاریت
خواستن و كون هذه الحكاية من التبريات لا ينافي ان ياخذ العفلا
منها التصح كما قال **بيت** تكونند از سر بار بزم حرفي كز و نيزي نكيد
صاحب برش و وجود هذه الحكاية في نسخة القديسة يدل على ان
المقام هذا الكتاب و ذكر الجمل للتعجب ليس بعيب و انما شتر كما بعض اهل
استحيا و الاحتيا من ليس بفضيل كما قال الله تعالى ان الله لا يهدي
الافترس شيئا ما بعوضه فافوقها الاية و قال لولم اليرحمي **بيت**
بيست بيت نيت اقليت **بيت** بزل بزل نيت اقليت
حكايت از بخت باران رشق قد عرفت ببار حلاقي بدو اوده
ان وقع في قلي كسار منم سرييا بان قدس خادم و كذا كاس
مع الانس و باجوانا انس كز نية فافوقها ببار الوجوده طرف
كاسير شيدف نكند و در خندق طالعيس اسم بلسه سورن نوح
الشام في ساحل البحر و كان دار الكفر في ذلك الزمان و نه يد لا فرج
با جهود ان كاد كل بكس الكاف الفارسي الطين بداشتند تا يكي
از دوسا جمع رئيس طلب بختين مدينه كسابقه معبر في
ميان ما بود كذا كرو قد قدم في طرابلس و مرابشاخت اي فني
و كفت اي فلان يعني شيخ سعي اين چه حالت و چلو ندي
كذاري لغت نه جواب **قطعه** هي كز نية از زمان بكوه و بدشت
قد كنت انظر لمن الناس لي الجبل و التهم ان كز خدائي نبودم بدركي

و در اين بيت بزم بزم معذور
داريد شك زندان با دست اي خود من و خدا الامر معذور ندارد
بچ عاقلان و در بند اهل لايجس جواد اندر شك ايد قرويل بايتي
اشغ سالور حق بخرج كه باو اندر شك باريست برول غا كاجم
وان كان في صورة الهزل بيت حرف ترش دوي و ناسازگار
اه القاص الذي هو عيوس الوجه وغير الموافق جوحا بدست
اذا اراد الذناب دست بيشش مدار ان لشفه ناسته جده
الحكاية بانبا ان ستر القيت النقم عا ساعشين و قول العذر
من اخلاق العوفية بيت بامن عيب دندان پوش زايه كيان
زايه پوشيدن چه كاست حكايت دوي ان خانه الاتمه قدس و
يكين اجم و لانتزوج اعزاء و باشر الصاحبة في ليلا الزفاني و منع سخا
الفرط لما اختيارنا ظهروا نفعه النعم ليلاسيحي المودة منه وعاشي
معها سنين شيرة عالمها كالذي فيه صم شديد و لهذا اشتبهت خانه
الاتمه فاذا عرفت القصة والحقة فلان كنت انا قتيلا الظاهر ان
الكتاب بل سمعت من بعض المحققين ان قال ان رايت فيه الحكاية
في رسالة الشيخ الفيا في التبريات والمطاليف فالحقا بعض الناجحين

و در اين بيت بزم بزم معذور
داريد شك زندان با دست اي خود من و خدا الامر معذور ندارد
بچ عاقلان و در بند اهل لايجس جواد اندر شك ايد قرويل بايتي
اشغ سالور حق بخرج كه باو اندر شك باريست برول غا كاجم
وان كان في صورة الهزل بيت حرف ترش دوي و ناسازگار
اه القاص الذي هو عيوس الوجه وغير الموافق جوحا بدست
اذا اراد الذناب دست بيشش مدار ان لشفه ناسته جده
الحكاية بانبا ان ستر القيت النقم عا ساعشين و قول العذر
من اخلاق العوفية بيت بامن عيب دندان پوش زايه كيان
زايه پوشيدن چه كاست حكايت دوي ان خانه الاتمه قدس و
يكين اجم و لانتزوج اعزاء و باشر الصاحبة في ليلا الزفاني و منع سخا
الفرط لما اختيارنا ظهروا نفعه النعم ليلاسيحي المودة منه وعاشي
معها سنين شيرة عالمها كالذي فيه صم شديد و لهذا اشتبهت خانه
الاتمه فاذا عرفت القصة والحقة فلان كنت انا قتيلا الظاهر ان
الكتاب بل سمعت من بعض المحققين ان قال ان رايت فيه الحكاية
في رسالة الشيخ الفيا في التبريات والمطاليف فالحقا بعض الناجحين

نقد و بررسی
کتابخانه

Handwritten marginal notes at the top of the right page, including phrases like "و در این باب" and "و در این باب".

ضمیمه بزرگی و مفهومی که در این باب دست گردی بیاورد
کافی بود که کوفته و بزرگی شبانه کار و بالکاف الفارسی و ثلث
سواکن یعنی التکلیف بر طبقش باید کرد و در این باب
و قال بلسان الحال که از چنان کرم در بودی و خلقی من فرید
و اهلک ایاتی جویدیم عاقبت کرم تو بودی نکذا حال ابیکه لطیفی
من حسن الافرخ و قیدی بنیودک **حکایت** یکی از پادشاهان عابدی
بایر رسید و کان ذلک العابد ایل عملی که اوقات عزیزت چون
گذرد ای کیست بخت گفت ای العابد هر شب رسد رسد و
در حال عبادت و هر روز در بند آید ای ای افرج الخویج و خلیل
العیال یا بولمنی و التیاق بدی علی و من قال ای افرج الخویج
عن التکلیف فکعبه عن معنی اللفظ و المفهوم من التیاق
فما وجه کتافه معین دارند من فرایسته تا بار عیال از دل او بجز
شوی ای که تبار ای اسیر بای بند بختی معینین احدی با بختی بایند
و الا بالقرنی ایاتی بنویسد و ما المارد نکات عطف تفسیر تکرار
و الدال مکسوره للاضاقه الی قول عیال قدر بیان و کما از او
خیال فان الحاطه تعلقک قال غم فرزند و بار حاتم ای
و قوت بسکون الواو یعنی الزاد عطف علی جمله بازتاد
ای بر جعک زسیر در ملکوت ای من قال غم فرزند و بار حاتم ای
من التکلیف که بوبت من الریه بهر روز اتفاق می سازم و انوی
که شب با خدای پر دازم ایمان اخلاط مع شب خوف الظرف
مقدر جو عقد نمازی بندم فی الخلو چه خود را با دوا فرزندم

Handwritten marginal notes at the bottom of the right page, including phrases like "و در این باب" and "و در این باب".

Handwritten marginal notes at the top of the left page, including phrases like "و در این باب" and "و در این باب".

ای جانجی نه الحاطه **حکایت** یکی از مستعبدان شام در بیت سلطه
عباد گردی بیاورد و بزرگی در میان خودی پادشاهان طرف
بکر زیارت نزدیک و رفت فلان اتم المکات گفت اگر مصلحتی
در شهر از برای تو بقای سلایم حتی بختی که فرایخت عبادت
ازین بهتر شود که و دیگر آن بیکرات انفاش شما ای
من کما ملک سفید شوند و بنشینند و بر اعلای صالح شما افتد
تا جوی سخن را قبول نکرد از فراغ العباده انما یكون فی الخلو
و القدر و الغزاة ارکان دولت گفتند لایزال با صفا ملک
لاجل رعایه الملک مصلحت آنست که چند روزی بشهر دانی اگر
صفای وقت عزیزان المارد کمال زیاد و صیغه المملکات از تحت
اعیار کرد و در پدیدر ای انکدر اختیار با قیست ای لکشان
ترجم الی هذا المكان آورده اند فی الحکایت که عابد بشهر درآمد
بستان سرائی خاص بالا خات ملک از برای او بر داشتند ای
احضر و اتموا منای و لکشی و صفیبتان سرائی و روان
اسای لفظا سالد مقصود من اسای و بواسر مصدر را بختی
اسکمه مصدره اسکشیون و بمعنی المثل بالفاکشی ماندن
سک اسای و بمعنی صیغه امین اسودن و بمعنی صفا کیش
کافه ما نحن فی **بیت** کل شخص انفریاج الی ذلک المقام
چو عارض خوابان فی التون و اللطافه سنبلش همچو زلف
محبوبان فی الرایه و الطاوة بختان مع کون ذلک از خجیب
بنوع التون لفظ فارسی بمعنی الخوف بر و مجوز و هو بر معروف

Handwritten marginal notes at the bottom of the left page, including phrases like "و در این باب" and "و در این باب".

درم قاصی در نام
عربی در سن

لیکن حق ۶

و غنچه‌ها را در دست
نخود دید و بوی خوش
و گلستان

روشنی الہیہ طالعہ
واقع اکبر جمعیعی نانڈی
روشنی جمع اولیاء اوتوریہ

شاید ای یحییون و سکون فی القوم لاجل خیر الوقت و اکمل
حرام لان الوقت آت و قد یحصل یفرغ قلوب العباد **بیت** ثان
لفظاً مقدره از برای عباد این لاجل سکون و زاویه عبادت گرفته اند
مومن صاحب لاجل فاعل گرفته اند بجهت برای نان ای مالک و از او
العباده لاجل الخیر **حکایت** در ویشی بقای بیدار الوحدۃ فیها سید
صاحب آن بقدر ای موضع شخصی که بود طایفه اهل فضل و بلاغت
ای جماعت من اصحاب الکمال در محبت او ای کافوا خافرن فی عظم
هم که بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ بزرگ
الطیفة عطف تفسیری چنانکه رسم نظر نشان باشد جلا معترفته ای
گفتند در ویشی راه بیابان قطع کرده بود و مانده شده بالترکی و در وقت
و یورخون او لش ای دی و چیزی خورد یکی از ان میان ای واحد
من اهل المجلس بطریق انبساط گفت ترا چه چیزی بیاورد گفت بمعنی سخن
کامعرف مراد در ویشی جواب داد که ما چون دیگران فضل و بلاغت
نیست حتی اندر علی الکلام اکثر البلیغ و چیزی خوانده ام ولیست
سکوناً کثیره بیک میت از من قناعت کنید بکنان بر خیز و ادا
گفتند بگوی گفت **بیت** من کرسه در برابر ای فی مقابل سوزن
قول من کرسه مبتدا و قول سوزن ان مبتدا و قول در برابر خبر
مقدما و فیه الجملة الاسمية فموقع الحال ای حال کون سفره الخیر فی مقابل
ولا ادر علی الاکل من یحییون عظیم العرب من لارزج که در در حرام
زمان ناهیه نظر من بعد و لا یقدر علی الموائمة و فیه المفعول غیر المبتدا
الاول **بیت** ای جمیع المختار بسندیدند و سفره پیش آوردند

و یورخون او لش ای دی و چیزی خورد یکی از ان میان ای واحد
من اهل المجلس بطریق انبساط گفت ترا چه چیزی بیاورد گفت بمعنی سخن
کامعرف مراد در ویشی جواب داد که ما چون دیگران فضل و بلاغت
نیست حتی اندر علی الکلام اکثر البلیغ و چیزی خوانده ام ولیست
سکوناً کثیره بیک میت از من قناعت کنید بکنان بر خیز و ادا
گفتند بگوی گفت **بیت** من کرسه در برابر ای فی مقابل سوزن
قول من کرسه مبتدا و قول سوزن ان مبتدا و قول در برابر خبر
مقدما و فیه الجملة الاسمية فموقع الحال ای حال کون سفره الخیر فی مقابل
ولا ادر علی الاکل من یحییون عظیم العرب من لارزج که در در حرام
زمان ناهیه نظر من بعد و لا یقدر علی الموائمة و فیه المفعول غیر المبتدا
الاول **بیت** ای جمیع المختار بسندیدند و سفره پیش آوردند

و یورخون او لش ای دی و چیزی خورد یکی از ان میان ای واحد
من اهل المجلس بطریق انبساط گفت ترا چه چیزی بیاورد گفت بمعنی سخن
کامعرف مراد در ویشی جواب داد که ما چون دیگران فضل و بلاغت
نیست حتی اندر علی الکلام اکثر البلیغ و چیزی خوانده ام ولیست
سکوناً کثیره بیک میت از من قناعت کنید بکنان بر خیز و ادا
گفتند بگوی گفت **بیت** من کرسه در برابر ای فی مقابل سوزن
قول من کرسه مبتدا و قول سوزن ان مبتدا و قول در برابر خبر
مقدما و فیه الجملة الاسمية فموقع الحال ای حال کون سفره الخیر فی مقابل
ولا ادر علی الاکل من یحییون عظیم العرب من لارزج که در در حرام
زمان ناهیه نظر من بعد و لا یقدر علی الموائمة و فیه المفعول غیر المبتدا
الاول **بیت** ای جمیع المختار بسندیدند و سفره پیش آوردند

او فیما من کلامه جوده صاحب عوت گفت ای یار زبانی بیدار الوحدۃ
تو گفت کن که بر ستان جمع بر ستان معنی الجاریه و الیه المصطفی گفته
لفظ جاد شترک الفارسی و ترکی اسم الطعام مخصوص کجیل اللحم
بعد التعلیل از قبیل با جاد السکین علیه السلام را که از برای سازند و پیش
سر بر آورد و گفت **بیت** کوفته در سفره من کوفته پیش قدر بیدار
قریناً کوفته و فیه اسم مفعول من کوفته معنی القرح و ادا و بقیه
او وقع علی لایم سفره نان تهی ای بجزر الخبز بل ادا م کوفته است
حکایت مریدی گفت پیری را بیدار الوحدۃ فیها کجیل از عطارین
بهرت اندرم قدر البیان فی نظایره از بسیار ای لفظ از عطارین
من الاجلیه و الیه المصطفی که بر یار تهی کند و اوقات عزیز
بر از ترز و دایستان ای من بجهت و ذمهم تشویش حاصل می شود
گفت فاعله ضمیر مرید برادر بکن هر یک از اوان استعمال فی غیره
العقود شایع لا خسر فی درویش شدن ای الذین یزرون کن
الفقره ایضا ترا و ای دیه کیونما مدیونین که فلما یجشون خونا من
مطالیه الذین و حتی من عدم ادا **حکایت** روی آن قیس کن چون
عباده الخیر و من رجاء مریض و من اول عیده احسن اهل بلده فستال
عن ذلک فقیل لانه یستقیون من عیادتک لان لک علیهم دیوناً
فقال لا غیر یزال یجربوننا و من اخواننا فاما لئلا نوالیلهما ما یحالیان
لنا علیه حق نقد و بیهانه و قیل و هب اکثر من مائت الف درهم و
هر چه تو انکار کن ای الذین یزرون و کنش من الاغنیاء از این چیزی
نخواه که دیگر کرد بکسر الحاف المفاصی و کسر التاء للاضافه الی

و یورخون او لش ای دی و چیزی خورد یکی از ان میان ای واحد
من اهل المجلس بطریق انبساط گفت ترا چه چیزی بیاورد گفت بمعنی سخن
کامعرف مراد در ویشی جواب داد که ما چون دیگران فضل و بلاغت
نیست حتی اندر علی الکلام اکثر البلیغ و چیزی خوانده ام ولیست
سکوناً کثیره بیک میت از من قناعت کنید بکنان بر خیز و ادا
گفتند بگوی گفت **بیت** من کرسه در برابر ای فی مقابل سوزن
قول من کرسه مبتدا و قول سوزن ان مبتدا و قول در برابر خبر
مقدما و فیه الجملة الاسمية فموقع الحال ای حال کون سفره الخیر فی مقابل
ولا ادر علی الاکل من یحییون عظیم العرب من لارزج که در در حرام
زمان ناهیه نظر من بعد و لا یقدر علی الموائمة و فیه المفعول غیر المبتدا
الاول **بیت** ای جمیع المختار بسندیدند و سفره پیش آوردند

و یورخون او لش ای دی و چیزی خورد یکی از ان میان ای واحد
من اهل المجلس بطریق انبساط گفت ترا چه چیزی بیاورد گفت بمعنی سخن
کامعرف مراد در ویشی جواب داد که ما چون دیگران فضل و بلاغت
نیست حتی اندر علی الکلام اکثر البلیغ و چیزی خوانده ام ولیست
سکوناً کثیره بیک میت از من قناعت کنید بکنان بر خیز و ادا
گفتند بگوی گفت **بیت** من کرسه در برابر ای فی مقابل سوزن
قول من کرسه مبتدا و قول سوزن ان مبتدا و قول در برابر خبر
مقدما و فیه الجملة الاسمية فموقع الحال ای حال کون سفره الخیر فی مقابل
ولا ادر علی الاکل من یحییون عظیم العرب من لارزج که در در حرام
زمان ناهیه نظر من بعد و لا یقدر علی الموائمة و فیه المفعول غیر المبتدا
الاول **بیت** ای جمیع المختار بسندیدند و سفره پیش آوردند

و یورخون او لش ای دی و چیزی خورد یکی از ان میان ای واحد
من اهل المجلس بطریق انبساط گفت ترا چه چیزی بیاورد گفت بمعنی سخن
کامعرف مراد در ویشی جواب داد که ما چون دیگران فضل و بلاغت
نیست حتی اندر علی الکلام اکثر البلیغ و چیزی خوانده ام ولیست
سکوناً کثیره بیک میت از من قناعت کنید بکنان بر خیز و ادا
گفتند بگوی گفت **بیت** من کرسه در برابر ای فی مقابل سوزن
قول من کرسه مبتدا و قول سوزن ان مبتدا و قول در برابر خبر
مقدما و فیه الجملة الاسمية فموقع الحال ای حال کون سفره الخیر فی مقابل
ولا ادر علی الاکل من یحییون عظیم العرب من لارزج که در در حرام
زمان ناهیه نظر من بعد و لا یقدر علی الموائمة و فیه المفعول غیر المبتدا
الاول **بیت** ای جمیع المختار بسندیدند و سفره پیش آوردند

تو نگردد و نه بختها را نایم چون حوکه لعدم ادا نه حقت اولی و نه نذل
المال الیک **بیت** گر که پیش رو را و نه وصف ترستی من زنتی منی بستم
شکر اسلام شود و فی بعض نسخ بود بیخ الواد کافر از بی تو بخ
ای من خوف السوال برود مضاعف من رفیق الماد از یقین تادد
بسکون ارا ح فستقل استقل یعنی الباء حیث اعلم ان لفظین
بی لسان الاول اسم ملذذه يقال فی تعریف جین وقد یطلق علی جمیع
المسلکة والثانی یعنی المستقر والثالث یعنی المعوج والرابع امر من
چیدن و قد یقول من غرق جین والماد بها هو المعنی الاول بکذا
تأملت من اسنادی و سمعت بعض الناس یقولون بکسر لاء و فاء
الذی تعبدی شیخ اکبره و قال ان الی بابه و ادا به حدوده و لا یخ
بعده **حکایت** نمایی بدر کافست ان قال نمایی لایس هیچ ازین سخنان
بکماله و لا مضافه الی قوله و لا ویز و هو وصف تشریف صفة لقولهم
فاما نمایی تسمیل مضافه الموصوف الصفة و هو الی قوله و لا ویز بکسر
للا مضافه الی قوله متکلمان و هو التحقيق فی حل الترتیب و من قال
و نه المجموع المركب من الوحد و الصفة اعنه فوکه سخنان و لا ویز نمایی
الی قوله سخنان فنداز که بکلفا خارج عن القاعده کلا لایخ درمن
اشترعی کند بعلت آنکه نمایی بنیم ایشان را کرد و نه بکماله کاف العربی یعنی
العمل القاد الذي یفعل المرء مواقی کفتار ای لانی لا اری لک نمایی
و علما یوافق توهم **شوی** ترک دنیا بزم آموزند ای میگویند ای
ترک دنیا خویشی سیم و غلاند و زند ای کیستوها و لا یعملون
با علمه الناس عالمی بکسر اللام و یاء الوحده را که گفت بایست

بیت که پیش رو را و نه وصف ترستی من زنتی منی بستم
شکر اسلام شود و فی بعض نسخ بود بیخ الواد کافر از بی تو بخ
ای من خوف السوال برود مضاعف من رفیق الماد از یقین تادد
بسکون ارا ح فستقل استقل یعنی الباء حیث اعلم ان لفظین
بی لسان الاول اسم ملذذه يقال فی تعریف جین وقد یطلق علی جمیع
المسلکة والثانی یعنی المستقر والثالث یعنی المعوج والرابع امر من
چیدن و قد یقول من غرق جین والماد بها هو المعنی الاول بکذا
تأملت من اسنادی و سمعت بعض الناس یقولون بکسر لاء و فاء
الذی تعبدی شیخ اکبره و قال ان الی بابه و ادا به حدوده و لا یخ
بعده **حکایت** نمایی بدر کافست ان قال نمایی لایس هیچ ازین سخنان
بکماله و لا مضافه الی قوله و لا ویز و هو وصف تشریف صفة لقولهم
فاما نمایی تسمیل مضافه الموصوف الصفة و هو الی قوله و لا ویز بکسر
للا مضافه الی قوله متکلمان و هو التحقيق فی حل الترتیب و من قال
و نه المجموع المركب من الوحد و الصفة اعنه فوکه سخنان و لا ویز نمایی
الی قوله سخنان فنداز که بکلفا خارج عن القاعده کلا لایخ درمن
اشترعی کند بعلت آنکه نمایی بنیم ایشان را کرد و نه بکماله کاف العربی یعنی
العمل القاد الذي یفعل المرء مواقی کفتار ای لانی لا اری لک نمایی
و علما یوافق توهم **شوی** ترک دنیا بزم آموزند ای میگویند ای
ترک دنیا خویشی سیم و غلاند و زند ای کیستوها و لا یعملون
با علمه الناس عالمی بکسر اللام و یاء الوحده را که گفت بایست

نقطه ای که قول بلا عمل چون بگوید ای بختک و نمایی نمایی
الذی دکنس فی احد لانه کافر اندر عرف نمایی فی علمی صریح به صاحب الکفر
و من قال ان لا یقشر فی قلب احد کافر ظن ان نمایی اندرون **حکایت**
مطاف خدیفه رمنی الله عن یقوم فاما ستم قال التمسوا الما خیری فانی را
نی نمایی از لیس فی التوم افضل من فلولی العلم عرف نفسه و زاده العلم
خوف لا یخلفا فذلک الصدیق یستغنی بانفسه عالم لکن بود نمایی
الواد که بکشد ای لیس العالم من یقول لکس و لا یعمل یونسه فاما
نمایی فاما المصراع و من قال ای لا یخلف ذلک العلم فمطاف بانقول للمحقق لم
یأت نمایی فقط **حکایت** قال عالم عارضة الدنیا یا ربیته اشیا واحد اعلم
یعمل بعلم و ثانیها جاهل لا یستغنی من التعم و ثانیها غنی لا یتبرک
حق الله تعالی و رابعها فقیر لا یسبح الا لله بالذی قال الله تعالی انما
الناس بآبائهم یفتخرون انفسکم قبل ان تشرکوا فاما من التبرک بالمتسبی
بیت عالم که کار نمایی با کفار العوی و نمایی ترکیبی مرکب من کلام نمایی
الماد و ران من راندن و الیاء مصدریه کذا قوله و من یروی کند
ای یروی بوزن بکشده الاکل او خویشی من کم است نمایی کاف الفارسی
ای هو نمایی ضال عن الطريق کراره بری بالیاء المصدریه کذا ای
لم یهدی الی سواء السبیل **حکایت** صریح فی الروایه ان اکمل الحقیقه
در حد که کان ریشه اکل الطیر **شعر** و غیر نمایی فاما الناس بالحق
طیب یدای الناس و هو یوفین یو رکفت نمایی جواب انما الغفبه
ای پرستجو دین خیال باطل نمایی ای لایمینی روی از تربیت
ناصحان بر تافتن الاعراض من تربیتهم و بطالت از رفتن در طلب

بیت که پیش رو را و نه وصف ترستی من زنتی منی بستم
شکر اسلام شود و فی بعض نسخ بود بیخ الواد کافر از بی تو بخ
ای من خوف السوال برود مضاعف من رفیق الماد از یقین تادد
بسکون ارا ح فستقل استقل یعنی الباء حیث اعلم ان لفظین
بی لسان الاول اسم ملذذه يقال فی تعریف جین وقد یطلق علی جمیع
المسلکة والثانی یعنی المستقر والثالث یعنی المعوج والرابع امر من
چیدن و قد یقول من غرق جین والماد بها هو المعنی الاول بکذا
تأملت من اسنادی و سمعت بعض الناس یقولون بکسر لاء و فاء
الذی تعبدی شیخ اکبره و قال ان الی بابه و ادا به حدوده و لا یخ
بعده **حکایت** نمایی بدر کافست ان قال نمایی لایس هیچ ازین سخنان
بکماله و لا مضافه الی قوله و لا ویز و هو وصف تشریف صفة لقولهم
فاما نمایی تسمیل مضافه الموصوف الصفة و هو الی قوله و لا ویز بکسر
للا مضافه الی قوله متکلمان و هو التحقيق فی حل الترتیب و من قال
و نه المجموع المركب من الوحد و الصفة اعنه فوکه سخنان و لا ویز نمایی
الی قوله سخنان فنداز که بکلفا خارج عن القاعده کلا لایخ درمن
اشترعی کند بعلت آنکه نمایی بنیم ایشان را کرد و نه بکماله کاف العربی یعنی
العمل القاد الذي یفعل المرء مواقی کفتار ای لانی لا اری لک نمایی
و علما یوافق توهم **شوی** ترک دنیا بزم آموزند ای میگویند ای
ترک دنیا خویشی سیم و غلاند و زند ای کیستوها و لا یعملون
با علمه الناس عالمی بکسر اللام و یاء الوحده را که گفت بایست

میں کوئی
کے لئے
13

کرام جمیع کرماء
 مدد کو طلب اور دعا
 مدد و غفلت و غفلت
 مدد و غفلت و غفلت
 مدد و غفلت و غفلت

بیشتر و نداشت
جانور را

1515

درود اچ او
استغفر الله

ایندی
بیا تمش

دیول جیٹو مسٹر
ویومس ایڈیٹر

فتیاریولارنی ایله
ایست اولوب بولور

شش ماهش او را به نیت اول

کذا زائیدی وائیدی
زائیدی وائیدی

در سخن بنده لیس و اردو که
در معقول نسیم

فعلی و غیر فعلی

...اور علیہ السلام

طه
سبح
سبح
سبح

[illegible][illegible]

رقبة ص

من القاص

الليثي راجدا شيئا سيق كس حتى يعقده لوجه الله تعالى ويعتبه الله
 تعالى قال قال النبي الخمار من اعق لانه اعق الله تعالى بكل منعه وعق
 منمنه قال فطلب الوكيل في السوق عبدا سنا فكل يقول لاني لا
 كل العبد الشيخ الذي تطلب لانه من احد الان يعق العبد البالغ في
 هذا السن فلما اسس الوكيل باريه وقال يا وجد عبا كبيرا وكل اصل
 السوق سني بان قال يا بولي يا يعق العبد الكبير البالغ في هذا السن
 فقال ابو يوسي اليه تسع ايتول وكيل يا يعق عبدك البالغ في ثمانين
 من الثار يا بار خذ يا يعق المولى كذا قال صاحب بحر الزواجر وحده
 عليه شعرا النوري **بيت** ابراهيم ادم زمره زمره وي باريا دمر
 بار خذ يا ومن قال اصله باري خذ ياءه للوزن في الصحاح القامري
 باري لفظ مشترك بين لغة العرب والجمجمة الله خذ ان قد ظن
 هذا اللفظ اغني باري خذ انظر كم تراه قال وفي القصور العباد يفسد قوله
 بار خذ يبرز خذ لاني بار لفظ فارسي يعني بزرگ الله قد غفلنا
 بحر الزواجر موصاف اللفظ و هو بالي بال افتاد على كلامه و ذكره من
 المعنى هو المناسب بالي اق و مناسب بال اقاق كين اراي وصف
 تركي يفسد منهن العالم بربيع جود بخشي ابر من بخشي ايدن يفسد
 الرجا ادمه سعدني منادى خذ حرف فدا رة بعد رة ضا كبر
 ايا السك ابر و خذارة خذ كبر لتصل اليه بدخنت بسكون التاء
 مبتداء كسبي خبره كبر تباد مفعول من تافيت يفسد الاعلان هنا
 زين و رة تعلق بقوله سرتا باري اعرض عن تاء التذكير و رة كبر تباد
 اي لا يلب يا ا غدا باب الله تعالى **حكايه** از حلي مرسيه كذا

من نفسی بگو که من
بر عاقبت خود را بدیدم
حکیمی را که
نفسی

استجاعت و هوشنة القلب عند الناس و سخاوت و هوالو كرام
اي ايها المرتكفت ان الكليم انكم سخاوت استجاعت حاشية
ليست فاستفاده اولي من من كل الوجه **بيت** نوشته است اي
توب بركور ميخه القبر بهم كور بالكا الفارسي في الفلكل كرت
كرم بركور يور ميخه القوة **قوله** غانده بسكون النون والذال
ماض منفي خام كاي ايشا ويكيه نابو باند ماض مشب اي يهي
تام بلنشدن اسد الله بسكوني شعور فانه بالسخاوت كدور
حكايت روي عن امرازمي كان رضيعا لايعق ذبحا ولو يكن مبي اخ
يعق الشدي الاخي زكوة مال بذكرن اي افو حكا كفضله و زنج ارا
المنه و بسكون اللهم شجرة الغب را جو بعبان برود بمعتين اي
اذا قلها بيشتر و دالو كرا بوجرت معلوم فانه زكوة نفس صورة
وزيادة حقيقتة **باب سوم در فضيلت قناعت**
القناعت بالقوم بعدد وقع **تفع** من باب علم و قدر بيا ز قريا و وقع وقع
تقو عا من باب وقع اناسا من قبل العبد و ان وقع و حجر عبد الله
وقيل من باب المعص بالقناعت ظفر بالقر و القرة **حكايت** خاندانه اي
سابل مقول در صفت بشد الفداء عربو برازان حلبي كفت
اي خاندان دامت ايها الاغنياء اكثر شمار البضا بوي و
مستفاه اعطاء الزكوة و القهدة بغير سوال و ما را قناعت و بوجه
القبر العا قيل و ترك السوال رسم سوال اي ذه العادة از حقا
بر خاسته اي ارفع و الياء للحكا في موضعين **قوله** ان نابت
تواكمر كردان بالكا الفارسي اي حياي غنيا كه و راي نوب

کودان امور حاضر در
یونان کنعنا سید

هجو نفث و صندریه
زینب اسد بنی عباس
احسانت بنی عباس
عبداللہ

[illegible]

نقش نیست ای انت فی سینه یحیی النعم لیس و در کتب نسخ بنی
 الکاف العرفی یعنی الزاویه و هو السبع من الاساتذة و الحاکم الزاوی
 علی القبر شایع کما یسجد و یخجل ان یکن یحیی الکاف الفارسی یعنی خزیه
 ضریح اختیار نقاشت ناذ اختیاره مرکب از بیت حکمت نیست
حکایت دو امیر زاده بودند در هر یکی علم آموخت ای تمام العلم
 و دیگری مال اندوخت آن کتب آن اشاره الی الی الی تمام العلم
 علامه حضرت شد و این اشاره الی الی الی کتب المال و من و من و من
 این تمام آن لم یعرف الاشارة و العارف کیفیه الاشارة عزیز
 مسکرتش بفتح الکاف الفارسی مراد شد پس این تو اهل کتب
 حقارت و افتخار در رفیع ای عالم و من لم یعرف الحق و من لم یفهم
 فقیر نظر کردی و یحیی من بسلطنت رسیدم ای وصلت الی
 و تو همچنان کمال اولی در سکنست باندی گفت ای برادرش که
 نعمت بارتیج برنت کبریات یحیی ان یاقم یعنی علم تفسیر من
 و تو پیش از من و ما مان و هو و زید و یحیی و من لم یعرف الحق و من
 المعنی قال رسیدی و یحیی معانی ملک علم **شعری** همان مورخ در باب
 بالند ای انی نلذ من غیره یعنی الناس اقدامه علی و یحیی و زید
 که از چشم نبالند ای لافندة لی عطاء العی و قد و جریه اکثر نسخ
 لفظ است تمام ششم و الا تب بالمقام ما اختارناه کما خود شکرتان
 نعمت کزانه ای این را شکرت عطا و انعم که دور مردم از ادبی توام
 کانه تفسیر السابق و بیان الترتیب **شعری** بن اول مردم که یافند
 اواره و کولم آری بندن اکتیلیر **بسم** شکر فی ایدی و لون

این کتب را که در سینه یحیی النعم لیس و در کتب نسخ بنی الکاف العرفی یعنی الزاویه و هو السبع من الاساتذة و الحاکم الزاوی علی القبر شایع کما یسجد و یخجل ان یکن یحیی الکاف الفارسی یعنی خزیه ضریح اختیار نقاشت ناذ اختیاره مرکب از بیت حکمت نیست حکایت دو امیر زاده بودند در هر یکی علم آموخت ای تمام العلم و دیگری مال اندوخت آن کتب آن اشاره الی الی الی تمام العلم علامه حضرت شد و این اشاره الی الی الی کتب المال و من و من و من این تمام آن لم یعرف الاشارة و العارف کیفیه الاشارة عزیز مسکرتش بفتح الکاف الفارسی مراد شد پس این تو اهل کتب حقارت و افتخار در رفیع ای عالم و من لم یعرف الحق و من لم یفهم فقیر نظر کردی و یحیی من بسلطنت رسیدم ای وصلت الی و تو همچنان کمال اولی در سکنست باندی گفت ای برادرش که نعمت بارتیج برنت کبریات یحیی ان یاقم یعنی علم تفسیر من و تو پیش از من و ما مان و هو و زید و یحیی و من لم یعرف الحق و من المعنی قال رسیدی و یحیی معانی ملک علم شعری همان مورخ در باب بالند ای انی نلذ من غیره یعنی الناس اقدامه علی و یحیی و زید که از چشم نبالند ای لافندة لی عطاء العی و قد و جریه اکثر نسخ لفظ است تمام ششم و الا تب بالمقام ما اختارناه کما خود شکرتان نعمت کزانه ای این را شکرت عطا و انعم که دور مردم از ادبی توام کانه تفسیر السابق و بیان الترتیب شعری بن اول مردم که یافند اواره و کولم آری بندن اکتیلیر بسم شکر فی ایدی و لون

بسم شکر فی ایدی و لون
 بسم شکر فی ایدی و لون
 بسم شکر فی ایدی و لون

حکایت در ویسی دانشم که در دانش
 نام و یحیی الفکر کما یسجد و یخجل ان یکن یحیی الکاف الفارسی یعنی خزیه
 دوخت کما یسجد و یخجل ان یکن یحیی الکاف الفارسی یعنی خزیه
 بنان خشک شمع کیم و جامه دلق علف علو تالان که باخت
 حود و وادی که باخت خلق لفظ بار و فی المصنوع یعنی الحاکم الزاوی
 کسی نکشت این قال احد هذا الفقیر چه شینی که تالان درین
 شهر طبع کیم دارد و کیم علم میان بخندت آزادگان سید و برادر
 یکم الزاوی و ده است اگر بر صورت حال تو طبع کرد و پارس خاطر عیال
 من دار رفعت و کتب الفقیر خاموش که در سینه و فقر مردان
 حاجت پیش کسی بود که گفته اند **شعری** هر رفته بخت الزاوی
 معناه با نیکو یار و من رتخ الثوب بالترفع و با بقطع دواختن
 بر الزام یحیی خبر اتفق العارفون بهذا الکتاب علامه از نعم الکاف
 العرفی فذا ما وعدنا و اعلنا ان الزام الشی و التزمه الاعتراف
 کز بهر جامه رتخ و یحیی و ما و اعدنا و اعلنا ان الزام الشی و التزمه الاعتراف
 خواجگان ای عینهم نوشت یعنی نوشتن و المراد ارسال الترفیع
 الکتوبه الیه لطلب القرب فکما کما عیوبت دوزخ برابست یعنی
 القلم رفتی بای مردم سبایه در بخت و بعضی نسخ مردی بایا
 المصدری بکلام **حکایت** یکی از بزرگان علمی عیسی عاقل ای ما هر را من
 حذق الشیخ القرآن و العمل اذا و من نسه بقوله یحیی استاز مطلقا فله
 غفل عن المهارت بخت سید الکونین و التقلید تحت مصلح اند علیه
 و سلم فرستاد و سالی چند معناه بالترکی برتر نیل در دیار عرب بود

این کتب را که در سینه یحیی النعم لیس و در کتب نسخ بنی الکاف العرفی یعنی الزاویه و هو السبع من الاساتذة و الحاکم الزاوی علی القبر شایع کما یسجد و یخجل ان یکن یحیی الکاف الفارسی یعنی خزیه ضریح اختیار نقاشت ناذ اختیاره مرکب از بیت حکمت نیست حکایت دو امیر زاده بودند در هر یکی علم آموخت ای تمام العلم و دیگری مال اندوخت آن کتب آن اشاره الی الی الی تمام العلم علامه حضرت شد و این اشاره الی الی الی کتب المال و من و من و من این تمام آن لم یعرف الاشارة و العارف کیفیه الاشارة عزیز مسکرتش بفتح الکاف الفارسی مراد شد پس این تو اهل کتب حقارت و افتخار در رفیع ای عالم و من لم یعرف الحق و من لم یفهم فقیر نظر کردی و یحیی من بسلطنت رسیدم ای وصلت الی و تو همچنان کمال اولی در سکنست باندی گفت ای برادرش که نعمت بارتیج برنت کبریات یحیی ان یاقم یعنی علم تفسیر من و تو پیش از من و ما مان و هو و زید و یحیی و من لم یعرف الحق و من المعنی قال رسیدی و یحیی معانی ملک علم شعری همان مورخ در باب بالند ای انی نلذ من غیره یعنی الناس اقدامه علی و یحیی و زید که از چشم نبالند ای لافندة لی عطاء العی و قد و جریه اکثر نسخ لفظ است تمام ششم و الا تب بالمقام ما اختارناه کما خود شکرتان نعمت کزانه ای این را شکرت عطا و انعم که دور مردم از ادبی توام کانه تفسیر السابق و بیان الترتیب شعری بن اول مردم که یافند اواره و کولم آری بندن اکتیلیر بسم شکر فی ایدی و لون

بسم شکر فی ایدی و لون
 بسم شکر فی ایدی و لون
 بسم شکر فی ایدی و لون

۱- در مورد اعتبار اسناد
 ۲- در مورد اعتبار اسناد
 ۳- در مورد اعتبار اسناد
 ۴- در مورد اعتبار اسناد
 ۵- در مورد اعتبار اسناد
 ۶- در مورد اعتبار اسناد
 ۷- در مورد اعتبار اسناد
 ۸- در مورد اعتبار اسناد
 ۹- در مورد اعتبار اسناد
 ۱۰- در مورد اعتبار اسناد

خانه ده بنو
تاریخ
تاریخ

این مصلحت است و در دست
 عقل است و در عبادت نیست
 و گفتند که این را که در دست
 عقل است و در عبادت نیست
 و گفتند که این را که در دست
 عقل است و در عبادت نیست

وَلَمَّا بَقِيَ الْقَاءُ وَاتَّسَكَوا بِمِثْلِ الْغَنَبِ تَرْتِيبًا وَظَاهَرَتْ أَرْكَانُهُ كُنَانِيَةً
 عَنْ كَوْنِهِ عَيْنِ الْوَجْهِ حَسْبَنَ كَلَفَتْ وَبَارَكْتَ أَيْ أَوْجَحْتَ كَفَشْتِ
 ضَمِيرَ الْفَاعِلِ رَاجِعًا إِلَى كَسٍّ وَفِيهِ الْفِعْلُ إِلَى دَرْوِشٍ جَرْدِي كَفَشْتِ
 عَطَايِي أَوْ بَلَقَايِي أَوْ خَشَعْتُمْ مَجْزِيَةً بِنَفْحَتِي مِنْ نَفْثِ بَرْدٍ حَاجَتُ بَرْدًا كَفَشْتِ
 رَوِي عَطَايِي الشَّيْءَ بِتَوَكُّدٍ كَأَنَّهُ خَوِي بِدَشِّ فَرْسُودِ اسْتَمْعَلْتُ مِنْ دَلٍّ
 وَهَوَايَةِ كَرِّ أَرْكَتَ وَأَوْضَقْتُ وَبَكَّرْتُكَ وَدَلَّكَ فَاحْتَلَّ عَلَى مَا كُنْتَ
 بِهَذَا كَرَوِي بِالْكَافِ الْفَارِسِيَّةِ وَمِنْ قَالِ أَيْ تَعْلِيلَاتِ مَتَابَعِهَا مِنْ سَوْ

الشيخ ابو الحسن بن علي بن فضال
القمي

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

سکونہ سودا سفلی سندھ
نمونه

(Faint handwritten notes in Urdu script)

علاء علی او خدیو التیون
خاسر در ستم
لاجل و علی الاثر دور
سپید یا آتش خون
بهرادر جهان کز تو
دیده ام که از تو
کسی را ندیده ام
که از تو بداند
چراغ دلش روشن
در این عالم غافل
و بیچاره است

وقایده

آرزو و سراد
مغنی صوت منید

اعلم ان لفظ شنيدنيست قول يعني بويديك في اللغة الفارسية مجازاً
شايعاً وكذا نظائره ما عدا عن التحقيق فلما انقلب الى ايمان بالانوار
والقول من قال ان انما حجة عن كمال اسرار بحيث يسبح التفسير راجحة
طعام من الغير مرغ ازيس بالباب الفارسي وكراسين مضاف
الى قوله نان خودن اورنزه بخدي اي لا يلفظ الفكه كسيرة
المنزمن بقايا سفره قبله الترتيب **بيت** درويش يك تو مني
ايشدار بختي قوشا تنگد او وختي ديرمدي الحق شنيدم كبر
ياي مغرب ايفيد ماهر معقول مقدم بقوله بگرفت ايفي بزم
اليد وخیال مرغوني بالباب المهدوني ودر سر عطف حلا جازم بقوله
نقائضه اذا اذكر الفرق يرد الى اصل بايراد يعني الآية الواردة في
قصته فرعون ان حاله وقعت كمال فرعون وتام الآية وجاهزنا
بيني اسرائيل الحرف بينهم فرعون وجنوده غيا وعدوا فانه اذا اذكر
الفرق قال آمنت انه لا اله الا الذي آمنت به بنو اسرائيل وانا
من المسلمين الآن وقد عصيت قبل وكنت من المفسدين ناكاه باد
مخالق كرم بكلمة الكاف الفارسي كشتي برام مرتبط بقوله شنيدم
که بر داي مغرب چنانکه گفته اند **بيت** با بجه مع طبع الاموات بخدي
دلک بسازد بکلمه البارزتي ودر دهم قوشه مع توافق ایدو
مقبولي اوله ودر تفرع سازد بالنون الثانية بالترزي ودر زکيه
شرط بالنفع والتسكون الريح الموافق كقال خواب حافظ
كشتي شك كمانه باد شرطه برخير باشد که باز منم يار
ومن لم عرف عنه قال مغرب من الريح فقال لبارزتي نورز
هم

و نه بنود لایق کشتی ای نصیب دست دعا بر آورد متعلق بقوله
نکاحه باد مخالف کرد کشتی بر آید و فریادی فغانه کردن گرفت قال
الذی قال فاذا رکبوا فی الفکال لای متعلق بکلام مخدوف و لا علی شریح
شکرین سابقا ای هم علماء و صواب من الشکر فان رکبوا الفکال و علوه
تخلص من الدین ای کامین فی صورتی غلغل دین مدتها من المؤمنین
حیث لای ذکر و انما لا یستحق لای دست قطع جو سواد لای منع بذله
مخارج را لانه وقت دعا برخدا ای بر تعالیه وقت کم در غفل
بمنتخبین ای الابط **قطعه** از روزیم راجح بیا دلوجه برسان
ال الخناجین خوشن هم مشق بریکس ای خذات منفعه بهر مالک
الی المواجه المباحه بعدا تصدقت به چون کاین فاد از تو خوا هاند
ای بقی وان فوت خشتی از سرم و خشتی از ذکر که ای افرض چاه
مبتنن لبنا من فعت و ذنب فلان تصرف مالک ای زینت
و ذنب بلای الصدوق و التبع آورد انکه در هم آنگاه در دست
داشت انکان لزم المصوره فقام به بیت مال او تا انکه شریف
ای صار داغنه و چاههای کن برک و بدریدند و خرج بنج الموجه
و الزاعل الشده فوب سده جبر و لجه شرف و قیل اس حیوان یسعی التزاح
التحذیر و براقة ایفا و قیل الخ صوف غم الخیر و قیل ان ذلک الموان
غم البحر و صیاطی متاع لطیف مع وف ببردیدن العبد روان حقه
یک را دیدم از ایشان اینم ورشته بر باد پایی ای الاخیره
لوجه و لا ارب الفین السریع فی الشی روان ای یذنب
و غلای بیاد الوجه بری یکر دردی او دو ان صفة مشبهه

و نه نبود لایق کشتی ای نصیب دست دعا بر آورد متعلق بقوله
نگاه باد مخالف کرد کشتی برآمد و فریادی فغانه کردن گرفت تال
الله تالی فاذر کبوا فی اللک الله ای مشتمل بکلام مخدوف و آلفه حال
الشکرین سابقا ای هم علیا و صواب من الشکر فکانا کربوا فی اللک و کلامه
مخلصین لا الذین ای کما یسین فی صوره من یخلص دین الله تعالی من المؤمنین
حیث لا یدکرون الله تعالی **لایق** دست تضرع چه سود ای لایق نبود
محتاج را لانه وقت دعا برخذا ای برغواله وقت کرم در بغل
بفتح ای الابط **قطعه** از زور کیم راجع بیا الوجه برسان
الی المختارین خوبین هم عشق بر کیم ای خدایت متغنه بهر حال
الی المواجه الباحه بعدا تصدقت بر خود کلایم فاذر تو خود بماند
ای یقین و انت موت خشن از سیم و خشنی از زور کیم ای انقضی جل
سیناسم بمانت من غفرت و ذهب فلا تصرف مالک الی نری
و تدبیر الی الله الشوق و التبع آورد اندک و دمر انا در وقت
داشت ای کان له المصرو و نه فقرار ببتیت مال او تو انگر شوند
ای صاروا اغنیاء و جاهلی کهن بر کلا و بدیدند و غرت بنوع المایه
و الزاعقه للشدت فوب سناه و جرد و لمت شعری کسم حیوان است و ان
التخلف من و بر باقره ایضا و قیل المصروف غم الحزین و قیل ان ذلك الحزن
غم الحزین و قیل ای متاع لطیف معروف بسیدیدند العبد و در آن غمت
یکبار دیدم از ایشان امان و درشت بر باد پای ایاء الاخیره
لوجه و المار داب الفرس التبریع فی الشی روان ای نذیب
و غلامی بیا لوجهه بری بیکر دپی او و دان صفته مشبهه

[illegible]

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

ای چو از خواه از کنارش الغیر راجع الی اب در بودی بیا لکانه
بنما کردی بتم الکاف الفارسی یعنی طایفه مردمان را دید که برکت
بفرشته بتم الطاف لفظ عربی بالفارسی ریزه در معبر که المبر
و فتح الی بالفارسی کشتی که در کاه نشسته و درت سوزسته
نمارا بهر کدک جوان را درت عطاست بسبب الفقر زبان
شاد گشتاد ای مدح الملاح و تفریح الیه چنانکه زاری کردی بیا
بالیاء المصدوری فیما مکر و نذ و لغتد ای الی التفتیت بیت
بی در توان خطاب که کنی بر سر زور ای انظار الملاح بالثقة
و در ردای بزور محتاج نه المرحمة المعبود من یاه لکنا ملاح
بی مروت از و بنده بگوید بالکاف الفارسی ان رجوع و گفت
و در ردای نتوان رفت بزور از دیه برفع الثقة و زورده بگو
لله مده بفتح المیم و الهاء التریجی چه باشد و المعنی التریجی ان اوله
توت ز اولور زریکه ره بیار فلما قیل لهما القول جوان را ازین
طعن دل بهر براند معناه بالتریجی کوکی قرشیدی خواست که از او استغفار
بگشتد الانقام و المعانیه و المعاقبه کشتی رفته بود فلم یقدر
على الانتقام اواز داد ای نادری که تو بدین جامه که پوشیده ام
فانزع شویی خطاب للملاح در بیج نیست فلما سمع کلامه ملاح
طعن کرد و کشتی را باز کرد و انید متعذر کردیدک بیت بدو زد
منازع حسن و دختن شره بفتحی تن و سکون الهاء لفظ عربی یعنی
خلیة الحرم و اهل الفرس لایتر و ان الهاء دیده بوشمند قدر بیان
فی حکایت سوسکه دارد و در او طمع مرغ و ماهی بند ای یه حکایات فی القید

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

چنانکه دست جوان بر شین و کربان ملاح رسید و را بخود و در شید
وی حکایا بتم المیم بلاتانی آفره لفظ فارسی و العربی حکایا و معناه
سبل و توقف و من تال یعنی بی یارک بلحا با که قدر عرف الشی بنف
بلحا با که فرو گرفت بالکاف العربی یا ریش ای قرین الملاح کشتی
بر آمد ای فرج من التفتیت که کشتی ای نظاره کند بخوان
ای کالملاح در شتی بالیاء المصدوری ای خلعت دید پشته بود
ای اعرض مصلحت آن دید که با او مصلحت کند اذ الصلح غیر
و با جوه بفتح الحاء کشتی مساحت السحرة السالکة و تاسا حوالتا
کذا تخار الطلح و من قشره بقوله یعنی جود می دهد ساحل شوی
چو بر خاش اشته بفتح الیاء الفارسی معناه بالتریجی قرش و جنگ
بیشی بتم یار ای ابر که سبکی بالیاء المصدوری ببند و در بکله ازله
کار زار بسکون اترابین بینما زاده ای یغلق اترقی باب الحرب و الملاح
تسکینه لطافت کن انجا که بنی ستیر قدر معناه بنیز بشتید
الکر قر یغلق الناف و تخفیف الزمان یعنی ابر شیم و بشید یا مغرب
نرم را تیغ بانه با تاء المکسورة فی الحاء بفتحین زبانی و لطفه
و کشتی بالیاء المصدوری فیما قران ای تدر که بکلی بوی بیار
الوحدة فیما کشتی خطاب بمذرماتی لعذر تفسیر الی الذی مضی
در قدش افتادند ای اهل التفتیت و بوسه چند بفتاق لایالیا
بر سر و چشمش دادند ای قبلوا زاسه و عینه و بکشتی را و در
ای اذ خلوه فی التفتیت و روان شدند انضوا تا برسیدند بکلی
بشمتی التین و التاء و بیاء الوحدة ای و صلو الی عمود که از عمارت

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the left page.

وچونکه شش بیست و پنج است که در هر یک از این شش
مستقل القول و الموعظه است جوی زراعی از بیست و پنج
من زود را می بیند یا النون و هو الزل و غیره اما تخفیف القول
گفت ای پدر تاریخ نیکو بر نزاری ای لا تر فیه فی الاصل و قاتل
در خفا نهی کردن نظر نیاید و نادان بریشان نمایی فرس بر نیکو
کلان که اوله خطر و افه نفع و غیره پس که با نیکو مایه بر نیکو
الباء و پیشین که خوردن چه مایه نوش حاصل کردم اعلان بیان
قدرت قول الص و کرده گردانی طاقت پیش و اما نوش نهی
علاقمه معان اسم صوریع الشرب و صنفه امر من نوشیدن و صنف
ترکیبی از ادویه غیره نوش دارد و صنفه العسل و غیره من اکثر
المطبوخ و صنفه صوبر ابدالام لفظ نوز با نزار الفارسی و المردنا
موالاج بیت که بر بیرون در ذوق نتوان خورد نفع الفان و الفان
در طبع کلی باشد که در دیکت خواص کرانیت کند کام نهنگ
بختین و دانتون بعد از مایه بی تساح و صووسی و دیگر جانور
هرگز نکند ناعله غواص در بقیع الدال و رشید و الزرا و اللوز
الطیو قد تم قسبل الا بوا. بکنک بالیم الفارسی و الفی قد تم باند الی
احکمت آسیاست که کاف نیرین این اختیاری سخن نیست
لاجرم تحمل باکران می کند قطع چه خورد استنهام الفارسی
بالفح و استکون ثم بالزاد المعجیه العربیه بالترکی غلبه کلوب و دیش
سردن بر نیکو درین غار فی تم الکف و المعنی لایا کل لاسه التونی
ششانی نموده الکف مالم یخرج الی القید باز بکسر الزاد لاسنا ف

و چون که شش بیست و پنج است که در هر یک از این شش
مستقل القول و الموعظه است جوی زراعی از بیست و پنج
من زود را می بیند یا النون و هو الزل و غیره اما تخفیف القول
گفت ای پدر تاریخ نیکو بر نزاری ای لا تر فیه فی الاصل و قاتل
در خفا نهی کردن نظر نیاید و نادان بریشان نمایی فرس بر نیکو
کلان که اوله خطر و افه نفع و غیره پس که با نیکو مایه بر نیکو
الباء و پیشین که خوردن چه مایه نوش حاصل کردم اعلان بیان
قدرت قول الص و کرده گردانی طاقت پیش و اما نوش نهی
علاقمه معان اسم صوریع الشرب و صنفه امر من نوشیدن و صنف
ترکیبی از ادویه غیره نوش دارد و صنفه العسل و غیره من اکثر
المطبوخ و صنفه صوبر ابدالام لفظ نوز با نزار الفارسی و المردنا
موالاج بیت که بر بیرون در ذوق نتوان خورد نفع الفان و الفان
در طبع کلی باشد که در دیکت خواص کرانیت کند کام نهنگ
بختین و دانتون بعد از مایه بی تساح و صووسی و دیگر جانور
هرگز نکند ناعله غواص در بقیع الدال و رشید و الزرا و اللوز
الطیو قد تم قسبل الا بوا. بکنک بالیم الفارسی و الفی قد تم باند الی
احکمت آسیاست که کاف نیرین این اختیاری سخن نیست
لاجرم تحمل باکران می کند قطع چه خورد استنهام الفارسی
بالفح و استکون ثم بالزاد المعجیه العربیه بالترکی غلبه کلوب و دیش
سردن بر نیکو درین غار فی تم الکف و المعنی لایا کل لاسه التونی
ششانی نموده الکف مالم یخرج الی القید باز بکسر الزاد لاسنا ف

و چون که شش بیست و پنج است که در هر یک از این شش
مستقل القول و الموعظه است جوی زراعی از بیست و پنج
من زود را می بیند یا النون و هو الزل و غیره اما تخفیف القول
گفت ای پدر تاریخ نیکو بر نزاری ای لا تر فیه فی الاصل و قاتل
در خفا نهی کردن نظر نیاید و نادان بریشان نمایی فرس بر نیکو
کلان که اوله خطر و افه نفع و غیره پس که با نیکو مایه بر نیکو
الباء و پیشین که خوردن چه مایه نوش حاصل کردم اعلان بیان
قدرت قول الص و کرده گردانی طاقت پیش و اما نوش نهی
علاقمه معان اسم صوریع الشرب و صنفه امر من نوشیدن و صنف
ترکیبی از ادویه غیره نوش دارد و صنفه العسل و غیره من اکثر
المطبوخ و صنفه صوبر ابدالام لفظ نوز با نزار الفارسی و المردنا
موالاج بیت که بر بیرون در ذوق نتوان خورد نفع الفان و الفان
در طبع کلی باشد که در دیکت خواص کرانیت کند کام نهنگ
بختین و دانتون بعد از مایه بی تساح و صووسی و دیگر جانور
هرگز نکند ناعله غواص در بقیع الدال و رشید و الزرا و اللوز
الطیو قد تم قسبل الا بوا. بکنک بالیم الفارسی و الفی قد تم باند الی
احکمت آسیاست که کاف نیرین این اختیاری سخن نیست
لاجرم تحمل باکران می کند قطع چه خورد استنهام الفارسی
بالفح و استکون ثم بالزاد المعجیه العربیه بالترکی غلبه کلوب و دیش
سردن بر نیکو درین غار فی تم الکف و المعنی لایا کل لاسه التونی
ششانی نموده الکف مالم یخرج الی القید باز بکسر الزاد لاسنا ف

ان شاء الله تعالی و القاعده چه فوت رسکون الواو فی الغدا بود
نفع الواو غذا استنهام اختاریه ایضا فالفی لایکون للباذنی کر و در خانه
نفع صید خواهی بود ای لولم یخرج من البیت القید و ترید القیدیه و بابت
چه عقوبت بود فلما ذکر الالبان نواید استر پدر گفت ای پسر دین
نوبت نمک تراب و ری بالیا المستوطه بنقطنین من فح و نفع الواو
نفع مساوت کرد ناعله ضیفیک و اقبال بسکون اللام رهبری
قرینت للسبق تا طعت بفرم و الفارسی و الفان الخطاب از فخر
و خات و الفان الخطاب ایضا از بای بدر امل ای خرج قیدها
که صاحب دوش و موافق سلطان بنو کسید و بر نیکو و اعلی
ماله و تر کرد ای رحمت و کسر حال ترا ای الک رحمت که بگذری
و موطب لایکون بعد ما ضایع جبر کرد ای شد ما کسر و اصلح حتی استعد
و چنین اتفاق نادر افتد و بر نادر حکم نتوان کرد کما قبله اند و کالک
بیت میتا در بر بار شغلی بیاء الوحده و موطب فارسی عویدیه ابروی
بیشال و بالکین تر میانه چقال ببرد بفرم الباء الاولی و نفع الثانیه
اندر کین و نیکش الخیر راجع الی صناد و خور و قله الترتیه بیت
آوی چقال کین بر اولایه میشت بر کون بر اغوا و بر نیکو و فنی قیلان و فنی ویش
چقال کین از موطب کرس فی الزمان المافی نیکین کسیر النون و الکاف
الفارسی نفع لک کمالایه قد تم بر نیکو و نیکو داشت اما کان فی
خات فنی کین کین باری ای مرقه حکم نفع بانی چند از خاصان کما
هو عاده السلاطین بمسک الفیخ اللام و یقرا بلذ و کسر الی المافی
شیر از کما قال خواجه حافظی و صنف بیت بده ساقی بانی که

و چون که شش بیست و پنج است که در هر یک از این شش
مستقل القول و الموعظه است جوی زراعی از بیست و پنج
من زود را می بیند یا النون و هو الزل و غیره اما تخفیف القول
گفت ای پدر تاریخ نیکو بر نزاری ای لا تر فیه فی الاصل و قاتل
در خفا نهی کردن نظر نیاید و نادان بریشان نمایی فرس بر نیکو
کلان که اوله خطر و افه نفع و غیره پس که با نیکو مایه بر نیکو
الباء و پیشین که خوردن چه مایه نوش حاصل کردم اعلان بیان
قدرت قول الص و کرده گردانی طاقت پیش و اما نوش نهی
علاقمه معان اسم صوریع الشرب و صنفه امر من نوشیدن و صنف
ترکیبی از ادویه غیره نوش دارد و صنفه العسل و غیره من اکثر
المطبوخ و صنفه صوبر ابدالام لفظ نوز با نزار الفارسی و المردنا
موالاج بیت که بر بیرون در ذوق نتوان خورد نفع الفان و الفان
در طبع کلی باشد که در دیکت خواص کرانیت کند کام نهنگ
بختین و دانتون بعد از مایه بی تساح و صووسی و دیگر جانور
هرگز نکند ناعله غواص در بقیع الدال و رشید و الزرا و اللوز
الطیو قد تم قسبل الا بوا. بکنک بالیم الفارسی و الفی قد تم باند الی
احکمت آسیاست که کاف نیرین این اختیاری سخن نیست
لاجرم تحمل باکران می کند قطع چه خورد استنهام الفارسی
بالفح و استکون ثم بالزاد المعجیه العربیه بالترکی غلبه کلوب و دیش
سردن بر نیکو درین غار فی تم الکف و المعنی لایا کل لاسه التونی
ششانی نموده الکف مالم یخرج الی القید باز بکسر الزاد لاسنا ف

و چون که شش بیست و پنج است که در هر یک از این شش
مستقل القول و الموعظه است جوی زراعی از بیست و پنج
من زود را می بیند یا النون و هو الزل و غیره اما تخفیف القول
گفت ای پدر تاریخ نیکو بر نزاری ای لا تر فیه فی الاصل و قاتل
در خفا نهی کردن نظر نیاید و نادان بریشان نمایی فرس بر نیکو
کلان که اوله خطر و افه نفع و غیره پس که با نیکو مایه بر نیکو
الباء و پیشین که خوردن چه مایه نوش حاصل کردم اعلان بیان
قدرت قول الص و کرده گردانی طاقت پیش و اما نوش نهی
علاقمه معان اسم صوریع الشرب و صنفه امر من نوشیدن و صنف
ترکیبی از ادویه غیره نوش دارد و صنفه العسل و غیره من اکثر
المطبوخ و صنفه صوبر ابدالام لفظ نوز با نزار الفارسی و المردنا
موالاج بیت که بر بیرون در ذوق نتوان خورد نفع الفان و الفان
در طبع کلی باشد که در دیکت خواص کرانیت کند کام نهنگ
بختین و دانتون بعد از مایه بی تساح و صووسی و دیگر جانور
هرگز نکند ناعله غواص در بقیع الدال و رشید و الزرا و اللوز
الطیو قد تم قسبل الا بوا. بکنک بالیم الفارسی و الفی قد تم باند الی
احکمت آسیاست که کاف نیرین این اختیاری سخن نیست
لاجرم تحمل باکران می کند قطع چه خورد استنهام الفارسی
بالفح و استکون ثم بالزاد المعجیه العربیه بالترکی غلبه کلوب و دیش
سردن بر نیکو درین غار فی تم الکف و المعنی لایا کل لاسه التونی
ششانی نموده الکف مالم یخرج الی القید باز بکسر الزاد لاسنا ف

درخت خواجه یافت کنار آب در کنار باد و گلستان مستطیل را بزرگ
رفت فاعله شکی و مفعولها اکثره بر کبریا و عده ای علی بن قیصر
شهر و بناتک نصب کردند تا هرگز از خلقه اکثره شری بگذارند
او را باشد ای صاحب ملک اتفاق چهار صد که انداز بسکون الیم
وصف ترکیبی که در خدمت او بودند پیدا شدند لاجرم جلا خلا
کردند که کوهی بیا الوحدة بر بام ای علی سلج رباطی کبریا و اکثر
کار با نری که بیا نری از طرف انداخته بیا لشکری مامور الظاهر
تیر او را از خلقه اکثره شری بگذارند فلما انظره سهره اکثره شری
بخیجی انشاده الی کوهی از زانی بایا المهدی و المادها الاثبات
داشتند علی و عده الملک و نعمت بی قیاس و ادبش لغزش
المرأة اکثره شری بر بیا نری تیر و کمان بر سوخت لیلایکلف بالری
ترتیبانیست که کشته کرد چو چینی کردی و کان عاقلا گفت نار و تن اقلین
بر جای ماند **قطعه** بنوع الکاف الفارسی و سکون الحاء مخفف من کاه
بود بنوع الواو قد نفع کرمش روشن رای وصف ترکیبی هفت
حکیم بر نیاید ای لایعزج درست تدبیری ای قد غلط گاه باشد
که کوهی نادان ای الصغر لابل بلفظ بالفتکات بر صدف بخیجی
و تدبیری **حکایت** در ویش را دیدم در غاری بیا الوحدة فیها کاسه
و در بخت باب بروی خود از جهان بسته لاعتزال عن الناس بالحمیة
و ملوک و سلاطین را در چشمه است او شوکت فائده لاستفتائ
قطعه هر که بر خود در کبر الراء سوال کشاد ای نفع باب سوال
غلغنه تا میر و نیاز مند بود بنوع الواو ای بیا میر محتاجا الی ان یوت

درخت خواجه یافت کنار آب در کنار باد و گلستان مستطیل را بزرگ
رفت فاعله شکی و مفعولها اکثره بر کبریا و عده ای علی بن قیصر
شهر و بناتک نصب کردند تا هرگز از خلقه اکثره شری بگذارند
او را باشد ای صاحب ملک اتفاق چهار صد که انداز بسکون الیم
وصف ترکیبی که در خدمت او بودند پیدا شدند لاجرم جلا خلا
کردند که کوهی بیا الوحدة بر بام ای علی سلج رباطی کبریا و اکثر
کار با نری که بیا نری از طرف انداخته بیا لشکری مامور الظاهر
تیر او را از خلقه اکثره شری بگذارند فلما انظره سهره اکثره شری
بخیجی انشاده الی کوهی از زانی بایا المهدی و المادها الاثبات
داشتند علی و عده الملک و نعمت بی قیاس و ادبش لغزش
المرأة اکثره شری بر بیا نری تیر و کمان بر سوخت لیلایکلف بالری
ترتیبانیست که کشته کرد چو چینی کردی و کان عاقلا گفت نار و تن اقلین
بر جای ماند **قطعه** بنوع الکاف الفارسی و سکون الحاء مخفف من کاه
بود بنوع الواو قد نفع کرمش روشن رای وصف ترکیبی هفت
حکیم بر نیاید ای لایعزج درست تدبیری ای قد غلط گاه باشد
که کوهی نادان ای الصغر لابل بلفظ بالفتکات بر صدف بخیجی
و تدبیری **حکایت** در ویش را دیدم در غاری بیا الوحدة فیها کاسه
و در بخت باب بروی خود از جهان بسته لاعتزال عن الناس بالحمیة
و ملوک و سلاطین را در چشمه است او شوکت فائده لاستفتائ
قطعه هر که بر خود در کبر الراء سوال کشاد ای نفع باب سوال
غلغنه تا میر و نیاز مند بود بنوع الواو ای بیا میر محتاجا الی ان یوت

درخت خواجه یافت کنار آب در کنار باد و گلستان مستطیل را بزرگ
رفت فاعله شکی و مفعولها اکثره بر کبریا و عده ای علی بن قیصر
شهر و بناتک نصب کردند تا هرگز از خلقه اکثره شری بگذارند
او را باشد ای صاحب ملک اتفاق چهار صد که انداز بسکون الیم
وصف ترکیبی که در خدمت او بودند پیدا شدند لاجرم جلا خلا
کردند که کوهی بیا الوحدة بر بام ای علی سلج رباطی کبریا و اکثر
کار با نری که بیا نری از طرف انداخته بیا لشکری مامور الظاهر
تیر او را از خلقه اکثره شری بگذارند فلما انظره سهره اکثره شری
بخیجی انشاده الی کوهی از زانی بایا المهدی و المادها الاثبات
داشتند علی و عده الملک و نعمت بی قیاس و ادبش لغزش
المرأة اکثره شری بر بیا نری تیر و کمان بر سوخت لیلایکلف بالری
ترتیبانیست که کشته کرد چو چینی کردی و کان عاقلا گفت نار و تن اقلین
بر جای ماند **قطعه** بنوع الکاف الفارسی و سکون الحاء مخفف من کاه
بود بنوع الواو قد نفع کرمش روشن رای وصف ترکیبی هفت
حکیم بر نیاید ای لایعزج درست تدبیری ای قد غلط گاه باشد
که کوهی نادان ای الصغر لابل بلفظ بالفتکات بر صدف بخیجی
و تدبیری **حکایت** در ویش را دیدم در غاری بیا الوحدة فیها کاسه
و در بخت باب بروی خود از جهان بسته لاعتزال عن الناس بالحمیة
و ملوک و سلاطین را در چشمه است او شوکت فائده لاستفتائ
قطعه هر که بر خود در کبر الراء سوال کشاد ای نفع باب سوال
غلغنه تا میر و نیاز مند بود بنوع الواو ای بیا میر محتاجا الی ان یوت

از باله لاص بگذار و باد شاهان علی بن قیصر کردن بنوع الکاف
الکافی قدر معنا با طبع لفظ بی طبع اما وصف الملک کردن فیض بجاز
و مبالغة او صفت لوصف مضاف ای کردن مردی طبع بلند بود
ای بکون عالیا یکی از ملوک آن طرف اشاره کرد ای طلب و قال
که توقع بکرم خلقه غریب آن است که مانان و نکم با موالفقتی
برید الملکمان نای العزیز الی تمامه و با کل من طامع شیخ رضاداد
ای رنجی بر که اجابت دعوت سنت است لایق البتة و م اذا دعای
طعام اجاب و دیگر روز ای غلامک بعد از قدش رفت ای ذی
الملک لاعتدال لیمی العزیز عابد غاست ای تمام و ملک و در کنار
گرفت قدر معناه و خطامن اخطافیه و لطف کرد علی خلاف عادت
چون ملک غایب شد ای رنج من مجلسه یک از احباب بر سر شیخ گذر
چندین ملاطفة با ده خلاف عادت بود درین چه حکمت ای لم
یکن عادتک تعظیم اهل الدنیا گفت فاعله ضمیر شیخ تشبیه
بر راس سلطانه بنفشه بر ادب اهل نفع واجب آمد بنفشه راجع
و قد وجدنی معنی النسخ قبل فی البیت حاجت آنکه پیش میر و
بیش نمی کشد و بالاراست و قد وجدنی معنی النسخ بعد البیت
السا بقی چون مکانی غیر نتوان کرده عذر بجا که بیاید خواست
شعری کوشش توان که هر کس بکبر لرای و ی بنوع الواو تشنود و آواز
و ف و چنگ و پی و کذا دیده شکسید بکبرین ای العین تبصر
ز تماشای باغ و از جاره بی کل و شربین نفع من الور و بسر
آورد و باغ ای یتیم زمانه و کذا کربو باش التره بالمذ و الکاف

درخت خواجه یافت کنار آب در کنار باد و گلستان مستطیل را بزرگ
رفت فاعله شکی و مفعولها اکثره بر کبریا و عده ای علی بن قیصر
شهر و بناتک نصب کردند تا هرگز از خلقه اکثره شری بگذارند
او را باشد ای صاحب ملک اتفاق چهار صد که انداز بسکون الیم
وصف ترکیبی که در خدمت او بودند پیدا شدند لاجرم جلا خلا
کردند که کوهی بیا الوحدة بر بام ای علی سلج رباطی کبریا و اکثر
کار با نری که بیا نری از طرف انداخته بیا لشکری مامور الظاهر
تیر او را از خلقه اکثره شری بگذارند فلما انظره سهره اکثره شری
بخیجی انشاده الی کوهی از زانی بایا المهدی و المادها الاثبات
داشتند علی و عده الملک و نعمت بی قیاس و ادبش لغزش
المرأة اکثره شری بر بیا نری تیر و کمان بر سوخت لیلایکلف بالری
ترتیبانیست که کشته کرد چو چینی کردی و کان عاقلا گفت نار و تن اقلین
بر جای ماند **قطعه** بنوع الکاف الفارسی و سکون الحاء مخفف من کاه
بود بنوع الواو قد نفع کرمش روشن رای وصف ترکیبی هفت
حکیم بر نیاید ای لایعزج درست تدبیری ای قد غلط گاه باشد
که کوهی نادان ای الصغر لابل بلفظ بالفتکات بر صدف بخیجی
و تدبیری **حکایت** در ویش را دیدم در غاری بیا الوحدة فیها کاسه
و در بخت باب بروی خود از جهان بسته لاعتزال عن الناس بالحمیة
و ملوک و سلاطین را در چشمه است او شوکت فائده لاستفتائ
قطعه هر که بر خود در کبر الراء سوال کشاد ای نفع باب سوال
غلغنه تا میر و نیاز مند بود بنوع الواو ای بیا میر محتاجا الی ان یوت

درخت خواجه یافت کنار آب در کنار باد و گلستان مستطیل را بزرگ
رفت فاعله شکی و مفعولها اکثره بر کبریا و عده ای علی بن قیصر
شهر و بناتک نصب کردند تا هرگز از خلقه اکثره شری بگذارند
او را باشد ای صاحب ملک اتفاق چهار صد که انداز بسکون الیم
وصف ترکیبی که در خدمت او بودند پیدا شدند لاجرم جلا خلا
کردند که کوهی بیا الوحدة بر بام ای علی سلج رباطی کبریا و اکثر
کار با نری که بیا نری از طرف انداخته بیا لشکری مامور الظاهر
تیر او را از خلقه اکثره شری بگذارند فلما انظره سهره اکثره شری
بخیجی انشاده الی کوهی از زانی بایا المهدی و المادها الاثبات
داشتند علی و عده الملک و نعمت بی قیاس و ادبش لغزش
المرأة اکثره شری بر بیا نری تیر و کمان بر سوخت لیلایکلف بالری
ترتیبانیست که کشته کرد چو چینی کردی و کان عاقلا گفت نار و تن اقلین
بر جای ماند **قطعه** بنوع الکاف الفارسی و سکون الحاء مخفف من کاه
بود بنوع الواو قد نفع کرمش روشن رای وصف ترکیبی هفت
حکیم بر نیاید ای لایعزج درست تدبیری ای قد غلط گاه باشد
که کوهی نادان ای الصغر لابل بلفظ بالفتکات بر صدف بخیجی
و تدبیری **حکایت** در ویش را دیدم در غاری بیا الوحدة فیها کاسه
و در بخت باب بروی خود از جهان بسته لاعتزال عن الناس بالحمیة
و ملوک و سلاطین را در چشمه است او شوکت فائده لاستفتائ
قطعه هر که بر خود در کبر الراء سوال کشاد ای نفع باب سوال
غلغنه تا میر و نیاز مند بود بنوع الواو ای بیا میر محتاجا الی ان یوت

[illegible]

ایک دفعہ ایک
مکمل دانہ اس وقت
نہا مولا
حضرت خندان

لكنه والباقه مثل كذا و جواز اني غير كما في حق فيه الكرادان بوحش
سحت كويد في مقابلة العاقل و خرمش نبي دن جويدي اعقل
يقيه بالماي و صاحب دن كراد و نموي اي ميخنان شوا واحد
كيث لا ينقطع و كذا عن كمال الوافقه و محمدون بالتركي شمولي ك
نذاني بخر الزباب و من قال ان شرهه بيمشه فلم يحقق معناه سرشي
و ازرم جوي بالياء المصدرتي فيها بيان القول و صيدون و لفظا و زم
في التامل بالمذ و سكون الراء الالهة بعد اقراء المجهه المتعوضه التثنيه
و هنا يقرأ بالواو و العاقله و سكون الالف للوزن اكر بر و ر و ج
جا ملانه ان الصالحان اكر خير يشاء اي فيها بينها بكلماته
بالكاف صانع من كسايدون و موشقه و من قال و هو منها بمعنى
مخيق فقد جوزوه لازا و ليس كذلك يكن و ازشت جوي او
دشنام قدره و ان البستان في خطايه سبر و اردون تحمل كور و كوت
اي خوب نرجم قدرتا معناه نيك بتر زانم كواهي كفتن اني
قدر زان معناه و خطامن اخطا فتنكر كواهي عجب من چون من نذاني
و نأ و جدا البيتين المذكورين في بعض النسخ بنا و در زانها **خطايه**
سبحان بطا و الهله و الباء الواحده اسم اهل معرفه و في ديار العرب
بالنفاذه و البلاء و اسم ابيه و لعل بالباء التثنيه حذف لفظان
لما عرفت ان اداة مفعول بنا و در نفاذه بي نظيره اذ اني و غيره
بانه لا نظيره في النفاذه سالي بر سبي بيا و الواحده فيها سخن خفيه
بيا و الخطايه و لنظري اكر زنگري و **التيه** و كذا و ليلان و اكر همان سخن
لمر اذ ان في افندي بعبارت و ديكلمتي و من قال في عباره اللحن

و اگر همان لفظی قضا باشد باز معنی نام معروف الفظ من المعنی و از
 جمله ادب ندای **شعری** است قدر بیان التذام **شعری** سخن
 کرده و بلند وصف ترشی و شیرین بود بفتح الواو سر او را تصدیق
 تحسین بود کلو صا دنا حنا چو یکبار کتفه کلو باز پرس باباء
 الفارسی که کلو چو یکبار خود ندی باباء العون بجه نقطه فاذا کان
 اکل الخلو ادره فی العادة فاکلام التذید یعنی ایا یصد و سکه ترة و قبل
 فذا الزجة **شعری** چو سوز کرده و شیرین اولا استیدن اینا نه
 و تحسین قلا جو کر و دیس و بیکل ین که کلو چو بندری تو مغل ین
حکایت یکی را از حکما شنیدم که می گفت هرگز کسی بهیچ خو اوار
 نکند ای لا یقوتنه از بهیچ ملکه نکس چون که می و در سخن باشد
 سوز تمام نگردد کلام او سخن آغاز نکند فاذ یقوتنه **شعری**
 سخن را راست ایں خ و دندوبن عطف علی سر کان الشجر و اس
 و عا که نکند کلام را اس و اصل سیاه و نهی و آوردن سخن در
 میان سخن فاصبر چیتم کلام الاف خداوند یعنی صابر تدبیر و
 نه یک بمعنی امکان و بخش بمعنی العقل کلو بید سخن نایبند خوش
 بمعنی خاموش متوج صاب بجز الغریب و کوشند بذا البیت
 و من قال مقصود من لفظ خاموش تقدس عنه و قبله از الترجمة
شعری سوز که ای وای واریعین سوزی سوز از سینه تو برین
 شو که عقل و تدبیری و اوصتی دار سوزی اند شو یکبار که از
حکایت شنیدم از بندگان سلطان محمود گفتند حسن میمند میرا
 و سوزیر که سلطان امر و تر اچ که رفت در فلان محفل گفت

شیخ محمد حسن دهری
اولاد

فرضی در وقتیکه از خود
مجلس سخن می گوید
و نظر را اقامه کند

محمدي
(و شيراز)

سباز کرد خوابست که دیدی که مرا بر عین من مطلع کرد و این را من معلوم
شد که او از ناخوش دارم و خلق از رفتن در خزانه عجز از توانایی
حسنا چه استتمال السادة نوید کردم که یک خطبه خوانم در باب کثرت
از محبت و دوستان بزم بکماله امتضاء متکلم من بچندین کلام
سبع من السادة ومن قال ويجوز ان الله يجرد در درگاه کافر قول
بر روز شب پره او بمنی بکراته الدنيا که اخلاق بد من حسن نماید
مستعد عیب من و کمال بیند لان نظم بعین الامارة خادم کل یاسین
ناید ان کو بنم الکاف العرفی بالزکوة فنی و شمن شیخ خیم اراد
بالمع والجنس یزید الزدیف الاغیر و جالاک فی المصراع مرهون
ناغیر این نماید و التخیق ان الذي سبک علی عیال عود صدقک
حکایت کان عن الخطاب رز يقول رما انتد امر اهل النبیاء
و کان استجاب التیوم یجوبهم علی انما ینهم بیدون **الاصلاح**
حکایت یکی در جایجی کار بر بسطوع یغیر بغیر اوقه بانکث
نماز ای اذان نفی بیاد الحکایه باوازی بیاد الوحده کس مستحار
ازو ایمن دلف الصوت نفرت بودی لغضاعة ^{بانی}
سجد امیری بود عار و سب و سیر خواستش الضمیر ستره
راجع الی الامیر و ضمیر الفضول راجع الی یکی کدل از دره کردو
بالکاف الفارسی گفت ای جوان را یکی سحر را مؤذنا ک قدینه کس
را از ایشان ان تکلم واحد منج من دینار و از دینار بکاف الفارسی
و ظیفه است و زاده دینار دهم تا جای دیگر روی بغیر الخوا
و کسر او و سکون الیاء الخطاب بر من اتفاق و تمنا و در رفت

بعد از آن که بیاد الوحدۃ فی بعضی نسخ ذکر کردی پیش از این
آمد گفت ای خداوند بر من حیف کردی که در دنیا نام ازین نغم
بر یزدجا مسجد روان کردی آنجا که رفته ام ای الان را می
نماید نیست آن عشرين و نیار می و چو که بجای دیگر بروم بگوید
نی کنم فلان اسم کلامه امر بخندید و گفت زندها راستی آن که بخواه
و نیار هم را می شود **بیت** بدینش بانی کسر کسر خراشد
مستطاع منقن فراشیدن ز روی خارا بمحی المجر القتل یعنی
الشاع لا یرو کل مکر الکاف الفارقی معنی القین معنول فراشد
چنانکه بماند درشت بکاء الباء لا ضاعه توی فراشد فاعلا بکاء
درشت دل معنول فراشد **کلیات** ناخوش اما زنی بماند
بلند قرآن می خواند ز کمان صاحبی که برو بکشد و گفت
فاعلا منیر صاحبی که ترا شاہد ای الوظيفۃ التي تود فی الیک
کل شهر چندت گفت فاعلا منیر ناخوش اما زنی هیچ
ای لا وظيفۃ ای گفت پس این زحمت خود چرا می دهی ای برقع
الصوت گفت از بهر خواجوا گفت از بهر خدا بخوان **بیت**
که تو قرآن بدین نظم بفحی ای اعلا غنا الاسکو خوان بیاد
الخطاب بیری بقرع الباء الاولى نزع الثانیة روتق ای
حسن سلیمان ای المصدرة **باب پنجم در عشق و حواشی**
العشق نزل الحب وقیل لایکن تعرفه و تأیید من ذاق کافال
مولانا ای الزوی **بیت** مریج کویم عشق را نسخ و بیان چون
بشتم ای غلب بکشم از آن و خدا شهاب من البیوع الثمۃ

وثلثین وبعده که از آن حسینی وبعده شریفه و قتل انسان
فی الترم سنی نبیا وانا ولد وایده وانا شریفه زمان قتلش
طفا وبعده حبش وبعده مرثا وبعده خلافا الی ان یبلغ سبع
عشره سنه ثم ثلثا الی اربع وثلثین ثم کتبا الی احد
خمسین ثم سنه کمالی افرام حکایت حسن میندی را گفتند
سلطان محمود چندین بنده صاحب جمال دارد ای حکامان
ملاحظه که هر یکی بدیع ای غریب همان اند جلوس است که با هیچ
کس از ایشان سلیقه و جفتی ندارد ای رئیس لاجرم من میل و جفت
چنانکه با یارای که با کمالی کانی لایله که او را زیاده نیست
گفت فاعلم حسن میندی هر چه در دل خود وایه ای کل شی
بدخله الفقه بان یحی الفقه دریده بگویند بیت هر که
سلطان مریدان یحی او باشد فذلک الشیخ کریم بود کند
نگو باشد که او در فی الحقیقه الشیخ نمیکند و بعد و انکار با و شد
بند او در ای برقه السلطان کشتن از خیل که الله لا انا
خانه الخلیفه الاسل الفرسان و المراد به کبار اجبت شو از
منازع منق من نواختن ای لایله الفقه احد من کبار اهل بیت
و فی بعض النسخ از خیل و خانه الواد العاطفه فالما من الخلیفه اهل
العسکر و من خانه فیه قطع کسی بویده انکار که نگاه کنایه است
یوسف است نشان صورت یوسف بالامان فی القفص و در
بنا خوی ای خیر من حسن بالبع و کز چشم او ادت نگه کند
فاعلم میندی در و بود ای الشیطان الفقه که از این خبر راجع
است

وثلثین وبعده که از آن حسینی وبعده شریفه و قتل انسان
فی الترم سنی نبیا وانا ولد وایده وانا شریفه زمان قتلش
طفا وبعده حبش وبعده مرثا وبعده خلافا الی ان یبلغ سبع
عشره سنه ثم ثلثا الی اربع وثلثین ثم کتبا الی احد
خمسین ثم سنه کمالی افرام حکایت حسن میندی را گفتند
سلطان محمود چندین بنده صاحب جمال دارد ای حکامان
ملاحظه که هر یکی بدیع ای غریب همان اند جلوس است که با هیچ
کس از ایشان سلیقه و جفتی ندارد ای رئیس لاجرم من میل و جفت
چنانکه با یارای که با کمالی کانی لایله که او را زیاده نیست
گفت فاعلم حسن میندی هر چه در دل خود وایه ای کل شی
بدخله الفقه بان یحی الفقه دریده بگویند بیت هر که
سلطان مریدان یحی او باشد فذلک الشیخ کریم بود کند
نگو باشد که او در فی الحقیقه الشیخ نمیکند و بعد و انکار با و شد
بند او در ای برقه السلطان کشتن از خیل که الله لا انا
خانه الخلیفه الاسل الفرسان و المراد به کبار اجبت شو از
منازع منق من نواختن ای لایله الفقه احد من کبار اهل بیت
و فی بعض النسخ از خیل و خانه الواد العاطفه فالما من الخلیفه اهل
العسکر و من خانه فیه قطع کسی بویده انکار که نگاه کنایه است
یوسف است نشان صورت یوسف بالامان فی القفص و در
بنا خوی ای خیر من حسن بالبع و کز چشم او ادت نگه کند
فاعلم میندی در و بود ای الشیطان الفقه که از این خبر راجع
است

وثلثین وبعده که از آن حسینی وبعده شریفه و قتل انسان
فی الترم سنی نبیا وانا ولد وایده وانا شریفه زمان قتلش
طفا وبعده حبش وبعده مرثا وبعده خلافا الی ان یبلغ سبع
عشره سنه ثم ثلثا الی اربع وثلثین ثم کتبا الی احد
خمسین ثم سنه کمالی افرام حکایت حسن میندی را گفتند
سلطان محمود چندین بنده صاحب جمال دارد ای حکامان
ملاحظه که هر یکی بدیع ای غریب همان اند جلوس است که با هیچ
کس از ایشان سلیقه و جفتی ندارد ای رئیس لاجرم من میل و جفت
چنانکه با یارای که با کمالی کانی لایله که او را زیاده نیست
گفت فاعلم حسن میندی هر چه در دل خود وایه ای کل شی
بدخله الفقه بان یحی الفقه دریده بگویند بیت هر که
سلطان مریدان یحی او باشد فذلک الشیخ کریم بود کند
نگو باشد که او در فی الحقیقه الشیخ نمیکند و بعد و انکار با و شد
بند او در ای برقه السلطان کشتن از خیل که الله لا انا
خانه الخلیفه الاسل الفرسان و المراد به کبار اجبت شو از
منازع منق من نواختن ای لایله الفقه احد من کبار اهل بیت
و فی بعض النسخ از خیل و خانه الواد العاطفه فالما من الخلیفه اهل
العسکر و من خانه فیه قطع کسی بویده انکار که نگاه کنایه است
یوسف است نشان صورت یوسف بالامان فی القفص و در
بنا خوی ای خیر من حسن بالبع و کز چشم او ادت نگه کند
فاعلم میندی در و بود ای الشیطان الفقه که از این خبر راجع
است

الکس نماید علی محمول غیر المستر راجع الی دیو چشم کروی که در
تختین الراء الملائکه المقتربون و در بنایه ادهلفه کروی که در
لوزن حکایت گویند فی القفص خواجہ را بنده الهفزه لوزن
فیهما ناد الحسن سفته بنده بود و با وی اشاره الی بنده بر
سبیل بودت و دیانت نظری داشت فاعلم میندی خواجہ را بلی
از دوستان گفت شکایت من العبد در این گرامین بنده من باین
حسن و شمای که در اوقات حاله فی الخافیه زمان دراز و دفعه کثیری
در این ارب بنوی گفت فاعلم میندی ای برادر چون افکار و کوی
بیت محبت کروی توقع خدمت مدار غلطه بگو که چون عاشق
و معشوقی الیاء مصدر تیر فیهما در میان امدانکی و ملوکی و الیاء
کالا و لیان برخاست ای ارتفع و اندم بل انعکس کمالی قطع
خواجہ را بنده بر رخسار ای المولی مع انعام الی و غیره کانی چون در
ای دخل بیازی بالیاء الاسلید و خنده عطف علی بازی چه بجز که چو
خواجہ را ز کند فاعلم میندی و فی بعض النسخ چو کند وین ای خواج
کشد باز از آن خلی الخ چون بنده ای بعلولی علی دلال العبد وجوده
کالعبد القاهر علی الشاق و قیله الترمیه قطع خواجہ چون کشت
تولی الیله کله شادی بر وایده خنده نوز ناز اید قول افندی کسی
ناز یون کله بچو چون بنده حکایت یارسان را دیدم محبت خطبه
بیاد الوجوه فیما کز قمار ان اسیر و رازش از بر و سایر خد لفظ
انقاد و عدم قویه حکم تان العشق چندا نکلمات من اللوم
ویدی من الجب و الترتیب و غیره و خواست من الزام و غیره

الکس نماید علی محمول غیر المستر راجع الی دیو چشم کروی که در
تختین الراء الملائکه المقتربون و در بنایه ادهلفه کروی که در
لوزن حکایت گویند فی القفص خواجہ را بنده الهفزه لوزن
فیهما ناد الحسن سفته بنده بود و با وی اشاره الی بنده بر
سبیل بودت و دیانت نظری داشت فاعلم میندی خواجہ را بلی
از دوستان گفت شکایت من العبد در این گرامین بنده من باین
حسن و شمای که در اوقات حاله فی الخافیه زمان دراز و دفعه کثیری
در این ارب بنوی گفت فاعلم میندی ای برادر چون افکار و کوی
بیت محبت کروی توقع خدمت مدار غلطه بگو که چون عاشق
و معشوقی الیاء مصدر تیر فیهما در میان امدانکی و ملوکی و الیاء
کالا و لیان برخاست ای ارتفع و اندم بل انعکس کمالی قطع
خواجہ را بنده بر رخسار ای المولی مع انعام الی و غیره کانی چون در
ای دخل بیازی بالیاء الاسلید و خنده عطف علی بازی چه بجز که چو
خواجہ را ز کند فاعلم میندی و فی بعض النسخ چو کند وین ای خواج
کشد باز از آن خلی الخ چون بنده ای بعلولی علی دلال العبد وجوده
کالعبد القاهر علی الشاق و قیله الترمیه قطع خواجہ چون کشت
تولی الیله کله شادی بر وایده خنده نوز ناز اید قول افندی کسی
ناز یون کله بچو چون بنده حکایت یارسان را دیدم محبت خطبه
بیاد الوجوه فیما کز قمار ان اسیر و رازش از بر و سایر خد لفظ
انقاد و عدم قویه حکم تان العشق چندا نکلمات من اللوم
ویدی من الجب و الترتیب و غیره و خواست من الزام و غیره

الکس نماید علی محمول غیر المستر راجع الی دیو چشم کروی که در
تختین الراء الملائکه المقتربون و در بنایه ادهلفه کروی که در
لوزن حکایت گویند فی القفص خواجہ را بنده الهفزه لوزن
فیهما ناد الحسن سفته بنده بود و با وی اشاره الی بنده بر
سبیل بودت و دیانت نظری داشت فاعلم میندی خواجہ را بلی
از دوستان گفت شکایت من العبد در این گرامین بنده من باین
حسن و شمای که در اوقات حاله فی الخافیه زمان دراز و دفعه کثیری
در این ارب بنوی گفت فاعلم میندی ای برادر چون افکار و کوی
بیت محبت کروی توقع خدمت مدار غلطه بگو که چون عاشق
و معشوقی الیاء مصدر تیر فیهما در میان امدانکی و ملوکی و الیاء
کالا و لیان برخاست ای ارتفع و اندم بل انعکس کمالی قطع
خواجہ را بنده بر رخسار ای المولی مع انعام الی و غیره کانی چون در
ای دخل بیازی بالیاء الاسلید و خنده عطف علی بازی چه بجز که چو
خواجہ را ز کند فاعلم میندی و فی بعض النسخ چو کند وین ای خواج
کشد باز از آن خلی الخ چون بنده ای بعلولی علی دلال العبد وجوده
کالعبد القاهر علی الشاق و قیله الترمیه قطع خواجہ چون کشت
تولی الیله کله شادی بر وایده خنده نوز ناز اید قول افندی کسی
ناز یون کله بچو چون بنده حکایت یارسان را دیدم محبت خطبه
بیاد الوجوه فیما کز قمار ان اسیر و رازش از بر و سایر خد لفظ
انقاد و عدم قویه حکم تان العشق چندا نکلمات من اللوم
ویدی من الجب و الترتیب و غیره و خواست من الزام و غیره

سنا بملک عشق بازی دروغ زن پیش معناه با شکر بازی با نفس مالان
 اورجی اولکسی فتوح عشق بازی مغول فتوح دروغ زن و حسن لم
 بعرف غافل غافل یحیی در عشق بازی گشتاید بدوست در بردن الزام
 به هو اوصول الیه شرط یار نیست بایام المصدرة الزام الحب العتقا
در طلب بردن رباعی خیزم با یام المصیبه ای اقوام چونانده بسکون
 التو ان والعال ای لم یحب پیش با یام العربی ازین تدبیرم و المراء
 من القيام عوا لاتعنا و عدم الزاحم ابره شسته زنده با یام
 کرم بدست رسد که اسفینش کرم کایه عن الوصول و جزا ان شرط
 بخود نوز قدره اقل الکتاب بروم بفتحی الزام و الواء و
 استانش برسم فالعاشق الصادق لایاف من الموت متعلقا
و انظر در کار او بود ای کانون اینفلون علی عله و حال و شفقت بود
او حلف علی ما قبله پیش با یام الفارسی داندن ای محمول و دیگر
با یام الفارسی غایب بودی بیاد الوعد داشت اصلا ای لم یخ
لایافته رباعی در در کویب فی کونکلف درد و طیب صنعت
صبری فرایم من کل استکار و المراء بعد الشی العوف بیارده
ای یام الکلب اکل وین نفس حریص را شکمی باید شوی اگر
بیاد الخطاب استنهام گشتاید بیاد الوعد بمنهت بفتح الباء
و منعی التو ان و الیام استعفی بقول گفت با دل او دوست رفت و پای
گفت ای کال محبوب بقول بالا فاء عاشقه ناز و خورشید بنمید
بر هو پیش چشمت چه قدر من باشد بجمع البت مغول القول
پادشاه زاده را که طمع نظر او بود و خبر کردند ای قاتل ارجوان بر سر

سوزان مداومت نماید ثم وصفه خوش طبع وصف ترکیبی و شیرین
 زبان و وصف او سخنها و الحیف و دلشایه عریب از وی شنویم
 که با عوادة العشاق چنین معلوم می شود که شور و بیاد الوحدة فقط
 شور و بیج المعینین احمد با التری طوولو و الاثم با التری او را که کوکباخی
 سببند اهل بری بر نه فارشود **بیت** اگر عدوت کند تیر به عالم
 نماند و در جهان بر سر شود که ذائقه بجز الغائب و قدیر او در الحظ
 الاضطراب و الزام بنا العنی الاخر و من قال یخفف نشت عشق فعدا
 یخفف من عدو نشت و تدو قع فی الفت و الورد فی قول المص شور
 بختان بارز و خواجه در سر داد و بدوین فی بحر الغائب سوزان
 معصومین سوختن و بیجی ایضا صفت امر و صفات کسب و الزام بنا الاثم
 در دل لفظ دارد مقدار شد با معنی الجنون و الخیال فی العتی و الخیال
 بالکرم و ان اشتبه بالفتح صفت ای کما یجنون و التخییر فی نایدی غایب
 حال پسر دانت ای عا بن السلطان دل او حجت و دوست ای
 عاشقه و این کرد با بفتح تکلف الفارسی یعنی الضارب بر انگیز
 اوست مرکب بجانب او ماند فی المیدان جوان چون دیر که شاهان
 نیز داد و خم کلمه لایحاشه آدمی دارد دیگر است و آنوقت **بیت**
 الکسک در انگشت باز اندیش ای جابجین یدتی مانا بخفت شب بهنا
 که دلش سوخت ای اشتق قلبه بر کشته بغم الحاف العوی خوش
 ای رحم مقول چند آنکه ملافه کرد فاعل شاه زاده و بر کسک
 از کجا ای سالار زن ای مکان و چنانم داری ای ماسک و چشمت
 دین فلما سالار بن السلطان جوان و در قمر بر مودت چنان غری

[illegible]

بود که حال دم ای نفس متعین زدن نداشت **بیت** اگر خود بدست
سج بنمالتین الهامه واحد من السبعة كالتين واحد من الثمانية
و هفت سج كنایه عن عالم المصحف و كذلك التوراة لا تسوا القرآن في
زمن الملحاج الي اثنين جزء تسوا ايضا السبع اشياء و قول الله
بالنبي يوفيه صحف عبارة عن روي عن السلف القائلين من ختم القرآن
على هذا الترتيب الذي ذكره ثم دعا قيل حاجته يقرأ يوم الجمعة من اول
الاسورة الانعام و يوم السبت من سورة الانعام الى سورة يوسف
و يوم الاحد من سورة يوسف الى سورة طه و يوم الاثنين من سورة
طه الى سورة عنكبوت و يوم الثلاثاء من سورة عنكبوت الى سورة
نمر و يوم الاربعاء من سورة الواقعة و يوم الخميس من سورة الواقعة الى
آخه از بر بختان خطاب لكل واحد و جملة ان صرت عاشقا فخر
الغف بي في ليلتين اصطلاح العيون لم يعرفه قال ان اسي بن
الزريق هو الساء و اناء باله و ليلتي بالياء غلط مشهور في ان الغف
يودث الحيرة و قيل في التوراة **بیت** ان قرآن از بر او نيس چون
سن الفدي بليس شهاده كفاك با من حق و انكوي كرمهم زلفه
در و نشانم فاما اللطفه التلطف بل لعلك بكنوش اياك لسان
مثل هذا من لبيب خاتمه من ابن السلطان يحكم العاشق انك بفتح الكا
الفارسي و سکون الهاء بقوت استيناس بالفارسية انسرتن
و سر السنين لاصنافه محبوب از میان کما طامواج تحت بالاسان
فالتلطين سر راورد و گفت تعجب با وجود خطاب للمحبوب
که وجود من مانند مضاعف من مانند تو بکنفتن اندر ای و مرا سخن

بیت اگر خود بدست سج بنمالتین الهامه واحد من السبعة كالتين واحد من الثمانية و هفت سج كنایه عن عالم المصحف و كذلك التوراة لا تسوا القرآن في زمن الملحاج الي اثنين جزء تسوا ايضا السبع اشياء و قول الله بالنبي يوفيه صحف عبارة عن روي عن السلف القائلين من ختم القرآن على هذا الترتيب الذي ذكره ثم دعا قيل حاجته يقرأ يوم الجمعة من اول الاسورة الانعام و يوم السبت من سورة الانعام الى سورة يوسف و يوم الاحد من سورة يوسف الى سورة طه و يوم الاثنين من سورة طه الى سورة عنكبوت و يوم الثلاثاء من سورة عنكبوت الى سورة نمر و يوم الاربعاء من سورة الواقعة و يوم الخميس من سورة الواقعة الى آخه از بر بختان خطاب لكل واحد و جملة ان صرت عاشقا فخر الغف بي في ليلتين اصطلاح العيون لم يعرفه قال ان اسي بن الزريق هو الساء و اناء باله و ليلتي بالياء غلط مشهور في ان الغف يودث الحيرة و قيل في التوراة بیت ان قرآن از بر او نيس چون سن الفدي بليس شهاده كفاك با من حق و انكوي كرمهم زلفه در و نشانم فاما اللطفه التلطف بل لعلك بكنوش اياك لسان مثل هذا من لبيب خاتمه من ابن السلطان يحكم العاشق انك بفتح الكا الفارسي و سکون الهاء بقوت استيناس بالفارسية انسرتن و سر السنين لاصنافه محبوب از میان کما طامواج تحت بالاسان فالتلطين سر راورد و گفت تعجب با وجود خطاب للمحبوب که وجود من مانند مضاعف من مانند تو بکنفتن اندر ای و مرا سخن

بیت اگر خود بدست سج بنمالتین الهامه واحد من السبعة كالتين واحد من الثمانية و هفت سج كنایه عن عالم المصحف و كذلك التوراة لا تسوا القرآن في زمن الملحاج الي اثنين جزء تسوا ايضا السبع اشياء و قول الله بالنبي يوفيه صحف عبارة عن روي عن السلف القائلين من ختم القرآن على هذا الترتيب الذي ذكره ثم دعا قيل حاجته يقرأ يوم الجمعة من اول الاسورة الانعام و يوم السبت من سورة الانعام الى سورة يوسف و يوم الاحد من سورة يوسف الى سورة طه و يوم الاثنين من سورة طه الى سورة عنكبوت و يوم الثلاثاء من سورة عنكبوت الى سورة نمر و يوم الاربعاء من سورة الواقعة و يوم الخميس من سورة الواقعة الى آخه از بر بختان خطاب لكل واحد و جملة ان صرت عاشقا فخر الغف بي في ليلتين اصطلاح العيون لم يعرفه قال ان اسي بن الزريق هو الساء و اناء باله و ليلتي بالياء غلط مشهور في ان الغف يودث الحيرة و قيل في التوراة بیت ان قرآن از بر او نيس چون سن الفدي بليس شهاده كفاك با من حق و انكوي كرمهم زلفه در و نشانم فاما اللطفه التلطف بل لعلك بكنوش اياك لسان مثل هذا من لبيب خاتمه من ابن السلطان يحكم العاشق انك بفتح الكا الفارسي و سکون الهاء بقوت استيناس بالفارسية انسرتن و سر السنين لاصنافه محبوب از میان کما طامواج تحت بالاسان فالتلطين سر راورد و گفت تعجب با وجود خطاب للمحبوب که وجود من مانند مضاعف من مانند تو بکنفتن اندر ای و مرا سخن

بنمالتین و فتح الهامه اللطافية بانذ كالاول این بگفت و نوحه بود
و جان تسلیم کرد **بیت** عجا زشت بنمالتین العرفی بانذ
بدر خیزد روت فانه موقع الموت عجا زشت که چون بالان
فان بد راورد ایا فرج روحه سلیم بضمفعول **حکایت** یکی از
شعلمان جمال بهیج میخ الحسن داشت و معلم از آنجا که حسن بهیج
است فان المیل الحسن خاصه الحسن البشیری دون الجوادین
بقره او بفتحین ظاهر جلد الانسان می داشت حاصل الکلام ان
كان یحکمه الملیح بنما یحکمه الغالب او تا او درین سخن بودی
تفسیر تا این سخن بنمالتین بضمفعول ای جشش روی یامر و جسمه و جسمه
بالمیته که یاد خویشتم در طین می یاید فان کمال العشق نسیان
فی العشوق فیلم نسیان النفس زیونت نتوانم که دیده بودم
مضاعف من دو سخن میگذارد و جدا جاده المثنی فی التسخ التي را یا
و من قال بدل بود و من بر کرم نقد اختار التنا در و کرم قابل بینم
نیز از یاد اذ العشق بر تخ شایده العشوق علی کل شیء کما قبل
بیت دیدت خوبت اگر خود ساعدیت با لای کر یکدم
خوشست با ریاس بر کنت ای قال التعلک مرة للمعلم ایضا لکه
در اداب در سر اجتهاد و بدول مجتهدین در اداب تسلیم سکون
القضاء هم نظری قوی که اگر در اخلاق ناپسندی بیاد الوحد
ای خلق غیر مرضی می بینی که مرا ان پسندیده نماید بجملی
برای مطلع گردان تا بنیدیل ان مستغول شویم فان تبدل الخلق
برغم الهامه ممکن دون تبدل الخلق بفتح الهامه کف ای پر از سخن

بیت اگر خود بدست سج بنمالتین الهامه واحد من السبعة كالتين واحد من الثمانية و هفت سج كنایه عن عالم المصحف و كذلك التوراة لا تسوا القرآن في زمن الملحاج الي اثنين جزء تسوا ايضا السبع اشياء و قول الله بالنبي يوفيه صحف عبارة عن روي عن السلف القائلين من ختم القرآن على هذا الترتيب الذي ذكره ثم دعا قيل حاجته يقرأ يوم الجمعة من اول الاسورة الانعام و يوم السبت من سورة الانعام الى سورة يوسف و يوم الاحد من سورة يوسف الى سورة طه و يوم الاثنين من سورة طه الى سورة عنكبوت و يوم الثلاثاء من سورة عنكبوت الى سورة نمر و يوم الاربعاء من سورة الواقعة و يوم الخميس من سورة الواقعة الى آخه از بر بختان خطاب لكل واحد و جملة ان صرت عاشقا فخر الغف بي في ليلتين اصطلاح العيون لم يعرفه قال ان اسي بن الزريق هو الساء و اناء باله و ليلتي بالياء غلط مشهور في ان الغف يودث الحيرة و قيل في التوراة بیت ان قرآن از بر او نيس چون سن الفدي بليس شهاده كفاك با من حق و انكوي كرمهم زلفه در و نشانم فاما اللطفه التلطف بل لعلك بكنوش اياك لسان مثل هذا من لبيب خاتمه من ابن السلطان يحكم العاشق انك بفتح الكا الفارسي و سکون الهاء بقوت استيناس بالفارسية انسرتن و سر السنين لاصنافه محبوب از میان کما طامواج تحت بالاسان فالتلطين سر راورد و گفت تعجب با وجود خطاب للمحبوب که وجود من مانند مضاعف من مانند تو بکنفتن اندر ای و مرا سخن

بیت اگر خود بدست سج بنمالتین الهامه واحد من السبعة كالتين واحد من الثمانية و هفت سج كنایه عن عالم المصحف و كذلك التوراة لا تسوا القرآن في زمن الملحاج الي اثنين جزء تسوا ايضا السبع اشياء و قول الله بالنبي يوفيه صحف عبارة عن روي عن السلف القائلين من ختم القرآن على هذا الترتيب الذي ذكره ثم دعا قيل حاجته يقرأ يوم الجمعة من اول الاسورة الانعام و يوم السبت من سورة الانعام الى سورة يوسف و يوم الاحد من سورة يوسف الى سورة طه و يوم الاثنين من سورة طه الى سورة عنكبوت و يوم الثلاثاء من سورة عنكبوت الى سورة نمر و يوم الاربعاء من سورة الواقعة و يوم الخميس من سورة الواقعة الى آخه از بر بختان خطاب لكل واحد و جملة ان صرت عاشقا فخر الغف بي في ليلتين اصطلاح العيون لم يعرفه قال ان اسي بن الزريق هو الساء و اناء باله و ليلتي بالياء غلط مشهور في ان الغف يودث الحيرة و قيل في التوراة بیت ان قرآن از بر او نيس چون سن الفدي بليس شهاده كفاك با من حق و انكوي كرمهم زلفه در و نشانم فاما اللطفه التلطف بل لعلك بكنوش اياك لسان مثل هذا من لبيب خاتمه من ابن السلطان يحكم العاشق انك بفتح الكا الفارسي و سکون الهاء بقوت استيناس بالفارسية انسرتن و سر السنين لاصنافه محبوب از میان کما طامواج تحت بالاسان فالتلطين سر راورد و گفت تعجب با وجود خطاب للمحبوب که وجود من مانند مضاعف من مانند تو بکنفتن اندر ای و مرا سخن

از دیگران بر سر که آن نظر را باست چهره می بینیم **تجسم**
بالاضافه که بر کف با دست کشیده و بوی خوش که از آن می آید
عجب نماید نهش در نظر می بیند و در نظرش قدم ازین لوزن
نمی بردی بیا الوصه داری بیا المظا و هفتاد و پنج مریون
دوست بنشیند بخوابد یک نفر فانی عین العود و ناظره الی العیب
و عین الصدق ناظره الی الکمال **حکایت** شبی یاد دارم که
یاد عزیزم بر می دیدم مجبور از در و دایره ای داخل چنان بی اختیار
انجامی من مکانی بر ایستادم ای قوت که چراغ باستین کشیده شد
ای انطی **شعر** سر ای آنی لطیف ای خیال من بچلو ای
بکشف بطلعت ای بوجه الدعا ای الظاهر منقول بچلو و هذا
المراع مع قول شگفت بکسرتین و شمتین اسرعه من کشفین
ای از جگر که این دولت از کمال بیت واحد من تالی الجوالکونل تعال
اشته الملع و من اراد مودة الاوزان و الصنائع الشویه فلیطع
کتابنا المستحق المعاد بنشست ای تعدد کمال الحیب العزیز
و عتاب آغاز کرد که مراد حال که دیدی چراغ را بکشتی فلما
عاشق بنشست که آن بغم الحاف الفاکری بر درم ای فکنت که
اقاب برآمد ای طلعت الشمس و نیزه نایان فکند اند **قطعه**
چون کرانی ای در جل تمیل بر پیش شمع آید مریون خیرش
الغیر ای کرانی و لفظه از من خاستن ای تم اندر میان
جمع ای فیما بین المماحه بکشن منقول مقدر بوجه المقام ای
انقل لک از عمل التعلیل و من قال فی شرح قول المعنی خیرش الغیر

راجع الی کرانی و هو حجب الی منقول بکشن فکند از یک شمشیر
قاعده العود العجم و ذلک کان الحافی شکر خنده است شین
لب و صنان ترکستان استیشن یک شمع بکشن قیل
ذالخرجه **قطعه** بر تکیه کشته کاشع اوکینه دروان
سن اول اراده اولدز که شکر خنده ایست شین لب
یکین و شمع سونیدز **حکایت** یکی دوستی را مدت ها ندیده
بود گفت فاعلم صید یکی گای خطاب الصدوق بکه موی **شعر**
کنت ان الصدوق شتانی بالیاء المصدوقی بکه موی **شعر**
دیر آمدی بالتری کج کلک ای نکارست وصف کسی و لا
کان اثر اسکر اخلفه القوی و الحواس الکائنه فی الزراس وصف
بر الزراس زودت انما الخطاب ندیم دامن ای دامت
از دست ای من یوی معشوقه که دیر دیر بیند اختیار معشوقه
روان المعشوقه لضروره آخر از آن که سیر بیند معناه بالتری
آخر اندن کم میدر که توی کوره که و غدا المعنی ظاهر من یو و الکاف
و حال من لم یعرف قیل آخر کم از آنست بالتری اندن کم میدر
آخر بکذا حقیقه بعض اکمل فدا کلامه فانظر فیه کیف استعجب
و ان یخبر اسنده الی بعض اکمل و الحال انه لم یخبر معنی لفظ المعنی
حکایت شایده که باریقان اید الی زیاده العشق بجا کردن
امده است بکلم بسکون الی الیه البتة فقول از غیث و مشافه
مناحله من القدر و هو مضاف الی یاران خال نباشد کلام
مستقل و فی بعض النسخ بکلم انکد از غیرت و معناه الی ان یکنون

از دیگران بر سر که آن نظر را باست چهره می بینیم **تجسم**
بالاضافه که بر کف با دست کشیده و بوی خوش که از آن می آید
عجب نماید نهش در نظر می بیند و در نظرش قدم ازین لوزن
نمی بردی بیا الوصه داری بیا المظا و هفتاد و پنج مریون
دوست بنشیند بخوابد یک نفر فانی عین العود و ناظره الی العیب
و عین الصدق ناظره الی الکمال **حکایت** شبی یاد دارم که
یاد عزیزم بر می دیدم مجبور از در و دایره ای داخل چنان بی اختیار
انجامی من مکانی بر ایستادم ای قوت که چراغ باستین کشیده شد
ای انطی **شعر** سر ای آنی لطیف ای خیال من بچلو ای
بکشف بطلعت ای بوجه الدعا ای الظاهر منقول بچلو و هذا
المراع مع قول شگفت بکسرتین و شمتین اسرعه من کشفین
ای از جگر که این دولت از کمال بیت واحد من تالی الجوالکونل تعال
اشته الملع و من اراد مودة الاوزان و الصنائع الشویه فلیطع
کتابنا المستحق المعاد بنشست ای تعدد کمال الحیب العزیز
و عتاب آغاز کرد که مراد حال که دیدی چراغ را بکشتی فلما
عاشق بنشست که آن بغم الحاف الفاکری بر درم ای فکنت که
اقاب برآمد ای طلعت الشمس و نیزه نایان فکند اند **قطعه**
چون کرانی ای در جل تمیل بر پیش شمع آید مریون خیرش
الغیر ای کرانی و لفظه از من خاستن ای تم اندر میان
جمع ای فیما بین المماحه بکشن منقول مقدر بوجه المقام ای
انقل لک از عمل التعلیل و من قال فی شرح قول المعنی خیرش الغیر

از دیگران بر سر که آن نظر را باست چهره می بینیم **تجسم**
بالاضافه که بر کف با دست کشیده و بوی خوش که از آن می آید
عجب نماید نهش در نظر می بیند و در نظرش قدم ازین لوزن
نمی بردی بیا الوصه داری بیا المظا و هفتاد و پنج مریون
دوست بنشیند بخوابد یک نفر فانی عین العود و ناظره الی العیب
و عین الصدق ناظره الی الکمال **حکایت** شبی یاد دارم که
یاد عزیزم بر می دیدم مجبور از در و دایره ای داخل چنان بی اختیار
انجامی من مکانی بر ایستادم ای قوت که چراغ باستین کشیده شد
ای انطی **شعر** سر ای آنی لطیف ای خیال من بچلو ای
بکشف بطلعت ای بوجه الدعا ای الظاهر منقول بچلو و هذا
المراع مع قول شگفت بکسرتین و شمتین اسرعه من کشفین
ای از جگر که این دولت از کمال بیت واحد من تالی الجوالکونل تعال
اشته الملع و من اراد مودة الاوزان و الصنائع الشویه فلیطع
کتابنا المستحق المعاد بنشست ای تعدد کمال الحیب العزیز
و عتاب آغاز کرد که مراد حال که دیدی چراغ را بکشتی فلما
عاشق بنشست که آن بغم الحاف الفاکری بر درم ای فکنت که
اقاب برآمد ای طلعت الشمس و نیزه نایان فکند اند **قطعه**
چون کرانی ای در جل تمیل بر پیش شمع آید مریون خیرش
الغیر ای کرانی و لفظه از من خاستن ای تم اندر میان
جمع ای فیما بین المماحه بکشن منقول مقدر بوجه المقام ای
انقل لک از عمل التعلیل و من قال فی شرح قول المعنی خیرش الغیر

راجع الی کرانی و هو حجب الی منقول بکشن فکند از یک شمشیر
قاعده العود العجم و ذلک کان الحافی شکر خنده است شین
لب و صنان ترکستان استیشن یک شمع بکشن قیل
ذالخرجه **قطعه** بر تکیه کشته کاشع اوکینه دروان
سن اول اراده اولدز که شکر خنده ایست شین لب
یکین و شمع سونیدز **حکایت** یکی دوستی را مدت ها ندیده
بود گفت فاعلم صید یکی گای خطاب الصدوق بکه موی **شعر**
کنت ان الصدوق شتانی بالیاء المصدوقی بکه موی **شعر**
دیر آمدی بالتری کج کلک ای نکارست وصف کسی و لا
کان اثر اسکر اخلفه القوی و الحواس الکائنه فی الزراس وصف
بر الزراس زودت انما الخطاب ندیم دامن ای دامت
از دست ای من یوی معشوقه که دیر دیر بیند اختیار معشوقه
روان المعشوقه لضروره آخر از آن که سیر بیند معناه بالتری
آخر اندن کم میدر که توی کوره که و غدا المعنی ظاهر من یو و الکاف
و حال من لم یعرف قیل آخر کم از آنست بالتری اندن کم میدر
آخر بکذا حقیقه بعض اکمل فدا کلامه فانظر فیه کیف استعجب
و ان یخبر اسنده الی بعض اکمل و الحال انه لم یخبر معنی لفظ المعنی
حکایت شایده که باریقان اید الی زیاده العشق بجا کردن
امده است بکلم بسکون الی الیه البتة فقول از غیث و مشافه
مناحله من القدر و هو مضاف الی یاران خال نباشد کلام
مستقل و فی بعض النسخ بکلم انکد از غیرت و معناه الی ان یکنون

از دیگران بر سر که آن نظر را باست چهره می بینیم **تجسم**
بالاضافه که بر کف با دست کشیده و بوی خوش که از آن می آید
عجب نماید نهش در نظر می بیند و در نظرش قدم ازین لوزن
نمی بردی بیا الوصه داری بیا المظا و هفتاد و پنج مریون
دوست بنشیند بخوابد یک نفر فانی عین العود و ناظره الی العیب
و عین الصدق ناظره الی الکمال **حکایت** شبی یاد دارم که
یاد عزیزم بر می دیدم مجبور از در و دایره ای داخل چنان بی اختیار
انجامی من مکانی بر ایستادم ای قوت که چراغ باستین کشیده شد
ای انطی **شعر** سر ای آنی لطیف ای خیال من بچلو ای
بکشف بطلعت ای بوجه الدعا ای الظاهر منقول بچلو و هذا
المراع مع قول شگفت بکسرتین و شمتین اسرعه من کشفین
ای از جگر که این دولت از کمال بیت واحد من تالی الجوالکونل تعال
اشته الملع و من اراد مودة الاوزان و الصنائع الشویه فلیطع
کتابنا المستحق المعاد بنشست ای تعدد کمال الحیب العزیز
و عتاب آغاز کرد که مراد حال که دیدی چراغ را بکشتی فلما
عاشق بنشست که آن بغم الحاف الفاکری بر درم ای فکنت که
اقاب برآمد ای طلعت الشمس و نیزه نایان فکند اند **قطعه**
چون کرانی ای در جل تمیل بر پیش شمع آید مریون خیرش
الغیر ای کرانی و لفظه از من خاستن ای تم اندر میان
جمع ای فیما بین المماحه بکشن منقول مقدر بوجه المقام ای
انقل لک از عمل التعلیل و من قال فی شرح قول المعنی خیرش الغیر

من ترك المودة للبلل تنهد انذرت كردم سبر برفاي اوس سمر نايك
صبر ازو اي مشاده جمال كا قال و حلمان گفته اند دل بمر مجاهدان
برادره جمال ازاي اساترست كه چشمه زان شده بركرفتن **مشقوي**
انگي اوس سمر نشايد بمر الذي لا ينج الامام بدون كرجفاني كند بيا
بر اي ينيق الحق بركر دل پيش بلبري دارد اي نيكو قلبه غل
محبوب مين تعاقب بقلبه ريش در دست و ديكي دارد اي ليحت نبي
الغير و الحبيب ايچون با نهنگ اصله بالا يمسك عناه بانتري جلبر
ويو از صلي در كردن اي عفته شتواذ بخويشتن رفتن يني
لا يمسك ان ذيب اين تريند و دري از دوست بالا و اين ال
والستين يني الحبيب لا بلا و يني الدير كا كن كمشن زنيهار يني
يو ما من الايام غلبا الي الحبيب الا ما منك ومن غلط في النطق اخلا
فان الخ حيث قال يني كتمه از دستش و قد يقال معناه غمش كتمه
از دست تو اي الصفة خذ الزمان و در كردم شفقار اي سفت
اندر مرار من ذلك اليوم و بعدو نمكند دوست زنيهار از دوست
يني لا يطلب العشق الا ما من المستحق و لا غامد را يني خاطر اوست
ان ريشه بارادته كر بلا طيف بنيزد خود خواند شرط و بر بقرم ران
يبلغ النون فيها شرط او او اند جواب لشرفن حكايه و رعنون
يني اول جوان با بياار الصدوق چنانكه افتد و راي جلا معتبر حنة
با خوش بركر ميا الوحدة ستر يني السنين و تخفيف الزاد و
ستر يني كبر اسين و تشديد الزاد و ميا الوحدة و ستم اي كس
اجته بكم انك حلق ينيغ الحار الملهة و ميا الوحدة داشت طبيب الازار

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

واللذان كان لوصف حسن وخلق نفع الخاء المعجمة وباء الوحدة ايضا
واللذان كان لخلقته حسنة كاليد ان لم تقطع اذا بدا اي ظهر ومن
قال بفتح الطوق فذا خالف انكبا التقدير حيث قال بفتح فكان له
اعضاء مخلوقة حسنة كاليد والنيوت **الكنيات** عارض الفخيم
راجع الى قول غرض يسري آب حيات يتنورد المراسن السبا في ما
المصرع هو الذي ينبت على الارض وفي المصرع الاخير هو السكر
شكر شرب نفع الشين المعجمة والكاف والوقى يراد به يشبع كما نكثنا
بالترك نظا ليعود لانه ارغاب قال في الفصاح الفارسي في بيان معلوم
ارغاب اذ على لفظ المضارع بعينه ولكن يفرض بينهما ما لم يكن
نات متين ومن قال ان ينظر في شئ فان علم انسابه تذكر شفت
ليب لماسة بينهما في الفذة فلم يوف اللفظ بالترتية فاخطا في اللفظ
اتفاقا بخلاف لميع يراد طبعه از وجري ديدم كمن يسند ديدم فثبت
واسم از دور كشم كناية عن الانصاف والانقطاع ومهمزة
بنية الميم بالتركي بوجه متهرس بكسر ما بفتح المعجمة بنية جديم يراد
بترك الصلوق واخذ القلب وكلمت **بيت** بروح جدي بايدت
بش كسر وصرح بالرك سرائد اري اي لا توافقني لان سر شوق
كناية عن الموافقة كما ان لفظ الشين توشق في التري جارة عنه كمن
المعنى قال بفتح ما بسرائد اري سر جوش كسر واذ بغيره شاشين
كوي دفت وي گفت معنون البيت الاتي **بيت** شب بزم اي
الفاش كروصل اقباب نحو ابر وعده ووقف با نازا اقباب كابد
مضارع متعقبن من كاستن بفتح التاء من اين بلفت وسفر كرو

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

در بیان این که در این شعر از کلمات و عبارات و اصطلاحات و تزیینات و تشبیهات و استعارات و کنایات و مجازات و غیره استفاده شده است و اینها را در این کتاب شرح داده ایم.

بر شایان او درین اشعار **سکینه** قدرت بزم انوار کلام زمان منقوش
علی ذم معول الوصل برور علی ذم منافع الیه و اکثر الوالد الحاکم جابل
و الجبله حایله بقدر متعلق جابل لذیر العیش من قبل احضاره
الی المصوف و العیش بالتحلیوه قبل ظرف جابل المصائب جمع
معصیه و قبله الفرجه **بیت** زمان مجلسی تیر و کشتی جوبله
ایش لذیر قدرین عیشک معیت اولاد **بیت** نازی باله
و سکون الیاء امر من آمدن و مراکتب بفرکان العوی کدشت
برون املوت قنک خوشتر کس از تو زندگان بابا المصطفی
برون و قد کنت علفا الکلام اما کشتی نازی جلی دعا پس
از مدتی باز آمد ای جیبی من الشعر ان خلق داودین بیالیه
ستغیر خلق و جبال یوسنی الیاء کالادی نیران آمدن و کرب
ان تقاح لرخا نشن ای ذقه چو ای مثل به بکسر ان بکسر
الحاء ایستغیر جلی کردی بنوع الکاف الفارسی و یاد الوجوده
اراد به الشعر انعام و دونی بازار حسنش شکسته ای انکه
متوقع بکمال کاف ای بر جو که در رخسارش کیم کخاره کفرم ان نور
منه الی طرف و کفرم **بیت** آن روز براد به الوقت که خط شایب
من قبیل ضافه الموصوف الی الصنفه بود براد به الشعر الذی ولد
به و قبل براد به مابعدت شحمه فواایل ظهور لیه و غلاوان
سوده لظان الحایب صاحب نظر برید المصنفه بفرقه از نظر براند
براد به الحایه امروز میامدی صلیحش الضمیر راجع الی صاحب نظر
کس اصکه که اش و الضمیر راجع قول خط صفت و صفت اشاره الی اش

در بیان این که در این شعر از کلمات و عبارات و اصطلاحات و تزیینات و تشبیهات و استعارات و کنایات و مجازات و غیره استفاده شده است و اینها را در این کتاب شرح داده ایم.

در بیان این که در این شعر از کلمات و عبارات و اصطلاحات و تزیینات و تشبیهات و استعارات و کنایات و مجازات و غیره استفاده شده است و اینها را در این کتاب شرح داده ایم.

در بیان این که در این شعر از کلمات و عبارات و اصطلاحات و تزیینات و تشبیهات و استعارات و کنایات و مجازات و غیره استفاده شده است و اینها را در این کتاب شرح داده ایم.

الثابت فوق الشعر انما هو الاسلی لقوله برقی لیدی و قبله الاشارة
للاشعار الشارک الذین واعترفت القائل علی کلام بقول وانت
خبر بان الانسج ان يقال و کسره بدل منه کالانقی **مثنوی**
تازه چهار انداز ورق بختی و احد الاوراق و انما الکلام زرد
ای اصغر دیک ای القدر بالکسر منه نهی من نهادن کاشش با سر
بل انطقت چند غزای و کبکرتی بیالیه کلام فیها دولت پاری
اعلم بالیاء الفارسی الستة المانیة بالکرتی بلدر و پاریه مکان
فیها بالکرتی بلدر یعنی تصویر کنی فان لک الیاء و کذا قد زالت
سیمی روم ملکبارست و فی بعض النسخ کز فارت نازیر
ان کن که فریدارست بمعنی ششتری و قبله الترجمة **مثنوی**
تازه چهار و رنگ اولدی زرد چو کلمی قوسه اودم اولدی سر
نچه صالیس و کبر ایسن الیوی دوتی فکر ایسن شول
کشییه و اگر طلبکار در نازی آنکا قیل که فریدار و در **قطعه** سبزه
در باغ گفته اند خوشست فیه تقدیم و تاخیر ای گفته اند سبزه
باغ خوشست و الاود من سبزه لیه الحلیب و من باغ و جبهه دان
الکس که این سخن منقول مقدم لقول گوید و اشارة الی قول سبزه
در باغ خوشست ای یعرف ذلک القائل مشون ذلک الکلام و المم لای
به یقینه اداة تفسیر از روی دلیلان خط سبزه غزال تمام البیت
بیان المراء الاذک دل عاشق فاعل لقوله بیشتر جوید و قول
خط سبزه منقول ای قلوب العشاق یطلبون طلبا قویا و من قال
و مجموع قوله از روی دلیلان الی غیر منقول و ان فاعل ضمیر و الاش

در بیان این که در این شعر از کلمات و عبارات و اصطلاحات و تزیینات و تشبیهات و استعارات و کنایات و مجازات و غیره استفاده شده است و اینها را در این کتاب شرح داده ایم.

[illegible]

وهرتورفن سود للعدوة وقيل غير الترجمة **بيت** الكهش
سليم اول نفس شرنون **وليك** تور تلمذ مدعي جسدن **بيت**
شاید پس کار خویش بنشدن ان عا دل بالسلامت والراد
بنا من قال بخت ناکه خود اصلاح ی کند فلم یوف الواد اکون
توان از زبان مردم سخن **قيل** الترجمة **بيت** یا کردش کنیز
الیا بس او تور اما بخت خاکدانی بملک اولر **کلمات** طویلی
بالین احدهما اصله والآخر للعدوة رابعا ونفس
بالعدوة عرق وبالین ناسی کردنای جسمو فایه و جوی
طویلی از پنج شاخه او اشاره الی تور ناختی چا جده بر روی
گفت از این چه طلعت مکررست و نبات منقوت ای مفضول
و منظر لمون و شامیل جمع شمال بالکثر بخت الخس ای اغان
نازورون و بنادی الی بقول یا جابلسن ان غراب لثواب کما
ترقی حکایت الخلیف یالیت یسی و سیک بعد المشرقین ای بولشتره
و الغرب فغل المشرق و یخمل ان یراد بعد شرق القیف و انشا
قطعه علق القبح بری تو کبر بر خرد ای من قام صبا جوارنی
و محک صبح روز سلامت برو صبا باشد نشانتک در اختر
بیای الوعدو جو و در حجت تو کجای بیای الحیات یالتر کی کوک اوی
ولی مقبولین ولیک چاکه کتوری در جهان کجا باشد ای الاظفر
کسی التبع عجبتر ای عجب من هذا انک غریب از جوارنی طویلی
بجان امه بود عبارة عن کمال الفخوة لاحول کنان ای تا ملا
احول و لاقوه الا تالده اگر روشن بنموا الکاف الفارسی **فصل**

[illegible]

قطعه که دیوار دیده کافز که سنسک صورتک بخارایه که
 که سنسک سیک و چاق و کور غیر طوطا اختیاراید که این شکل
 صد به تحقیق کلام المصنف بدان آوردم اه اورد و لابل امر تا بداف
 که نزد انگارانا اه عالم را از نازنان ای جامل نفرت نادان
 را از نادان احدی جان را بدیه اکثره مطلقا وحشت **قطعه**
 زاده در سماع روان بود فی نفس زان بیان گفت شاعر بطبی
 بیا الت به ای حال محبوب بنسب الی بلدت بلج ای منه که ملوکی را
 ترش نشین غلامی که که توهم در میان یافتی بیا **المقطا** **قطعه**
 قبی ای چه جماعت چو این شکل و لاله به به تحقیق بیوسته باز که
 بر زمین اولاش شخص شومیم خشک شکل طوطا المایس در میان
 رسته باقم چون باد مخالف بیفت ای زار شخص مخالف کالریج
 الفی الموانی چون سزا قدر زیاده التیا الاول ناخوش و
 کذا چون برز شسته ای مثل النج بیناف البرودة و چون حج
 و مثل المجدی لا انقباض **حکایت** رقیق و کشته که سالها باهم سفر
 کرده بودند همی میخوشت قربتست خاصه در دریا که راه
 بود چون و نان و نمک خورده وی کران حقوق صحبت ثابت شده
 بینا و سبب تمییز اگرکن صفت نفع از راه طامن لفظ از راه
 اسه حد من آوردن و مستعد فاعنی از راه قبی و من قال نیال
 ناز به نظر تعب رواداشت روشنی بالیا المصدوری سیری
 بهشتین قدر نیاز شدو با این هم اندک بده کافه دستک
 با سبب که کل باطنی از هر دو طرف از این المانیین حاصل بود

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

حکم ای سبب آنکه و من قال ای بدلیل ظاهر عیب شنیدن کرد و
 دوست از سخنان من در جمعی می گفتند و ایشان همدان **تلف**
 نظار من وجود را بدخود ممکن با کاف الفارسی ای المخرج ممکن بیان
 مذکور جرات ایشان جمع ریش و موالاتی پیش و بارت
 فلا کما رافلا حایة الی ان یقال بر جرات و در ایشان کی قبل چه بود
 بالکی و نویدی ار با کما المصطفی عرض شرط سز رقص ای
 صیغ الحیب بدست افتادی و وقع میدی چو اسیر کرمان
 مثل کم الکلام بدست درویشان فی ادوی القدر طائفه و
 ای بعضی نه در لفظان سخن کانه بتول لیس فی هذا الکلام
 لطافه بلکه در حسن پیش خویش کوایی بابای المصدی آشای
 داده بودند و او اشتاق لاذکله لرفیق هم دران میان بافته
 کرده بود نه صبح هذا الکلام و بر فوت ببح الفاء و سکون الواو
 صحت قدیم نه صفت خورده کان محبة الغفلة غفلة جلیلة غفلة
 لکل القیمة پیشی ان یتأسف و بخای خویش اعراض نموده
 و تأسیب غفلة الغفلة معلوم کردم در ظرف او هم بالغف و
 السکون رعیت است و فی قوله هم اشتاق الی ان ارغبت فکما
 حاصله عنده ایضا این بیتها فرستادم و صلح کردم **تلف** نماز
 و در میان عهد و وفا بود یعنی البیس تقابل بینا عهد و وفا
 استفاده اما نظار یا جفا کردی و بدست نوی ای ایامان المتطافان
 لفظا و المتوسطة معدنیة بیکبار ای بالکلیه و من قال اولای
 رة واحدة غلة مراد فقط باری نه غم خطا رة واحدة فعال

یعنی باطلت از جهان دل درو ستم ای ترک جلد دنیا و اربط
 قلمی شنی نهاده آثار باطلت قلمی که فقط ندانستم که بر کردی مالک
 الفارسی و بدلتظارم کردید بنی ترجیح الباعی الدوران و فی
 الایض احواض کردن نقد سره بلازم معنایار بنزودی البیاء
 العدیدی یعنی لم اعلم انک ترجع عنی سوزش کسر حلاط
 ای لو کانک الان راسل الصلح بازاری ان ایضاً فی ثانیاً ومن
 قال ارجع ان ثانیاً علمیات الباعی کزان مخمویه بکلی که بودی
 قیل فی الترجمة **تعلقه** او ازده بزم و یقودی بیان **ج** جنایادب و
 و فاشق نکاس **ج** بکلی که کلین بن سکا ویروم **ج** بلیهام و دوت
 نیز طوئلسن **ج** که اصول استریک کیر و کلطل که او کدن و شی
 مقبول اولاسن **ج** **حکایت** یکی رازنی صاحب جلال ان الزمات
 المحی بود رکندشت از جهان ای مات و ماورن ان الصهر
 بالترقی قین انانیا پیر فروت ای الحرف بعلت صدق فیج الصاد
 و کسر ماهر الزمات و فی بعض النسخ بعلت کابین و ماورانی فی نسخه
 بسبب کابین در خانه ممکن باشد مگر سکون الدال از جادوت
 بالما جمله ای من خطبته بیان رجیدی کتایه عن کمال التادی و
 بکمر صدق از جادوت **ج** بالی العری جاده نذیدی لفظ جادوت
 فی الاسن و اراو الیابان بان یقال یعنی حال غلاس لغوی یکی از بن
 طایفه گفت چگونه در عراق یار عزیز بر یود زوجه التي ماتت
 گفت نادرین زن بر من و شوهری اید که دیدن ماورن علی
 بازنی معارف و خار باند و کذا بخی بر کشند و ماور باند

آقای امیرعلیخان

[illegible]

کلیتاً از این گفتنی و خوار قادیانی
دیوینگی الیغور و ایلان قادیانی
کوندره و بر سر ایلان قادیانی
شیرینی و بر سر ایلان قادیانی

برید بالوراکلت زوید و باشکوه و الحنه آنها دیده مفقود شد
 القول و دیدن بتران نفع از قدره بیان فرمود و بعد از این بتران
 سنان ای الترح دیدن مضمون در المرح ابتداء خوشتر ای
 حسن از روی و ششمان دیدن مضمون در المرح خیر واجب
 از هزار دوت برید یعنی بریدن تابیکی و ششمت نباید دید با تکی
 تاب و ششمت سکا که زوید رک **حکایت** یاد دارم که در ایام جوانی با
 الصدري میگردیدم که بگوید و اباء الاخیرة الموحدة و نظر کردم بآباء
 روی اباء الاخیرة که لاوی حاصل المصنعت حاشائی ایام سال
 و کشت الحرف حله البیاد و ایام ممیزی که عرضش مرور با لغت
 الترح الحارة و این البلیل آب دمان را خوششایدی اباء و الحار
 البلیع متعدد خوشید و بولازم با تکی پوشش و تور بقی
 نزاره بحر الخواب و المعنی ان فلک الزمان کان فی غایة الحارة بحیث یخفف
 الزلوتة المعانیة فی الزمان شده حار و من قال نفع النون فلان
 البلفظ و سبب نفع السین المله الترح الحارة و فی النصار
 مغر استخوان را بخوششایدی اباء و البلیع متعدد خوشید و ۳۲
 لازم با تکی نفعی و المعنی ان فلک الزمان کان فی شدة الحارة بحیث
 یظلم علی العظام و البلیع الحار و البلیل و قد یکون بالنهار و
 السحوم بالنهار و قد یکون بالنهار و قد یکون باللیل از ضعف
 شست تاب ای طاقت آفتاب بجهت نفع نصف النصار
 عند اشتداد المیزان و درم لاجم التجاسید و یاری کرد و تری
 و منتظر که کسی زحمت فرمود از این سیر و بقیه اباء الاوی و نفع

الثانية بفتح زيرل وبالي بالاء السببية وباء الواوعة التسم من مفرقائه
ان يطلع ناعما ازتار كجيز بكسلا بالمصدرية ويلين وهو من الكا
الخارج وباب الذار ناكري موب وكسر الزا للاضافة الى قوله خازن كوكبه
بفتح الصاد ^{بفتح} ولين ^{بفتح} بدل من روثاني والوارد صاحب الموصوف به
كزبان فصاحت الزبان صاحت ارجس او عاقر بنار بفتح الباء
المنون چنانك در شب ماريك ان في القليل المظلم صبح بريد اي يطلع
يا ب حيات از گها بدرد ايد اي يخرج قوس بقاء الواوعة برباب
بسكون الفاء وصف كبري بالتركيز قارو موثلا خون آب بفتح فاقانو
صوب روست والمجاز حائية وشكر بران ريخت لوصول اللذة المعتدلة
وبوق ريخت العين والراء المهملتين براحتة ذرائع بكسلا بفتح الضمير
راجع الى قوله برباب مطلب بفتح الباء المشددة كزده التاعلة
جمال يا قطره چندان كل دروش دران چكيد اسر معولان بكيدين فليس
منه في الملة شراب از دست نكار نشين بركز كز و تجرد رم بمعنى
بوشيدرم فان احد ما يستعمل مكان الالف ويحرك شدة از سر قستم
فكلا بالفتحة العطف لفظا وفتح قوس العلم التصوري الممكن
فوالباب الايسر من الصدر وسمي قلبا لكثرة تغلبه الاذنا فاعل البدن
من تلك الفعلة اي لبها لا يحداد سيف من الاساخذ اي لا يثاير ذلك
ان يزيل رشف الزلال امسته وهو ان الرشف المنقح والتسكن
سرفوخ طراوت فاعل سيفه والزلال الماء العذب كفا ولو للوصل
شرط مجازا مستقل بقول الامام وقوله الترحمة
ان فاندوميه ذلال كبرن كز كز ابرجس رم وفي مدام ^{فقط} خرم هذا

المشقة

اللفظ يوصف بالمكان المزمع بالاء والهاء ويوصف بالزمان نحو
روزي وشمس عديدهم باد ويوصف بالشخص الذي يفرح وسرور
يأتي بالياء المصدرية يقال فرح ويراد بمعنى التوبة والفرح كذا في
بحر الغرائب ولا يأنها فالمراد من السرور وكذا في قوله طالع
را زائدة فان كونه زائدة شائع ومن فسر بقوله شادي قد اخطأ
ان فخره بمعنى مباركة طالع راك حشم يقرأ بخلاف الميم للوزن
برجس في روي او فخره بمعنى انما بلاد او برامداد اي كل صباح
مستى بالاضافة بيدا كردو بالكان الفارسي تيم شايه
السكران الذي سكر من الخمر ونام فانه يستظ ويضيئ في نصف
النيل مست سافي يضيئ من سكر من جبال الشاي فانما يضيئ
روزي وشمس اي يوم تفتت اباد صبا فاذا عرفت المعنى الصحيح
فلما نقلت ال ما قبله اباد وروزي وشمس كذا في سالي سلطان محمود
خوارزم شاه اسمك باخطاي براي مصلحتي صلح احيا كردو
يرادة بطله وانما يخلص كاشتر بالكان الفارسي وفتح القين المجر اسم طالع
در امد ان دخلت فيه يسري ديدم ورجوني بالياء المصدرية بفتح
اعتدال وضاحت حال ضالكه در مثال او كفته اند **رابع** معلت
بشد يد التام وناه القفا به شوقي بالياء المصدرية اي المطبوعة ويري
اموخت ماض من الموقن بفتح التعليم جفا وناز وعتاب وشمسك با
الكان الفارسي والياء المصدرية اموخت كالاول من ادبي يمين
شكلك حوي وقد وروشت بفتح التاء وكسر الواو اسم مصدر
رفقن كاعوف نظايره وهذا المصطلح مرهون نذيره ام مكران شيو

اللفظ يوصف بالمكان المزمع بالاء والهاء ويوصف بالزمان نحو
روزي وشمس عديدهم باد ويوصف بالشخص الذي يفرح وسرور
يأتي بالياء المصدرية يقال فرح ويراد بمعنى التوبة والفرح كذا في
بحر الغرائب ولا يأنها فالمراد من السرور وكذا في قوله طالع
را زائدة فان كونه زائدة شائع ومن فسر بقوله شادي قد اخطأ
ان فخره بمعنى مباركة طالع راك حشم يقرأ بخلاف الميم للوزن
برجس في روي او فخره بمعنى انما بلاد او برامداد اي كل صباح
مستى بالاضافة بيدا كردو بالكان الفارسي تيم شايه
السكران الذي سكر من الخمر ونام فانه يستظ ويضيئ في نصف
النيل مست سافي يضيئ من سكر من جبال الشاي فانما يضيئ
روزي وشمس اي يوم تفتت اباد صبا فاذا عرفت المعنى الصحيح
فلما نقلت ال ما قبله اباد وروزي وشمس كذا في سالي سلطان محمود
خوارزم شاه اسمك باخطاي براي مصلحتي صلح احيا كردو
يرادة بطله وانما يخلص كاشتر بالكان الفارسي وفتح القين المجر اسم طالع
در امد ان دخلت فيه يسري ديدم ورجوني بالياء المصدرية بفتح
اعتدال وضاحت حال ضالكه در مثال او كفته اند **رابع** معلت
بشد يد التام وناه القفا به شوقي بالياء المصدرية اي المطبوعة ويري
اموخت ماض من الموقن بفتح التعليم جفا وناز وعتاب وشمسك با
الكان الفارسي والياء المصدرية اموخت كالاول من ادبي يمين
شكلك حوي وقد وروشت بفتح التاء وكسر الواو اسم مصدر
رفقن كاعوف نظايره وهذا المصطلح مرهون نذيره ام مكران شيو

از بري اموخت ماض من الموقن بفتح التعليم جفا وناز وعتاب وشمسك با
بالاضافة بفتح التعليم جفا وناز وعتاب وشمسك با
يرامد ويارالجم در دست ان في يده وهي خواند ضرب زيد را
انما يفرق عرو و عرو بالواو حاله الرفع والجر ولا حاجة الى الواو
حالة النصب لان عرو غير منفرد لا يخلو التنوين وعرو منفرد
يدخل التنوين ويكتب الالف ويريق وكان المنعدي بفتح الواو
عرا ناسا سعت مخاضه زيد مع عرو من يد التوكيد كذا في
يسر خوارزم وخطاي صلح كردند وقد استشهد من اوزيد وجمود
خصوصا وجمودان باقيت استقامت بفتح الهمزة وكذا الجواب بده
اللفظة بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة
كول شيخ سعدي من تلك اللمدة كفت ان شهابي سعدي جباري
نقطة **تطهر** بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة
بكون الحاد والفتح يصول اي يمل مفاضيا حاله فاعل
يصول علي متعلق بقوله مفاضيا ويحتمل ان يتعلق بقوله يصول
كزيد الكاف بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة
اي يصول كزيد زيد بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة وجمود بفتح الهمزة
حال من ضمير ليس برفع وهو يرجع الى نحو اي لا يرفع راسه
حالك كونه علقه زليل اي لا ينظر الى احد بل شمس على الدلال والتكبير
جاء ازيل علما بوعادة المتكبرين وبه سهل يستقيم الرفع من عامل
الجر استفهام انطاري وفيه ايهام كالاين وفيه انشراح **قطعه**
چونخوا ورو كوزي سودم اول ايد رحله بنما وزر سه صاكنم شو

اللفظ يوصف بالمكان المزمع بالاء والهاء ويوصف بالزمان نحو
روزي وشمس عديدهم باد ويوصف بالشخص الذي يفرح وسرور
يأتي بالياء المصدرية يقال فرح ويراد بمعنى التوبة والفرح كذا في
بحر الغرائب ولا يأنها فالمراد من السرور وكذا في قوله طالع
را زائدة فان كونه زائدة شائع ومن فسر بقوله شادي قد اخطأ
ان فخره بمعنى مباركة طالع راك حشم يقرأ بخلاف الميم للوزن
برجس في روي او فخره بمعنى انما بلاد او برامداد اي كل صباح
مستى بالاضافة بيدا كردو بالكان الفارسي تيم شايه
السكران الذي سكر من الخمر ونام فانه يستظ ويضيئ في نصف
النيل مست سافي يضيئ من سكر من جبال الشاي فانما يضيئ
روزي وشمس اي يوم تفتت اباد صبا فاذا عرفت المعنى الصحيح
فلما نقلت ال ما قبله اباد وروزي وشمس كذا في سالي سلطان محمود
خوارزم شاه اسمك باخطاي براي مصلحتي صلح احيا كردو
يرادة بطله وانما يخلص كاشتر بالكان الفارسي وفتح القين المجر اسم طالع
در امد ان دخلت فيه يسري ديدم ورجوني بالياء المصدرية بفتح
اعتدال وضاحت حال ضالكه در مثال او كفته اند **رابع** معلت
بشد يد التام وناه القفا به شوقي بالياء المصدرية اي المطبوعة ويري
اموخت ماض من الموقن بفتح التعليم جفا وناز وعتاب وشمسك با
الكان الفارسي والياء المصدرية اموخت كالاول من ادبي يمين
شكلك حوي وقد وروشت بفتح التاء وكسر الواو اسم مصدر
رفقن كاعوف نظايره وهذا المصطلح مرهون نذيره ام مكران شيو

اللفظ يوصف بالمكان المزمع بالاء والهاء ويوصف بالزمان نحو
روزي وشمس عديدهم باد ويوصف بالشخص الذي يفرح وسرور
يأتي بالياء المصدرية يقال فرح ويراد بمعنى التوبة والفرح كذا في
بحر الغرائب ولا يأنها فالمراد من السرور وكذا في قوله طالع
را زائدة فان كونه زائدة شائع ومن فسر بقوله شادي قد اخطأ
ان فخره بمعنى مباركة طالع راك حشم يقرأ بخلاف الميم للوزن
برجس في روي او فخره بمعنى انما بلاد او برامداد اي كل صباح
مستى بالاضافة بيدا كردو بالكان الفارسي تيم شايه
السكران الذي سكر من الخمر ونام فانه يستظ ويضيئ في نصف
النيل مست سافي يضيئ من سكر من جبال الشاي فانما يضيئ
روزي وشمس اي يوم تفتت اباد صبا فاذا عرفت المعنى الصحيح
فلما نقلت ال ما قبله اباد وروزي وشمس كذا في سالي سلطان محمود
خوارزم شاه اسمك باخطاي براي مصلحتي صلح احيا كردو
يرادة بطله وانما يخلص كاشتر بالكان الفارسي وفتح القين المجر اسم طالع
در امد ان دخلت فيه يسري ديدم ورجوني بالياء المصدرية بفتح
اعتدال وضاحت حال ضالكه در مثال او كفته اند **رابع** معلت
بشد يد التام وناه القفا به شوقي بالياء المصدرية اي المطبوعة ويري
اموخت ماض من الموقن بفتح التعليم جفا وناز وعتاب وشمسك با
الكان الفارسي والياء المصدرية اموخت كالاول من ادبي يمين
شكلك حوي وقد وروشت بفتح التاء وكسر الواو اسم مصدر
رفقن كاعوف نظايره وهذا المصطلح مرهون نذيره ام مكران شيو

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

او چو بیدار کن انگین بشینی رنجه ای که رنجه او بوری و راجع حال چو
لحنی مالیه العیبه و بار الوحده بنی لعینین اهدا بالترکی جویان والام
بالتی بر باره و من قال فی شریحه بنی زمان فلیل فایات معنی الفلف
حققه ماندیشه فرو رفت و گفت غالب شعرا و اشعاره را که
درین زمین یعنی در اینا نیربان نارسیت اگر بکوی ای بخت
نمیزد و بکتر باشد کاور در فی البیاض الناس علی قدر عقولهم یعنی
مردمان را بر ترازوی خورشید ای میزد جعل الجعک میل الی الخوسر
عقل از دل و عوشید لاشغاک بغیر نا ای حرف نداد المنادی خور
ای ای جیسی دل عشاقی صفته المنادی الخوف المذکور بدلم و
معنی المصید ابوشعولی و با عروزیه فیراجع لطیف بامدادان که
عزم مستحتم ای تفر شکر کسی از کار و انیان ای احسن
رفقا اینا گفتا بوشش که فلان مشی الی سعید است دیدم
صفته شبیه من و دیدن امدالی و تلفک کرد و اظهار الخف
و بر و راج ای الفراق تاسف خورد که چندین روز ای فی مده
اناسک فی هذه البلده چو انکفی که منم یعنی سعدی تا شکر قدوم زکات
ای لاجل شکر فی الکبار بخدمت میان بستی منم **نظم** با وجود
او از نیامد که منم فان التوب یعنی عند طلوع الشمس گفتا چه شود که
درین بقعه ای فی هذه البلده بر اسالی احدی الی انین الخطاب
تا از خدمت احدی التانین الخطا مستفید شوم منم نتوانم بحکم
این حکایت **نظم** بزرگی دیدم اندر کوساری بید الوحده اینها
و لفظ سار فید اکثره کاتر فی اوایل با چهارم قناعت کرده از دنیا

Handwritten marginal notes in Persian script on the right side of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

و ایضا بقاری ای توطن فیه جراتهم فیه تقدم و تاجیر لوزن
افزایشی بید الحقا که بارند بالامنا از دل بر کشای فان
تکلیک مقید و ذک حل علیه کلفت انما چری و بیان نفی لفظ نفی
بنیخ النون و سکون الفین و انزال الیمین معنی لطیف چو کل بکل کاف
الطاریح بسیار شد ای شری الطین بیلان معنی بل نفی جمع
مضارع من نفی دین این کلام کتم و بوسه بر سر روی دیگر را دم
کامو القناد عند و راجع الاحیة و و راجع کوریم **نظم** بوده
بر روی دوست چه شود آن لافایده فیه هم دران لفظ کوروش
بدرد و بالاء الاملیة الفتوة و الدال الملهة الساکة کافا الی
بحر الغریب فی بیان لفظ بدرد کردن سوز کیده فی تکرر اصرار و
کیدن کشین یزده فلان را سنی تالان یک **نظم** کلفت این و
مژده رود کرد بسوی سیکش از مهر و بدرود کرد و قیل معنی بالاء المعنی
الترابید علی اصل الکلیه و تم التال و بهر احتمال معید و ان حال صا
بحر الغریب فی بیان لفظ درود است که معنی سبب کوی ای
کاز و راجع یاران کرد و انترقی عن الاحیة روی ازین امن امله
نیمه سرخ ای نصف و جمعه و زان سوزد ای نصفه الاخر صغر
نظم ان لم امت انا یوم العولج یعنی الواد اسم نایب من التولج
و بالکسر مصدر و راجع ثامنا تحسرتن او حال معنی ثامنا لا
خسبونی فی المودة منصف کلمه القنادی عادلا و قیل فی الترجمة
نظم سحر ابرق کونین بر او لیدر ناسدن بوعشی ایچده یعنی
منکر که منصف اولم **حکایت** طوق پوشی ای رجل فقیر در کار

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the left page.

مفردی که تو بدیدی چشم فاعل ای خوف نهادن شادی بخوف کما
عرفت سهر سر حال تو خط و الحقی که حکم بر سر آن خط حایز او
و عایشه بدو خط فاعل خط بالهلاک **قطعه** آنکه در این تغییر راجع الی الجیب
منقول که رفتی فاعل ضمیر قرار و خواب عطف علی قرار شاکل و ضمیر
نفسانی تخت ای الجیب الذي كان لا يأخذ التزاور والنوم فی موضع
الآن بعد نشأ و اق الورد والشرین علی تراشه ومن قال ای الجیب
كان لا یقر فی موضع ولا ینام فی مکان ای فاعل یعرف الفاعل والنمول
که رفتی ای الجیب الفارسی نیمه ای دوران التکالیف والای اسناد
الموارد الی التکالیف التکلیفیه مجاز مشهور و لاطاقه الی ان یزاد بر ای
التکالیف متعارفه ای الزمان کاتیل کل و شش بنف الکاف الفارسی
برخت فاعل ضمیر که رفتی عار بنان بالکوی دیکر و یلوی والمراد
شجره الشکوة بر سر کاش ای خط قبو برست بالقم فاعل ضمیر
فاز بنان و هو ماضی من رستن بالکوی یک بعد از غارث او عزم
کردم ای قصص و نیت خرم قدر بنان که بعد از زندگان بخش
المیوه فرش بوس در نوردم مضارع مستعمل من نور دیدن بنف بچیدن
و خوف الدار و این استغناء للتحقیق کما فی ما نحن فیه و کرم
الکاف الفارسی والمراد بها حواله الشیء بحالست که درم بنف الکاف الفارسی
من کردید بنف الدوران **قطعه** سوور دریا نیک بودی فان الجیم
که بنودی بر موج ای خوف الفوق صحت کل خوش بدی تخف من
بودی که رفتی تشویش خار فاعل موزم و شش وهو سابع
اللیله اللامنیه و قدیمی بنف التکلیف الفوق بنفها بالقاءه بالضمه

مفردی که تو بدیدی چشم فاعل ای خوف نهادن شادی بخوف کما
عرفت سهر سر حال تو خط و الحقی که حکم بر سر آن خط حایز او
و عایشه بدو خط فاعل خط بالهلاک آنکه در این تغییر راجع الی الجیب
منقول که رفتی فاعل ضمیر قرار و خواب عطف علی قرار شاکل و ضمیر
نفسانی تخت ای الجیب الذي كان لا يأخذ التزاور والنوم فی موضع
الآن بعد نشأ و اق الورد والشرین علی تراشه ومن قال ای الجیب
كان لا یقر فی موضع ولا ینام فی مکان ای فاعل یعرف الفاعل والنمول
که رفتی ای الجیب الفارسی نیمه ای دوران التکالیف والای اسناد
الموارد الی التکالیف التکلیفیه مجاز مشهور و لاطاقه الی ان یزاد بر ای
التکالیف متعارفه ای الزمان کاتیل کل و شش بنف الکاف الفارسی
برخت فاعل ضمیر که رفتی عار بنان بالکوی دیکر و یلوی والمراد
شجره الشکوة بر سر کاش ای خط قبو برست بالقم فاعل ضمیر
فاز بنان و هو ماضی من رستن بالکوی یک بعد از غارث او عزم
کردم ای قصص و نیت خرم قدر بنان که بعد از زندگان بخش
المیوه فرش بوس در نوردم مضارع مستعمل من نور دیدن بنف بچیدن
و خوف الدار و این استغناء للتحقیق کما فی ما نحن فیه و کرم
الکاف الفارسی والمراد بها حواله الشیء بحالست که درم بنف الکاف الفارسی
من کردید بنف الدوران سوور دریا نیک بودی فان الجیم
که بنودی بر موج ای خوف الفوق صحت کل خوش بدی تخف من
بودی که رفتی تشویش خار فاعل موزم و شش وهو سابع
اللیله اللامنیه و قدیمی بنف التکلیف الفوق بنفها بالقاءه بالضمه

فان مخرج تشویش خار
فان مخرج تشویش خار

فان مخرج تشویش خار
فان مخرج تشویش خار

المعول والمجهول کاتیل لم یوجد فی کتاب اللغة چون حلاوس این شکله
می نازیدم من نازیدن والمراد بها نازکی کونکد وقوانن اندر بار
لا بد که مع الجیب این زمان اندر نازق مادی بجم جوار قیل الزمان
قطعه جوع ای دی و ریاده امی اول که خوف موج صحت کل خوب
ای دی که اول تشویش خار و صلی غده بودم دون مجمل و شش
و شش فرقتدن بکلیم بوزمان مانند مار **حکایت** یکی را از ملوک
عرب حدیث لیا و یجئون لمقصد و شورش بنف الشیء البعید و کسر التاء
ایر مصدق بنف شوریدن بالکوی ترشق و ترشد و می یستعمل لانا و
متعدی و یجی یجیون و یجی یجیون من قیل المعنی الاول حال او
اشاره الی یجیون که کمال فضل و بلاغت سرور بیا بالان عاده است
کلیه و انما البعید و زمام بکلیه بکلیه بالکوی دیکر اختیار از دست داده
ولم یکنه نفس بکلیه بکلیه بالکوی دیکر اختیار از دست داده
راجع الی یجیون تا حاضر آوردند و طاعت کردن گرفت ای شرع التزنج
که در ترشق لسان چه خلل و نقصان دیدی که خوی جوان بابا المصداق
که رفتی بیا الخطا و ترک عیلت دی کفایت بجهت کدی قدر نظایره
یجیون بنالید و کنت **شعر** و رب صدیق کلمه رب بنالکلیه
ای کثیر ای شیره من الخلق لایحه من القوم ای عوفی فی وادای ای
فان محبه الجیب و من قال فی محبه لیا و عشقها فاعل یحب فان فاعل
من غزل المعشوقه کما عرفت فی التناقل المراد من غزل المعشوقه فی النسل
راجع الی صدیق و ضمیر المنقول الی البارز راجع الی الجیب لما عرفت انما
یوما ظرف للفعل متخرج من الایضاح فاعل ضمیر المنقوله ایضا و یومضه

فان مخرج تشویش خار
فان مخرج تشویش خار

فان مخرج تشویش خار

فان مخرج تشویش خار
فان مخرج تشویش خار

فان مخرج تشویش خار
فان مخرج تشویش خار

با ضمان جواب انهم ای نظر منین لی ای لاجلی عذری
منسوب تقدیراً مفعول و بریدی میوخ بالیاء التختانیة فاعل ضمیر
صدیق وقیل فی الترتیبة **بیت** بنی عشفه یخردست مملات قیل
ووردیلری یوزن کا تایدیه عذرهم روشن **نظم** کاش کانان که
غیب می بستند فی چنگ ریت ای و دشان بدیدندی کان
النوة زاین وجیوسف فطقن ایدین مقام التارج تا جایی
ترج در نظر مروان یخیزد فی موضع الملال دستا بر بردی
ای حال زاهلین عن انفسهم کان النوة الاثی طعن ایدین تا
حقیقت بمنی احسن الحلیب بر صورت دعوی ای دعوی العشق
القادر عن العاشق کواهی بالیاء المصغر ادای بیاد الحیا
فذلك الذی لمتنی فیه تفصیلہ ان زیجا لارادت یوسف عن
نفسها الا انها سوة فذلك وقلم اخراة العوز غشت عبدا
الکنعانی فلما سمعت باعتیانهم وعثتهم وبنات لهم متخاد
واعطت کل واحدة منهم سکینا وناث لیوسف افوج علیہ
فلما رانیہ عظمہ وخیرن فی ذلك الحسن الفانی ورجحن ایدین
من فط الدشیر وقلم حاش قدماها بنان فی الاملاک کریم
فناث زیجا فذلك الذی لمتنی فیه ای فودک العبد الکنعانی
الذی لمتنی فی الاثنان لم قبل ان تصورنہ بنی صورتہ ولوصور
فی انفسک وقت الملاءم لعدرتنی مکر ایدر دل املاک رجال
لیار ما طالع کنه ای بری وچھا نادانید که صورت کرموب
کسر الحیم چنین فتمناست برمود طلب کردی ای طلبوا

در احیاء عرب جمعی بخیر القبیلہ بگردیدند فتح الکاف الفاتح
و بدست آوردند برادرات و جدود و پیش ملک و حسن سراج
بداشتند لکن علیها الملک ملک ریسات او نظر کرد فلان نظر
شخصی دید که فام ای اسود التلون و ضعیف اندام و زلفش
الغیر را چرخ الی الملک خدیو آمد بکمال اندک من عظام حم او ای
الملک بمجال ازو من لیل پیش بالباء العزیز یعنی زیاده بود و
بزیادت پیش بالباء الفارسی بخون بغرات دریافت ای فم
ان الملک شخص حسن لیل و گفت ای ملک از درجی چشم
بخون بمجال نظر نمایند کرد و قد وجدنی یعنی شخص بده
الکتیا **شوی** تر از دروین رحمت نیاید خطاب للملک و کل
من یخافه رفیق من یکی هر درو باید ظاهر شو که با واقع
ای گویم هر روز حصول الحار و دوشم را به خوشتر بود و روز
ای الاثراق **شوی** تا موصوفه سر صفت من در بیان باقی
بکمال الموط و فتح الیم المع المخط و بقال لشکر الحبيب خشی
بحی الخبیب **شوی** بکمال الاول و فتح الیم الثاني التسع ای
الاذن لو سمعت ورق بالقمه و الشکول جمع و رق و **شوی** حرا
و هی ای الورقا اسم لحماه یشب لخواطون الرقاد الخ و تدوم
المضی اذا اصلح الی قول و رق و ذلك الموضع الملقب الوزان
اولا مستلذا ذکره صاحب من القیحه و هی ربع القوت
شوی و معنی البیت ان الذی تراب منی من ذکر من ذل الحیب
لو سمعت الورقا انی تسکن فی الحی صاحب منی من شو قها و انما

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

یا معشر اسم جاذب واحد لری لفظ مثل نوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل و هو التمدید قولوا جمع امر طاهر للمعانی اسم
منقول من عافاة الله تعالى المادین و ب الله العاقبتین السلام
العشق و اعلم ان المصراع الاول تم بالماء و ثبته المصراع الثاني بلفظ
فی و قطع الكلمة الواحدة من المصراعین شایع لست تدبر ان تعلیقات
یا قلب اما التمدید یقلب التوجه فیخالف التمدید اذ الاول یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة و المناسب بالمقام البيت الثاني **نعم**
فی درستان و انباشد در درش قد بریان بر بیدری بیاء
الوجه و هدر و بالبرک در درش نکونم در خویش لانه بهم عالی کنش
اذ بنور ایمن ایما انخل بیاض بود ایه غنید بایک معقول
کنش علی قضین من الخفا و انکلم و در خود ای فی جیح عین تا حور
ایلم یذقیش قد بریان ایلام الخفا لانه لا یغظیه تا تر حال با
بچوین ای مثل عالی حال ما باشد انشاء پیش ای پیش توست
من باد بکری نسبت مکن لانه اشارة الی دیگری مکرر
و بر غنودیش نانه الیه التوجه لا تتأخر من الخلف و العنود لبروح
نیالمن **حکایت** قاضی همان اسم لایستور را حکایت کنند که
با غنید پیری و کان جمیلاً سرخوش بنوع لاله للقائیه بود
ای کان عجب و طفل دلش در آتش کلام سنج روز کاری بیاء
الوجه و در طلبش مشکلف ای مختصر بود و پویان صفت مشبهه
مع پویان حال و مترقب ای مترقب و پویان صفت مشبهه
من جستن و بر حسب بفتحین واقع کویان یعنی یکی موقوف علیها

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

قطعه در جستن آمدن هر کسی بلند لفظ سهی بکسرین یعنی
المستقیم یوصف بر سر و قدم بالوزن بر بود بالقرین و روبرو
و لم ردت متعلق بر بود و در بای افکند و جعری این دیده
شوخ ای مطبوع می کشد نفع الکاف دل منقول کشد بکشد
و یجلی مقید با محوشا خواهی که بکس دل ندی دیده بید بغم الباء
الاولی ای لا تنظر الی احد و الخطأ من الی التسع و هو شیء و المار
اذ اخذت عینک عن النظر الی الحایب و الاثنت الی الحاسنم لئلا
یتعلق قلبک بهم از یاد تو غافل نتوان کرد و بچم معناه مایه
المتدن غافل ابلی لیک و لری هیچ فاذا عرفت المعنی فن قال یغافل
نتوان کردن هیچ حال لم یعرف المعنی سر کوفته بالکاف العرق
للمر نتوانم که بچم فان الحیة المضروبة علی زاسها لا یقدر علی جمع
الاعضاء شخیم فی الحکایة که در کذری ای فی طریق سلی الکرم
پیش تا می با نماند لفظ ما بالناکید طری یعنی ازین معامد و جرت
الکلیه ایاه بکوشش الغیر راجع الی پسر رسید بود و اید الوصف
در جید سنده شنام بکلمه لیم فی تخاشی غیر مترادف و اد و سقط قد
تریان کف و سبک برداشت لیضرب القنی و جیح از بزمی فرو گذا
این لایستور شنام الامانة قاضی بایکی از علماء معتبره معناه او بود که
بیت ان شادی بیاء الوجه و ششم کرفق بپیشش نظر الی الک
المحبوب و غضب فان فی حلاوة و ان عطفه عطف علی قول شادی
بر باری ترش شیرش فیه تقدیم و تاخیری عطف ترش بر باری
شیرش فاذا عرفت المعنی با ذکر ناه ظهر که المعنی الملو و موقوفه

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

یوم و ربط الخان با هم
و التمدید جمع تلیل
منقول من عافاة الله تعالى
العشق و اعلم ان المصراع
فی و قطع الكلمة الواحدة
یا قلب اما التمدید یقلب
یحتمل ان يكون الباء للقرينة
فی درستان و انباشد در درش
الوجه و هدر و بالبرک در درش
اذ بنور ایمن ایما انخل
کنش علی قضین من الخفا
ایلم یذقیش قد بریان
بچوین ای مثل عالی حال
من باد بکری نسبت مکن
و بر غنودیش نانه الیه
نیالمن **حکایت** قاضی
با غنید پیری و کان جمیلاً
ای کان عجب و طفل دلش
الوجه و در طلبش مشکلف
مع پویان حال و مترقب
من جستن و بر حسب بفتحین

قوله من قال في شدة وبيان أن عقده را که بر او پیش وارد که اگر چه
ترشست از غضب و لیکن شیرینست فی حد نفسه و بر ملا دیگر ایام
جمع بلد عرب گویند مثل سایر ضرب الجیب **بیت** لیب فیصل
بعض المنعول والمصدر مضاف الی الفاعل والمنعول متروک الی آخر
الغاشق بیت از دست توشت بردان خوردن بیغیر ترکیب
بیکر المضبوطه علی فی خوشتر که بدست خویش نان خوردن
ثم قال انما لرفیقه بما انی یشبہ از و قاحت بفتح الواو قلنا لیس
ادبوی ساحت باها الملهک ای جودی می آید اورده لفظا یاوشان
بکون التون سماء سخن بعلما بیت گویند فی الظاهر و باشد که
در همان صلیج جویند **بیت** انکوردن او ورده ترش طعم بود الی الغیب
الذی لم یمنع یکن مراً روزی دو و چهار که شیرین تر در دهر
انکمن فی الکلام ان هذا الکلام یظهر الخشونة والمرارة لعدم
و شدته فی طبیعت و بالقبر یلین قلبه و یجمل منه المرم این کلفت
مع رفیق و بدقتنا الی حکمته باز آمد قهر سابق و ههنا باز آمد
فی جنات عدو لی جمع عدل بفتح عا دل که ملازم او بودند و خدایه زین
بوسیدند لغتیم **بیت** که با جازت سخن دایم در خدمت بگویم
اگر چه ترک دلبست و بزکان گفته اند نه در هر سخن بیت کردن
روایت الثقی مبرور و البقیة المراء خطا متباد بر برزکان
کر فتن خطابت جمع و قیل فی الترجمة **بیت** نه هر سوز و جنت
ایکله دروا خطا در اول و زوده و قیل خطا اما حکم انکه سوا بی اغام
خدا نوری اه اغام انکه لسانیه ملازم روزگار نبوده کاست

اینکه در این بیت از دست توشت بردان خوردن بیغیر ترکیب
بیکر المضبوطه علی فی خوشتر که بدست خویش نان خوردن
ثم قال انما لرفیقه بما انی یشبہ از و قاحت بفتح الواو قلنا لیس
ادبوی ساحت باها الملهک ای جودی می آید اورده لفظا یاوشان
بکون التون سماء سخن بعلما بیت گویند فی الظاهر و باشد که
در همان صلیج جویند **بیت** انکوردن او ورده ترش طعم بود الی الغیب
الذی لم یمنع یکن مراً روزی دو و چهار که شیرین تر در دهر
انکمن فی الکلام ان هذا الکلام یظهر الخشونة والمرارة لعدم
و شدته فی طبیعت و بالقبر یلین قلبه و یجمل منه المرم این کلفت
مع رفیق و بدقتنا الی حکمته باز آمد قهر سابق و ههنا باز آمد
فی جنات عدو لی جمع عدل بفتح عا دل که ملازم او بودند و خدایه زین
بوسیدند لغتیم **بیت** که با جازت سخن دایم در خدمت بگویم
اگر چه ترک دلبست و بزکان گفته اند نه در هر سخن بیت کردن
روایت الثقی مبرور و البقیة المراء خطا متباد بر برزکان
کر فتن خطابت جمع و قیل فی الترجمة **بیت** نه هر سوز و جنت
ایکله دروا خطا در اول و زوده و قیل خطا اما حکم انکه سوا بی اغام
خدا نوری اه اغام انکه لسانیه ملازم روزگار نبوده کاست

اینکه در این بیت از دست توشت بردان خوردن بیغیر ترکیب
بیکر المضبوطه علی فی خوشتر که بدست خویش نان خوردن
ثم قال انما لرفیقه بما انی یشبہ از و قاحت بفتح الواو قلنا لیس
ادبوی ساحت باها الملهک ای جودی می آید اورده لفظا یاوشان
بکون التون سماء سخن بعلما بیت گویند فی الظاهر و باشد که
در همان صلیج جویند **بیت** انکوردن او ورده ترش طعم بود الی الغیب
الذی لم یمنع یکن مراً روزی دو و چهار که شیرین تر در دهر
انکمن فی الکلام ان هذا الکلام یظهر الخشونة والمرارة لعدم
و شدته فی طبیعت و بالقبر یلین قلبه و یجمل منه المرم این کلفت
مع رفیق و بدقتنا الی حکمته باز آمد قهر سابق و ههنا باز آمد
فی جنات عدو لی جمع عدل بفتح عا دل که ملازم او بودند و خدایه زین
بوسیدند لغتیم **بیت** که با جازت سخن دایم در خدمت بگویم
اگر چه ترک دلبست و بزکان گفته اند نه در هر سخن بیت کردن
روایت الثقی مبرور و البقیة المراء خطا متباد بر برزکان
کر فتن خطابت جمع و قیل فی الترجمة **بیت** نه هر سوز و جنت
ایکله دروا خطا در اول و زوده و قیل خطا اما حکم انکه سوا بی اغام
خدا نوری اه اغام انکه لسانیه ملازم روزگار نبوده کاست

ای لا ینفک لنا مصلحتی که رسید و اعلام کنند نوحی بیاد الوحدۃ
از خیانت باشد نجیب علیا الدلائل علی ما یوحی که قتلوا طریق
صواب انت که بر این من بجهت حوالی این طبع و هو الوصله جنبا
الغلام نکدی بالکاف القاسری و بار لفظا بالترکی و لانیه سن
و ترش و قیل بفتحین شدة الحزن در نوردی بالترکی حزن
دو شکلی دور سن و الماد ترک الحزن که منصف قضا با یکای ایام
والکاف القاسری منجی الحزن الی موضع علیه التسم و نحوه و بجهت
المستراح و بمعنی المرتبة و هی المادها و ایام للوحدۃ شیع است
بفتح الیم بجهت مرتبه مانعة لایم فی الیه کل حد تا یکنای شیع موت
نکردان ای لا تجعل ملونا بالذنب الشیع حریفه اینست که دینی
اشارة الی الغلام الذی فی حدود بایز و حدیث اینست که شید
اشارة الی شتمه نکمن فی احتمال الوحدۃ فالاولی ترک **شوی**
یکی کرده ی آست بکون الباء روی ایام الزائده مصدرة لیس
یعنی آن الذی صدر من ترک الکاف مراراً و از آداب بکسر الباء روی
تسمی مراد من الغلام المهود قد اعتاد ذکر الکاف و الفضاة فلایالی
من فضا حک بسا قدر بیادنه الذی بآیه نام نگوید بالاضافه بجاه
سال مریون که کلام ترش کند با یال فضا ان یمنع اشک
الملح بهذا الفعل التبع فامنی لا یمنع یا را ان یکدل عبارة عن کمال
الوقاف فی الاغصان ای غصته الاصدقاء الطالحین یسند اند ای جاء
مقبولاً و بر حسن زای و حفظ و نای ایشان افزین کرد و حسن
و کلف نظر عزیزان و مصلحت حال من و اصلاح حالی عین صواب

اینکه در این بیت از دست توشت بردان خوردن بیغیر ترکیب
بیکر المضبوطه علی فی خوشتر که بدست خویش نان خوردن
ثم قال انما لرفیقه بما انی یشبہ از و قاحت بفتح الواو قلنا لیس
ادبوی ساحت باها الملهک ای جودی می آید اورده لفظا یاوشان
بکون التون سماء سخن بعلما بیت گویند فی الظاهر و باشد که
در همان صلیج جویند **بیت** انکوردن او ورده ترش طعم بود الی الغیب
الذی لم یمنع یکن مراً روزی دو و چهار که شیرین تر در دهر
انکمن فی الکلام ان هذا الکلام یظهر الخشونة والمرارة لعدم
و شدته فی طبیعت و بالقبر یلین قلبه و یجمل منه المرم این کلفت
مع رفیق و بدقتنا الی حکمته باز آمد قهر سابق و ههنا باز آمد
فی جنات عدو لی جمع عدل بفتح عا دل که ملازم او بودند و خدایه زین
بوسیدند لغتیم **بیت** که با جازت سخن دایم در خدمت بگویم
اگر چه ترک دلبست و بزکان گفته اند نه در هر سخن بیت کردن
روایت الثقی مبرور و البقیة المراء خطا متباد بر برزکان
کر فتن خطابت جمع و قیل فی الترجمة **بیت** نه هر سوز و جنت
ایکله دروا خطا در اول و زوده و قیل خطا اما حکم انکه سوا بی اغام
خدا نوری اه اغام انکه لسانیه ملازم روزگار نبوده کاست

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

صفتی که ای الهی بود و بکون حالتی برداشتن فاعل بودی رضایت
شسته عن شسته الملب بکین متعلق بر بهر دو فرس ناز بهیچ بجای
تأخیر درین حالت بود ای فالو صلا ظاهر و انصاف بالما که یکی از استقامت
در آمد ای دخل علیه و کنت جیشینی خیر امرن ناسق ای قر تابی
داری معناه بالترکی آیا عکس اول و قیام بقدر طاعتک کوز امرن کریم
که حسودان جمع حود بر تو دنی بیامالو حده ای التیة گرفته اند
بلکه حق ای مامالو واقع گفته اند تا مکر این انش نشسته که هنوز اند
کنت باب تدبیر کتب مام تدبیر فرو نشانی بالترکی سوید و لم
سبادا که فراد چون بلا کید ارتفع فاعله ضمیر امرن علی بنیج الام لفظ
فراد امرن تحسین لفظ تأخیر تأخیری که رسم در و کد گرفته و کنت
بر و صلیق را لفظ ضمیر بالیاد التختانیة است گفته بین الضاد و القین
المجتمعی الفتوحین یعنی الاسد و من المصراع بالترکی پنجم صید
اورش ارسلانه چه تفاوت کند که لایه مضارع من لاییدن
بالترکی اورمک روی در روی دوست که بگذار ای ترک ناه
بشت دست می خاید مضارع من خاییدن ملک بفتح الیم و کلام
راهم دران شب ای فی تلك الليلة که دادند ای اخبر خد التو
که در ملک بنیم المیم و سکون اللام توجیهی شکری بفتح الکاف
و یاء الوحد ای ذنب فنیج و هو السبع من الاساندة و من قال
او کسرا و هو الاسب لقول من اورا الخ کما لا یخفی اخر من عند
و هو غیر مناسب لقوله حادث شده است علی التکرار الکاف
یعنی الفاعل غیر مشهور چه فرمائی فی حق من صدر من غیر الذنب

Handwritten marginal notes in Persian script on the right side of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the bottom of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

و هو انما کنت ای الملك من او اشارة الى انما از جلد
فصله عصر بجه زمان و تکانه دهر ای فریده می دانه
علا زینف السلطان ان لا یعتقد کل خبر سمع فی الذمة باستدکها
در حق او بغرض حوض بالمجتمعی فی التعلیل کرده باشند
ای شعوانیه تنبیه علا زینف السلطان ان یکون احسن لمن
فی حق العلماء حتی ظهر الحق القیج این سخن در حق قبول نیاید
ای لا اقله و الا و بعد التبول تأخیر الامر بالقوة و قیاسیه
علا ان الاستحجال فی امر العقوبة مذموم کما انک من الکاه که معانیه
کردد با کاف الفارسی که حکما گفته اند بستی بالیاد
المصدر فی و من لفظ من بالترکی ضرب سبک مرتبه قبول کردن
دست بر روی بفتح من المصراع بالترکی صریح الی الی بنی التک
فلیج و اذاعت المصراع القیج ظهر عندک فساد من قال یعنی در زمان
دشواری و سخت دست بر روی بشتاب و استحال بدندان بود
بفتح من مضارع من برود و فی بعض النسخ کد مضارع من کید
بشت دست در بفتح مضارع من برود و فی بعض النسخ کد مضارع من کید
شیمیم که حکما می ای فی وقت الشرح ملک باتنی چند از
خا صان بر بالین قاضی رسید فیه تنبیه علی زینف السلطان
ان یقصد الاطلاع بنف و لا یتمد علی غیره فی الامور المهمة
شیخ را دید ایستاده اسم مضارع من ایستادن و من قال فی بحر
الغراب ایستادن لغت ای ایستادن فلم یلت ببیا عبارة
المن و شاهد شسته متعابلی ایستاده و فی رخیة و قدح

Handwritten marginal notes in Persian script on the right side of the left page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

Handwritten marginal notes in Persian script on the left side of the left page.

شكست كما يكون في مجالس اهل الفساد وماضي مستبد و در خواب
با ياد المعديرتي خبر و پيچيد از ملكه شي حال او را العكس ملك
بلطفش بدار كرد و نظر از اهل الملك بصر السلام فاذ كان كالملك
بفتح الله و كنت بر خي كه انتاب بر او اي طلعت الشمس تافني در
يا فت اي فهم الحال و كنت از كردم جانب بر او و كنت اي الملك
از جانب شرق و كنت اي القاضي الحمد لله كذا و توبه بصر الزاء
بازفت اي اباب التوبه و منقح بكم ابن حديث لا ينفق على صفة
المجمل باب التوبه اي لا يجل ملحقا على العبارة حتى تطلع الشمس من
انظر اي في التواكيد كما بموجب العلم و كنت استغفرت و انو اليه
قال النبي و من تاب قبل تطلع الشمس من مغربها نادى عليه للثوبه
يا عونه سيرة سبعين سنة و ان لا ينفق حتى تطلع الشمس من
مغربها و قال و لم لا تقوم الساعة حتى تطلع الشمس من مغربها فاذ طلعت
وراءه ان الناس امنوا الجمون و ذلك حين لا ينفع نساء يا ما حاكم يكن
منت قبل او كنت في يا ما خاخر **تكملة** ابن و جبريم بر خاخر و اقتضد
ي سلكي الشياطين على الذنب ثم ينهيا يقول بخت ناخر جام و عقل
تا تمام فو ما يكون الا الملة بين الفاء و اليه في يا ما خاخر فاذ
لذ ان بحر الغرائب و المراد هنا المعنى انك كذا فذا ثم في مستوجب كبير
طمين استوجب الشياطين اذا استخف و تخشى عونه و استقام حال
لعلماء كل صفة من الاوصاف الحميدة صفة كالتعصية كالمعلم و القدرة و قد
المعلم البصر ملك و كنت توبه در دين حالت و في غلا الواف كبر و كمال
هو الخاط و ياتي سودي بياض الوحدة فذا و اد لا ينفق اصلا

قال تعالى فليكن بينهم لساننا **قوله** هو سواد
زردی بالیا العبدی انک مختلف کافر تو بکردن رهون نه توان
کردن از دست بجز از خاقن بر کاغذ با کافان العربی و لما المعجمین
العصر العالی بلند خطاب از یهود کو با کافان الفارسی تا کید کا
عرفت کونا هن دست ای از کرم قد زک علی الوصیه و اذنا عفت
المنی التبیح نظر عنک ک فساد قول من خالی بینه بلند ثبات و اکبر کوشش
از یون کونا هن ک کوهت مقصور کونا هن بینه فیه الثبات خود را
دست بر شاخ ثم قال الملك و را با وجود چنین منکری بخی الکافه
و باد الوجه کما خوف انی و من جوز کسر با سابقا ان یؤخذ ما بل قال
بنی الکاف الخند بینه کنا کما بر شد علی بن صورت بند برادر بانه
لا یجئ للملک ابن یکنن جواب انشا و هو کافان بنی الکاف کافه
جمع موکل برادر بهم الاشخاص الذین یباشرون العقوبه بقر المار و غیره
ومن قال بینه جلد ان تعذبه من غیر شخص و هو بکر انشون
الی قوله عقوبت بر روی بنیغ الواد او یخت ای سلطه علی بنیغ
بعض النسخ او یخند و هو بنیغ الجود و الا قال و المسح عن الیاس
ومن قال و هو بكون النول ابتداء قوله عقوبت مفعول مقدم قبل
فما بال الزمان ففدا فتر فی نسبة الزمان و ان یکلف المعنی الکرک انما
العقوبه لایکون بمعنی الملك گفت مراد زخمت سلطان یکسخت
یا تبیت ای قتل کلام ملک بر سید ان چیست **قوله** بنیغ
باستین لما بالیا العبدی ک بر من انشای خطاب للملک
و فیه الحیث کنایت عن التکرک و الا عن طبع مدار ای لا طمع

ایمانی که در این کتاب است
و هر کس که از آن بهره گیرد
بسیار سودمند خواهد بود

این کتاب را به دست خودم
در شهر تبریز نوشته‌ام
در روزهای شنبه و یکشنبه

تبریز - شهریور ماه ۱۲۸۵

محمد علی قزوینی

میگوید تا عاشقا غلبت بکذا الاخره عشق ملاحوت ثم ری نفسی
میتا زکام افتاده ای عجب القعل بشنوتایانی بیدار من بوقر کار
افتاده نیت و لهذا قال که سعدی راه رسم عشق بازی مریون چنان
داد که در بغداد تازی بالقاء الفتا شیشه بجه لسان الکذا افتا شیشه
به لانا اهل بغداد لیرقون العشق کما یقون لسان الفرس ثم بین العشق
المشقی الما عشق الیسیلی و لاری که داری دل درویند ای عقد
تکلیک که در چشم از عالم فرویند ای لانتظر الیخیر **کتابت**
روی من بعد تقدیم از قال دخلت دارا شفا فمداد فزیت شانا
مشقی لعللا فقال لی یا محمد لاری یا یعل الحق فی قلب لوجلعت التوبه
التسبیح غلانی عشق و الارضین التسبیح قیدا فی دجلی ما التفت عنه
بقلی طرینه عین اگر لیله مجنون زنده کشی ای لوصار جبین لانا
کش من بجه العیووده و لا یستعلی بجه الکینونه کذا فی بحر الغرائب وین
قال فی انها لوکان فی قید الحیوة فعدا خطا حدیث عشق ازین دمیت
من کتاب کلستان نوستی ای کل واحد منها بیت اگر مجنون تو
سرا زرونده بر دل کردی نشستی ساهایش من و عشق جنون
کردی **باب ششم در وصف بانفع حقه القوق و الفتم لفت** و بیری
قال اصحاب التوارخ اول من شات ابراهیم علیه السلام فلما رانی
شعوه بیضا فی حیة قال ما غلایا رب قال قد قال نوری و وقارنا
تقال رب زدنی توذا و تقار **کتابت با طایفه و التمشیدان**
در جامع دمشق ترمیاد بجه بیاد الوجده همی رفت ذی معین
الشیخ همی کردم و المعنی المارد واحدنا کاه جوانی از در ای بر بنای جامع

عشق ملاحوت ثم ری نفسی
میتا زکام افتاده ای عجب القعل
افتاده نیت و لهذا قال که سعدی
داد که در بغداد تازی بالقاء الفتا
به لانا اهل بغداد لیرقون العشق
المشقی الما عشق الیسیلی
تکلیک که در چشم از عالم فرویند
روی من بعد تقدیم از قال دخلت
مشقی لعللا فقال لی یا محمد لاری
التسبیح غلانی عشق و الارضین
بقلی طرینه عین اگر لیله مجنون
کش من بجه العیووده و لا یستعلی
قال فی انها لوکان فی قید الحیوة
من کتاب کلستان نوستی ای کل واحد
سرا زرونده بر دل کردی نشستی
کردی **باب ششم در وصف بانفع حقه**
قال اصحاب التوارخ اول من شات
شعوه بیضا فی حیة قال ما غلایا رب
تقال رب زدنی توذا و تقار **کتابت با طایفه**
در جامع دمشق ترمیاد بجه بیاد الوجده
الشیخ همی کردم و المعنی المارد واحدنا کاه

عشق ملاحوت ثم ری نفسی
میتا زکام افتاده ای عجب القعل
افتاده نیت و لهذا قال که سعدی
داد که در بغداد تازی بالقاء الفتا
به لانا اهل بغداد لیرقون العشق
المشقی الما عشق الیسیلی
تکلیک که در چشم از عالم فرویند
روی من بعد تقدیم از قال دخلت
مشقی لعللا فقال لی یا محمد لاری
التسبیح غلانی عشق و الارضین
بقلی طرینه عین اگر لیله مجنون
کش من بجه العیووده و لا یستعلی
قال فی انها لوکان فی قید الحیوة
من کتاب کلستان نوستی ای کل واحد
سرا زرونده بر دل کردی نشستی
کردی **باب ششم در وصف بانفع حقه**
قال اصحاب التوارخ اول من شات
شعوه بیضا فی حیة قال ما غلایا رب
تقال رب زدنی توذا و تقار **کتابت با طایفه**
در جامع دمشق ترمیاد بجه بیاد الوجده
الشیخ همی کردم و المعنی المارد واحدنا کاه

درآمد ای دخل و گفت درین میان ای فیما بینکم سبب رکنی
دارد فلما سلم اشاره بکن کردند شمشیر بکالت و بجه
الشیخ چه جیت گفت بیری صد و پنجاه ساله ای شیخ کیه تو بلوغ
ست ای مازده خشین سته در حالت نزع است و فی حال الا
و بران مازد جیری میگوید لازیم و معلوم ماکند و ای لایبیطولنا
اگر بکرم قدم رجه شوی کنایه عن الشی بالاقلام الیخیز مرد بالیغ
و است کون بجه الثواب یابی خطاب بن یافان باشد که و سبب
بیاد الوجده کند چون بایشش فرار سیدم فلما وصلت الی واسطه
این بیت می گفت **قطعه** وی چند نغمه فیه قدم و نایه بر آرم کلام
ای فی تحصیل المارد درینا که بکرفت ماض مجنون کن کوفت راه نفس
و لم یسا عد العو در عیار بر حوان الوان عرای طایفه الترم و بی
خودده بودیم گفتند و ما خلقی ان اکل ستویا من این بیت
تبرقی طو و جالزجت بانامیان ای الذین کانوا عذرا لخصم همی
نغمه تعجب می کردند من کلام نوافاز بیدر علی الشافعی طول
عده کاتال از عود راز و تاسف او بر حیوة قال الشیخ همی انا
شاب ابن آدم یشت فیه خصلتان لایح و طول الامل کفتش
چگونه درین حالت ای نزع گفت چه گویم **قطعه** ندیده خطاب
که چه حقی بیاد المصدی همی رسد بکسی بیاد الوجده که از دماغ
بسکون النون و النشین للوزن بدوی کنند بجه الکاف و لدانی
ستاسن اسنان قیاس کن که چه حالت بود بجه العواد دران
ساعت مریون که اندو جود و نزعش بدو در و جان ای یخرج

عشق ملاحوت ثم ری نفسی
میتا زکام افتاده ای عجب القعل
افتاده نیت و لهذا قال که سعدی
داد که در بغداد تازی بالقاء الفتا
به لانا اهل بغداد لیرقون العشق
المشقی الما عشق الیسیلی
تکلیک که در چشم از عالم فرویند
روی من بعد تقدیم از قال دخلت
مشقی لعللا فقال لی یا محمد لاری
التسبیح غلانی عشق و الارضین
بقلی طرینه عین اگر لیله مجنون
کش من بجه العیووده و لا یستعلی
قال فی انها لوکان فی قید الحیوة
من کتاب کلستان نوستی ای کل واحد
سرا زرونده بر دل کردی نشستی
کردی **باب ششم در وصف بانفع حقه**
قال اصحاب التوارخ اول من شات
شعوه بیضا فی حیة قال ما غلایا رب
تقال رب زدنی توذا و تقار **کتابت با طایفه**
در جامع دمشق ترمیاد بجه بیاد الوجده
الشیخ همی کردم و المعنی المارد واحدنا کاه

عشق ملاحوت ثم ری نفسی
میتا زکام افتاده ای عجب القعل
افتاده نیت و لهذا قال که سعدی
داد که در بغداد تازی بالقاء الفتا
به لانا اهل بغداد لیرقون العشق
المشقی الما عشق الیسیلی
تکلیک که در چشم از عالم فرویند
روی من بعد تقدیم از قال دخلت
مشقی لعللا فقال لی یا محمد لاری
التسبیح غلانی عشق و الارضین
بقلی طرینه عین اگر لیله مجنون
کش من بجه العیووده و لا یستعلی
قال فی انها لوکان فی قید الحیوة
من کتاب کلستان نوستی ای کل واحد
سرا زرونده بر دل کردی نشستی
کردی **باب ششم در وصف بانفع حقه**
قال اصحاب التوارخ اول من شات
شعوه بیضا فی حیة قال ما غلایا رب
تقال رب زدنی توذا و تقار **کتابت با طایفه**
در جامع دمشق ترمیاد بجه بیاد الوجده
الشیخ همی کردم و المعنی المارد واحدنا کاه

عشق ملاحوت ثم ری نفسی
میتا زکام افتاده ای عجب القعل
افتاده نیت و لهذا قال که سعدی
داد که در بغداد تازی بالقاء الفتا
به لانا اهل بغداد لیرقون العشق
المشقی الما عشق الیسیلی
تکلیک که در چشم از عالم فرویند
روی من بعد تقدیم از قال دخلت
مشقی لعللا فقال لی یا محمد لاری
التسبیح غلانی عشق و الارضین
بقلی طرینه عین اگر لیله مجنون
کش من بجه العیووده و لا یستعلی
قال فی انها لوکان فی قید الحیوة
من کتاب کلستان نوستی ای کل واحد
سرا زرونده بر دل کردی نشستی
کردی **باب ششم در وصف بانفع حقه**
قال اصحاب التوارخ اول من شات
شعوه بیضا فی حیة قال ما غلایا رب
تقال رب زدنی توذا و تقار **کتابت با طایفه**
در جامع دمشق ترمیاد بجه بیاد الوجده
الشیخ همی کردم و المعنی المارد واحدنا کاه

روح من بدید گفت تصور مرکب ای کل المثلث از خیال بدید که این
افزود و در هر یک طبیعت مستولی کرد آن که فیلسوفان ای الکلام
و فی بعض الشیخ وصف قول فیلسوفان بلنظ یونان گفته اند فرج
اگرستقیم بود بنوع الواد اعتقاد بقا را نشاید ای لایستقیمه الاعتقاد
علا البقاء و مرض اگر چه بایل ای خوف بود دلالت کلی بر ممالک
نظم قال المصنف که اگر فیما یطیب را بخواند تا معانی کند که یکون الهام
شوی که است بهر **مشق** خواج در بند ای فی تدبیر نقش ایوان
قدر بیاید عاذا ربی برب بالباء العربی ویراست فلان
للتشخیص والمعنی اذا خرج المزاج لا ینفع العلاج دست برهم زد
بلین الثافت طیب نظایف لعلم بالوت چون حرف بنوع
المعجزة و کسر الزاء الملهة صفة مشبهة بالترکی فوناش بینة و قد
جریف بالمهملین فلایا بشر علاج بر مردی بیاد الوجه حکایة
ز نزع فی مالید من المصارفة الروح من البدل بیره زک ای الملة
المعجزة و من قال ای زوجة فلنات بینة اللفظ صندش سحر
معروف فانه نیشرا مایط باء الورد هی مالید علی التراس و القدر
الصناع او الطرارة چون بختلای بختل شد اعتدال مزاج الملبس
التوی او الهرم ز غزیت واحد الفاعل دی بالفارسیه انشی
انتر کند علاج **کتاب** پیر مردی حکایتی کند که دختر
بیاد الوجه خواست بودم و تزوجتها و خایه و جده و کل بقم
اکاف الفارسیه اراسته و مخلو تیا او شسته و دیده و دل
بسته لفظ بودم مقدر فی المواضع الثلاثة و شبههای در آن

و در هر یک طبیعت مستولی کرد آن که فیلسوفان ای الکلام
و فی بعض الشیخ وصف قول فیلسوفان بلنظ یونان گفته اند فرج
اگرستقیم بود بنوع الواد اعتقاد بقا را نشاید ای لایستقیمه الاعتقاد
علا البقاء و مرض اگر چه بایل ای خوف بود دلالت کلی بر ممالک
نظم قال المصنف که اگر فیما یطیب را بخواند تا معانی کند که یکون الهام
شوی که است بهر **مشق** خواج در بند ای فی تدبیر نقش ایوان
قدر بیاید عاذا ربی برب بالباء العربی ویراست فلان
للتشخیص والمعنی اذا خرج المزاج لا ینفع العلاج دست برهم زد
بلین الثافت طیب نظایف لعلم بالوت چون حرف بنوع
المعجزة و کسر الزاء الملهة صفة مشبهة بالترکی فوناش بینة و قد
جریف بالمهملین فلایا بشر علاج بر مردی بیاد الوجه حکایة
ز نزع فی مالید من المصارفة الروح من البدل بیره زک ای الملة
المعجزة و من قال ای زوجة فلنات بینة اللفظ صندش سحر
معروف فانه نیشرا مایط باء الورد هی مالید علی التراس و القدر
الصناع او الطرارة چون بختلای بختل شد اعتدال مزاج الملبس
التوی او الهرم ز غزیت واحد الفاعل دی بالفارسیه انشی
انتر کند علاج **کتاب** پیر مردی حکایتی کند که دختر
بیاد الوجه خواست بودم و تزوجتها و خایه و جده و کل بقم
اکاف الفارسیه اراسته و مخلو تیا او شسته و دیده و دل
بسته لفظ بودم مقدر فی المواضع الثلاثة و شبههای در آن

بیاد الحیاة و بذلها جمع بذل بالفتح و التبع و التبع و التبع و التبع
کشتی مثلاً یخفتی تا باشد که وحشت و نفرت نکند فاعله ضمیر
و موافقت پذیرد یعنی تشانس می و اذان مجلسی می تمام لها
که بخت بلندت یاربود بکون الواد و چشم دولت بیدار بینه
بقو که که بخت پیری انا دی بخت ضداتی و جهان دیده وصف
ترکیبی کرم باکان الفارسی و سر کماله رور کا چشمه
اسم شعول من چشیدن نیک و بد از موده فی الدنيا حتی بخت بلند
بکسر الباء و شرط مود جای آورد مضارع من آوردن مشتق
اسم فاعل من اشفق و هربان عطف فیسری خوش طبع بران
وصفان ترکیبان **مشق** تا توانم دولت خطاب للکبر و است
انم کنایه عود کمال الرعاية و ربیازایم مضارع من آوردن و
الیا للخطا و الیه استسلم شایانم نفع مینایم منی لوم من کالکم
النون و سکون الزاء یعنی الحاکم نقدا خطا اذ لا یوجد التافهتج
و هذا البیان من المشوایا کر جوطی ای مثل شکر بود بنوع الواد
خوشت التاء للخطا و خوشت اسم مصدر بالترکی پیش و قد
یراد به الطعام و هو الراد هنا ای لکان طعامک سکرا کما بیغناه
جان شیرین فدای پرورشت ای غای تحسین التکرار زکرار
ادی بدست جوان محب بکسیر اسم فاعل من اعجب ای مستبکر
واعجب بنفسه و برای عالم یستم فاعله فوج بنوع الفاعل
العجب و خیره رای بکمال المعجزة ای ضعیف الکمال و یستبکر
پای و صفان ترکیبان که هر دم هوای یزد بالباء الفارسی

و در هر یک طبیعت مستولی کرد آن که فیلسوفان ای الکلام
و فی بعض الشیخ وصف قول فیلسوفان بلنظ یونان گفته اند فرج
اگرستقیم بود بنوع الواد اعتقاد بقا را نشاید ای لایستقیمه الاعتقاد
علا البقاء و مرض اگر چه بایل ای خوف بود دلالت کلی بر ممالک
نظم قال المصنف که اگر فیما یطیب را بخواند تا معانی کند که یکون الهام
شوی که است بهر **مشق** خواج در بند ای فی تدبیر نقش ایوان
قدر بیاید عاذا ربی برب بالباء العربی ویراست فلان
للتشخیص والمعنی اذا خرج المزاج لا ینفع العلاج دست برهم زد
بلین الثافت طیب نظایف لعلم بالوت چون حرف بنوع
المعجزة و کسر الزاء الملهة صفة مشبهة بالترکی فوناش بینة و قد
جریف بالمهملین فلایا بشر علاج بر مردی بیاد الوجه حکایة
ز نزع فی مالید من المصارفة الروح من البدل بیره زک ای الملة
المعجزة و من قال ای زوجة فلنات بینة اللفظ صندش سحر
معروف فانه نیشرا مایط باء الورد هی مالید علی التراس و القدر
الصناع او الطرارة چون بختلای بختل شد اعتدال مزاج الملبس
التوی او الهرم ز غزیت واحد الفاعل دی بالفارسیه انشی
انتر کند علاج **کتاب** پیر مردی حکایتی کند که دختر
بیاد الوجه خواست بودم و تزوجتها و خایه و جده و کل بقم
اکاف الفارسیه اراسته و مخلو تیا او شسته و دیده و دل
بسته لفظ بودم مقدر فی المواضع الثلاثة و شبههای در آن

و در هر یک طبیعت مستولی کرد آن که فیلسوفان ای الکلام
و فی بعض الشیخ وصف قول فیلسوفان بلنظ یونان گفته اند فرج
اگرستقیم بود بنوع الواد اعتقاد بقا را نشاید ای لایستقیمه الاعتقاد
علا البقاء و مرض اگر چه بایل ای خوف بود دلالت کلی بر ممالک
نظم قال المصنف که اگر فیما یطیب را بخواند تا معانی کند که یکون الهام
شوی که است بهر **مشق** خواج در بند ای فی تدبیر نقش ایوان
قدر بیاید عاذا ربی برب بالباء العربی ویراست فلان
للتشخیص والمعنی اذا خرج المزاج لا ینفع العلاج دست برهم زد
بلین الثافت طیب نظایف لعلم بالوت چون حرف بنوع
المعجزة و کسر الزاء الملهة صفة مشبهة بالترکی فوناش بینة و قد
جریف بالمهملین فلایا بشر علاج بر مردی بیاد الوجه حکایة
ز نزع فی مالید من المصارفة الروح من البدل بیره زک ای الملة
المعجزة و من قال ای زوجة فلنات بینة اللفظ صندش سحر
معروف فانه نیشرا مایط باء الورد هی مالید علی التراس و القدر
الصناع او الطرارة چون بختلای بختل شد اعتدال مزاج الملبس
التوی او الهرم ز غزیت واحد الفاعل دی بالفارسیه انشی
انتر کند علاج **کتاب** پیر مردی حکایتی کند که دختر
بیاد الوجه خواست بودم و تزوجتها و خایه و جده و کل بقم
اکاف الفارسیه اراسته و مخلو تیا او شسته و دیده و دل
بسته لفظ بودم مقدر فی المواضع الثلاثة و شبههای در آن

و در هر یک طبیعت مستولی کرد آن که فیلسوفان ای الکلام
و فی بعض الشیخ وصف قول فیلسوفان بلنظ یونان گفته اند فرج
اگرستقیم بود بنوع الواد اعتقاد بقا را نشاید ای لایستقیمه الاعتقاد
علا البقاء و مرض اگر چه بایل ای خوف بود دلالت کلی بر ممالک
نظم قال المصنف که اگر فیما یطیب را بخواند تا معانی کند که یکون الهام
شوی که است بهر **مشق** خواج در بند ای فی تدبیر نقش ایوان
قدر بیاید عاذا ربی برب بالباء العربی ویراست فلان
للتشخیص والمعنی اذا خرج المزاج لا ینفع العلاج دست برهم زد
بلین الثافت طیب نظایف لعلم بالوت چون حرف بنوع
المعجزة و کسر الزاء الملهة صفة مشبهة بالترکی فوناش بینة و قد
جریف بالمهملین فلایا بشر علاج بر مردی بیاد الوجه حکایة
ز نزع فی مالید من المصارفة الروح من البدل بیره زک ای الملة
المعجزة و من قال ای زوجة فلنات بینة اللفظ صندش سحر
معروف فانه نیشرا مایط باء الورد هی مالید علی التراس و القدر
الصناع او الطرارة چون بختلای بختل شد اعتدال مزاج الملبس
التوی او الهرم ز غزیت واحد الفاعل دی بالفارسیه انشی
انتر کند علاج **کتاب** پیر مردی حکایتی کند که دختر
بیاد الوجه خواست بودم و تزوجتها و خایه و جده و کل بقم
اکاف الفارسیه اراسته و مخلو تیا او شسته و دیده و دل
بسته لفظ بودم مقدر فی المواضع الثلاثة و شبههای در آن

والتاء العرق مضارع من بختن وهر لفظ رای زندای لا یتفرک رای واحد وهرش جای جدید است کل لفظ رای فکان وهر بود یاری کرد و فاداری بایام المقدسه مدارا زبیلال بسم الله تعالی و تأثیر ولا یطلع الفوا من البلبال و هذا المصراع مرسوم که دردم بکل دیگر اسندی معناه بالسر که هر دم بر چیزی کل آوردن ایراد را امانت پذیرد بقل و او زندای کند زبرد متضای جعل و جوان بیت ز خود بهتری بیاد الوجوه جوی ارسن حسنی و دوست شمار و عذ غنیة ای محبت که با جوی خودی ای فی المناجاة مع من یساو و کنه التفضیل که بفتح الکا ت الفارسی و یا هو المسبح من الاساتذة و من قال ینح الفارسی فقد غلط یعنی بفتح الکا و العرق و دیگر ای زمان ذکر گفت فاعلم فیبر برین خط کالتی خطا و یا بفتح لیل الی فلیک و کان بر دم ای غلظت کرد و ش در فیل آمد و تعلق بی وید من شدنا که محقق من ناکاه نیستی و یحیی و بیاد الوجوه سرر صفه از دل برورد و بر او و ای اوت بالوردة و الشدة من قلبها الشام بالآلام الکثرة و گفت چندی مسخر کن تو لغت در تراوی عقل من و آن که او او مصدر کالوا زنة الی کن سخن بدارد و وقتی شنیدم از قبیل و نه بعضی نسخ از قبیل خویش و السلام المسبح فاما که زن جوان را با بستی که بکنج خانو اکریری در پهلوی نشینند ای اول که میری نشیند

عین البصر التوجه بین یدی علیها از وجهها شیئا مفعول
 دان و اراد ازان الرجل کا مفعول اسم تفعیل و الحافض فی الشئ هو
 من الرخوة و هی کما الراد و فیهما اللیة و الاسترخاء فاشته القاض
 شبه المص ان الشیخ رتبه الصائم فی منصفه و استرخاء و
 اسلمها شفته لانه فقیر و شفته الجمع شناه بالهاء تقول جوا
 لنا و انما جی برمهنا بحکایه الحال المائتة و من قال فیل ان کایرد
 المضارع الی معنی ان کایرد ان المصدر یتلک المعنی الاستقبال فقد
 قالوا الباطل لان ذلك المالی من عرف الموانم لا المالی من ان
 فذا اشارت الی قول شیهامه مع فیل قوله یقت خبره و ضیه الی
 الی البعل و ما یقول انما کانه و الرقیة لامعناه بالناثیه اسون
 للناثیه خبر و اراد بالناثیه ان الشائب ای انما یجک الدلال لذكر
 الشائب للمائتة ای لذكر الشیخ **و یای** ذن کز اسلمه کاذیر
 یمنع عنهما و کز انراء للماشاة مرد ای الرجل یمر بنا برضیه
 و ذکر بعض الجماع یس بالباء اکثر یج کثیر فتنه و جنک زان
 سر برضیه و حذف بر سر للقاء فیه و الوزن یسر زجای
 فویش تنوینات مرمون الابیضا استثناء من ان
 الموضع الاذل کیش و یای بالفتحة للشیئ عسا خبریه
 قد بره عسا شیء فی الامکان موافقة بقوله بفارقت
 انما یمید معناه فی الاصطلاح و صلی الی الفارقة و من نظر الی اللفظ
 اللفظی قال یضی افرشد چون مدت عدت بر ایا ای حبیل
 و تم عقد کاش بستند باجون بیا الی الی و تم بالترتیب

ای مارات شیئا کائنا مثل
ارحی صو

عزت سز و سبک متعز و دانش و جاد و ایزد
 فالق و رومی و بق و قدیم و اور و ناس و جوی
 معتدل و افع و قصمت و افع و اور و میر و کرم و
 یزدان و فالق و غلام و قدیم و کرم و جوی و افع
 اول و میر و غلام و قدیم و کرم و جوی و افع
 سید جواد و کرم و افع و افع و افع و افع
 اول و میر و غلام و قدیم و کرم و جوی و افع

فانما هذا هو
فانما هذا هو
فانما هذا هو

لعدم مساعدة الآلة صح

عزیز بن علی

۱۰۰

مؤلف

الحمد لله رب العالمين

عن علي بن ابي طالب

مجلس

_____

[illegible]

وذلك للتصنيف في ليلة
من الليالي في صوم

عقود من الزمان
التي لا تتركها
الذي لا يتركها
والذي لا يتركها
والذي لا يتركها

[illegible][illegible]

ما کاشتم شبهار بپای آن درخت سخن نالیده ام و فطرت الیه
 تا مران فرزند خشیده است لاکما صاحبیت موه الکلیه شمیم
 ای وصال کسی کبریا باین بار یقین است و غیبت یقین
 چه بودی ای لیتی کران درخت باین کلمات این بود و دعا
 کردی تا بدوم بمید لطیف خواب شایر کنان صفه شبنم
 قر زدم عاقبت کذا حال الآباء و پسر طعن زمان که بدوم فرو
 و کذا حال الانباء **قطعه** سالها بر تو خطابم بگذر که گذر
 هر روز گلی سویی تربت پدرت ای الی جانب باریک تو جای
 پدر لفظ حای تمم چه کردی خیر و فی بعض النسخ بجا بدو بانو
 لغا اتمام تا همان پیشم داری از **کلمات** روزی بیاد افرو
 بدو جوانی بایاد المهدی سختی زانده بودم ای کست ذاب
 باشد تو و الترف و ماشیانی سیر التفر شبانه که بای کرید با الترف
 بیکدی ای ست مانده لفظ بدوم مقدّر پیر مردی بیاد الوحدة
 ضعیف جنت مردی از پیش کار باران می آمد بالتزی کلورادی
 کت چه خوشی بیاد لکلا خیر که ز بجای خوشی است بالتزی یاتی
 سیری و کلدر گفتیم فی جواب چون از دم بختن ای کیف از به که
 زبای رفتن است فیضه الترجیع کت نشینده که گفت اند
 العقلا رفیق و دشمن ای لحظه فلفله به کرد و دیدن و کسفتن
 بجه کجی و کل واحد منها بالکاف الفارسی فیج و الکاف التفر شایع
 معناها الانقطاع و الانفصال **قطعه** ای کشتی شازلی بیاد
 ای کشتی شازلی بیاد ای کشتی شازلی بیاد ای کشتی شازلی بیاد

[illegible]

بند من بالیا الفکری کار بند بالباء العرفی ای اعلی بنحی و صبر آموز
ای عمل القبر یعنی استعمل استازی ای نرس عوفی و نکست بنح
استاد و الکاف العرفی بالشری الیک سجاد فی کرجی شوط و طلق در بر
و بو کرک و لیک کانی بحر الغراب و من قال بنح لیلک فام نایم عیال
دو درشتاب ثم بجز انما بشتر استی درویش و روزگار
اولی حکایت جوان بیاد الوحدت جت و لیلک فندان و شیرین
زبان صفات تو را جوان در طلقه عشرت ابود ای کان من اصحاب
نه العاشق که در درش هیچ نوع غم نیاید بیاد الحکایت و لیلک
اشارة الی جوان از خنده فرام نبودی ای کان صفا حکا دایم
لم یبق الی الاخری روزگاری بر آمد یعنی منی زبان که اتفاق ملا
نیستاد و مارا بیا بعد از آن اشارة الی روزگار دیگرش
راجع الی قول جوانی زن خواسته یار دانه تروج و فرزان
خاست یعنی حاصل اولاد یعنی بالباء العرفی نشاءش بریده
ای انقطع نشاط بالکلیت و کل محوش بر مرده بنح الباء و سکون
الزنا و الفارسیین بالترکی صولش بر سیدش که این چه حالتیست
یعنی از قدرتیست حالک گفت تا بود کان بیا و درم دیگر بودی
بالباء المصدری مکررم **شعر** ما ذاقه جمل اسما واحدا یعنی ای
مرفوع المجله انتم متداه القبا بالکسر القصر خبر و معناه بالترکی
او غنائق و مؤخوز من القبا و بی السیل الی المجل و تغلی الاقل
بر من السیل لکما لا یخفی علی العالم و انشیب بالفتح و استکون مبتدا
غیر فعل فاعله مستتر فیه راجع الی انشیب کنی بکسر اللام و

و تشیر الی المفعول غیره و هو الشیء المستعمل للکلبین و جمله
غیر خبر و کنی فعل بنفیه الزمان الباء زائده فی الفاعل یدیک
بنح الانذار و هو الاعلام علی وجه التخیف و انشاع نکر علی نفس
الصباغ زین الکبیر و یتول بها القبا و الحال ان انشیب الذی
مؤنر باللوت غیر لون شعری و کنی بنفیه الزمان لونه نذیر **بیت**
چون پریشدی خطاب عام کل شیخ ترکودی بالباء المصدری
دست بدار امرن داشتن و المعنی الماد بالترکی الی یک باری و
ظرافت بچو نان بکدار ای از کما و ستمها الیهیم **بیت** طریو
جوان زبیر محوی نهی من جستن کرد کرنا ید اصله زاید بر فته
بجوی و کذا رجع و چون رسید وقت درو اسم مصدر درو
خرامد ای لا یخترک چنانکه سبزه نو **شعر** دور بالفتح و سکون
جوانی بالباء المصدری شد یعنی برفت از دست من و ضاع
منی آه و در رخ ان زمن بنحین یعنی الزمان کلاما کما لیس لکلیل
الوقت و شیره و لغز و وصف تریبی ای الشاف علی الزمان التیس
الذی منی قوت سوزخ شیری بالباء المصدری برفت ای منی قوتی
الکسانت کامله راضی کنون بر پیروی بیاد الوحدت چو یوزن
العهد و هو بالترکی یارسن کانه یمنع من الطعام باکل فلقه جان بکسر
زین بیاد الوحدت ای عبوزه موی سیرده بود و همتش ای بکمال
اعلان نام یعنی الایم را و فاد و الکاف للتشغیر و بر سره درو
ای تدیر الامام و الازد به کثیره العزمی تبلیس سیر کرده که امارت
خواهد شدن بالترکی دوغز لمس که کرد این بشت نور بالکاف

بالحضاب ص

الجهل ص

بند من بالیا الفکری کار بند بالباء العرفی ای اعلی بنحی و صبر آموز
ای عمل القبر یعنی استعمل استازی ای نرس عوفی و نکست بنح
استاد و الکاف العرفی بالشری الیک سجاد فی کرجی شوط و طلق در بر
و بو کرک و لیک کانی بحر الغراب و من قال بنح لیلک فام نایم عیال
دو درشتاب ثم بجز انما بشتر استی درویش و روزگار
اولی حکایت جوان بیاد الوحدت جت و لیلک فندان و شیرین
زبان صفات تو را جوان در طلقه عشرت ابود ای کان من اصحاب
نه العاشق که در درش هیچ نوع غم نیاید بیاد الحکایت و لیلک
اشارة الی جوان از خنده فرام نبودی ای کان صفا حکا دایم
لم یبق الی الاخری روزگاری بر آمد یعنی منی زبان که اتفاق ملا
نیستاد و مارا بیا بعد از آن اشارة الی روزگار دیگرش
راجع الی قول جوانی زن خواسته یار دانه تروج و فرزان
خاست یعنی حاصل اولاد یعنی بالباء العرفی نشاءش بریده
ای انقطع نشاط بالکلیت و کل محوش بر مرده بنح الباء و سکون
الزنا و الفارسیین بالترکی صولش بر سیدش که این چه حالتیست
یعنی از قدرتیست حالک گفت تا بود کان بیا و درم دیگر بودی
بالباء المصدری مکررم **شعر** ما ذاقه جمل اسما واحدا یعنی ای
مرفوع المجله انتم متداه القبا بالکسر القصر خبر و معناه بالترکی
او غنائق و مؤخوز من القبا و بی السیل الی المجل و تغلی الاقل
بر من السیل لکما لا یخفی علی العالم و انشیب بالفتح و استکون مبتدا
غیر فعل فاعله مستتر فیه راجع الی انشیب کنی بکسر اللام و

بند من بالیا الفکری کار بند بالباء العرفی ای اعلی بنحی و صبر آموز
ای عمل القبر یعنی استعمل استازی ای نرس عوفی و نکست بنح
استاد و الکاف العرفی بالشری الیک سجاد فی کرجی شوط و طلق در بر
و بو کرک و لیک کانی بحر الغراب و من قال بنح لیلک فام نایم عیال
دو درشتاب ثم بجز انما بشتر استی درویش و روزگار
اولی حکایت جوان بیاد الوحدت جت و لیلک فندان و شیرین
زبان صفات تو را جوان در طلقه عشرت ابود ای کان من اصحاب
نه العاشق که در درش هیچ نوع غم نیاید بیاد الحکایت و لیلک
اشارة الی جوان از خنده فرام نبودی ای کان صفا حکا دایم
لم یبق الی الاخری روزگاری بر آمد یعنی منی زبان که اتفاق ملا
نیستاد و مارا بیا بعد از آن اشارة الی روزگار دیگرش
راجع الی قول جوانی زن خواسته یار دانه تروج و فرزان
خاست یعنی حاصل اولاد یعنی بالباء العرفی نشاءش بریده
ای انقطع نشاط بالکلیت و کل محوش بر مرده بنح الباء و سکون
الزنا و الفارسیین بالترکی صولش بر سیدش که این چه حالتیست
یعنی از قدرتیست حالک گفت تا بود کان بیا و درم دیگر بودی
بالباء المصدری مکررم **شعر** ما ذاقه جمل اسما واحدا یعنی ای
مرفوع المجله انتم متداه القبا بالکسر القصر خبر و معناه بالترکی
او غنائق و مؤخوز من القبا و بی السیل الی المجل و تغلی الاقل
بر من السیل لکما لا یخفی علی العالم و انشیب بالفتح و استکون مبتدا
غیر فعل فاعله مستتر فیه راجع الی انشیب کنی بکسر اللام و

وتم التون بنه اناقة دواهم ستورده ومن لم يعرف الزوج قال انجوز
از چشم مردمان نهفت ودفند و بنان بخت مراد بد چنانکه رسم
عروسی بود بنخ الواو محتیا بود بسکونه ای لیکن فی قصور و
مجلسه الجاهل المله اول عصای بیخ بخت انا نام کان نشید و نرد
بنخ التون النانیة برهون بختی کن تونل دخت بنه دخت
مکوسوزن بولار بالابره من الحدیث التونی جائه هکفت بنخ الطی
وتم الکاف الفارسی بالترکی سیق و فوشش حاصل بختی الی اندم
بقدره عاوانا زنجار کجا بدوستان کلم الکاف الفارسی ای کایت
افکار کرد و بخت ساخت من جمله شکایتیکه کانان بینه صد
بحر التراب بنه اللفظ او و بنخ متصل یازلوب برفت اولم قدر
عبارة و من قال فی شرحه کلمة واحدة بنه المال و المذوق فقدا حظا
من این شوخ دید و موصل شوخ چشم پاک برفت بختی
میان شوهر بالغ و السکون بنخ زوج المراه و زن جنک تنه
حالت چنان مروجول که سرشخند و قاضی شید لفظ سرنا
بنه التقی و بالترکی افوخ و لفظشید حاصل بکول و من طعن ان لفظ
سر بنه التراس و کشیداض معلوم قال اما الزوج و هو ظاهر و کمال
منها و صدی گفت مروجول پس از خلقت و شغفت بنه بد
المخالفة و الشناعة قال صدی کناره و خرسیت یکانه علایم
الثانی تراک دست بلرز و لاک شخ متعش کهرجه دانی
سفت بنه سفتن فیه اهام لطیف باب **هفتم** در تأکید
تر بیت و فی بیان استعداد **حکایت** یکا زور و پاسبی

بیادالوحدة کردن صفت قدریانی در حکایت حسب داشت پیش
کسی از دانشندان فرستاد تعلیم کردی را از سرتی بیادالوحدة
که منکر عاقل شود مدت مدید فعیل فی الفعل تعلیمش الفیاض الی
بسر کرد ناعلم فی کس مؤخر خود ای تعلیم پیش بدرستی
فرستاد ناعلم کاتبی که این عاقل نمی شود و مرد بود که
چون بود بفتح او او اصل جوهری بیادالوحدة قابل مرون ترب
را در و اثر باشد لاستعداد هیچ میقل بالغ و ان کون بالمانع
الذی نیل صلا السیف فانه لغة العرب و انانی استعمال العلم فلو سم
للحکم الدعوة من لم یف افتأ قصر الاقل لکونان کرد بخینه
کردن این که بکشد شد فانه سکید ریای بنکانه لفظ کاذب
کوز به النوع شوی نهی شدن که چو تر شد به بالبا
الفارسی بارتی مراد تر لفظ از لایحه الزب و ثانیاً للتغصیل
باشد و کذا فی عیسی که که شرفا الله بودند ^{تبعین} جوین بدو خود
خز باشد حکایت کلمی بسان را ای لایار بند و صیحت می داد ببول
جانان جمع جان پدر بناموزیکر مسک و دولت دنیا اعتقاد را
ای لایلیقان بالاعتقاد وجه ای المنصب از درواز فی الحشر
سوفانی و الضاح الفارسی قلعت قیوسی بدر نمود ای لا یخج
ولکونه من البلدة و التعلی الی الفی فلو من لم یف الحنفی قال الی
المنصب من الدوران ولای یقر فی احدی بقدر علییه و سیم و زرد
سفر در عمل خلعت فلما جالی الی اعتماد علیها و هم بیاد و زیلار
ای مره واده بید بقم الباء الاوای و فتح الثانیة و یا نواج ای

[illegible]

و اما در این باب که از کتب معتبره و مورد اعتماد
است و حاصل اینست که از آنجا که در این کتاب
و کتاب معتبره دیگر از کتب معتبره و مورد اعتماد
است و حاصل اینست که از آنجا که در این کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لاهله

اول وقت فاعل جید

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

استون اجتهاد دین است
که عوام عقیده قلند
تألیف اکبر

عن ايام افعال الشفيعه كلام من عند نفسه ازاد برخاست از ارض
وزال جوب نر ايا العاصم الزنب چنانكه خواهم بچ از من بچيدان
فاز سهل الانفعال نشود و خدا را العاصم الياس جز باشت
از بعض السخ و جنبه **ش** ان النون جمع غصن ينتم اليه
وسكون الهمله فرغ النشم اذا قومتها بالشد يد ارجلها اشد
اي استقامت وليس اسد من الشان ينشك الجله الغفليه نصب
علاها نضريس التوفيق فاعلم بالشد ملكك واحسن تدبير رب
اي العلم و تدبر حتى اوبس فديده و مقبول امد خلعت وقت
بخشيد و پايش اين مرتبه از ايه بود و بر سر گردانيد **ح**
معلم كان از بفتح الكاف و تشديد التاء بنح الكسبه و تالتي بر
يا خيل معلوم اديدم فتمه ساجي و دريا مغرب ترين حد
نرس روي وصف ترسي و فتح كفار و اريان فتح كلابه و يرحه
و اريان اخلاط و مرمر از ايه و اريان فتح باله و تالتي
و عيش سلمان بديدان او اي سب رؤيه تبه بفتح
وسكون الفاق مقصور و من بهاء و هو بنح البعث و الفاسد حتى
يفتح الكاف الفارسي و بدا الحايه و فو نون قراش دل مردم
سب كردي في تنبيه علان في صورته كرايه حجه ببا الوجه ببا
يا كيزه عن الذنوب و التلوث و دختران دوستيزه ان البنات
الابكار بدست جنفاي او گرفتار نيزه خنده و ايام از كفار
لفظ يار يار و يار بنح الطافه و الجمال كذا في جز الغريب و من حال
من بعض الكلي اقل يار يار بالافعين و اليامين بنح جار كفار

در حدیثی

در خوشنودن نقل عن بیان اصل الفقه که مخفف من کاه عارض
بالمترک یوزرگیکی یانی و من قال فی شریح تراخا لسیمین
بکسر التمهید للاضافة یکی را من التامنه طابعه بایع الفارسی
دی بیاد الحکایه و کاه ساق بلورین بلغ التامنه لشدیه سکون
الواو و کسر الزا و فتح و تم الام معروف دیگر و یزگی لکری کا
هو المعاد الفقه شنیدم که طریقی بقعین بنی بعضی از خیانت
و خیانت او معلوم کردند ای الناس بزدند ویراندند من را در
التعلم و کتب خانه را بعلی دادند و بار سالی انباء الوحدۃ انها و
نیکم دی حکم و حکم کنن بر حکم منور و کتبی کا موسسه الکلمه و
موجب از ارکان بر زبانش رفتی کا موسسه العلم که کان را
بیت استاذ و محبتین ای هبایه المعلم الاول از سرید بر رفت
ای فرخ و معلم و مبین نبشین بنی ثانی را اخلاق ملکی بنحیین
دیدند و یو بکسر الواو یکا کردند کتاب الموف من قلوبهم
و با اعتماد حلام اشاره ای معام و دوس ترک علم کردند و بنحی
النسخ از علم خود و مانند و در داخل و خارج و اکثر الزمان
ببازید و ادب عطف نفسی ^{در این} نشندی بیاد الحکایه و لوح
درست ناکرده در سر یکدیگر نشاندی بیت استاذ و
معلم و باو اعطف و بنی بعضی النسخ بلا و اویون بد لا جو یون
از ارادی لایکون سوزیا بالفسد و التادیب حرم کبکلف
المجمعه و فتح السین و سکون الکاف العزای لعبه مخصوص بلعب
به العسان يقال لربالترکی اوزن اشک کندی به الغزایه قبل

در حضورش

لیس فی کل حال و یوحاف التعمید الداخلی و الخارجی و من الخلف بالسر
او یوحی بازند که دوکان در بازار اعدم خود من العلم میزد
و بیشتر در کما الزای باب ان سجد کردم ای سر یعلم
الذی لکن را دیدم نه دار التعلیم که دو خوش کرده ای سابقا تلمیذی
بعض النسخ الذی بر خوش کرده بود و بنام خوشش آورده بود
نه مقام انصاف بر حیدم و لاولی کان کفر فی القول که الیس
را و کبار ای مره افوی معلایان که کردند و ملاقت و
بنانک پیرو ری جهان دید به شنید و محمدیه تعجب من کما ی
فی و گفت نشید که گفت اند ای السلف حکایت **شوی**
یاد ساهی بسر ای ابنه بکت داد ای التعلیم لوح سمیت
بکون النون و الشین للوزن بر کما الماد بالابط عاده
فاللوح حروف التهجی لانا السلاطین بر لوح او شست
و فی بعض النسخ نوشته بزرگ میخیتین جود استاد که هر
یک یکم یزد ای میخیت **حکایت** با سزا زاده و فی بعض
النسخ یاد شاه زاده و الصبح و الاولاد نعمت فی قیاس ای المال
اکثر از ترک نشیخ اتا و کما الکما بحی السوره عان صح
عم بدست افتاد ای و تعزیه به نسق و جورا غا ز کرد
ای شیخ عیه و مبدری بالیا الصدیری من التنبیر الاثر
یشیخ کوفت ای افتخا الاشرافه و بلبله جیزی بداء الوده
انما ساه و صامی و سکری بنسخ اصناف الخفیه که تر کرد بل و غل
انهای و مکرری کما الطاف که خود باری ای مره تبعیت شست

قالا اي فرزند دخل بفتح الميم: وسكون الميم: والذلي ثاقب الي الراء
ويدخل فوسن الخارج اب روانست وعيش ساي كرمان ميست
مركرديون بالكاف الفارسيه يعني فرج فرادوان وكثير مسلم كسي را
باشند كه دخل خارجي وارد بحيث لا ينقطع وليكن معاصره **تقدم** خوشد
الذلي لفتح التاء فخرج اهسته تركي ان لا تسرف في كمالان
جمع ملاح تشديد اللام **معي** كويد سرودي بيا الوعهه دخل بالتركي
ايرونيته اكر باران بكوستان اني الجبال بنبارد سرون
سالي بيا الوعهه دخل كردد اي بغير خشك دودي اداوانا
كلامه ينقطع واوت شيش كير ليو وجب قدر پايها ومن فتره
واعادها على يد كانه لعين الخالقه فكانت نسي ماقدم واخر كذا كر
چون لغت و مال سپري بغيرتين شود ان نيم سخي بابا الصديقي
بري فخرج الباء الوعهه ويا الخطاب وبشمان حوري بغير ان
الابن المذكور يعود اول ذلت ناي ونوش اسم مصدر فخره تشديد
اين سخي وكوش نياورد ورتولن اعراض كرد وكفت راحت
عاجل اي حاضر موجودا بتوشش اچل بضم غاي وان سخي
على صيغة المجهول اي سكره كردن خلاف راي فرزند است **تقدم**
خدا ومان اي اصحاب المرام ونيك سخي بابا الصديقي بخرچيز
از سخي بابا الصديقي فيها برود بضم الباء من رفق شاره
كن اي بارد لغوز و صفت كبريتي بالتركي كوش نور لغوز من عمر
قروان شايه خودن امروز كاقيل **بيت** غم ناامده خودن غمنا
ردي جي دارد همان آن سكه باقره اكر اكرام كاز دروا كفت اي سكه

قائداً ای

مرا که بعد از مدتی مرگت نشستم و عقد ای قید قنوت بفرستادم
 بستی و در کلام من بکمال محظرت در افراوه عوام افتاده یعنی آن مذکور
 بالا تمام با تمام الانام منقذ بر کمال بختی من شد و بخواه کرم
 نایب عن الاشهار ^{بسم الله الرحمن الرحيم} بنید نایب که بعد بر دهم نام گوئی بالیا المصد
 جو برون بختی من شد ^{بسم الله الرحمن الرحيم} ای روح و ظفر بگوئی بالکاف العوی بنی
 الحظ در بعضی کتاب ^{بسم الله الرحمن الرحيم} بنویان که بنیدی بروی و الضعی بالکری بو
 بغلیو بلر سن یوز و السع من الاسافذ ان الماد و ج المطلب
 نو که بنیدی من جعل قول الص بروی معانای انظر بحکس فی
 الکلام ^{بسم الله الرحمن الرحيم} دیم که یحیی بنید بر دهم غسان کلام الص و دهم کرم بالکاف
 الفاسی من در آهن سر ^{بسم الله الرحمن الرحيم} و قول الفاسی اثری که در شامت
 بر دهم و دروی از صاحب او بکر نایب ^{بسم الله الرحمن الرحيم} ای اوست ^{بسم الله الرحمن الرحيم} و بلج
 بنم الکاف اکثر سلامت بنیستم و قول حکما را بنیستم ای علم
 بگویم که گفته اند از من التلیج علیک ماهه موصوله
 قال من قبلوا علیک ماهه ^{بسم الله الرحمن الرحيم} ای فانی شیی علیک انما عا لک
 الا الباع ^{بسم الله الرحمن الرحيم} که جردان که کشوند ای لایقوین بگوئی
 من کفین بر جی دانی حکماکم از منی بنید بیان قول بر
 ی دانی و دوبانده ای سیکون که بر سر بالترکی بانی بولان
 من منقول مضمون المصراع ^{بسم الله الرحمن الرحيم} بدو با افتاده اندر بند موصول
 التکلیف من عدم قبول التبیح دست بردستی زدن که در من
 هر من نشنیدم حدیث دانشمند ای اقلبت خبر یس از
 بلال الوطی ^{بسم الله الرحمن الرحيم} بنانیدش کرده بودم و گنت افکر از منی کشانی

بیان التواضع بقدر تدبیریم ای زانیه فی الواقع که باره باره بر سر
 دوشته نه القیاس لغوی و نه تقدیر و نه وقت قلته العلم المذکور
 حالش هم برادر بالترکی فرمودی مرودت ندیدم و در بیان حالت پیش
 درویش بلایان ^{بسیار} فرستیدم و نک پاشیدن بآید خود غنم ^{مستوی}
 حریف سفلد با کسر و استخوان ای شخص اذنی و من قال فی شرح ای غیب
 و ناگس فلان باصل الفخ و در بیان سستی ای تو فکرمه بینید
 زرد و زنگ سستی بایامه المصدی تا درخت مبتدا اندر بهاران
 جمع بهار بر نشاند بیخ النول خبره مضاع من افشاند بالترکی سنگ
 و صادر حق از استان ای افشاند و لاجرم بر گشتند لا سارافه
 منتهی **حکایت** پادشاه پیری ^{بسیار} بیا الوحده فیها را بادیست معنی
 داد و گفت تربیتش الغیر راجع ای پسر چنان که که یکی از افراد
 و المایسی فی تعلیم این سالی ظرف لغوه بروی کرد جای رسید
 من العلم فرزند از ادب در فضل و بلاغت و فی العلم و الفقه
 بکماله شد و فلک دانشمند ای ادب را موافقه و عجب
 باشد که در وقت وعده و خلاف کردی فاکتالت التزم السی من ط
 و فاجای میاوردی گفت اجابه ادب ای ملک تربیت میاست
 ولیکن استعداد مختلف **تلمع** کردیم و در زنگ سستی می
 من جنس الارض از هر سستی با در گویم فاعلم انکون فی الان
 و لایکون فی کل انسان بر هر عالم می تابد سبیل اسم که گویند
 در تائید فی الان و نک الکلک ان تایی فی دیار الحجاز باز که فی
 بنی علی الباقه جای انبان ای حجاب می کند جای اویم و انست

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

لاجرم در بر ذی چنین متصور اند و بحسب کلام تنزیل ^{الشیخ} **تلمح**
پسری را بدروست کرد فالاً کای جانور یادگیر ای حفظ
این بند الاشارة الى البیت الآخر که باصل خود وفا کنند و لایحل
این یزنی فحی اصلاً نشود و دست روی و درختند کاهما وصفان تر
طیغ کوزم را کنند کاذب تنه الحاکم جازرستان ای ف
اشاء بیرون بی ای گفت بتباستان ای ف الصیف چه تر
تایزیتان نیز بیام **حکایت** فقیر دوروشی ای زو جزل
غیر عالم من المخرج للاء بود مدت حارسه و قرب وقت
الولادة بود و رویش را در عمر غرض نر نهاده بود و کان شدیداً
لا الولد گفت اگر خدای عزوجل مرا پسری دهد جز این فرقه که گوید
ای غیبتی با هر چه ملک نیست اینا را دیدار و دریشان کنم شکو
اتفاق ز نش پسری آورد ای ولدت اینا نظر مرا م شاد کرد
و سفر یا بان ای الفقراء الذین کانوا من اصحابه بموجب شرط ای
بحسب عهد بنهاد و اطعمه پس از چند سال از سفر نام بازم آمد
ای دوروشی گذر کرد ای ترز حاکمه و از کیفیت حالتی پرسید
تا بهو العادین ای حاکمه گفتند نرندان شود درست ای ای محس
تایب الوالی گفتن سبب چیست گفتد پیش خر حورده است
و عود کرده قدرین ذه الکفا و باها ف الکفا الشاة الحاکمه ای او
موسی علی السلام و خون یکی ریخته ای من اجد ما از شهر که ریخته خون
من الغصان بدور ابعثان ای لاجله اند که اند اخذه و سلسله
را کردند بفتح الکاف الفارسی و نرندکار بلکه الکاف الفارسی ای

التذليل برباها فهاه أنه كنتم ابن بلار او اشارة الى ذلك الفقيه
 حاجت خاسته است از خداي نقابي عزوجل **فقطه** زمان بگذشت
 لاشاقه باردار وصف تيركي و انا فوده لان اعتبارا لمطابقه
 زني في غلغله العرب كايان في التري بولي عزوجل ومن قللي المير
 فمه الكنتي قال و انا فوده للشعر و عبارته نسخة ازورد بدل
 للوزن للشعر و قال في الحاشية لان الظاهر ان يقول باردار و رجا
 في لغة العرب ازفان النساء الحوامل اي سره سيار قدر سياره و كذا
 كذا في الحاشية الا و اما مطابق ابن سخن و من لم يعرف المعنى قال في حاشية
 بالتميم و استحسن هذا السكون اكر وقت ولادت مار زار ايند بدل
 الولد ازان اشارة الى الضول المصراع الاخير بهر ترتيب و كذا فوده
 سرچون كمر فودان نا حوار اي غير موافق زانند
 طفل بودم يريد بالطفلنا التضييق مطلقا اي كنت صغيرا بزرگي را
 پرسيدم از بلوغ اي من امارته گفت و در كتب سطور و
 في بعض النسخ و در سطور كتب ابد است كشتان دارد بينه
 و يقول يكن با نوزة سالكي بفتح اللام و لفظي يفيد معنى المصدرية
 و قد وقع ترميدان في الكتابين في الحاشية اولها كذا في الحكم و لفظ با نوزة
 بابا القاري في اوله و اما الصلابة في قوله في حاشية عشر و در
 استقام و سوسه و زانند اي خروج سوي زانار بفتح الزاء العوي العانة
 امار حقيقه كيشان دارد بينه بغيره انك زانند اي في قيد
 رضاي حتى عزوجل ميش بابا العوي ازان با سندر كمر بند خا
 نفس اي علامته البلوغ في الصبغة ان يكون الذي قيد رضاه حتى

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

11/10/19

داعی ہم در آن سفر پیاده

فأرسلني ومصدق عجم بمرور ابي طه فخرجت فزيتي شوق فسر المص
يقول لي يا انا اني قد كرهتك بعد ثم خرج انا ذلك الفاضل وبادا كان
تعالج مبتدا عصبه بادى اهل الدنيا برتر واسبور مردن مثل السابق
وغير بالشد يد و قدر بجمته و تصبيل الله الاول في المحامات الى اذها
بسرارون الرشيد و بنيا مكان فطامن اخطا قال الخليل بنا و قد عرفت اصله
بدر كذا كذا نسبي اقدم و افه شدة و لهذا و تعوا الى الجلال قولك ترشدن
خيل السند **قطعه** ازمن بگوئی امرن گفتن که عوفت في قول المعلق بمرن
مرد سخن کو بگوئی که عوفت ياؤه و وجود قول اياه قد عرفت قوله بگوئی
برادر بلطف و خوش حاجي اصل حاج بالشد بقلب احمد في التصفيف
يا كافه تقيع الهادي و كسر اياه للاشارة مردم من بفتح الحان الفارسي
صفة مشبهة من كزیدن كرت مع مردم و المعنى الاول اني ادم الكافي
ومن لم يعرف الهاد قال لي حاجي له ازاد و مردم كزنده و انكو بفهم الحاف
العوفي اصلا و كذا و استبين خلق بازار بمذالاف في و در تخفيف الزاد
على الاصل حاجي تويست بل شترت حاجي از برلكه انكه مرحول
بجاءه خاربي خورد و باربي برد ففتحني فيه اياه **حكايت** بدوي
بباده الوجهة فلفظ فتح التون و سكن الفاء و الطاء و الميم و بي شهور
و الباء و تمام الطاء فارسي و تركي اندازي بالياء المصدرية و لفظ
لفظ انداز و وصف تركي كذا فلفظ اندازي اسوخت كيمي كفت له ترك
خطاب المحدثي خانه بالاضافة فيل است فلفظ التون و كسر اياه
الاولي الاصلية و اما اياه الثانية مع التون خلافا لة التبة و حصول
الشيئي ما خلا فيه كاعوفت في قول المصه زنديش باز و بين

چنگ و الخ انك بيا من القصب ومن لم يعرف التحقيق والحق قال فانه
 نيين انت كرازي ساخته شود ولسان قوم خانه جوبان ليت
 بن من الخنثى العرف وكنالكاه وزي و كرسى بن و نخبها مازي
 نه اينت فلاندين رعاية انسانيت و احاطه الحق و لفظ انانيت
 تافذاني كسختي عين صوابست كموي والا يكون حلكم كعل
 الهندي المزبورين غير مناسبه و آنچه داني كه نه كيكوش جوابست
 كموي تقديره كيكوش جوابش كموي اذلاستيب الحق و نضع
 العمل فاذا عرفت التحقيق الحق لا يذهب عليك قول من قال و لا بد
 عليك ان ذاب البيت فليس الانسان لا قبله من شي ان يقال المصراع
 الا اذ في حقه وان يقال المصراع اثنا في حقه **كهايت** مردري دارد
 چشم خات اي حدث لشخص وجع العين پيش بنگار بفتح
 اباء و سكون الباء دمنت لطلب العلاج قايل كمراد و من نالا
 طلبه من الدواء ببطار از ايز در چشم جمار بايال كري اي مضغ
 في عين الدواء درويغ اوشيد لان كاليه في خصم كور
 بالكان العربيه شد اي صادعي حكومت اي خصوصت پيش داور اي
 حاكم و مراد از آنكه بردن لطلب الاوش حاكم نت برو مقابل اليابطار
 جميع تاوان بالبناء التوقيفيه اي خصال نيست عليه بقوله الكري من
 نبودي بيا لكاليه پيش بيطار نشي نه صورة الفتة ثم تبين الفت
 بتول مقصود اين سخن آنست كه هر كه نازم و را اي لعل و لعل
 كار بزرگ فرمايد بلكه دلمت مبرم بختين نبزر ديكه فرمندان
 بخت راني و سخاوت الفكر منسوب گردد بالكان الفارسيه

٦٠

قطعه ندم من فعلی خوشند فاعله و كذا قال لافسانه و مكن
رای وصف ترکیبی بنویزایه و بی الاسل کارهای خطی معقولند
بوریا باف وصف ترکیبی این بنویس المبر که چه می خندند فاعله
هم فاعل من با فاعل بالترکی و دخی است لایحه الهیة العزیز
و لا تجوز انشاء کافه فی اوایل کتاب و من قال یقرب و بصل الهیة کذا
ظنه لغوا عینا بنزدش بالفتحات و سکون النون و الفیه راجع
الی بوریا باف کجا که حریرای الموضع الذی بنویس فیهم **حکایت**
یکبار زکریا کز کباب پسر بیاد الوعدۀ شایسته باشین الوجوه بین
المملکۀ داشت ای کان لاحسن العظمای من مقبول و من قال فی اول
نعم فاعله فی فعل نظر بس و فاعل یافث فاعله غیر بسیر بسیرندش
بنمیر النعم و راجع الی یکی که بر صندوق ترشش فاعله الفیه راجع الی
چه نویسم که کوالعناد فی قیور اکهار گفت ایست کتاب مجید این
القرآن پیش بابا که ایتمی قدرش زیاده و فی بعض النسخ
ترتیب پیش از آنست فی لاجاهة الی تقدیر قدر که در باشد چنان
ایضا نوشتن علمه بگوید که بر در کار سوده بغم السین المملکۀ انهم
ن سودن کرد و بافت الفارسی ای بخود من فاعله فاعله الفتح
الکتاب و خلاصه بر کوندر ای یزیدون علیه و سکان جم سکت
و باشند بالمجتبین یعنی بنویس کنند و من قال بالمجتمه بر مالمه
بر معز الفتح فاعل المعنی که بر و ترجمه بی نویسد شیر الی ان
تبیخ شیعیان صدوق القریب لیرتم این دو بیت کفایت میکند
لبیان من کالیت **قطعه** و بنویس الواو و سکون الی لکذا

الحمد لله الذي هدانا لهذا

مجلس شورای اسلامی

اولیو سون بیری سو
یول اولیو سون آل ایا
آنک زینا در کس بو
اولیو سون بیری سو

مجلسین بر سر مرده را و اولی جمعی بر

رواد کھدہ کی جڑا کرتے زمانہ ایٹھ

فروغ عظیم آیتھو کی سب سے بڑی خدمت

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

نموده است نظیر اینها در می

نویسندگان: دکتر محمد علی شمس‌الدین
دکتر علی‌اکبر شمس‌الدین
دکتر علی‌اکبر شمس‌الدین

ولا در بجهت شجاع بگوش او نرسیده ای لم یسمعه و برق نراده
التماعان مطلقا شمشیر بالاضافة سواران جمع سواران را که
ندیده **بیت** نیغافده ای لم یقع ذلك شخص در دست کون
آسیر و مجوس بگوش بفتح الباء الفقه و کسر الکاف الفارسی
نباریده باضون الناقه و الباء العوی ان کان لم یطرحه باران تیرام
بکن بجهت الرب اتفاقا من و این و کانا ماشیه در پی هم بالترکی بجهت
آوردن دوان صفت مشبهه من و دیوان الکافی السابیه و السابیه
بران دیوانه که بر پیش اندی ای کما مشبهه عتیق بقوت باز و میگذرد
نامله بر جوان و بران درخت عظیمه دیدی بر و بر سر بجهت ای بقوت
الکف بر کندی بفتح الکاف العوی و شاعر کنان کنی لافاده بقوت
بیت بیل کو یقع الکاف العوی بالترکی تنی و من قال یقع کجاست
تقد غفل عن المعنی فانه بالترکی فانه و لا بد ان یقال فی حق معنی نیست
کامیروی تاکلف بفتح الکاف و کسر التاء و بازوی عطف علی و کسر الباء
للاضافة بران سیند بر دانی منهم شبر که کاتبی تاکلف بر بجهت
بالاضافة کردان بفتح الکاف الفارسی صفت من کردانیدن و المعنی
بالترکی ارسال تنی تا بجهت او بی و ندرتی ایای کوره و من اورد و لفظ
کردان مقام مردان و بالکسر و اورد و لفظ کشف فی المعراجین فلم یحقق
لفظ المقتن فاین لفظ و اعوب من بما قوله قد یروی کردان بفتح الکاف
العوی جمع کرد بجهت شجاع فانه من این ثبت عده فیه الروایه ما ورن
حالت بودیم فی الشیخی که دومند و از پس بالباء الفارسی سنکی
بیاده الوحده ای من و راد بجهت سر بر آوردند و کانا تخفیفین و راده

و در بجهت شجاع بگوش او نرسیده ای لم یسمعه و برق نراده
التماعان مطلقا شمشیر بالاضافة سواران جمع سواران را که
ندیده **بیت** نیغافده ای لم یقع ذلك شخص در دست کون
آسیر و مجوس بگوش بفتح الباء الفقه و کسر الکاف الفارسی
نباریده باضون الناقه و الباء العوی ان کان لم یطرحه باران تیرام
بکن بجهت الرب اتفاقا من و این و کانا ماشیه در پی هم بالترکی بجهت
آوردن دوان صفت مشبهه من و دیوان الکافی السابیه و السابیه
بران دیوانه که بر پیش اندی ای کما مشبهه عتیق بقوت باز و میگذرد
نامله بر جوان و بران درخت عظیمه دیدی بر و بر سر بجهت ای بقوت
الکف بر کندی بفتح الکاف العوی و شاعر کنان کنی لافاده بقوت
بیت بیل کو یقع الکاف العوی بالترکی تنی و من قال یقع کجاست
تقد غفل عن المعنی فانه بالترکی فانه و لا بد ان یقال فی حق معنی نیست
کامیروی تاکلف بفتح الکاف و کسر التاء و بازوی عطف علی و کسر الباء
للاضافة بران سیند بر دانی منهم شبر که کاتبی تاکلف بر بجهت
بالاضافة کردان بفتح الکاف الفارسی صفت من کردانیدن و المعنی
بالترکی ارسال تنی تا بجهت او بی و ندرتی ایای کوره و من اورد و لفظ
کردان مقام مردان و بالکسر و اورد و لفظ کشف فی المعراجین فلم یحقق
لفظ المقتن فاین لفظ و اعوب من بما قوله قد یروی کردان بفتح الکاف
العوی جمع کرد بجهت شجاع فانه من این ثبت عده فیه الروایه ما ورن
حالت بودیم فی الشیخی که دومند و از پس بالباء الفارسی سنکی
بیاده الوحده ای من و راد بجهت سر بر آوردند و کانا تخفیفین و راده

و در بجهت شجاع بگوش او نرسیده ای لم یسمعه و برق نراده
التماعان مطلقا شمشیر بالاضافة سواران جمع سواران را که
ندیده **بیت** نیغافده ای لم یقع ذلك شخص در دست کون
آسیر و مجوس بگوش بفتح الباء الفقه و کسر الکاف الفارسی
نباریده باضون الناقه و الباء العوی ان کان لم یطرحه باران تیرام
بکن بجهت الرب اتفاقا من و این و کانا ماشیه در پی هم بالترکی بجهت
آوردن دوان صفت مشبهه من و دیوان الکافی السابیه و السابیه
بران دیوانه که بر پیش اندی ای کما مشبهه عتیق بقوت باز و میگذرد
نامله بر جوان و بران درخت عظیمه دیدی بر و بر سر بجهت ای بقوت
الکف بر کندی بفتح الکاف العوی و شاعر کنان کنی لافاده بقوت
بیت بیل کو یقع الکاف العوی بالترکی تنی و من قال یقع کجاست
تقد غفل عن المعنی فانه بالترکی فانه و لا بد ان یقال فی حق معنی نیست
کامیروی تاکلف بفتح الکاف و کسر التاء و بازوی عطف علی و کسر الباء
للاضافة بران سیند بر دانی منهم شبر که کاتبی تاکلف بر بجهت
بالاضافة کردان بفتح الکاف الفارسی صفت من کردانیدن و المعنی
بالترکی ارسال تنی تا بجهت او بی و ندرتی ایای کوره و من اورد و لفظ
کردان مقام مردان و بالکسر و اورد و لفظ کشف فی المعراجین فلم یحقق
لفظ المقتن فاین لفظ و اعوب من بما قوله قد یروی کردان بفتح الکاف
العوی جمع کرد بجهت شجاع فانه من این ثبت عده فیه الروایه ما ورن
حالت بودیم فی الشیخی که دومند و از پس بالباء الفارسی سنکی
بیاده الوحده ای من و راد بجهت سر بر آوردند و کانا تخفیفین و راده

و اینست مثال ما کردند کما عاده تعلق الطریق در دست یکی چوبی
و در بنبل و بگری و فی بعض النسخ ان ذکر کلج کوبی بیاده الوحده نیغافده
و کلج کوب بفتح الکاف العوی و سکون اللام البسته و الباء العوی ان
نیشتر المدرومن قال و صحت الکافین الفارسیین و الباء الفارسی
تقد اخلا مرار فی موضع اما اولاً فان لفظ کلج بمعنی الکاف العوی کاف
فی الحکایه اتقی اولها بکن از بند کان عریض و قد مر صرح به در کتاب التلخیص
نفسی مقدمه و اما ثانیاً فان لفظ کوب بمعنی کوفن بمعنی الکاف العوی
کما مر صرح به از باب الفقه و اما ثالثاً فان لفظ کوفن بمعنی کوب بکن
و الباء عوی فی جمیع النسخ کما مر و کوبیده و سیر کوب بجهت را
کلمه جمعی بای بیاده الکافین باییدن و الباء الفارسی بمعنی لای شش
بیت بیل امرن آوردن آنچه داری بیاده الکافین زمری بالاضافة
و زور عطف علی مردی که دشمن بای خود آمد بگوش بالکاف الفارسی
بمعنی التبر من خال یحیه بفتح یحیه تقد را و الضمیر من خود نفس تیرکان را
و یم ازدست جوان افتاد کوفده و کوفه بر آخوان و من اورد و فی
المقن دیدیم که کان از دستش بینیا و کوفه بر آخوان افتاد و قد
از کلبه لا سدر را که و سوء الشرب **بیت** نه که موی شکاف تیر
بلا و او عطف فی النسخ القیحه و من خال اکثر النسخ اتقی رأینا بالکاف
فلم یعرف ان العبره بالقوه لا بالکثرة بوجهن فاین وصف تیرکی
من فایدون و الجمع صفت لبقول تیر و المعنی بالترکی و کلدر هر کله قیل
یاره چو شش چینی اوکلد بنزد و جمله جنگا و ران بدارد بای و المعنی
بالترکی جنگ که کنه زبیر حکمی توت و در اولاً ای فاین جاره جزان لعل

و اینست مثال ما کردند کما عاده تعلق الطریق در دست یکی چوبی
و در بنبل و بگری و فی بعض النسخ ان ذکر کلج کوبی بیاده الوحده نیغافده
و کلج کوب بفتح الکاف العوی و سکون اللام البسته و الباء العوی ان
نیشتر المدرومن قال و صحت الکافین الفارسیین و الباء الفارسی
تقد اخلا مرار فی موضع اما اولاً فان لفظ کلج بمعنی الکاف العوی کاف
فی الحکایه اتقی اولها بکن از بند کان عریض و قد مر صرح به در کتاب التلخیص
نفسی مقدمه و اما ثانیاً فان لفظ کوب بمعنی کوفن بمعنی الکاف العوی
کما مر صرح به از باب الفقه و اما ثالثاً فان لفظ کوفن بمعنی کوب بکن
و الباء عوی فی جمیع النسخ کما مر و کوبیده و سیر کوب بجهت را
کلمه جمعی بای بیاده الکافین باییدن و الباء الفارسی بمعنی لای شش
بیت بیل امرن آوردن آنچه داری بیاده الکافین زمری بالاضافة
و زور عطف علی مردی که دشمن بای خود آمد بگوش بالکاف الفارسی
بمعنی التبر من خال یحیه بفتح یحیه تقد را و الضمیر من خود نفس تیرکان را
و یم ازدست جوان افتاد کوفده و کوفه بر آخوان و من اورد و فی
المقن دیدیم که کان از دستش بینیا و کوفه بر آخوان افتاد و قد
از کلبه لا سدر را که و سوء الشرب **بیت** نه که موی شکاف تیر
بلا و او عطف فی النسخ القیحه و من خال اکثر النسخ اتقی رأینا بالکاف
فلم یعرف ان العبره بالقوه لا بالکثرة بوجهن فاین وصف تیرکی
من فایدون و الجمع صفت لبقول تیر و المعنی بالترکی و کلدر هر کله قیل
یاره چو شش چینی اوکلد بنزد و جمله جنگا و ران بدارد بای و المعنی
بالترکی جنگ که کنه زبیر حکمی توت و در اولاً ای فاین جاره جزان لعل

و اینست مثال ما کردند کما عاده تعلق الطریق در دست یکی چوبی
و در بنبل و بگری و فی بعض النسخ ان ذکر کلج کوبی بیاده الوحده نیغافده
و کلج کوب بفتح الکاف العوی و سکون اللام البسته و الباء العوی ان
نیشتر المدرومن قال و صحت الکافین الفارسیین و الباء الفارسی
تقد اخلا مرار فی موضع اما اولاً فان لفظ کلج بمعنی الکاف العوی کاف
فی الحکایه اتقی اولها بکن از بند کان عریض و قد مر صرح به در کتاب التلخیص
نفسی مقدمه و اما ثانیاً فان لفظ کوب بمعنی کوفن بمعنی الکاف العوی
کما مر صرح به از باب الفقه و اما ثالثاً فان لفظ کوفن بمعنی کوب بکن
و الباء عوی فی جمیع النسخ کما مر و کوبیده و سیر کوب بجهت را
کلمه جمعی بای بیاده الکافین باییدن و الباء الفارسی بمعنی لای شش
بیت بیل امرن آوردن آنچه داری بیاده الکافین زمری بالاضافة
و زور عطف علی مردی که دشمن بای خود آمد بگوش بالکاف الفارسی
بمعنی التبر من خال یحیه بفتح یحیه تقد را و الضمیر من خود نفس تیرکان را
و یم ازدست جوان افتاد کوفده و کوفه بر آخوان و من اورد و فی
المقن دیدیم که کان از دستش بینیا و کوفه بر آخوان افتاد و قد
از کلبه لا سدر را که و سوء الشرب **بیت** نه که موی شکاف تیر
بلا و او عطف فی النسخ القیحه و من خال اکثر النسخ اتقی رأینا بالکاف
فلم یعرف ان العبره بالقوه لا بالکثرة بوجهن فاین وصف تیرکی
من فایدون و الجمع صفت لبقول تیر و المعنی بالترکی و کلدر هر کله قیل
یاره چو شش چینی اوکلد بنزد و جمله جنگا و ران بدارد بای و المعنی
بالترکی جنگ که کنه زبیر حکمی توت و در اولاً ای فاین جاره جزان لعل

مرفوعاً

میں

بنویسده او ایضا یا نسبت انکون
و مصدر انکون اولی و ثانی

سیدنا بنو

حکایت بزرگوار رسیدم قدم بپایه از معنی این حدیث که اعدای
ازید و اظلم عدو که العدو فعل من العداوة و اسمر جنس و لذلک
اضافه اعدی الیه لان اسم التفضیل یقتضی عدوما اضیف الیه لان
مفرق نفس الیه بین جنس و الیه و انفس النفس الی الله لا یفترق
و غیر کذا کذا فاعلم فیما یزکی بکلمه بران و شمس که بادی احسن
نمی دوست کرده ای بیه حد و یقینا که کون نفس را که چند اندام دارد
بیشتر می خالت زیاده کند و قبل از العدو فی الدنیا و فی فانیة
و من انفس بالافرة و هی فانیة و قبل من العدو بالروح و من انفس
بالایمان و بعد من منیر **ق** ترست حوی و المعنی ظاهر و قد
مرزا و من قال حوی یعنی و العادة یعنی ملک صفة و ترست حوی سو
نقد و بعلی عا و من ابراد انفس را غیر المفید و تعریف اشی
بغیر کما قال النفس حوی بود و طبیعتی که ترست آدمی فاعلی شود
که بختی الباء القلب و الکاف العربی خوردن ای بقله الاکل
و کز حوی و جوامع بیومین خطاب من افشا بالواو و قد عرف
ان بالواو و بلا و اولفته بوجاد و هو لاناء مراد بر که بر ادبی مطیع
امر شود لان الانسان عبید الاحسان خلاف نفس ای الامارة
اذهی المسار و عند الاطلاق که کردن کنند و فی بعض النسخ
و بوجایف مراد جمال سعیدی بانوی در میان توانگری و در ویدی
بکن و در صورت دوستان آتی خص کان فی صورة الفقراء و در ویدی
ایشان ای لم یکن علی سیرهم در محلی دیدم نشسته بین اشی
و ششقی الشناعة الضاعنة و قد شفع الشی من باظرف

و در این حدیث که اعدای ازید و اظلم عدو که العدو فعل من العداوة و اسمر جنس و لذلک
اضافه اعدی الیه لان اسم التفضیل یقتضی عدوما اضیف الیه لان
مفرق نفس الیه بین جنس و الیه و انفس النفس الی الله لا یفترق
و غیر کذا کذا فاعلم فیما یزکی بکلمه بران و شمس که بادی احسن
نمی دوست کرده ای بیه حد و یقینا که کون نفس را که چند اندام دارد
بیشتر می خالت زیاده کند و قبل از العدو فی الدنیا و فی فانیة
و من انفس بالافرة و هی فانیة و قبل من العدو بالروح و من انفس
بالایمان و بعد من منیر ق ترست حوی و المعنی ظاهر و قد
مرزا و من قال حوی یعنی و العادة یعنی ملک صفة و ترست حوی سو
نقد و بعلی عا و من ابراد انفس را غیر المفید و تعریف اشی
بغیر کما قال النفس حوی بود و طبیعتی که ترست آدمی فاعلی شود
که بختی الباء القلب و الکاف العربی خوردن ای بقله الاکل
و کز حوی و جوامع بیومین خطاب من افشا بالواو و قد عرف
ان بالواو و بلا و اولفته بوجاد و هو لاناء مراد بر که بر ادبی مطیع
امر شود لان الانسان عبید الاحسان خلاف نفس ای الامارة
اذهی المسار و عند الاطلاق که کردن کنند و فی بعض النسخ
و بوجایف مراد جمال سعیدی بانوی در میان توانگری و در ویدی
بکن و در صورت دوستان آتی خص کان فی صورة الفقراء و در ویدی
ایشان ای لم یکن علی سیرهم در محلی دیدم نشسته بین اشی
و ششقی الشناعة الضاعنة و قد شفع الشی من باظرف

نوشته شده است
در این حدیث که اعدای ازید و اظلم عدو که العدو فعل من العداوة و اسمر جنس و لذلک
اضافه اعدی الیه لان اسم التفضیل یقتضی عدوما اضیف الیه لان
مفرق نفس الیه بین جنس و الیه و انفس النفس الی الله لا یفترق
و غیر کذا کذا فاعلم فیما یزکی بکلمه بران و شمس که بادی احسن
نمی دوست کرده ای بیه حد و یقینا که کون نفس را که چند اندام دارد
بیشتر می خالت زیاده کند و قبل از العدو فی الدنیا و فی فانیة
و من انفس بالافرة و هی فانیة و قبل من العدو بالروح و من انفس
بالایمان و بعد من منیر ق ترست حوی و المعنی ظاهر و قد
مرزا و من قال حوی یعنی و العادة یعنی ملک صفة و ترست حوی سو
نقد و بعلی عا و من ابراد انفس را غیر المفید و تعریف اشی
بغیر کما قال النفس حوی بود و طبیعتی که ترست آدمی فاعلی شود
که بختی الباء القلب و الکاف العربی خوردن ای بقله الاکل
و کز حوی و جوامع بیومین خطاب من افشا بالواو و قد عرف
ان بالواو و بلا و اولفته بوجاد و هو لاناء مراد بر که بر ادبی مطیع
امر شود لان الانسان عبید الاحسان خلاف نفس ای الامارة
اذهی المسار و عند الاطلاق که کردن کنند و فی بعض النسخ
و بوجایف مراد جمال سعیدی بانوی در میان توانگری و در ویدی
بکن و در صورت دوستان آتی خص کان فی صورة الفقراء و در ویدی
ایشان ای لم یکن علی سیرهم در محلی دیدم نشسته بین اشی
و ششقی الشناعة الضاعنة و قد شفع الشی من باظرف

ششع و الاسر الشنة و در پیوسته و در شکایت باز کرده
ای کشند و در توانگران آغاز پیش رخ فی مذمة الاغنیاء و فی
بویجا رسائیده فی سوق کلامه که در ویشان را دست توت
بسته است ای لیس لیم مال و توانگران را پای آرد شکست
ای لایر دیون العطار بیت که کان را بدست اند و در نیت
تقدیر اند و دست در نیت کما عفت مرزا خداوندان
را که نیت قیل الترتیب بیت که کان را بدست اند و در نیت
مرکز پر و در نیت نبر کاتم بیعت المعن غنیه این سخن ای
نایبند و فی بعض النسخ بیت که کان را بدست اند و در نیت
تقدیر بیان الدخول فی ذلک البیت ای او لهما یارسا زاده و من
نفسه بکانه نسیه و نسیه بنایو ج افترشت قال و از این
ناید خلی الکلیس او غیو غیو غیو غیو غیو غیو غیو غیو غیو
نشیان فاق اموال الاغنیاء تصرف الیهم محفوظه لهم و مقصد
زیران و کفین یراد به الملباسان فان السافرن یمتثلون
الیهیم و یتمثلون به و کان قد مر بانفس فیه بقول ای فقیه فاما
هو که کون تخیلا از بهر حاجت و کیان و کفایت تناول و هو
مد الی لاجل اکل الطعام انکه مقصود من انکاه کافر مرزا و من قال
بنوع الکاف الفارسی و سکون الفاء الاسبقی ای دران وقت که
راه فی ذل الوقت برند بتمتین که متعلقان من الایمل و الایمل
و زیر و ستان ای الذین کانوا تحت الیهم بخود من الطعام
و فصله مکالم جمع مکرمه بفرار از ایشان با را مل جمع امر مله

نوشته شده است
در این حدیث که اعدای ازید و اظلم عدو که العدو فعل من العداوة و اسمر جنس و لذلک
اضافه اعدی الیه لان اسم التفضیل یقتضی عدوما اضیف الیه لان
مفرق نفس الیه بین جنس و الیه و انفس النفس الی الله لا یفترق
و غیر کذا کذا فاعلم فیما یزکی بکلمه بران و شمس که بادی احسن
نمی دوست کرده ای بیه حد و یقینا که کون نفس را که چند اندام دارد
بیشتر می خالت زیاده کند و قبل از العدو فی الدنیا و فی فانیة
و من انفس بالافرة و هی فانیة و قبل من العدو بالروح و من انفس
بالایمان و بعد من منیر ق ترست حوی و المعنی ظاهر و قد
مرزا و من قال حوی یعنی و العادة یعنی ملک صفة و ترست حوی سو
نقد و بعلی عا و من ابراد انفس را غیر المفید و تعریف اشی
بغیر کما قال النفس حوی بود و طبیعتی که ترست آدمی فاعلی شود
که بختی الباء القلب و الکاف العربی خوردن ای بقله الاکل
و کز حوی و جوامع بیومین خطاب من افشا بالواو و قد عرف
ان بالواو و بلا و اولفته بوجاد و هو لاناء مراد بر که بر ادبی مطیع
امر شود لان الانسان عبید الاحسان خلاف نفس ای الامارة
اذهی المسار و عند الاطلاق که کردن کنند و فی بعض النسخ
و بوجایف مراد جمال سعیدی بانوی در میان توانگری و در ویدی
بکن و در صورت دوستان آتی خص کان فی صورة الفقراء و در ویدی
ایشان ای لم یکن علی سیرهم در محلی دیدم نشسته بین اشی
و ششقی الشناعة الضاعنة و قد شفع الشی من باظرف

نوشته شده است
در این حدیث که اعدای ازید و اظلم عدو که العدو فعل من العداوة و اسمر جنس و لذلک
اضافه اعدی الیه لان اسم التفضیل یقتضی عدوما اضیف الیه لان
مفرق نفس الیه بین جنس و الیه و انفس النفس الی الله لا یفترق
و غیر کذا کذا فاعلم فیما یزکی بکلمه بران و شمس که بادی احسن
نمی دوست کرده ای بیه حد و یقینا که کون نفس را که چند اندام دارد
بیشتر می خالت زیاده کند و قبل از العدو فی الدنیا و فی فانیة
و من انفس بالافرة و هی فانیة و قبل من العدو بالروح و من انفس
بالایمان و بعد من منیر ق ترست حوی و المعنی ظاهر و قد
مرزا و من قال حوی یعنی و العادة یعنی ملک صفة و ترست حوی سو
نقد و بعلی عا و من ابراد انفس را غیر المفید و تعریف اشی
بغیر کما قال النفس حوی بود و طبیعتی که ترست آدمی فاعلی شود
که بختی الباء القلب و الکاف العربی خوردن ای بقله الاکل
و کز حوی و جوامع بیومین خطاب من افشا بالواو و قد عرف
ان بالواو و بلا و اولفته بوجاد و هو لاناء مراد بر که بر ادبی مطیع
امر شود لان الانسان عبید الاحسان خلاف نفس ای الامارة
اذهی المسار و عند الاطلاق که کردن کنند و فی بعض النسخ
و بوجایف مراد جمال سعیدی بانوی در میان توانگری و در ویدی
بکن و در صورت دوستان آتی خص کان فی صورة الفقراء و در ویدی
ایشان ای لم یکن علی سیرهم در محلی دیدم نشسته بین اشی
و ششقی الشناعة الضاعنة و قد شفع الشی من باظرف

وهي المرأة التي لا زوج لها كذا في روح النكاح من قال جمع اهل بيته
الكنية وهو الرجل الذي لا امرأة كذا في نكاح الصالح فقد استدل اليه
في بيان الجمع غير كونه وبيان عطف على اهل واثار جيران
جاو تجفيف الراء والعجب من شرح كتاب كليلة بلغة العرب
بتولدها سايه رسيده **ربا** في انكران او وقتت ونذر
في ذلك سنة والياء في القاية مصدرية اي لا اغنياء وقف ونذر بالمال
وضافة لمكان كمنتهم زكوة ونظرة واعتاق وجدي بالفتح والسكون
لمعنى الى الحرم من النعم وقيل في من الشراعية المالية في بالفتح
وانكسول سؤال عن الوقت بدول ايشان رسيه كقوتان ياء
الحكاية جزلين دور كعت وان به بعد برشاني بابي المصدر
اكر كوت جودت واكر كوت ياء جود اي كلناها تو انكران راء
مشرقي ياء خلا يكره مال زكي عطية المنقول ان المال الذي اوتي
كوت او المال المملوك دارنه ومن قال في شرحه اي مملوك او دارنه
قد غفل عن المعنيين وتعالى في نكاح الصالح في مال زكية اذ يمت كوت
وتو كوت و زكيتهم باقوا وانظرهم بما جاز ياك و عن بكسر العين
مصول اسم مفعول من القضاية اي المصنوع ودل فارغ اي لم يجر
الجمع وقوت طاعت وركوة لطيف است وجر اجرب ومجت عباد
و كسوت نطق من اختلافه وهو التثاقوه بيدات كذا منعه
خالي جوت ايد اي يحصل وازوت تقي جوت تافيلقوت
وازابي سكتة جوت سير ايد كالاول وازوت كرسه جوت
بيت سب في القيل بركنده حسب مضارع من حسيدان بالفتح

هذا البيت من كتاب
الكنية وهو الرجل الذي لا امرأة
في بيان الجمع غير كونه
جاو تجفيف الراء والعجب من شرح
بتولدها سايه رسيده
في ذلك سنة والياء في القاية
وضافة لمكان كمنتهم زكوة
لمعنى الى الحرم من النعم
وانكسول سؤال عن الوقت
الحكاية جزلين دور كعت
اكر كوت جودت واكر كوت
مشرقي ياء خلا يكره مال
كوت او المال المملوك دارنه
قد غفل عن المعنيين وتعالى
وتو كوت و زكيتهم باقوا
مصول اسم مفعول من القضاية
الجمع وقوت طاعت وركوة
و كسوت نطق من اختلافه
خالي جوت ايد اي يحصل
وازابي سكتة جوت سير ايد
بيت سب في القيل بركنده

يا من و او من انك فاعل بديد للتح ابناء الاثني في ظاهر يهود
وجر ابادا وانش بين نيام على التوشيش من التيقين لروية
غدا سور كوكب الكاف الكاسي اورد في مجمع تباستان
اي في الصنف تافراحت بود من هم الكاش زستان اي
في الاشياء فواخت ميتا بافاقة اي مع القدر مبولد خبر
اي لا يتصل ولا يحصل وبعثت ارمكة ستي ظفر مبولد خبر
خبره كين و هو الفخ خرمه وهي كيرة الانساح عشا بكسر العين
بسته نواخه وديكري وهو الفقيه منتظر بكسر الظاء وكسر الراء
للاضائة عشا بفتح العين ما يركل في وقت العشاء عند الفلك
لعدم ساعدة اسباب الكمش ووجود الحاجة الى تدبير الطعام لظفر
بركزاين اي القبر بان اي الفتي في تدويره قريبا ما
بفتح النون اي في يشبهه ومن قال في شرحه اي يشابهه
بفت بمناه حقيقة **بيت** حذا و نذر وني مبتداء اي صاحب
بفتح مشغل خبره نواخ قلبه عن امر الكمش بركن وزي
مبتداء ايضا بركن و نواخ قلبه عن امر الكمش بركن وزي
اي الاغنياء بفتح قول تركيزت لكونها مقارنة بجنود القلب
قال كرجعند و حاضر بفتح القلب بركن نواخ قلبه عن امر الكمش
الاغنياء كرجعند و حاضر بفتح القلب بركن نواخ قلبه عن امر الكمش
اي ابادهم واحضارهم اياها ومن قال في شرحه اي ابادهم
عنه بالعين وبادوا جمع ورد بفتح الراء وانه اسم مفعول من
برداحتا وهو ما يترك في عام الكمش ايشه صوت ويركبه وبتو كمت

هذا البيت من كتاب
الكنية وهو الرجل الذي لا امرأة
في بيان الجمع غير كونه
جاو تجفيف الراء والعجب من شرح
بتولدها سايه رسيده
في ذلك سنة والياء في القاية
وضافة لمكان كمنتهم زكوة
لمعنى الى الحرم من النعم
وانكسول سؤال عن الوقت
الحكاية جزلين دور كعت
اكر كوت جودت واكر كوت
مشرقي ياء خلا يكره مال
كوت او المال المملوك دارنه
قد غفل عن المعنيين وتعالى
وتو كوت و زكيتهم باقوا
مصول اسم مفعول من القضاية
الجمع وقوت طاعت وركوة
و كسوت نطق من اختلافه
خالي جوت ايد اي يحصل
وازابي سكتة جوت سير ايد
بيت سب في القيل بركنده

هذا البيت من كتاب
الكنية وهو الرجل الذي لا امرأة
في بيان الجمع غير كونه
جاو تجفيف الراء والعجب من شرح
بتولدها سايه رسيده
في ذلك سنة والياء في القاية
وضافة لمكان كمنتهم زكوة
لمعنى الى الحرم من النعم
وانكسول سؤال عن الوقت
الحكاية جزلين دور كعت
اكر كوت جودت واكر كوت
مشرقي ياء خلا يكره مال
كوت او المال المملوك دارنه
قد غفل عن المعنيين وتعالى
وتو كوت و زكيتهم باقوا
مصول اسم مفعول من القضاية
الجمع وقوت طاعت وركوة
و كسوت نطق من اختلافه
خالي جوت ايد اي يحصل
وازابي سكتة جوت سير ايد
بيت سب في القيل بركنده

هذا البيت من كتاب
الكنية وهو الرجل الذي لا امرأة
في بيان الجمع غير كونه
جاو تجفيف الراء والعجب من شرح
بتولدها سايه رسيده
في ذلك سنة والياء في القاية
وضافة لمكان كمنتهم زكوة
لمعنى الى الحرم من النعم
وانكسول سؤال عن الوقت
الحكاية جزلين دور كعت
اكر كوت جودت واكر كوت
مشرقي ياء خلا يكره مال
كوت او المال المملوك دارنه
قد غفل عن المعنيين وتعالى
وتو كوت و زكيتهم باقوا
مصول اسم مفعول من القضاية
الجمع وقوت طاعت وركوة
و كسوت نطق من اختلافه
خالي جوت ايد اي يحصل
وازابي سكتة جوت سير ايد
بيت سب في القيل بركنده

هذا البيت من كتاب
الكنية وهو الرجل الذي لا امرأة
في بيان الجمع غير كونه
جاو تجفيف الراء والعجب من شرح
بتولدها سايه رسيده
في ذلك سنة والياء في القاية
وضافة لمكان كمنتهم زكوة
لمعنى الى الحرم من النعم
وانكسول سؤال عن الوقت
الحكاية جزلين دور كعت
اكر كوت جودت واكر كوت
مشرقي ياء خلا يكره مال
كوت او المال المملوك دارنه
قد غفل عن المعنيين وتعالى
وتو كوت و زكيتهم باقوا
مصول اسم مفعول من القضاية
الجمع وقوت طاعت وركوة
و كسوت نطق من اختلافه
خالي جوت ايد اي يحصل
وازابي سكتة جوت سير ايد
بيت سب في القيل بركنده

هذا هو الحق الذي لا يمتنع عليه
والله اعلم بالصواب

وتوثر من فاعله اذ لم يزل عال اوله من قال سطره ومانوس سطره
مات يعني من معانيه عوب كوبرا عوز باقة من الفقر المكت من اكب
لمن سطره على وجهه فاك وبلا من النوار ان يكون على سطره وانما
لازما وفيه بالقرية ان اكب بالقرية في قوله تدليخ الغاية حيث
لصفه وهو الفقر ايضا ويحمل على الامر بان يكون من اكب على كذا اي
منعله ويلزم من قوله هذا الوجه قد ربح الرجوع وكجادة مناعلة
من الجار عطف على الفقر من لا انت اي لا اجتهت الجار العائد المنسوب
وقيل اضيق السجود معاشره الاضواء **مصرح** روج راجعت جن
عذابيت اليم ودرجست الفقر سواد الوجه في الدارين وفي بعض
النسخ درويش من معرفت نيارا اي لا بسكن تافه من كثر
انما اي يصل اليك والفقر ان يكون كذا وهذا هو الذي في بعض
ولما قلت هذه الدلالة المعقولة والمنقول كذا يجب ان يشهد به
كنت الفقر فري فانه يد على فضيلة الفقر كنتم في جواب خاموش
فانك لا تدري من معنى الحديث المذكور كذا شارة دم فقر طائفة است
كمران ميدان رضا انه ولهذا اضافة الى نفسه يقول فري اذ ليس
الفقر في الفقر احد وتسلم عطف على معنا وفي بعض النسخ سببر
قضا وليس عام كما قال في فقرنا ان كفرة ابرار جمع تراويك مثل
استحقاقها وظهر بوضوح في زماننا ونتم ادرار بكثرة الهرة اي تمت
وظيفة فروشتد متاع من فروشتد يعني البسج يعني لا يكون فقره
وظائهم بل سيعون لزيادة حرصهم على المال اي يميل بان يتركه في طاول
والدار من يقول الكلام رافعا صورة متسلقا بليند بانك صنعت ودر

هذا هو الحق الذي لا يمتنع عليه
والله اعلم بالصواب

ان الله اعلم بالصواب
والله اعلم بالصواب

بالنسخ اي بطله خال في نوت وزاد في تدبيره في وقت بسج
ومن نسخ الباء العوي او الفارسي او كسر يا وبالي العوي او الفارسي لغة غلة
وقد بسج نسخ الباء العوي والجزيم سناه بالتي سفر براغي والكرامنا
تصد السطر وقد وجد في التفصيل في بعض النسخ وساد في الاماكن
الاستعمال ومن ليس فارس ميدان الفارسي وقع في الحقيقة حيث قال
في نسخة حبان النسخ موافقة الوزن لقوله بسج ولكن قال في النسخ
الفارسي بسج بكسر الباء هتة الاستبا وقد نسخ الباء والجم بالعباسيين
في ذلك النسخ وبالفارسيين في جز الفارسي وانما سمعته من افواه
الرجال في بسج نسخ الباء العوي والجم الفارسي روي طبعه في خلق
امر من ينجيد او عرفه كذا كذا بيا مروي بيا لكما بسج نوار
والله يدري مستحج يرد على هذا الكلام انك تفصل في الاختار الفقر
ولست بذلك المقام وقد وقع في بعض النسخ بنما او زنا من قول
درويش في معرفت الح على ما وجدنا في بعض النسخ وانما اختارنا النسخ
التي وقع فيها تقديم ذلك القول لان ذلك المقام مقام استدلال باليمن
فلا احسن ايراد دليله هناك وهذا المقام مقام البقا عن استدلال باليمن
فلا وجه لاي ادلة دليله هنا فن اختار النسخ التي وقع فيها تارة ذلك
القول بعد اخر سواد الترتيب كما لا يخفى على الشاغل القلب واعلم ان في هذا
المعنى اشارة الى التوفيق بين الاحاديث الثلاثة فان قوله لم الفقر
سواد الوجه في الدارين في حق من يشغل الفقر عن الطاعة بل الحقيقة
في المعصية كما قال عم ان اشق الناس من اجتمع عليه فقر الدنيا
وعذاب الآخرة فان قوله لم كما والفقر ان يكون كفا في حق من لا يعبر

هذا هو الحق الذي لا يمتنع عليه

والله اعلم بالصواب

هذا هو الحق الذي لا يمتنع عليه
والله اعلم بالصواب

عليه السلام يعلم كلامه بوجوب الكفر وقد ورد في الحديث القدسي من لم يعبر على
بلائه ولم يشكر على نعماني ولم يرش بقضائي لم يلق ربنا سوائه وان تولى
الفقر فخر في حق من يري الفقر خلقا يري الانبياء واذا عرفت فاني
المشار اليه في كلام المولى يد بلا حاديت الا في قول يبين لك حاجة الى التوبة
البعيد الذي اوردته من قال قال بعض الحكماء من سمع الحديث الاول اعلم
قولا الفقر سواء الوجد في الدارين انهما ردم غلوا القلب مما خلت عنده
ومن انما اعلم قولك والفقر ان يكون كراهم غلوا القلب مما خلت عنده
يرى غلامه نعم ان الله تعالى وقال ان انسانا ليسوا من تلك الطائفة
التي قلنا في خبر مران ميدان رضا الله وليس لنا مال في حصول النشوة
بغيره ان كثيرا كان له نعم المال الصالح في يد الرجل الصالح وليس امر
معاشنا مشغلا في تيسر لنا العبادة ونراخ البالي في قلوبنا خيال المال
الفقر وسود الخلق ولا فائدة في ذلك كما قال ونشأه جزو وجوده في
يوشيدون ان كماله معناه بالزكي او ركب فهو سعد وان كان معناه بالزكي
بذلك فهو لازم ازمتد به يوشيدون ياد وخلص كزري كوشيدون
لا ينجح شي من الخير الا مثل سترى السوي باعطاء الكسبي ومن خالص الكسبي
والجويس الا بوجود النعمة اجزاء جنس ما را يريه نورا الصوفية بياض
ايشان ان برتبة الاغنياء كرسا استنها انكاري ويدعلي و
هي يد الصلبي يد سئل وفي يد الفقير الاخذ به فاند اي شهبها كاورد
في خبر اليد العليا من يد السفلى في حق جيل وجيل وكم تنزلي بكن
ان يراو باحكم معناه الاصطلاحي الذي يذكره اهل الأصول او يراو بيشاه
الافغوي ازمت اهل جهنم خبري وكم اولئك هم اهل لاهل الجنة

فان قيل قد ورد في الحديث القدسي من لم يعبر على بلائه ولم يشكر على نعماني ولم يرش بقضائي لم يلق ربنا سوائه وان تولى الفقر فخر في حق من يري الفقر خلقا يري الانبياء واذا عرفت فاني المشار اليه في كلام المولى يد بلا حاديت الا في قول يبين لك حاجة الى التوبة البعيد الذي اوردته من قال قال بعض الحكماء من سمع الحديث الاول اعلم قولا الفقر سواء الوجد في الدارين انهما ردم غلوا القلب مما خلت عنده ومن انما اعلم قولك والفقر ان يكون كراهم غلوا القلب مما خلت عنده يرى غلامه نعم ان الله تعالى وقال ان انسانا ليسوا من تلك الطائفة التي قلنا في خبر مران ميدان رضا الله وليس لنا مال في حصول النشوة بغيره ان كثيرا كان له نعم المال الصالح في يد الرجل الصالح وليس امر معاشنا مشغلا في تيسر لنا العبادة ونراخ البالي في قلوبنا خيال المال الفقر وسود الخلق ولا فائدة في ذلك كما قال ونشأه جزو وجوده في يوشيدون ان كماله معناه بالزكي او ركب فهو سعد وان كان معناه بالزكي بذلك فهو لازم ازمتد به يوشيدون ياد وخلص كزري كوشيدون لا ينجح شي من الخير الا مثل سترى السوي باعطاء الكسبي ومن خالص الكسبي والجويس الا بوجود النعمة اجزاء جنس ما را يريه نورا الصوفية بياض ايشان ان برتبة الاغنياء كرسا استنها انكاري ويدعلي و هي يد الصلبي يد سئل وفي يد الفقير الاخذ به فاند اي شهبها كاورد في خبر اليد العليا من يد السفلى في حق جيل وجيل وكم تنزلي بكن ان يراو باحكم معناه الاصطلاحي الذي يذكره اهل الأصول او يراو بيشاه الافغوي ازمت اهل جهنم خبري وكم اولئك هم اهل لاهل الجنة

فان قيل قد ورد في الحديث القدسي من لم يعبر على بلائه ولم يشكر على نعماني ولم يرش بقضائي لم يلق ربنا سوائه وان تولى الفقر فخر في حق من يري الفقر خلقا يري الانبياء واذا عرفت فاني المشار اليه في كلام المولى يد بلا حاديت الا في قول يبين لك حاجة الى التوبة البعيد الذي اوردته من قال قال بعض الحكماء من سمع الحديث الاول اعلم قولا الفقر سواء الوجد في الدارين انهما ردم غلوا القلب مما خلت عنده ومن انما اعلم قولك والفقر ان يكون كراهم غلوا القلب مما خلت عنده يرى غلامه نعم ان الله تعالى وقال ان انسانا ليسوا من تلك الطائفة التي قلنا في خبر مران ميدان رضا الله وليس لنا مال في حصول النشوة بغيره ان كثيرا كان له نعم المال الصالح في يد الرجل الصالح وليس امر معاشنا مشغلا في تيسر لنا العبادة ونراخ البالي في قلوبنا خيال المال الفقر وسود الخلق ولا فائدة في ذلك كما قال ونشأه جزو وجوده في يوشيدون ان كماله معناه بالزكي او ركب فهو سعد وان كان معناه بالزكي بذلك فهو لازم ازمتد به يوشيدون ياد وخلص كزري كوشيدون لا ينجح شي من الخير الا مثل سترى السوي باعطاء الكسبي ومن خالص الكسبي والجويس الا بوجود النعمة اجزاء جنس ما را يريه نورا الصوفية بياض ايشان ان برتبة الاغنياء كرسا استنها انكاري ويدعلي و هي يد الصلبي يد سئل وفي يد الفقير الاخذ به فاند اي شهبها كاورد في خبر اليد العليا من يد السفلى في حق جيل وجيل وكم تنزلي بكن ان يراو باحكم معناه الاصطلاحي الذي يذكره اهل الأصول او يراو بيشاه الافغوي ازمت اهل جهنم خبري وكم اولئك هم اهل لاهل الجنة

رزق معلوم اي معروف من يشتهون على قدر غلوة وعشية
تواكب بيان للزرق المعلوم او بدل من جمع فاكهة وهي ايواكل من
تغذوا ووزق اهل الجنة انما يواكل للتغذوا لا لحفظ الثمن لا يستغنوا
عن في الجنة وهم كرمون لان الاكل الكفاية لا كرام يلقى باليهم
وان رزقهم يصل اليهم من غير ترغيب سؤال كما قال م رزق اهل الدنيا
في جنات النعيم ان جنات ليس فيها الا النعيم ووجه استدلال
للمن بالآية على كون اليد العليا افضل ان لها رزقا طويلا والرزق
المعلوم مجموع وصف الاستحباب اهل الجنة يتايدان كمشغول كاف
قد تبيان في القبا الاول اذ ردت عناف وهو الكفن عن الملام
مخروست ومكف فرائض زير ليكن رزق معلوم **تسكان** را
نابذ مضارع مجهول اذ خواب اي في النوم بهر عالم يشتم اي
في عيونهم جشيد آب كمان و صهر علماء واحتياجه اليه بهر عالم
سبحي كشيده منفعل مقدم لقول يبي وتابني جشيد علف عليه
وابني خود را بشره قد تبيان في حكاية زور زاني واليا، هذا
للنسبة وكرارها في نحو انذاره لقوله واز توابع ان اي من
لوازمه القيمة بغيره بفتح النون النافية واز عقيب اوقت
نهر اسد اي لا يخاف وخال از حرام شش اسد **قطعه** نسكي اكرطه
بياء الوحدة فيها بر سر ايد بان يري عليه رشادي بر جديك ان
اي عاذا النكث وكرنشه الياء للوحدة والنش هو المنارة كشيده
اذا كان عليه الميت وازالم يكن عليه ميت فهو سبر وكرن بر
كبيره مرمون ليس الملع شبح النفس بنوار در خوانست اي

فان قيل قد ورد في الحديث القدسي من لم يعبر على بلائه ولم يشكر على نعماني ولم يرش بقضائي لم يلق ربنا سوائه وان تولى الفقر فخر في حق من يري الفقر خلقا يري الانبياء واذا عرفت فاني المشار اليه في كلام المولى يد بلا حاديت الا في قول يبين لك حاجة الى التوبة البعيد الذي اوردته من قال قال بعض الحكماء من سمع الحديث الاول اعلم قولا الفقر سواء الوجد في الدارين انهما ردم غلوا القلب مما خلت عنده ومن انما اعلم قولك والفقر ان يكون كراهم غلوا القلب مما خلت عنده يرى غلامه نعم ان الله تعالى وقال ان انسانا ليسوا من تلك الطائفة التي قلنا في خبر مران ميدان رضا الله وليس لنا مال في حصول النشوة بغيره ان كثيرا كان له نعم المال الصالح في يد الرجل الصالح وليس امر معاشنا مشغلا في تيسر لنا العبادة ونراخ البالي في قلوبنا خيال المال الفقر وسود الخلق ولا فائدة في ذلك كما قال ونشأه جزو وجوده في يوشيدون ان كماله معناه بالزكي او ركب فهو سعد وان كان معناه بالزكي بذلك فهو لازم ازمتد به يوشيدون ياد وخلص كزري كوشيدون لا ينجح شي من الخير الا مثل سترى السوي باعطاء الكسبي ومن خالص الكسبي والجويس الا بوجود النعمة اجزاء جنس ما را يريه نورا الصوفية بياض ايشان ان برتبة الاغنياء كرسا استنها انكاري ويدعلي و هي يد الصلبي يد سئل وفي يد الفقير الاخذ به فاند اي شهبها كاورد في خبر اليد العليا من يد السفلى في حق جيل وجيل وكم تنزلي بكن ان يراو باحكم معناه الاصطلاحي الذي يذكره اهل الأصول او يراو بيشاه الافغوي ازمت اهل جهنم خبري وكم اولئك هم اهل لاهل الجنة

يُظَنُّ أَنْ أَطْرَافَ الْمَحْصَبِ دُنْيَا يَحْيَى كَمَا كُنَّ لِعَيْنِ عَابِتٍ فِي تَعَالَى فِي الْأَمَةِ
عَيْنِ الْخِيَاةِ لِحُفٍّ مَحْطُوسَةٍ لِحُفٍّ مَحْطُوسَةٍ لِحُفٍّ مَحْطُوسَةٍ لِحُفٍّ مَحْطُوسَةٍ لِحُفٍّ مَحْطُوسَةٍ
سَبْسَبَةِ الْأَرْوَاحِ مَحْطُوسَةٍ ثُمَّ ارَادَ الْمُنْبِي بِأَنْ يَنْفَرْتَ الْفَقْرَ وَطَلِبَ الْإِنْصَافَ
وَالْإِعْرَافَ مِنْ خَصْمَتَيْهِ ثُمَّ مَهَانَا يَحْيَى فَمَا كُنَّ تَقَرُّ بِرَأْسِ سَخِيٍّ يَحْيَى
الْفَرْغُ نَوَا وَبِيَانٍ وَبَرْمَانٍ نِيَا وَدَمٍ عُلْفٍ عَلَيْهِ إِنْصَافٌ أَنْ تَوْتَوْعَ
أَدْرَمَ ثُمَّ أَدْرَكْنَا تَبْدِيلَ الْإِنْصَافِ فَقَالَ يَحْيَى مَعْنَى نَا الْإِنْصَافَ كَلْفَظُهُ
مَعْلُومٌ شَوْخٌ وَمِنْ بَيْتِهِ يَقُولُ قَبْلَ الْكَافِ الْفَارِسِيُّ فِي إِنْصَافِهِ
يَحْيَى فَقَدْ أَكْثَمَ وَلَا فَاغِيَةً فِيهِ كَرْتُ وَجْهِ دِيْدِي وَدَسْتُ دَغَانِي
الْبَاءُ لِلْوَحْدَةِ وَدَغَالِ الشَّخْصِ الْإِخْرَافُ الَّذِي لَا يُطَابِقُ بِالْظَّاهِرِ بِيَا لِقَالَ
بِالْزَكِيِّ قَلْبٌ بِرَكْفٍ يَنْجُو الْكَافَ وَكَسْرُ الْهَاءِ وَسُكُونُ الْغَيْنِ بِالْزَكِيِّ
يَا عُرْفُ فِي الْفَارِسِيِّ بِرِ نَوَايَا بِيَا لِلْوَحْدَةِ أَيْضًا وَدَرْغَانِي
يَحْيَى يَابِرُهُ مَعْصُومِي وَدَرْغَانِي كَانَتْ بِشَدِيدِ الْغَاوِي كَمَا تَزَعُمُ
بِكَسْرِ الْمِيمِ وَسُكُونِ الْعَيْنِ وَنَجْعُ الْقَادِ الْمُهْلِكِ فِي مَوْضِعِ التَّسْمِيَةِ
أَيِ التَّرْسِ بِرِيْدَةٍ أَلَا اسْتِشْهَارُ الْأَسْوَادِ الْمَكْتُورَةِ مَعْلُومٌ وَدَرْغَانِي
بِالْيَاءِ الْمُسَدَّرِي شَيْءٌ رَأَى رَأَى كَلِمَةً شَرِئَتْ وَفَرَّ وَدَرْغَانِي فِي نَجْعِ
وَسُكُونِ الْكَافِ قَالِ بِالْزَكِيِّ تَحْرِيضًا لَعَلَّكُمْ كُنْتُمْ أَنْذَرْتُمْ مَعَهَا سَقَمَةً
اسْمٌ مَعْمُولٌ مِنْ سَفْهِ يَحْيَى إِنَّ الْأَحَالَ شَيْءَانِ يَحْيَى قَاتِلٌ مِنَ الْمَالِ
الْفَضِيحَةِ فِي الْأَرْضِ وَيَقْدُونَ وَيُزْجِعُ كَلِمَةً بِرَأْسِ الْمَعْنَى أَنْ الْأَحَالَ يَحْيَى
بِالْيَاءِ عَلَى أَهْلِ الْفَرَاغِ وَيُزْجِعُ كَلِمَةً بِسَبَبِ الْأَحَالَ الشَّيْءُ يَحْيَى
وَمِنْ لِي فِي الْمَنْعِ قَاتِلٌ يَحْيَى سَبَبٌ مَقَرٌّ وَدَرْغَانِي قَاتِلٌ دَسْتُ وَنَجْعُ
تَاكِشٍ بِرُجُوعٍ وَسَوَارِخُ شَرِئَتْ وَتَحْلِي اسْمٌ وَدَرْغَانِي فِي نَجْعِ

مطالب كنذا الحامدة چون قوت بشهيد الواد احاشش اي
كنهه عن الزنا باشد للثمن وقوة الحاج بصيان بسلامه
كه بطن ورجه توانمند التوام بفتح ال، الشاة الفوقانية وكون
الواثم بالجزء المغفوة بالتركيز اكثر وقتر ماض بقوله بطن و
دوخو ذك شكاف لثامه العين المرم بقوله امام كاي بي
يذه بطن به حاجت بسبب قوة الكحل ان كو يني فوج به حاجت
وقد وقع فاعله ان الاتهام شغيدم كه دروش به راجع شغيني
يريد به الزنا كه فتد اي الكس بالكه سر ساري به بهم الباء وكون
الزنا وقعه له الحامدة سبب سكره بفتح الكس الحامدة
اي سكره مان زنده مان كه نه نم كد وقت معناه فان قيل الظاهر
من هذا الكلام ان يكون ذلك الزنا غيا والامر للغرب كيف يستحق
الزجر تلبس يجوز ان يكون له ذرعة في بلدان سكره ان لا ذرعة له
وقت ارتكاب الزنا ولكن يجوز ان يكون ذرعا في الزنا ان الكافي شغيني
الزجر وقول الفقهاء لاح للغرب ليس معلق بل للغرب الصلح وقوة
فعدم كصبرهم على تركه بل عاجل به نه به ربهانية في الاسلام اشارة
اي قول النبي ص له ربهانية والابتغال في الاسلام الزهانية بفتح الزاء
فعل الزهانية من مواصلة التعمد وليس المنسحق وترك العمل والتمسك
في التبرن واما التبتل فذكر النكاح والاعتزال الكلي عن النساء ثم
اداء المصبيان منافع النبي فقال واوجله موجب يكون بالاحسان
بمع موجب كاسد وجهد وهو موضع الوجوب وجميعة درون
عطف على كسكون كه خاوند نموت را اي لا خفاء ثابت است

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

قرده از جمله اسباب ای که غیر مقدم و تکرار خدایند از جمله اسباب یکی
بشمار است خبره و المبدأ و مؤخر و غیر مقدم که هر شش معنی بیاید
الوحدة در هر یک تقدیر که در هر یک از وجه الجبله او الجاریه الملیحه
و در هر دو جالی بالیاء المصدرة از سر کینه یعنی پیش از آنکه از جانب
حق بوم ای بسجود کانه شایان اچنان معنی و صفت للمناقب که هیچ کس
دست از صحبت او بر دست ای الضم المخیض معنی برده علی
جنبه فان العقب الجانف الایسر و غیره لکینه کنایه عن ذماب الخلق
و کمال الحیوة و من قال فیض صح کشف کشف از جمال او بر سر خادیه
و هر گاه کنایه عن تسلیم حسن و اظهار الخیر من جمال بوم یعنی موضع القلب
القدم الا ان يقال المراد من قوله وهو العبد والتعبیر عنه بر عاریة تافیه
الشیخ و سر و فرمان را پای چنانست فی ذکر دست و پای لطف اذن
در یکی بکلافان بیت بخوان عزیزان هر یک بهر العشاق فرد بوم
من خود بر دین جنگ بالیاء المصدرة برید بهر مجموع الاصلح سرانگشها
بسکون الراء للوزن کرده غاب رنگ فی خیال و اشارت الی ان خرقه
ان الی لیسیت یصنع الخفاء بل یلوحه بدم العشاق و من قال بدم مولد الخاء
العشاق فخره العام بلا محقق کلا یعنی محالست بحسب العادة که با
وجود حسن طلع او اشارت الی ستم کردن بائی کردن و فی الکاف المکذبه
ایستحیل من عاده ان ید و دخول المناهی یا قد تباهی بالیاء المصدرة
و تباهی بجهت الطامی و التماسد و الحاکم و الزوی کنایه کتب الکف المکذبه و
قال بجهت الطامی کنایه فی التماسد و التماسد فقد قصر البیان کما یوشاهه
بیت دلی که در پیش روی بود و یفا کرد مر جوی الی التماسد بکتاب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بنفای بالکریک و الجانی و المراد ان من تصفح الجالی الاعلا لا یشتغل الی الا
سواد کان ذلک الجالی الاعلا فی الزدیة او الالة و من لم یعرف معنی لنفای
بل لم یعرف معنی البیت قال و اشار بقوله بنفای الی الکمال الجاری المسببة
الجلیة المستخرجة من دار الحرب بالتهب الفارة **بیت** من موصول کان
تأخرت بین یدیه ای قدومه بامدة استشی حیللنا علی راجح الی من
رطب فاعل کان و الجملة الفعلیه صلیة الموصول و الموصول مع صلیة مرکب
المحل علی ان مبتدله و المعنی من وجد قدومه کلما استشی رطب فغلبه ضایع
اغتر و الضمیر الباد و راجح الی الموصول ذلک منوع علی ان فاعل فیه
و هو اشارت الی الرطب و غیر الجملة خبر البتداء الی الموصول مع الضمیر عن
متعلق یعنی و التزم و المراد بالجملة و هو حسان الی الضمیر جمع غنود
و هو بالقرینة حوشه انکور و یرا و یما غنود الرطب بقرینة الجملة المعنی
المراد ان من کان غنوه اثلث ذات جمال و هو یجامعها کل وقت شاء
لا یخلج الی البلع لزام اغلب اکثر بنی دستان ای القنادل من
منقول مقدم لقوله لا یلج فی قوله یجمیع الایند معنی من الایند بالکریک
یوشاهه و چون سکان کرسته ای کالکلی الجیاع و فی بعض النسخ
و اغلب کرستانان نان ربانیه معنی من ربودن و النسخ الیة اختراک
اسبب بالشیاق **بیت** چون سکد در نه بشد ید الراد کونست
یا نیت نرسد مرهون کین شتره صالحت ای لیسال انه نامة صلیح
یا فر و قال فالغیرة الذی لا شیخ لا یختر عن جماع المرام بسیار ستوران
بعلت درویشی ای بسبب الفقر در عین فساد افتاده و عمن
بالکریک کرای قدر بریان فی نکاح فی الحلائیة الی او کما اعاد الی را

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

و من قاصد اسكان في شرحه و منسوب كرام قال بهاي ثمين في تذكره و خلاصه
 ان النحان في شان بعض كراماي بهاء بكه الكمال زشت ناي واده
 باكر سنكي قوت بر بزر ناند بفتح النون مضارع من ماندن اخلاص
 بلسر الهنوه و سكون السنين الهلهه سبده خان بسكون النون مضارع
 مقدمه لغو است بساند في قول اذكره تنوي بساند غايه ضمير افلاس و الهلهه
 النفعيه خبره و لما ذكره الص اذكره زحان غايه النفعه و اجاب عن استبدال
 الحضم و ذكره فوايه اليفي و منزلات الغفر و حمل الزام الحضم و لكن يمكن مضاعفه
 الالحان و شرح في موده الاخيه تاكيلي الحال صا كن من ابن سني
 بكنتم تدور مع عن العبادات في سبب تايف التنا غان طانه
 و درويش بالاخاذه في التفتيش از دست محل بالاخاذه برفت
 و لم ينصف في شرح زبان بر كشيد لغنائى و الجفت و سبب فصاحت
 مبيدان و ناحت تربيدان في حكاية فاضى همدان چهايد بالجمع التاتري
 و بر من و انيد للغبه و گفت چندان ميا بانه در وصف ايشان كرد
 و سخنها ي پرش لافه بيا لكما لكما و هم بسكون الفا و هم
 بيته قوه و ايه تصور كند في شانهم كراين طايفه بشير الى الاخيه
 زهر فاقه رازر بانه قال في نهاره الفتح الزيان بكنانه و اا السوم
 نارسى مرب و الاريان لغته فيه و يا كيد فخرينه از راق و ليس كلك
 مستحق ان يلقه و السكون في بعض من احد اها بانه كيرتن و الكفر باكر
 آخ و هوالاها و الهاله اللوحه اا طايفه تسليمه و قول من قال و قد
 يقال مفاه ايم من ارضه الحقرا في انفسهم حيث خلقوا من بقره شراب
 غير مقبول بل غير مقبول مستكبر و عور و دستان عجب بكسر الجيم

من الحاشية ان اهلها يرون بحالته كذا ومنور يخرج التوفيق من فعله من الفقه
 بينه الثاني في شغل المال وبعث لخصم يفتي اسم منقول من القرآن
 وهو انتقال من الفتنة جاء وثروت بينه الفقيه كذا في المصادر معني
 شدة العود كذا في مختار الصحاح كسحي ترك كذا البسبابت قال في
 مختار الصحاح السند ضد العلم واسد الفقه والحكمة ومنه كسند بغية
 الابكار ثم ذكر بعض قبايحهم جب زعم علماء بلدنا بالكلية انهم
 والباء المصدري منسوب كسند ان يقولون في حق العلماء انهم سائلون
 وفقه اراد به في نفع الباء القلة ثم كسر الباء الثانية سريالي يراد به
 الثوب معيوب كراذله ان يقولون في حق الفقهاء انهم قوم ليس لهم كرامة
 في راسهم ورجلهم بغور الى كراذله وعنت جاي كراذله يعني
 يكونون ان في ثوب رتبة عظيمة وليس كذلك في الحقيقة بتراد
 اعلى انهم يشبهون في الجالس وعودا زهيد يترسند في قصور
 ان درسوا رانداه ليس في راسهم كسحي بتراد انه ان لا يقولوا
 راسهم المنظر الى الغيرة شدة كبرهم ومن قال ان لا يجوز رفع
 الرأس والانتفاخ الى الغير في الايقاظ ويزن شدة الغرور ويزن
 اكبر فلم يرفع راسه الى جانب الفقيه اصلا ليجري في موضع الحال ان لا
 حكا كراذله ان يقول القول فاعلى قوله كراذله ان لا يقولوا
 وبعث يبين بالباء العرفي بصورت وانكرت ويمنه وروى
 كسحي بتراد كذا فاعلى فيه من حضر فخره فيقول بركم
 ان اعلى ان الفضل يكون بالثاني العزى وسكون التوفيق في الاسم
 يعني الذكر وسكون التوفيق بالاسماءات خرس هذا النطق ان يكون كراذله

مرغی لکھنا:

بما قد تقدم الزمان المعتبر على هذه المسألة لا بد من العلم السلام بتراض
وصف تركي صفة القول آرد وچه همچون آرد مضمون تراش که بخت با بر سر
علیه السلام عین خا... عن عباده الامانة اراعات الایة قابل الخلف
بالنقل و صدر کلامه بالهذه لانها نفس الازفة ثم بده بقوله ان لم
تت عن حالک فیها او الازفة من لا وحتک ای لکن یعنی التثنية والقدم او
بالجملة وحق موت او تفرقی دشنام داد مستطین کنتم قدر بیا رعنا
کریا و درید رخا انش کرم از غر استیثیه شکها قطعه او در
من ومن درون خانه بالواحدة خلق از بی بیع الیاء الفاسی و دران
و خذوا منقار مشبهان ای دونه و خذو کتفه للمروية والتعب
الکث متباد و کسر ان و الامانة و تعب و کذا کسر الیاء و جها ای
المطیع و الیاء النسبة از کت و تشید مابدندان خبر المتباد ای المطیع
و یعیجون من کلمات و یضعون اصابعهم فی اسنانهم استیجا با استرا با
الفتنة عرافة مفعول تقدم لبر و مفعول مضای الی مفعول و هو
این سخن یعنی آن انبی انفس ام الفیض یعنی فایض برین حکیم متینا
بالعدل و حکومت فایض عدل را منی تا حکم مسلمانان مصلحتی بود و
بجهت و در میان توانگران و درویشان فون بگوید ترجیح احدی را
چون همیشه مابدید کسرا الی الفتنه و مطلق مصدر یعنی مطلق را
به بنا حاصل ای کلام ما شنید فان ملائمة استماع کلام الصالحین
بجیب تفکر فرو برد لان البحث محل نامل و بعد از نامل بسیار سیر
آورد ای منع ناسه کتبا و کتف خطای آن ای آنکه توانگر از توانا
فخر و مدحهم و بر درویشان جفا و اکتفی و قدسهم بدانکه

بسر شامد و لم یعد علی...
فهم الیایب که قال الله تعالی...
لا رجحان و الایة فقال را غشیه
عن الیه و ابراهیم بن...
و آنچه در میان ای کمال را بر ابراهیم
چنین نهاده

بسر شامد و لم یعد علی...
فهم الیایب که قال الله تعالی...
لا رجحان و الایة فقال را غشیه
عن الیه و ابراهیم بن...
و آنچه در میان ای کمال را بر ابراهیم
چنین نهاده

بسر شامد و لم یعد علی...
فهم الیایب که قال الله تعالی...
لا رجحان و الایة فقال را غشیه
عن الیه و ابراهیم بن...
و آنچه در میان ای کمال را بر ابراهیم
چنین نهاده

بر آنکه هر جا که کثرت خاست و کذا بین القول صابر و جزم و باجم
خاست و بر سر کج ماست و انکا در مایه و التثنی قدیم بیا و
و کسر الزمان لا غشیه و شمسوارت قال صاب بجر الفوا و انکا کثرت
ایرس و ایسی کا قال اصحابنا
من نیز بجر لول که شوازیست و من قال فی شرحه موالد الصافی
القیل کذا فی بجر الفوا و قد افتری تمک قدر بیا و فی الحاکم اولها
مشت و فی رانی قول المص غاص کرانه که کما تمک و من اهل
س کوز موضع البیان شیخ کما کوز شیخ کما کوز اوله و قد فرقی بیا
و ارجع البصر الی ما ذکرناه تمک مردم خواریت فایض القول شمسوار
لوت عیش و دنیا را ابتداء لدفه بسکون الدال الملهای و فی العین
المعجده یعنی کزیدن اجل در پیش است المجمع فیر و فی کما الیوان
نعمت بهمت را دیوار کار جمع کرده در پیش بابا و انکا سنی کما
کما قال م فیر المینه بالمکاره و التا را با شمسوارت بود و من
کرتک طالب دوست فیر تقدم و تاخیر تقدم و اگر طالب دوست بود
و دشمن را کثرت چه کند شیخ و مار و کل و خار و عوم و شادی مانند بخت
تم نو و انکا شیخ نظر فی درستان یعنی الانظار الی البستان که بید
مشک است بسکون الدال الی اسم لیس من شجر الملائک طیب الراحه
و جوب خشک نم شیخ استیج فی تحقیق محل النزاع همچنان در درو
ای جاده توانگران شاکرند و منور بنوع الکاف فیه الشاکر و در حلقه
درویشان صابرند و مجور قبول من الفخوة شد الصابر
اگر زان بر خطره فیر خطره ناله و در تحقیق الزمان لولز شکی بیا

بسر شامد و لم یعد علی...
فهم الیایب که قال الله تعالی...
لا رجحان و الایة فقال را غشیه
عن الیه و ابراهیم بن...
و آنچه در میان ای کمال را بر ابراهیم
چنین نهاده

بسر شامد و لم یعد علی...
فهم الیایب که قال الله تعالی...
لا رجحان و الایة فقال را غشیه
عن الیه و ابراهیم بن...
و آنچه در میان ای کمال را بر ابراهیم
چنین نهاده

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
ان اراد الله تعالى ان يجمع بين
خود بادشاه عالم كبر فان
يكون سخن بدین باید رسانید
قیاس مناسب باشد در گذارنید
بوجوب حکم رضا و ابرام
و بعد از جاری و فی بعضی نسخ
را به حداد یا به غیر اینها
انسان و سر منقول خادوم
بر قدم بگذرند و یا لا اعتبار
قبل کل واحد از اسلاف و
ان ختم نظام بدین البین
مکن ذکر و سخن بی باطن
در ویش علی التبیان
اکرم بالفتح و استکون
للتکید فی معنی نظام
معناه بآئین چو سکه
الاصلیه ای کل معنی
بالبابین اصلیه و زائده
لوزن و بقی المعنی
تقدیر خطای فی الموضعی

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
ان اراد الله تعالى ان يجمع بين
خود بادشاه عالم كبر فان
يكون سخن بدین باید رسانید
قیاس مناسب باشد در گذارنید
بوجوب حکم رضا و ابرام
و بعد از جاری و فی بعضی نسخ
را به حداد یا به غیر اینها
انسان و سر منقول خادوم
بر قدم بگذرند و یا لا اعتبار
قبل کل واحد از اسلاف و
ان ختم نظام بدین البین
مکن ذکر و سخن بی باطن
در ویش علی التبیان
اکرم بالفتح و استکون
للتکید فی معنی نظام
معناه بآئین چو سکه
الاصلیه ای کل معنی
بالبابین اصلیه و زائده
لوزن و بقی المعنی
تقدیر خطای فی الموضعی

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible][illegible][illegible]

بیا و نظر فیها بخت من تمام را از دست من و سید و پادشاه
 معروفه بر پادشاه ای را قطع خواهد نمود و نظر بانکه کمال اندک
 یاجا الذین آمنوا لا یطلبوا صدقاتی بالحق و الا ان فی الله من ضعف
 الله بالحق و القوة **قطع** شکوه ای که که موقوف اسم معقول
 من التوفیق سیدی بخیر متعلق بوقوع زانامه و فضل و اید
 گذاشتن التاء الاذیه لکن الی کم که معطوف من زانامه و فعله
 مستند بر قرآن آنکه خدمت سلطان امیری کما قال الله تعالی
 قل لا تأثم علی السالم من شئنا من از که بخدمت دیانت
 بل از من علی که از که لایان حکایت و دوس ریخ بوده اند
 بر از امر انشمار و من تو من بسا مذکور یعنی باطل اند استحق

بعد از اینست که در اول و ثانی
 فایده ها را که در هر سر

این کتاب که منتهی به سوره اعراس
 این کتاب را در وقت که منتهی به سوره اعراس
 این کتاب را در وقت که منتهی به سوره اعراس

الكلية السابعة ثمانية برودت ای از کمال الشدة الباطنة
سوی یافتہ کردند ثم بشما یکی مبتدا انکله الی الله وخت ای کتب
وختور المذخر وکله انکله اوخت ای تعلق وچلی نگردد شخصی
علم یعنی علم چنانکه بیشتر خوان نظریه اشتمال غیر تعلیل وفسر
بقوله یعنی زیاده ای خوان فلم عرف الزیاده جون عمل در توفیق
نادانی بیاد الکل ختخت کبر الشاف الاول المشدود معاده انکله
السائل الی الیک بود ای لایکون مقتضای دانشمند قول چار بانی ناکل
بود وایا الوحده النوعیه بروحانی چند صفة چار باقال انکله مثل
الذین تمکوا التوفیه ثم لم یعلوا کمثل الخ لکل اسفارا انکله فی مقاربه
علم و خبر ای پس علم و خبر کبر و بزرگست یا قدر ای لا یوفیهما
حک علم از بزرگ برودت فالن تریه الدین واصلها بر ناز
به دنیا خوردن ای پس وسیله الی تحصیل الدین **بجکت** بر سر خلق
علم و زهر و خت ای من باع علمه و زهره من الخلق و جعلها
وسيلة فیل الدین و من قال ای ان تعد اراة العلم و انزه علی
الخلق و باء علمه عرف المنحی عن ترک و کبر الکاف الفاسدی فی الاول و
نسخ العرفی فی الثاني و کما یسوخ یعنی او خورده کجاست لوق سیر **بک**
علم نام بر بکار ای العالم الذی لم یکن متقیاً کوبیت بالکاف الی
متسله دار یعنی حواشی فی کوشش یهدی الکس و لا یهدی بنفسه
ان فانه کبر و مرداخت ای لعب برینے اضافی فی المنافع فی
جینی تحید ای لم یستر شیا و در بینداخت کبر اباء القسلة
ماض من انما خلق نکل بعض السلف انکله اشباعه و جودا

عالم را بدو را جدا و عابد و عابد متوکل **حکمت** سلسله از خود زندان جهان کبر
فان الملک انی فیما العلاء حسن بهم و دین اسلام بهر یکا کمال
لفظ کبر و مقدر بنا کف و مرا از ان فاعلة الاشجاع و نقل و بدو بدو
نسخ بنا لفظ یا بدو من اختاره و قال فی شرح مضاعف من یا فافق نقد
اختار المرحوم و افوج الكلام من السجع و نسخ هذه الفریة ان الدین ملک
بالاقتیاء پارشامان نصیحت خود زندان بالا ضاعده محتاج تر کرد
خود زندان بر تر یاد شامان این السامان اخذ احتیاجا الی السجع العلاء
من تقریر بهم **فقط** چنانکه بر شبنو بنوا السمع من الاستاذة الی
و فی بعض السجع چنانکه در من اختاره و قال یوصل الیمة نقد به منده
فی اختیار المرحوم او یاد شامان ذلوا الحصار خاطر و من قال یمن بشوک
نقدانی بشی اجنبی و در هر قدر انی جمیع الذاتیة بر معناه ظاهر و من
قال فی شرح من بر تر خط غلط هناك کا غلط فی مواضع ازین بند نیست و الشارح
الیه یضون البت الا ان جرح خود زندان باهن حاضرین نزد من عمل که انان
غیر العاطف بالعل کر ج عمل کا خود زندان بالا ضاعده نیست قال بعض اعل
الضقی العزلة التقید عن ارتبا الدولة ترک الطبع و منه النفس و شمولها
بر و مع الوجود **حکمت** سه جنبه یا یاد ان یا فی ثانیة تجارت فاعلة
شیخی السلطان ان لایترک المعنویة عن السخی و اند قال ورم آوردن
بر بریان حج بدست برینکان جمع ینک متقابل بدان و عوکران
از ظلال عطف السامی جودت بر و ر و شان فافهم لیكون
علیه **حکمت** خبیث را چون عهد کنی فی فخر الفتح التمدد نقد باشی
و بنو انی بیاء الکفا فیما تدوت الباس سببیة توکند معصور

من گفته بمانند فاعله خبر نیست بمانند بالیا المصدر ای بجهت شکست
حکایت بر دوستی پادشاهان بکسر الباء المصدر لایسته اعتقاد نتوان
ومن اختار فی عماره المذبح اعتقادشاید کرد و بر او از خوش کو دکان
بکسر الشین لایسته غره قدر میانه اوایل کتابست فی قول المصنف
ماند خواجوه بنود نباید بود و بود و کلاهما بمعنی المصدر کران اشاره
ال دوستی پادشاهان بخالی استیلا شود کانه تعلیل المسبق ای استدلال
و کله بخالی و سونطن و این اشاره الی اواز بخوابی ای بالیوم و ارا و با کلام
و البیوع متعبر کرد **بیت** معشوق بکسر القاف هزار دوست را دل
ندی ای لا تجت و ری دینان دل کلمه را محذوفه للوزن بجای یانی
مصدریه و اشتبایه یعنی بکسر الباء القاف و النون الامویه و الباء
للمطابقه و اشتبایه یعنی البیت بالکسر بیک و دستلفی معشوقه کلا
و یومیسن اگر ویرسکن اولی کوکلی ایر لقه قورسن فلما عوف معنی
البیت فلما نلت الی قول من قال ان الباء فی اتم المعراجین اشتبایه
ای حصلت من اشتبایه کسره ما قبلها **حکایت** بران شری بکسر الشین
و تشدی الراء و بلاء الوحدة النوعیه که دانی به بلاء الحکما بادوست
در میان من ای لایستغنی بیک و بی معنی لایستغنی چه دانی که و فقی و شمس کرد
فاعله خبر دوست و عربی و فی بعض النسخ و کز ندر که توانی بودی
برسان ای لا تعجل الیه باشد که و فقی دوست شود **حکایت** راز
که حوالی نهان ماند بفتح النون بکسر در میان من اگر چه معنی بود
یعنی انکس بکسر بر شری بکسر و القاف لایستغنی کوازه تو مشفق بر شری
قطعه خامشی قدر نیاید بکسر ادا و بستر و کلاهما لایسته

من گفته بمانند فاعله خبر نیست بمانند بالیا المصدر ای بجهت شکست
حکایت بر دوستی پادشاهان بکسر الباء المصدر لایسته اعتقاد نتوان
ومن اختار فی عماره المذبح اعتقادشاید کرد و بر او از خوش کو دکان
بکسر الشین لایسته غره قدر میانه اوایل کتابست فی قول المصنف
ماند خواجوه بنود نباید بود و بود و کلاهما بمعنی المصدر کران اشاره
ال دوستی پادشاهان بخالی استیلا شود کانه تعلیل المسبق ای استدلال
و کله بخالی و سونطن و این اشاره الی اواز بخوابی ای بالیوم و ارا و با کلام
و البیوع متعبر کرد بیت معشوق بکسر القاف هزار دوست را دل
ندی ای لا تجت و ری دینان دل کلمه را محذوفه للوزن بجای یانی
مصدریه و اشتبایه یعنی بکسر الباء القاف و النون الامویه و الباء
للمطابقه و اشتبایه یعنی البیت بالکسر بیک و دستلفی معشوقه کلا
و یومیسن اگر ویرسکن اولی کوکلی ایر لقه قورسن فلما عوف معنی
البیت فلما نلت الی قول من قال ان الباء فی اتم المعراجین اشتبایه
ای حصلت من اشتبایه کسره ما قبلها حکایت بران شری بکسر الشین
و تشدی الراء و بلاء الوحدة النوعیه که دانی به بلاء الحکما بادوست
در میان من ای لایستغنی بیک و بی معنی لایستغنی چه دانی که و فقی و شمس کرد
فاعله خبر دوست و عربی و فی بعض النسخ و کز ندر که توانی بودی
برسان ای لا تعجل الیه باشد که و فقی دوست شود حکایت راز
که حوالی نهان ماند بفتح النون بکسر در میان من اگر چه معنی بود
یعنی انکس بکسر بر شری بکسر و القاف لایستغنی کوازه تو مشفق بر شری
قطعه خامشی قدر نیاید بکسر ادا و بستر و کلاهما لایسته

خامشی قدر نیاید بکسر ادا و بستر و کلاهما لایسته

الی قول الی خویش سرون بکسر کفین و کفین کرمی ای اسکوت اول
من الی قول سرن لاح و تقول لا تأمل غا السره کافیل **بیت** سرخ و بلیار
خود کفین نباید زان سبب یار یاری بود از یار یار اندیشه کن ای کیم
آب ز سر حشید بپند یعنی شمس سلیم الطبع جسد الما من اول العین
که چو بر بزم الباء الفارسی شد الظاهر ان فاعله خبر نیست بکسر الباء
من العین و صارت زکرتوان بسبق المصدر مضاف الی مفعول اعنی جود
و از عوف المعنی الظاهر فلا تسقت الی قول من قال قول جوی من قیل تانج
ال فعلین و استیلا فاعله شد و مفعول بسبق **بیت** سخی در بختان نشاید
کفت بیکه کفین که بهر مقتضی انجن بفتح الهزه و هم الیوم نباید گشت
ای لایستی ان تین الی قول الی لایستغنی ان تین الی الیوم **حکایت** و فی
منعیت که در طاعت آید ان یظهر الیافه و دوستی نباید عطف تین
مفعول و ی اشاره الی دشمن جزان نیست که شری بالیا المصدر
کانه دوستی نوی کرد بالکاف الفارسی و گفته اند القول ابعد از بودی
دوستان بکسر الباء المصدر اعتقاد نیست کما قال علی رضی الله عنه احو
زمانا جواسیس العیوب تا یلتقی بکسر القاف و دشمنان چه رسد
من جنس الاعتقاد ای لایصل شی من علی تعلق الاعداء **حکایت**
بره و دشمن کوچیک بالکاف العربی و المیم الفارسی ای سفیرا جری شهاد
ای بعد از لایستغنی بدان ماند مضارع من ماستن که اشتراک
راهمل که دارد ای لایطفه و لایغاف من احو **قطعه** امروز بکش بکاف
العربی امر من کشتن چو می توان کشت ای لایستغنی کاشش چو بلند
بالتون بعد التام آورده اعلی القافه زیار لمضومه و من قال بفتح کاف لایستغنی

من گفته بمانند فاعله خبر نیست بمانند بالیا المصدر ای بجهت شکست
حکایت بر دوستی پادشاهان بکسر الباء المصدر لایسته اعتقاد نتوان
ومن اختار فی عماره المذبح اعتقادشاید کرد و بر او از خوش کو دکان
بکسر الشین لایسته غره قدر میانه اوایل کتابست فی قول المصنف
ماند خواجوه بنود نباید بود و بود و کلاهما بمعنی المصدر کران اشاره
ال دوستی پادشاهان بخالی استیلا شود کانه تعلیل المسبق ای استدلال
و کله بخالی و سونطن و این اشاره الی اواز بخوابی ای بالیوم و ارا و با کلام
و البیوع متعبر کرد بیت معشوق بکسر القاف هزار دوست را دل
ندی ای لا تجت و ری دینان دل کلمه را محذوفه للوزن بجای یانی
مصدریه و اشتبایه یعنی بکسر الباء القاف و النون الامویه و الباء
للمطابقه و اشتبایه یعنی البیت بالکسر بیک و دستلفی معشوقه کلا
و یومیسن اگر ویرسکن اولی کوکلی ایر لقه قورسن فلما عوف معنی
البیت فلما نلت الی قول من قال ان الباء فی اتم المعراجین اشتبایه
ای حصلت من اشتبایه کسره ما قبلها حکایت بران شری بکسر الشین
و تشدی الراء و بلاء الوحدة النوعیه که دانی به بلاء الحکما بادوست
در میان من ای لایستغنی بیک و بی معنی لایستغنی چه دانی که و فقی و شمس کرد
فاعله خبر دوست و عربی و فی بعض النسخ و کز ندر که توانی بودی
برسان ای لا تعجل الیه باشد که و فقی دوست شود حکایت راز
که حوالی نهان ماند بفتح النون بکسر در میان من اگر چه معنی بود
یعنی انکس بکسر بر شری بکسر و القاف لایستغنی کوازه تو مشفق بر شری
قطعه خامشی قدر نیاید بکسر ادا و بستر و کلاهما لایسته

خامشی قدر نیاید بکسر ادا و بستر و کلاهما لایسته

نقدتونی شد و من قال بکذا فی النسخ التي وصلت الينا فاعلم لو قال شوبل
شد ان كان الوزن متقيا لما يتحقق فقد غفل عن الوزن النسخ والتفصيل
جواني سوخت لامن في الامل وعناه هنا الاستقبال لوقوعه في خبر
الشرط مكذا انه قد كذا كان را مرون دشمن تیری توان دوست
لفظ دشمن فاعل كند وما بعده متقدر ومن قال قوله دشمن فاعل
ومفعول لما بعده بحسب المصنف على سبيل التامع كما لا يخفى فقد ارتكب
في بعض كلامه امر الایه تفسیر من لاری معرقة باسلوب التركيب
كما لا يخفى **حکایت** سخن در میان دو دشمن چنان کوی که اگر دوست
شوند شرم زده نباشی **شعری** میان دو کس جنگ چون الفتن
و انرا در اول مطلب سخن چینی بکسر التون انشایه لا تضاهه و نه
شوک من کشیدن است فالجدا ان در او بینها بنیمة کذا فی ان
ای احد هما والاخر خوشن و کرباره دل بالصلاحه و ی فیخ الواحد
و سکون الیا ضیغ غایب عاید الی سخن چون اندر میان ای قیامتها
کور بخت با کف العرق کما نه عن کدوره حال و جمل بفتح القاف
و کسر الیم میان طرف دو تن ای بین الشخصین اتش
افروختن ای ایقاد انار ز عقلت یفنه مقننای عقل نیست
خود کما نه راقده در میان سوختن کما نه تعلیل **شعری** در سخن ما
دوستان ایستد باین ای لایزح صوتک و لا تنس ترک تاندارد
دشمن خون خوار کوشن ای لایسح تو که پیش دیوار انچه
کوی هوش دار ای لا تغفل تا نباشد پیش دیوار کوشن **حکایت**
هر که با دشمنان دوستان خود بکسر التونین دوستی کند دوی

نقدتونی شد و من قال بکذا فی النسخ التي وصلت الينا فاعلم لو قال شوبل
شد ان كان الوزن متقيا لما يتحقق فقد غفل عن الوزن النسخ والتفصيل
جواني سوخت لامن في الامل وعناه هنا الاستقبال لوقوعه في خبر
الشرط مكذا انه قد كذا كان را مرون دشمن تیری توان دوست
لفظ دشمن فاعل كند وما بعده متقدر ومن قال قوله دشمن فاعل
ومفعول لما بعده بحسب المصنف على سبيل التامع كما لا يخفى فقد ارتكب
في بعض كلامه امر الایه تفسیر من لاری معرقة باسلوب التركيب
كما لا يخفى **حکایت** سخن در میان دو دشمن چنان کوی که اگر دوست
شوند شرم زده نباشی **شعری** میان دو کس جنگ چون الفتن
و انرا در اول مطلب سخن چینی بکسر التون انشایه لا تضاهه و نه
شوک من کشیدن است فالجدا ان در او بینها بنیمة کذا فی ان
ای احد هما والاخر خوشن و کرباره دل بالصلاحه و ی فیخ الواحد
و سکون الیا ضیغ غایب عاید الی سخن چون اندر میان ای قیامتها
کور بخت با کف العرق کما نه عن کدوره حال و جمل بفتح القاف
و کسر الیم میان طرف دو تن ای بین الشخصین اتش
افروختن ای ایقاد انار ز عقلت یفنه مقننای عقل نیست
خود کما نه راقده در میان سوختن کما نه تعلیل **شعری** در سخن ما
دوستان ایستد باین ای لایزح صوتک و لا تنس ترک تاندارد
دشمن خون خوار کوشن ای لایسح تو که پیش دیوار انچه
کوی هوش دار ای لا تغفل تا نباشد پیش دیوار کوشن **حکایت**
هر که با دشمنان دوستان خود بکسر التونین دوستی کند دوی

نسخ

النسخ صلح کند سر ازاد دوستان بکسر التونین دارد **حکایت**
بشوی ارمین شستن ای دو دمناران دوست دست
کنا نه عن ترک العتبه والا نه که باد شستافت بود شستن
ای بکسر التونین چون در اسفان کاری و امراء علی شرو دیا
بین ان تفعل و شکر الا طرف احیای که ای از تر برید کلین
هنا کما تر از **حکایت** بامرو بفتح الیم سکون الدال سهل فتوب
کوی ارمین کفقت و دشوار کوی نموده بالکدور بکسر التونین باب
صلح زود ای یزید باب الفتح جنگجوی **حکایت** تا کار برز
البار الصلح بری ای ای اذا حصل الامر بالذهب جان در خطر
الحال المعیج والظاهر الممانه نه اول نشاید ای لا یوسد فیه المال
لینشع الفرض من الترح کما فیل ان المال وقایه للشخص **حکایت**
از یه حیل و در کشت بقم الکاف الفارسیه فاض بجهول من کسبت
و یوآه نه بفتح التین للثانیه و الفی اذا لم تنظر بجمع الجبل حلمات
بر دلا بشمیرت ای حل لا خلاص بالفتاونه بالسیف
کما فیل فی الجبل السیف **حکایت** بر عجز دشمن دمت مکن که اگر تاد شود
بر نور دمت کذا **حکایت** دشمن کما نه راقده چوبینی ناتوان
ضعیف لای از بروت بجهش الشارب و کسر التونین للاضافه
خود من نه من زون ای لا تنکم بکما مننه عن التعلیل
الغور و اعتمادا علی توک مغزیست بیا الوعد و در هر خوان
و کذا البیان قول مردیت در هر برین تعلیل للمنهی **حکایت**
هر که بوی بیا الوعد را بشد بقم الکاف الفارسیه خلق را از املانی

نقدتونی شد و من قال بکذا فی النسخ التي وصلت الينا فاعلم لو قال شوبل
شد ان كان الوزن متقيا لما يتحقق فقد غفل عن الوزن النسخ والتفصيل
جواني سوخت لامن في الامل وعناه هنا الاستقبال لوقوعه في خبر
الشرط مكذا انه قد كذا كان را مرون دشمن تیری توان دوست
لفظ دشمن فاعل كند وما بعده متقدر ومن قال قوله دشمن فاعل
ومفعول لما بعده بحسب المصنف على سبيل التامع كما لا يخفى فقد ارتكب
في بعض كلامه امر الایه تفسیر من لاری معرقة باسلوب التركيب
كما لا يخفى **حکایت** سخن در میان دو دشمن چنان کوی که اگر دوست
شوند شرم زده نباشی **شعری** میان دو کس جنگ چون الفتن
و انرا در اول مطلب سخن چینی بکسر التون انشایه لا تضاهه و نه
شوک من کشیدن است فالجدا ان در او بینها بنیمة کذا فی ان
ای احد هما والاخر خوشن و کرباره دل بالصلاحه و ی فیخ الواحد
و سکون الیا ضیغ غایب عاید الی سخن چون اندر میان ای قیامتها
کور بخت با کف العرق کما نه عن کدوره حال و جمل بفتح القاف
و کسر الیم میان طرف دو تن ای بین الشخصین اتش
افروختن ای ایقاد انار ز عقلت یفنه مقننای عقل نیست
خود کما نه راقده در میان سوختن کما نه تعلیل **شعری** در سخن ما
دوستان ایستد باین ای لایزح صوتک و لا تنس ترک تاندارد
دشمن خون خوار کوشن ای لایسح تو که پیش دیوار انچه
کوی هوش دار ای لا تغفل تا نباشد پیش دیوار کوشن **حکایت**
هر که با دشمنان دوستان خود بکسر التونین دوستی کند دوی

نسخ

بفتح الهمزة

بالثامن العصد كرواح ای الفصاد جاح خروج العرق ودرم
 زرات قادر ورم وصف تجربی در شش نیک نظار خزند
 ای لا یأخذ العاق الثوة ییش ای امامه نهستی ای
یأخذ ایضا یک ناقص کند خویش و بذل در خوش
آزونی ند یعنی لا یحمل انفس الغفل ولا یرفع بحث
وجب الغرة زیکبار ای الطیبة تن و در مذلت و فی بعض الفرج
بونی و دیگر شبان بغم الشین المتجه و تحفیف ای بغیر الار
والی المعدة باید رفت ای قال الایه ای خزند مستعمل
الاول ضمون المعراج الک را مقلیده بکون الحا امروان
بر ایک پند بالا النار بکش ناحله ضرب یک دی
ای المصدر کمی ز جدان مروان که خرد بالحا القاری
بغیر یک ای القاری للمنی که خزند ان ک و کس
شش مکمل و یعنی اند که می تواند پادشاه ای علم و ناپذیر علم
و تشر رتب بیت بر سر مکمل بالغم و الک مبار عاه
علیان ملک شیخ ای المکر الکام زمان و وصف تجرب مفکله
که خدا انود فاعله بنده زمان بردار ای لا یکون تعالى
عبد اسطفا ک پادشاه باید که تاج و ششم اند بغیر التوکل
صناع شیخ ن راندن که دوستان و اعضا فاند خوفا
صلوة ن میں مکله اوی اشش خشم اول و رخداوند خشم و
الذی یغضب ان یعنی و تلمایوت الرخداوند الغضب
که الروح ای اللاجر وقت پس انکه ای بعد و ک زمان

در دم هست قدس سرور
ای صدقانا ای کجی

خداوند بزرگوار
 فرموده است
 و ما را از او
 بزرگوارتر
 و ما را از او
 بزرگوارتر

و باز گذار با ستمی که تو کردی پادشاه را بر خلیفان کس واقف کرد آن
آن لاخبر من خیا نه که آنکه با کاف الفارسی فی الافغانه انشا
که بر قبول کلی و آن ای معتمد باشی بخدا عیون تو که و اگر نه بر
هنگام خود می گوئی و نه از عجب بیت هیچ بالا خانه سخن
کنن ای التمهید للکلام انما کن برید انک اشع فی الکلام فی وقت
که دانی که در کار کبر سخن ای پوشر بند هر صحبت خود را
بکسر الله مضاعف الی مفعول و خود را و وصف ترکیبی یعنی منخ انزل
الذی یملأ ضرایه و لا یقبل فی غیره که خدا و خود آن ملک التاج فی نفس
بیت کرمی نعتی که مثل انکه والیه للوجهه ان الی ناسخ آخر
نحسبت می یقول لانا ناسخ لم تنفع لاجل الذی یملأ برایه فان شکوا
لامنعة الکلام بند قریب اسم فریقین دشمن خود
بنا ناسخ یعنی لا تقبل فخره العدو و خود را و خود را و خود را
کراین ان العدو دام نذقی ناسخ انما المبع و سکون الراء الملک الزمان
عدم الصدق نهاده است لغزبک و آن محتاج کام طع بالکاف
کناده لیاخذ من ملک شیا احمق راستش مصدر من ستودن
خوش آید شاله چون لاش ان التی من قال لا فقه فخل که در
عیش دی خطابین رسیدن که اینها لفتنا قریب یعنی ستم
ناید **قوله** الا حرف تنبیہ تانشنوی خطاب نمی برادر التی
مرح مضاعف که سخن کوی وصف ترکیبی که اندک این من ان ناسخ قلیل
البضاغة از تو دارد ای بر جونت که روزی بیا الی وجهه مرکب
بر نیاری ای التمهید و مصدر جذان یعنی مقدار تا این مثل مدکن

و باز گذار با ستمی که تو کردی پادشاه را بر خلیفان کس واقف کرد آن
آن لاخبر من خیا نه که آنکه با کاف الفارسی فی الافغانه انشا
که بر قبول کلی و آن ای معتمد باشی بخدا عیون تو که و اگر نه بر
هنگام خود می گوئی و نه از عجب بیت هیچ بالا خانه سخن
کنن ای التمهید للکلام انما کن برید انک اشع فی الکلام فی وقت
که دانی که در کار کبر سخن ای پوشر بند هر صحبت خود را
بکسر الله مضاعف الی مفعول و خود را و وصف ترکیبی یعنی منخ انزل
الذی یملأ ضرایه و لا یقبل فی غیره که خدا و خود آن ملک التاج فی نفس
بیت کرمی نعتی که مثل انکه والیه للوجهه ان الی ناسخ آخر
نحسبت می یقول لانا ناسخ لم تنفع لاجل الذی یملأ برایه فان شکوا
لامنعة الکلام بند قریب اسم فریقین دشمن خود
بنا ناسخ یعنی لا تقبل فخره العدو و خود را و خود را و خود را
کراین ان العدو دام نذقی ناسخ انما المبع و سکون الراء الملک الزمان
عدم الصدق نهاده است لغزبک و آن محتاج کام طع بالکاف
کناده لیاخذ من ملک شیا احمق راستش مصدر من ستودن
خوش آید شاله چون لاش ان التی من قال لا فقه فخل که در
عیش دی خطابین رسیدن که اینها لفتنا قریب یعنی ستم
ناید **قوله** الا حرف تنبیہ تانشنوی خطاب نمی برادر التی
مرح مضاعف که سخن کوی وصف ترکیبی که اندک این من ان ناسخ قلیل
البضاغة از تو دارد ای بر جونت که روزی بیا الی وجهه مرکب
بر نیاری ای التمهید و مصدر جذان یعنی مقدار تا این مثل مدکن

ماید بوجه مقدار و مقدار
سخن کوی و صف ترکیبی که اندک این من ان ناسخ قلیل
البضاغة از تو دارد ای بر جونت که روزی بیا الی وجهه مرکب
بر نیاری ای التمهید و مصدر جذان یعنی مقدار تا این مثل مدکن

عوبت بر شمارد ای بقدر عیون که از مدکن **قوله** مستطاع اناسک
ای ادهیب کیمرو ای کلام سخن صلاح نپدید ای لایم
کلامه حیثا لیجا **بیت** مشغوفه بر حسن کنار خویش ای التمهید
بجسین نادان بالاضافة و نه از خویش عطف علی تخمین **قوله**
بر کس را عقل خود بکمال ناید حسن لکن بنفست و نوزند خود را
قوله بیکر جهود و مسلمان نزار ای گردن حکایت چنانکه خنده
کوت از نزار ایشان استعجاب بطیو قدره و ادب التی انبجی
العصب کف مسلمان کراین قبالا امن بقیعین بنی مکتوب التی
و قدر درست نیست ان لولم یکن میجا خایا نداء جهود میرام
و فی بعض النسخ جهود کردام جهود کف بنو دیت ای خود را میرام
نسخ التی من الملک و کاف الفارسی فی الافغانه انشا
توسلتم و البهوتی بقدره النسخ میجا کرا بسله زمین
بجی زمین کس کرده عقل بعدم کرد بر یون خود کان بر یون
یکس که نادانم اه لا یظن احدا جابل **قوله** دهادی ان
عشره من الانسان بر خواجه بالیم الفارسی فی التی التی الضعیفه و فی
بعض النسخ بر سنو بخورن ان الکلام و دو سک بر جیفه و فی بعض
النسخ بر بر واری بر بنیچین بنوند ان لایتون العشره و فی بعض
یا جانی ان ح وجود کمر سناست جامع و قانع بنانی میر
مع قلته لقناعه **بیت** روزه بالذال المعجی عا الاصل و بالهامة
فی الکمال تنک یعنی معنی بیک که لای تنی ای حال ان الاوام
بر بنیم الیاء الفارسی کردد بالکاف الفارسی نعت دوی زمین

عوبت بر شمارد ای بقدر عیون که از مدکن
ای ادهیب کیمرو ای کلام سخن صلاح نپدید ای لایم
کلامه حیثا لیجا
بجسین نادان بالاضافة
بر کس را عقل خود بکمال ناید حسن لکن بنفست و نوزند خود را
یکر جهود و مسلمان نزار ای گردن حکایت چنانکه خنده
کوت از نزار ایشان استعجاب بطیو قدره و ادب التی انبجی
العصب کف مسلمان کراین قبالا امن بقیعین بنی مکتوب التی
و قدر درست نیست ان لولم یکن میجا خایا نداء جهود میرام
و فی بعض النسخ جهود کردام جهود کف بنو دیت ای خود را میرام
نسخ التی من الملک و کاف الفارسی فی الافغانه انشا
توسلتم و البهوتی بقدره النسخ میجا کرا بسله زمین
بجی زمین کس کرده عقل بعدم کرد بر یون خود کان بر یون
یکس که نادانم اه لا یظن احدا جابل
عشره من الانسان بر خواجه بالیم الفارسی فی التی التی الضعیفه و فی
بعض النسخ بر سنو بخورن ان الکلام و دو سک بر جیفه و فی بعض
النسخ بر بر واری بر بنیچین بنوند ان لایتون العشره و فی بعض
یا جانی ان ح وجود کمر سناست جامع و قانع بنانی میر
مع قلته لقناعه
فی الکمال تنک یعنی معنی بیک که لای تنی ای حال ان الاوام
بر بنیم الیاء الفارسی کردد بالکاف الفارسی نعت دوی زمین

عوبت بر شمارد ای بقدر عیون که از مدکن
ای ادهیب کیمرو ای کلام سخن صلاح نپدید ای لایم
کلامه حیثا لیجا
بجسین نادان بالاضافة
بر کس را عقل خود بکمال ناید حسن لکن بنفست و نوزند خود را
یکر جهود و مسلمان نزار ای گردن حکایت چنانکه خنده
کوت از نزار ایشان استعجاب بطیو قدره و ادب التی انبجی
العصب کف مسلمان کراین قبالا امن بقیعین بنی مکتوب التی
و قدر درست نیست ان لولم یکن میجا خایا نداء جهود میرام
و فی بعض النسخ جهود کردام جهود کف بنو دیت ای خود را میرام
نسخ التی من الملک و کاف الفارسی فی الافغانه انشا
توسلتم و البهوتی بقدره النسخ میجا کرا بسله زمین
بجی زمین کس کرده عقل بعدم کرد بر یون خود کان بر یون
یکس که نادانم اه لا یظن احدا جابل
عشره من الانسان بر خواجه بالیم الفارسی فی التی التی الضعیفه و فی
بعض النسخ بر سنو بخورن ان الکلام و دو سک بر جیفه و فی بعض
النسخ بر بر واری بر بنیچین بنوند ان لایتون العشره و فی بعض
یا جانی ان ح وجود کمر سناست جامع و قانع بنانی میر
مع قلته لقناعه
فی الکمال تنک یعنی معنی بیک که لای تنی ای حال ان الاوام
بر بنیم الیاء الفارسی کردد بالکاف الفارسی نعت دوی زمین

و عاقر کرد و مقابل ای فغانه الحسود کشش کشک عجز افس بود
زبان غزال **بیت** اگر چو شکم سستی می تو لم یکن طلع الطعام بالاول
بج برخی در دام سیا و نینا دی بکمر ترق میا و خودام نهرا دی فغان
زبید که بعضی **السخیر بیت** شکم بند دست و زنجیر بازی فغان
سبب بقعده ها شکم بنده وصف تیرگی نا دور پرستد جزای **بیت**
کیهان دید بر خورند حتی یجمل الحاتی و عابدان نیم سیر ایله عوز
شعبا قوتی و زامان تاسد بفتح السیرین رقی یجتمی بیت
الروح و جوامان تابعی بر کیند شی بین اییدیم ویران ناعوز
بکینه اما کله زان چنگا که و رعدو بکسر المعنی و سکون جاجش
فغانه بفتح التوین و بر سره و زوی کسی بکماله الاصله
بیت سیر بکمر را و دشت بکمر خواب آن لایانم القیاس
التایین شبی زده شکم اندل جوش مثل الطعام شبی زده
لعدم الطعام **بیت** شورت یازان تاهت و سخاوت بافند
کماه **بیت** ترخم بر بکمره زدن و وصف بکمر ستمکاری بود
بر کسند ان الشفة عظام الظلم ظلم عظام الضعفاء **بیت** هر
را دشمن و دشمن است آن کالان بخت بقدر دگر و کله او کشته
نعم الکاف دشمن خویش است **بیت** سکه دست و مار
بر سر سکه ای الی الی کان لی بیکر الحیة و الجمل الاورحیت یسبل
فک خیره بکمال المعجزه بکسر ضعیف رای اعدیه البانیم مصدور
بود بلکناس قیاس و درنگ ای التوقف و کردی بخلاف این معنی
دید اندو کشته اند و رستی بندگان ای الذین منسوبون الی القید

[illegible][illegible]

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the right page.

بر دستند بیا الوجه را که در زمره اجلاف جمع جفت ای جاف غلیظ الک
و فی مین النسخ او باش سخن صورت بندد و فی بعض النسخ بندد
شکست بکسر بی می عجب مدار که او از بر ربط بفتح الی این او تر افتا
کافر با علی و دل بمتین بر ناید و بوی غیر بابا بعد الی این و الی
بعد را از کند با کاف التماس الی الیه بفتح سیر الی التوم فرو ماند
ای غیر و بفتح احضن بند و من قال منحل شود نقدان بفتح غیر معنی اللفظ
شکست بکسر بی می عجب مدار که او از بر ربط بفتح الی این او تر افتا
کافر با علی و دل بمتین بر ناید و بوی غیر بابا بعد الی این و الی
بعد را از کند با کاف التماس الی الیه بفتح سیر الی التوم فرو ماند
ای غیر و بفتح احضن بند و من قال منحل شود نقدان بفتح غیر معنی اللفظ
شکست بکسر بی می عجب مدار که او از بر ربط بفتح الی این او تر افتا
کافر با علی و دل بمتین بر ناید و بوی غیر بابا بعد الی این و الی
بعد را از کند با کاف التماس الی الیه بفتح سیر الی التوم فرو ماند
ای غیر و بفتح احضن بند و من قال منحل شود نقدان بفتح غیر معنی اللفظ

Extensive handwritten marginal notes in Persian script on the right side of the right page.

Handwritten marginal notes at the bottom of the right page.

Handwritten marginal notes in Persian script at the top of the left page.

مستقلا و حذف الف خطا که حذف لفظا تلمنا کتبت القاعده بنا علی
لیتس بقولهم نیست و لکن ان تلك القاعده لازمی فی مواضع کثیره
لرفع الالتباس اول موضع الزاویه البندی که ان خاصیت وی است
مشقوی چون کمان را اسم لای نوح دم طبیعت بفرموده و کان کان
المفرقین بجمعه مراد فی مابین زاده ای که کوز این البنی قد رکن
ای مرتبه نیز و مضاف معنی من افزودن و هو بنا مقدر
بنام ای امرن نمایند اگر داری مغول محذوف و هو غیر نیز که
معرب جوهر و اصل التی ای بیکر حسیل کان و لا نظیر بسک
کل از خاوت و ابراهیم از از رکعت شکست انت که خود بگوید
و نظیر نه که کمال زانکه عطا رکوبید بین المقصود بقول و اما
ای عالم جوطیه عطا رست خاموش و دیر نای بافتا و احوال
و ما و ان چون طبل غازیست بینه بقول بلند او از و میان
لا علم جود و یا ذو داری قدر بیانه فی الکمال الماس و حاصل
بالتی که بر سوز جای و ان خطا بنا جت قال بفتح فاسد الفکر و ذکر
مغز فاسد قلعه عالم اندر میان جا به را مرون مثلی بفتح
کفته اند صدیقان جمع صدیق با کسر و التشدید شادی در میان
کورانته که محبوب بین الی معنی در ساری زدن و میان جمع
زندیق یار دینا المله ای لا یعرفون قدره و لا یفقهون حکمت
دوستی بیا الوجه را که در زمره اجلاف جمع جفت ای جاف غلیظ الک
و فی مین النسخ او باش سخن صورت بندد و فی بعض النسخ بندد
شکست بکسر بی می عجب مدار که او از بر ربط بفتح الی این او تر افتا
کافر با علی و دل بمتین بر ناید و بوی غیر بابا بعد الی این و الی
بعد را از کند با کاف التماس الی الیه بفتح سیر الی التوم فرو ماند
ای غیر و بفتح احضن بند و من قال منحل شود نقدان بفتح غیر معنی اللفظ
شکست بکسر بی می عجب مدار که او از بر ربط بفتح الی این او تر افتا
کافر با علی و دل بمتین بر ناید و بوی غیر بابا بعد الی این و الی
بعد را از کند با کاف التماس الی الیه بفتح سیر الی التوم فرو ماند
ای غیر و بفتح احضن بند و من قال منحل شود نقدان بفتح غیر معنی اللفظ

Handwritten marginal notes at the bottom of the left page.

المتعددة شود فاعلم ان سبيل لعل بان الحرة للوحة زها نايك
نفسش بالفتاح الفيراج الالحاقه تشكي بسك والاراد
بنفسه للفتاح ان لا يفتح صديقه الذي حصله في الزمان الكثير **حکمت** عقل
دست نفس چنان گرفتارست بيه النفس غلبت على العقل وهو محسوس
في يد لا كرم و عا فرود دست زن كرم في يد ائمة قوت فان كرم بختي
بمعي الكار والزي وكثير العرفان والقوتي والكبير من قصر عا الاولين
اقتدا عا في بحر الغراب فقد قصر من الغراب لانه فتره بالقوتي
هم للمعنى في الاولين **بيت** در بستر اژدها غرق بالياء المصدري بر
ساي احدى اليانين للوحة باند اي اعلق بالبرود عا
كربانك زن انزوي ان من ذلك البيت بر ايد اي يخرج بلند
حکمت راي بي قوت يكون الواو كرم و شونت عطف نيق
وقوت به راي يكون الياء بمل و شون **بيت** بمنز عطف اح
الرائين للوزن بايد و تير و عطف و انك ملكه على بقوله كرمك
دولت نادان سلاح جنگ دوست **حکمت** جواني كرم و دود
اي يتصدق بالارب از عا يدي كرم و نه دار و نيزد ان اسك فخر
بر كرمك شهورت يربها الفذة انبه قبول خلق كرمه است
اي تر كها ليعذر انهم كرم الكس و يعير قبوله از شوق حال و
شهورت حرم افتاده است فانه طلب قبول الخلق و العمل الظاهر
شرك خفي **بيت** عايد كرمه از بهر عا كرمه طرف تشيد اي
يقعد في زاوية بجاده و در انبه تار يك جرميند بيه لاي في
شيا **حکمت** انك انك خيلي لفظ فارسي مستعمل في انترقي

المتعددة شود فاعلم ان سبيل لعل بان الحرة للوحة زها نايك
نفسش بالفتاح الفيراج الالحاقه تشكي بسك والاراد
بنفسه للفتاح ان لا يفتح صديقه الذي حصله في الزمان الكثير
دست نفس چنان گرفتارست بيه النفس غلبت على العقل وهو محسوس
في يد لا كرم و عا فرود دست زن كرم في يد ائمة قوت فان كرم بختي
بمعي الكار والزي وكثير العرفان والقوتي والكبير من قصر عا الاولين
اقتدا عا في بحر الغراب فقد قصر من الغراب لانه فتره بالقوتي
هم للمعنى في الاولين
ساي احدى اليانين للوحة باند اي اعلق بالبرود عا
كربانك زن انزوي ان من ذلك البيت بر ايد اي يخرج بلند
راي بي قوت يكون الواو كرم و شونت عطف نيق
وقوت به راي يكون الياء بمل و شون
الرائين للوزن بايد و تير و عطف و انك ملكه على بقوله كرمك
دولت نادان سلاح جنگ دوست
اي يتصدق بالارب از عا يدي كرم و نه دار و نيزد ان اسك فخر
بر كرمك شهورت يربها الفذة انبه قبول خلق كرمه است
اي تر كها ليعذر انهم كرم الكس و يعير قبوله از شوق حال و
شهورت حرم افتاده است فانه طلب قبول الخلق و العمل الظاهر
شرك خفي
عايد كرمه از بهر عا كرمه طرف تشيد اي
يقعد في زاوية بجاده و در انبه تار يك جرميند بيه لاي في
شيا
انك انك خيلي لفظ فارسي مستعمل في انترقي

المتعددة شود فاعلم ان سبيل لعل بان الحرة للوحة زها نايك
نفسش بالفتاح الفيراج الالحاقه تشكي بسك والاراد
بنفسه للفتاح ان لا يفتح صديقه الذي حصله في الزمان الكثير
دست نفس چنان گرفتارست بيه النفس غلبت على العقل وهو محسوس
في يد لا كرم و عا فرود دست زن كرم في يد ائمة قوت فان كرم بختي
بمعي الكار والزي وكثير العرفان والقوتي والكبير من قصر عا الاولين
اقتدا عا في بحر الغراب فقد قصر من الغراب لانه فتره بالقوتي
هم للمعنى في الاولين
ساي احدى اليانين للوحة باند اي اعلق بالبرود عا
كربانك زن انزوي ان من ذلك البيت بر ايد اي يخرج بلند
راي بي قوت يكون الواو كرم و شونت عطف نيق
وقوت به راي يكون الياء بمل و شون
الرائين للوزن بايد و تير و عطف و انك ملكه على بقوله كرمك
دولت نادان سلاح جنگ دوست
اي يتصدق بالارب از عا يدي كرم و نه دار و نيزد ان اسك فخر
بر كرمك شهورت يربها الفذة انبه قبول خلق كرمه است
اي تر كها ليعذر انهم كرم الكس و يعير قبوله از شوق حال و
شهورت حرم افتاده است فانه طلب قبول الخلق و العمل الظاهر
شرك خفي
عايد كرمه از بهر عا كرمه طرف تشيد اي
يقعد في زاوية بجاده و در انبه تار يك جرميند بيه لاي في
شيا
انك انك خيلي لفظ فارسي مستعمل في انترقي

شود اي يميز كذا و تلمه تلمه سبيل بيا الوحدة كرمه فتر
المنى الما يتول بيه انان كرمه قدرت نذارند للاستقام
المنى كرمه فتره كرمه دارند تا بوقت فترت وفي حكمة كرمه بخت
الاستقام كرمه از دما عا خلا بر ارنه و تلمه مبتداء عا تلمه متعلق
يقول اذا انفتحت واجفت منبر مبتداء اني منبر متعلق يقول اذا
اجفت وانفتحت جرح خيرة قول اذا اجفت لتضمين مع انفتحت
عنه بالي من المنى التباير الجبة تبة والنظرة مع النظرة فترت
كما قال **بيت** انك انك كرمه بيه بختين شود بيار اي يميز كرمه
وانه ان است حكمة بانفتح والتشديد در انبار **حکمت** عالم وانشايد
ان لا ينيق للعالم كرمه سفايت از عا يدي بيلم كرمه رند بيه بخت
ويصير عا سفايت العالم كرمه هر دو طرف از ان دارد بيه بيلم
بيت اين كرمه شود اي يتقصي بيت العالم و جعل ان **حکمت** بيت
جوان سلكه كرمه بيا لفظ بلفظ بختي بالياء المصدري فزون
كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه
صادر شود نايستندت از عا خلاف الزمن والطاعة الشيا واز
علا صادر شدن نايستندت عا بيلم كرمه علم سلاح جنگ شيطان
و عا ظاهر و خداوند سلاح اي صاحب راجون بهيري بر ندرت
بيت بود **بيت** عا نادان بپرشتان دوزكار مصنوعه لالمراج
مبتداء به زدانستند بيا بپرشتان دوزكار عا نادان بيا بيا
از راه اوقاد و هو معذور و ان اي دانستند بيا بپرشتان دوزكار
بود و رجاه افتاد **حکمت** كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه كرمه

المتعددة شود فاعلم ان سبيل لعل بان الحرة للوحة زها نايك
نفسش بالفتاح الفيراج الالحاقه تشكي بسك والاراد
بنفسه للفتاح ان لا يفتح صديقه الذي حصله في الزمان الكثير
دست نفس چنان گرفتارست بيه النفس غلبت على العقل وهو محسوس
في يد لا كرم و عا فرود دست زن كرم في يد ائمة قوت فان كرم بختي
بمعي الكار والزي وكثير العرفان والقوتي والكبير من قصر عا الاولين
اقتدا عا في بحر الغراب فقد قصر من الغراب لانه فتره بالقوتي
هم للمعنى في الاولين
ساي احدى اليانين للوحة باند اي اعلق بالبرود عا
كربانك زن انزوي ان من ذلك البيت بر ايد اي يخرج بلند
راي بي قوت يكون الواو كرم و شونت عطف نيق
وقوت به راي يكون الياء بمل و شون
الرائين للوزن بايد و تير و عطف و انك ملكه على بقوله كرمك
دولت نادان سلاح جنگ دوست
اي يتصدق بالارب از عا يدي كرم و نه دار و نيزد ان اسك فخر
بر كرمك شهورت يربها الفذة انبه قبول خلق كرمه است
اي تر كها ليعذر انهم كرم الكس و يعير قبوله از شوق حال و
شهورت حرم افتاده است فانه طلب قبول الخلق و العمل الظاهر
شرك خفي
عايد كرمه از بهر عا كرمه طرف تشيد اي
يقعد في زاوية بجاده و در انبه تار يك جرميند بيه لاي في
شيا
انك انك خيلي لفظ فارسي مستعمل في انترقي

المتعددة شود فاعلم ان سبيل لعل بان الحرة للوحة زها نايك
نفسش بالفتاح الفيراج الالحاقه تشكي بسك والاراد
بنفسه للفتاح ان لا يفتح صديقه الذي حصله في الزمان الكثير
دست نفس چنان گرفتارست بيه النفس غلبت على العقل وهو محسوس
في يد لا كرم و عا فرود دست زن كرم في يد ائمة قوت فان كرم بختي
بمعي الكار والزي وكثير العرفان والقوتي والكبير من قصر عا الاولين
اقتدا عا في بحر الغراب فقد قصر من الغراب لانه فتره بالقوتي
هم للمعنى في الاولين
ساي احدى اليانين للوحة باند اي اعلق بالبرود عا
كربانك زن انزوي ان من ذلك البيت بر ايد اي يخرج بلند
راي بي قوت يكون الواو كرم و شونت عطف نيق
وقوت به راي يكون الياء بمل و شون
الرائين للوزن بايد و تير و عطف و انك ملكه على بقوله كرمك
دولت نادان سلاح جنگ دوست
اي يتصدق بالارب از عا يدي كرم و نه دار و نيزد ان اسك فخر
بر كرمك شهورت يربها الفذة انبه قبول خلق كرمه است
اي تر كها ليعذر انهم كرم الكس و يعير قبوله از شوق حال و
شهورت حرم افتاده است فانه طلب قبول الخلق و العمل الظاهر
شرك خفي
عايد كرمه از بهر عا كرمه طرف تشيد اي
يقعد في زاوية بجاده و در انبه تار يك جرميند بيه لاي في
شيا
انك انك خيلي لفظ فارسي مستعمل في انترقي

المتعددة شود فاعلم ان سبيل لعل بان الحرة للوحة زها نايك
نفسش بالفتاح الفيراج الالحاقه تشكي بسك والاراد
بنفسه للفتاح ان لا يفتح صديقه الذي حصله في الزمان الكثير
دست نفس چنان گرفتارست بيه النفس غلبت على العقل وهو محسوس
في يد لا كرم و عا فرود دست زن كرم في يد ائمة قوت فان كرم بختي
بمعي الكار والزي وكثير العرفان والقوتي والكبير من قصر عا الاولين
اقتدا عا في بحر الغراب فقد قصر من الغراب لانه فتره بالقوتي
هم للمعنى في الاولين
ساي احدى اليانين للوحة باند اي اعلق بالبرود عا
كربانك زن انزوي ان من ذلك البيت بر ايد اي يخرج بلند
راي بي قوت يكون الواو كرم و شونت عطف نيق
وقوت به راي يكون الياء بمل و شون
الرائين للوزن بايد و تير و عطف و انك ملكه على بقوله كرمك
دولت نادان سلاح جنگ دوست
اي يتصدق بالارب از عا يدي كرم و نه دار و نيزد ان اسك فخر
بر كرمك شهورت يربها الفذة انبه قبول خلق كرمه است
اي تر كها ليعذر انهم كرم الكس و يعير قبوله از شوق حال و
شهورت حرم افتاده است فانه طلب قبول الخلق و العمل الظاهر
شرك خفي
عايد كرمه از بهر عا كرمه طرف تشيد اي
يقعد في زاوية بجاده و در انبه تار يك جرميند بيه لاي في
شيا
انك انك خيلي لفظ فارسي مستعمل في انترقي

والتزق مقسوم بعجل البتة ومعنى ما ذكره سابقا من البيت أن التزق
من المكنة نامور بقلو رتق ولا تلقوا بأيديكم إلى التهلكة ولأن التزق
فمن الخطا لما لم يعنى ما ذكره هنا من البيت أن التزق من المكنة
لا يوجب الكو بلا اجل هذا هو التحقيق **حکمت** بناهذه نفع الهاء التثنية
أو الشئ الذي لم يوضع لك في التقدير إلا في دست نرسد والتسوي لا
شيئا فان قيل ذكره لئلا يظن قولنا وان ليس لالشان إلا ما
والسعيد سوف يرى قلنا الآية في حق ثواب الآخرة ومعناه ليس باله
ان يجعل ثوابه لا يغيره بل لكل احد ثواب على قدر الآيات وجوه التحقيق ان
لا يتبدل بالتقدير بل هو على التثنية لا يوجد بدون وجهه كخداه است اي
وضوئها تعالى بها كاست انما قدره الله تعالى **برسدت** شديدة
و كسند برقت تاظلمات كاست قدس في آية بالاولى فخرجت
قد لوليت وقوراي شرب انك حود بسكون الزا والذال فيهما
وهو حوزم انبجيا فالتعقيب **حکمت** صنادي روي در دجل وهو
نه بغداد ما يغير لعدم تقدير الله تعالى وما في اجل در حنك كغيره
بيت مسكين حزين در هر عالم اي دور بالذالين فيهما وادفعان
دو ديوان او در ثنائي در حق و اجل در ثنائي او وهو غافل **حکمت** تو انكر
فاسق كلوح ذرانه و دشت يعني ان الغني الفاسق كالمدر الذي على بالذ
و در ویش صلح شاخ كال الود يريد ان الفقير الفاسق كحوب غلظ بالبر
اي ان اشارة الى قوله تو انكر فاسق ريش فو حوان است
المفعول وان اشارة الى قوله تو انكر فاسق ريش فو حوان است
مرشح اي تزين بالجوهر شدة نيكان جمع نيك روي بضم الراء و فرج

والتزق مقسوم بعجل البتة ومعنى ما ذكره سابقا من البيت أن التزق من المكنة نامور بقلو رتق ولا تلقوا بأيديكم إلى التهلكة ولأن التزق فمن الخطا لما لم يعنى ما ذكره هنا من البيت أن التزق من المكنة لا يوجب الكو بلا اجل هذا هو التحقيق أو الشئ الذي لم يوضع لك في التقدير إلا في دست نرسد والتسوي لا شيئا فان قيل ذكره لئلا يظن قولنا وان ليس لالشان إلا ما والالسعيد سوف يرى قلنا الآية في حق ثواب الآخرة ومعناه ليس باله ان يجعل ثوابه لا يغيره بل لكل احد ثواب على قدر الآيات وجوه التحقيق ان لا يتبدل بالتقدير بل هو على التثنية لا يوجد بدون وجهه كخداه است اي وضوئها تعالى بها كاست انما قدره الله تعالى برسدت شديدة و كسند برقت تاظلمات كاست قدس في آية بالاولى فخرجت قد لوليت وقوراي شرب انك حود بسكون الزا والذال فيهما وهو حوزم انبجيا فالتعقيب حکمت صنادي روي در دجل وهو نه بغداد ما يغير لعدم تقدير الله تعالى وما في اجل در حنك كغيره بيت مسكين حزين در هر عالم اي دور بالذالين فيهما وادفعان دو ديوان او در ثنائي در حق و اجل در ثنائي او وهو غافل حکمت تو انكر فاسق كلوح ذرانه و دشت يعني ان الغني الفاسق كالمدر الذي على بالذ و در ویش صلح شاخ كال الود يريد ان الفقير الفاسق كحوب غلظ بالبر اي ان اشارة الى قوله تو انكر فاسق ريش فو حوان است المفعول وان اشارة الى قوله تو انكر فاسق ريش فو حوان است مرشح اي تزين بالجوهر شدة نيكان جمع نيك روي بضم الراء و فرج

بالجمل والماء بخر التزور دارد يعني ان شدة الاثارة متوجهة الى التسور و
الجماعة و دولت بدان جمع بدست در شيب بالزكي ايش دارد
اي دولة الاشرار متوجهة الى التسفل والهلاك **قطعه** هرگاه و
دولت بدان اي بسبب خاطر خست در خواهيافت كله در انوة
خبرش التغيير ارجح الى قوله هرگاه اي اجتره كدست دولت وجاه مروي
بسر اي ذكر يريده الاخرة نحو اهدايات معناه بالزكي ملك كركدر
حکمت حسود از نمت حق تعالى بخت اذ يريده زوال فخر الله
تعالى من جده و مردم كى كناه دارشمن و هو الذي رزقه الله تعالى
بفضل **قطعه** مردى بالحق التفسير و يا الوحدة خشك نر
يراد به الحسود اريد في مجلس رقة در پوستين يراد بالمرز
صاحبها و اهل نصيب كنى اي حواجر كرو بديهي بتقدير الله تعالى
مردم بخت راجع كناه **ديك** الا نأخذوا اي بلا جسد علامه
ان تحت برکت نفع الحاف الفارسي خود در بلمات فان
الحسد ياكل صاحبه كالنار تاكل نفسها ان لم يجد حطبا حرج حاجت ك
بروي راجع الى حسود كنى بياض الحظا و سمي بالياء المصدر في
كراهه او ارجح كنى بياض الوحدة يراد بالحسد در ثقات بل في
جوف **حکمت** تلميذ يراد به المريد والمتعلم يراد ان ليس له
صدق في الكلب عاشق في زرات فانه لا يصل مقصوده و روي
يراد به التياح لم يعرف اي ليس له ثمن مرغى في بر نفع الهاء
الفارسي و عالم به علم درخت بي بر نفع الثمرة هنا و ناهي في علم
خانه به در نفع الكلب **حکمت** مراد از نر و نران ان المكنة اللحية

بالجمل والماء بخر التزور دارد يعني ان شدة الاثارة متوجهة الى التسور و الجماعة و دولت بدان جمع بدست در شيب بالزكي ايش دارد اي دولة الاشرار متوجهة الى التسفل والهلاك قطعه هرگاه و دولت بدان اي بسبب خاطر خست در خواهيافت كله در انوة خبرش التغيير ارجح الى قوله هرگاه اي اجتره كدست دولت وجاه مروي بسراي ذكر يريده الاخرة نحو اهدايات معناه بالزكي ملك كركدر حکمت حسود از نمت حق تعالى بخت اذ يريده زوال فخر الله تعالى من جده و مردم كى كناه دارشمن و هو الذي رزقه الله تعالى بفضل قطعه مردى بالحق التفسير و يا الوحدة خشك نر يراد به الحسود اريد في مجلس رقة در پوستين يراد بالمرز صاحبها و اهل نصيب كنى اي حواجر كرو بديهي بتقدير الله تعالى مردم بخت راجع كناه ديک الا نأخذوا اي بلا جسد علامه ان تحت برکت نفع الحاف الفارسي خود در بلمات فان الحسد ياكل صاحبه كالنار تاكل نفسها ان لم يجد حطبا حرج حاجت ك بروي راجع الى حسود كنى بياض الحظا و سمي بالياء المصدر في كراهه او ارجح كنى بياض الوحدة يراد بالحسد در ثقات بل في جوف حکمت تلميذ يراد به المريد والمتعلم يراد ان ليس له صدق في الكلب عاشق في زرات فانه لا يصل مقصوده و روي يراد به التياح لم يعرف اي ليس له ثمن مرغى في بر نفع الهاء الفارسي و عالم به علم درخت بي بر نفع الثمرة هنا و ناهي في علم خانه به در نفع الكلب حکمت مراد از نر و نران ان المكنة اللحية

والتزق مقسوم بعجل البتة ومعنى ما ذكره سابقا من البيت أن التزق من المكنة نامور بقلو رتق ولا تلقوا بأيديكم إلى التهلكة ولأن التزق فمن الخطا لما لم يعنى ما ذكره هنا من البيت أن التزق من المكنة لا يوجب الكو بلا اجل هذا هو التحقيق أو الشئ الذي لم يوضع لك في التقدير إلا في دست نرسد والتسوي لا شيئا فان قيل ذكره لئلا يظن قولنا وان ليس لالشان إلا ما والالسعيد سوف يرى قلنا الآية في حق ثواب الآخرة ومعناه ليس باله ان يجعل ثوابه لا يغيره بل لكل احد ثواب على قدر الآيات وجوه التحقيق ان لا يتبدل بالتقدير بل هو على التثنية لا يوجد بدون وجهه كخداه است اي وضوئها تعالى بها كاست انما قدره الله تعالى برسدت شديدة و كسند برقت تاظلمات كاست قدس في آية بالاولى فخرجت قد لوليت وقوراي شرب انك حود بسكون الزا والذال فيهما وهو حوزم انبجيا فالتعقيب حکمت صنادي روي در دجل وهو نه بغداد ما يغير لعدم تقدير الله تعالى وما في اجل در حنك كغيره بيت مسكين حزين در هر عالم اي دور بالذالين فيهما وادفعان دو ديوان او در ثنائي در حق و اجل در ثنائي او وهو غافل حکمت تو انكر فاسق كلوح ذرانه و دشت يعني ان الغني الفاسق كالمدر الذي على بالذ و در ویش صلح شاخ كال الود يريد ان الفقير الفاسق كحوب غلظ بالبر اي ان اشارة الى قوله تو انكر فاسق ريش فو حوان است المفعول وان اشارة الى قوله تو انكر فاسق ريش فو حوان است مرشح اي تزين بالجوهر شدة نيكان جمع نيك روي بضم الراء و فرج

بالجمل والماء بخر التزور دارد يعني ان شدة الاثارة متوجهة الى التسور و الجماعة و دولت بدان جمع بدست در شيب بالزكي ايش دارد اي دولة الاشرار متوجهة الى التسفل والهلاك قطعه هرگاه و دولت بدان اي بسبب خاطر خست در خواهيافت كله در انوة خبرش التغيير ارجح الى قوله هرگاه اي اجتره كدست دولت وجاه مروي بسراي ذكر يريده الاخرة نحو اهدايات معناه بالزكي ملك كركدر حکمت حسود از نمت حق تعالى بخت اذ يريده زوال فخر الله تعالى من جده و مردم كى كناه دارشمن و هو الذي رزقه الله تعالى بفضل قطعه مردى بالحق التفسير و يا الوحدة خشك نر يراد به الحسود اريد في مجلس رقة در پوستين يراد بالمرز صاحبها و اهل نصيب كنى اي حواجر كرو بديهي بتقدير الله تعالى مردم بخت راجع كناه ديک الا نأخذوا اي بلا جسد علامه ان تحت برکت نفع الحاف الفارسي خود در بلمات فان الحسد ياكل صاحبه كالنار تاكل نفسها ان لم يجد حطبا حرج حاجت ك بروي راجع الى حسود كنى بياض الحظا و سمي بالياء المصدر في كراهه او ارجح كنى بياض الوحدة يراد بالحسد در ثقات بل في جوف حکمت تلميذ يراد به المريد والمتعلم يراد ان ليس له صدق في الكلب عاشق في زرات فانه لا يصل مقصوده و روي يراد به التياح لم يعرف اي ليس له ثمن مرغى في بر نفع الهاء الفارسي و عالم به علم درخت بي بر نفع الثمرة هنا و ناهي في علم خانه به در نفع الكلب حکمت مراد از نر و نران ان المكنة اللحية

[illegible]

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١

بیتوب شام لایالی بل سوت که انفسکم از فوج جلیل **قلم** که را عادت
بود راستی بالیاء المصدوقی حکما کرد و در گذاردند و از او ای لایالیون بدو
نامود ای صاحب الاسم یعنی مشهور شد و راستی و الکذب و کوراست
باور دارند ای لایالیون تو حق القول الصبیح ازده اصلا **بیت** در وی نکرند
صاحب دلال مرهون بر آن کسی بویست گفت راست دان و قوت
الکذب بملوک علی المظالم و کوشته شویا راستی بختیست من الصدوق
نادرا اگر راست گوید تو کوی خطاست و من او بدید المصلح اگر
راست گوید بگویند خطاست فقد ذهب علی عادت فی اطلاق الوزون
بجایگاه کالایق **حکایت** اهل کایتا مبتدا با اتفاق ای باغیای العلماء
اومیت خیر و از او موجود است کالایون فی الاکرام و با اتفاق و در منزل
ثابت که حق شناس و صفت یقینی باز از دین ناسپاس ای غیر
شاکر **قلم** سکندری که بر فراموشی مرهون نگردد ای لایالی
الصدق بنسبت عده کردن صدق تویش سبک فانه لایالیون و کور
عری قد عرفت المرامه نوازی حکام نواختن و من خالی فی شرحه
تمت فقد خطا سفارا قدر ببار لفظا و معنی ای لایالیون فی الحکایه
الاولیایکی از پادشاهان پیشین الخ و فی ذلک و من فتره مناسبت
بقوله بخیال عالم بکبر جبری و فی بعض النسخ قدی آید یا تو در
حکایت از نفس پرور سکون الفاء و التیاس و التراجیع و
تجربی هروری بالیاء المصدوقی بالترکی هر کسک نیاید فان جلاله
مصدوق الیها و هر سوزی را بالفتح و التکون **بیت** نشاید
من رجم بر کاد با کاف الفارسی بسیار بار علیه بگو که بسیار

شب تاریک مبتدا و من لایالیون فاحش مثال فی شرح ای فی اللیلة المظلمة فقد
اخطا و الحاکم مکتوبه لافاضه ای دوستان طری ای لایالیون المظلمة فی تأیید
فاحش میراث تاریک و من اخطا فی الاقل قال یسابقه الاثر و تأیید کاف
لوزن و بوشنقی تا بقی یخ لعل کردن جو و در خوشنده اسم فاعل
من ترشیدن مخفف من درخشیدن ای لایالیون المظلمة و نهاده المظلمة ای لایالیون
و نهاده المظلمة من الالاسنة و فی سبب الالاسنة و فی سبب
بروز باز و نیست ای لایالیون تحصیل قیوة العفد تأیید خدای بخشنده اسم
فاعل من ترشیدن **بیت** از تو که بفتح الیاء الفاء و کور الکاف التو
تالم ای الی ای حق شناس که در کور او ای عالم نیست فانک حاکم
مطلق از حکم تو بجه حکم بالاتر نیست و کور او کور تو بری بالیاء المصدوق
یعنی ای ترشده که بفر کاف الفارسی نشود و فی بعض النسخ انرا
شود و ای ترشده و از او کور که بفر ای ترشده نیست و ذلک
تعلق من بعدی الله فلا یفعل لوزن یفعل فاعلی **حکایت** کور ای لایالیون
یعنی از کور ای پادشاه بد فرجام و هو الی الخ لفظا و معنی
الوحدة کزبیش بختی و التیاس و التراجیع الی الخ ای عقیبه شاد
بری ای ناخدا الفرح و بجه و از شادی بکس الیاء المصدوقی کزبیش
بختی ای ایضا عم جوری قبله الترتیب **بیت** شول عده که او در آن
اول سروری بکدر شول و چون کاد و لا عم بختی **حکایت** زمین را از آسمان
شارست انرا بکسر النون اسم لایالیون و الیاء المظلمة و کمان
را از زمین غبار و کور فی مقام التعلیل فی المشرور کل اناء بفتح یافیه
ترشخ اناء و شرح یافیه قلیلا قلیلا **بیت** کورت اناء و الاخرة علی و فی

بیتوب شام لایالی بل سوت که انفسکم از فوج جلیل **قلم** که را عادت
بود راستی بالیاء المصدوقی حکما کرد و در گذاردند و از او ای لایالیون بدو
نامود ای صاحب الاسم یعنی مشهور شد و راستی و الکذب و کوراست
باور دارند ای لایالیون تو حق القول الصبیح ازده اصلا **بیت** در وی نکرند
صاحب دلال مرهون بر آن کسی بویست گفت راست دان و قوت
الکذب بملوک علی المظالم و کوشته شویا راستی بختیست من الصدوق
نادرا اگر راست گوید تو کوی خطاست و من او بدید المصلح اگر
راست گوید بگویند خطاست فقد ذهب علی عادت فی اطلاق الوزون
بجایگاه کالایق **حکایت** اهل کایتا مبتدا با اتفاق ای باغیای العلماء
اومیت خیر و از او موجود است کالایون فی الاکرام و با اتفاق و در منزل
ثابت که حق شناس و صفت یقینی باز از دین ناسپاس ای غیر
شاکر **قلم** سکندری که بر فراموشی مرهون نگردد ای لایالی
الصدق بنسبت عده کردن صدق تویش سبک فانه لایالیون و کور
عری قد عرفت المرامه نوازی حکام نواختن و من خالی فی شرحه
تمت فقد خطا سفارا قدر ببار لفظا و معنی ای لایالیون فی الحکایه
الاولیایکی از پادشاهان پیشین الخ و فی ذلک و من فتره مناسبت
بقوله بخیال عالم بکبر جبری و فی بعض النسخ قدی آید یا تو در
حکایت از نفس پرور سکون الفاء و التیاس و التراجیع و
تجربی هروری بالیاء المصدوقی بالترکی هر کسک نیاید فان جلاله
مصدوق الیها و هر سوزی را بالفتح و التکون **بیت** نشاید
من رجم بر کاد با کاف الفارسی بسیار بار علیه بگو که بسیار

بیتوب شام لایالی بل سوت که انفسکم از فوج جلیل **قلم** که را عادت
بود راستی بالیاء المصدوقی حکما کرد و در گذاردند و از او ای لایالیون بدو
نامود ای صاحب الاسم یعنی مشهور شد و راستی و الکذب و کوراست
باور دارند ای لایالیون تو حق القول الصبیح ازده اصلا **بیت** در وی نکرند
صاحب دلال مرهون بر آن کسی بویست گفت راست دان و قوت
الکذب بملوک علی المظالم و کوشته شویا راستی بختیست من الصدوق
نادرا اگر راست گوید تو کوی خطاست و من او بدید المصلح اگر
راست گوید بگویند خطاست فقد ذهب علی عادت فی اطلاق الوزون
بجایگاه کالایق **حکایت** اهل کایتا مبتدا با اتفاق ای باغیای العلماء
اومیت خیر و از او موجود است کالایون فی الاکرام و با اتفاق و در منزل
ثابت که حق شناس و صفت یقینی باز از دین ناسپاس ای غیر
شاکر **قلم** سکندری که بر فراموشی مرهون نگردد ای لایالی
الصدق بنسبت عده کردن صدق تویش سبک فانه لایالیون و کور
عری قد عرفت المرامه نوازی حکام نواختن و من خالی فی شرحه
تمت فقد خطا سفارا قدر ببار لفظا و معنی ای لایالیون فی الحکایه
الاولیایکی از پادشاهان پیشین الخ و فی ذلک و من فتره مناسبت
بقوله بخیال عالم بکبر جبری و فی بعض النسخ قدی آید یا تو در
حکایت از نفس پرور سکون الفاء و التیاس و التراجیع و
تجربی هروری بالیاء المصدوقی بالترکی هر کسک نیاید فان جلاله
مصدوق الیها و هر سوزی را بالفتح و التکون **بیت** نشاید
من رجم بر کاد با کاف الفارسی بسیار بار علیه بگو که بسیار

فردی که گفت نقاشان چنین را ای امر که بر اینون مراد
پیرامین و کلاما بالباء الفارسی بجه حوال الشیء فرکاهش مطلق
عالمینین بالترکی اذناغ و قره او بدوزند مضارع من و دوشن
بذل حج بد را یکدیگر در پیشار بنم الخ و قدر بیان ترن
کنیکان خود بزرگ و دیگر روزند مجوز فی الظلم لا يجوز فی غیره والا فانت
بزرگانه و یکدیگر دانند حکمت بزرگی را بیا الوحدہ کنند قوله
القول فاعلم باجیدن نصیحت کردست راست دارد خاتم فراد
جب میکنند گفت فاعلم غیر بزرگی ندان و فی بعض النسخ فاعلم
که پیش اهل فضل عزم باشد حکمت آنکه خط قراءتها با تحقیق ملاحظ
اللهذا والظاهر المجدد المشدود فی الشیء افرید و دوزی مجوز ذی
وخت ای دولت یا نصیحت بی در باجست و لا یجوز فی شخص
حکمت نصیحت پادشاهان المصد منافع المنعوله کفر فی مسلم
کسی راست کیم ای خوف سر زار و امید در شوی موعظه اسم
فاعل من التوجید چه در بای دینی خطاب بن ریحین و ریش
افزالتی فی فیروز الموزن و موضع پای چه ششتر هنر نبی بکری
دیاد لکلا بر شش ان بهامسا و بیان بی لاقدر عنده المال اصلا
و لا سبالا لسن السیف قطعا امید و هراش بکراه و فتح المراء و
السنین المملکتی اسم بالترکی و قد و من قال اذا اسم مصدر ای هر کسی
معنی ترسیدن نقد تنوکل و التفریح راجع الی الموحده باشد که کسی بلایه
و خود مدد بقالی بر نیست بخلاف الفانین فی التسلط و فی الخ
للتخفیف بنیاد توجید بس حکمت پادشاه متداه از بر دفع
پادشاهان

فردی که گفت نقاشان چنین را ای امر که بر اینون مراد
پیرامین و کلاما بالباء الفارسی بجه حوال الشیء فرکاهش مطلق
عالمینین بالترکی اذناغ و قره او بدوزند مضارع من و دوشن
بذل حج بد را یکدیگر در پیشار بنم الخ و قدر بیان ترن
کنیکان خود بزرگ و دیگر روزند مجوز فی الظلم لا يجوز فی غیره والا فانت
بزرگانه و یکدیگر دانند حکمت بزرگی را بیا الوحدہ کنند قوله
القول فاعلم باجیدن نصیحت کردست راست دارد خاتم فراد
جب میکنند گفت فاعلم غیر بزرگی ندان و فی بعض النسخ فاعلم
که پیش اهل فضل عزم باشد حکمت آنکه خط قراءتها با تحقیق ملاحظ
اللهذا والظاهر المجدد المشدود فی الشیء افرید و دوزی مجوز ذی
وخت ای دولت یا نصیحت بی در باجست و لا یجوز فی شخص
حکمت نصیحت پادشاهان المصد منافع المنعوله کفر فی مسلم
کسی راست کیم ای خوف سر زار و امید در شوی موعظه اسم
فاعل من التوجید چه در بای دینی خطاب بن ریحین و ریش
افزالتی فی فیروز الموزن و موضع پای چه ششتر هنر نبی بکری
دیاد لکلا بر شش ان بهامسا و بیان بی لاقدر عنده المال اصلا
و لا سبالا لسن السیف قطعا امید و هراش بکراه و فتح المراء و
السنین المملکتی اسم بالترکی و قد و من قال اذا اسم مصدر ای هر کسی
معنی ترسیدن نقد تنوکل و التفریح راجع الی الموحده باشد که کسی بلایه
و خود مدد بقالی بر نیست بخلاف الفانین فی التسلط و فی الخ
للتخفیف بنیاد توجید بس حکمت پادشاه متداه از بر دفع
پادشاهان

استکار است
پادشاه
خبره فاق
خبره او عطف علی فاقه یا خذ الذین یقتلون
الناس و یرجونهم و قاتل من سکت جوی و صفه یزید مضاف الی طراد
ای بر بیا صلاح السارق و کذا است مقدرة فی الوصیین و انما خذت
للقاعدة الاجماع و من لم یوز القاعدة قال و الرابطة مخذوفه ای مصلحت
جوی طراد است مرکز دوشم بکرم الیم راجع بقیض قاضی نروند ای
الغلمان اللذان هم ارضیان بالحق لایذ بان الی القاضی لخصومه و فی بعض
النسخ مرکز دوشم بکرم الیم راجع بقیض قاضی نروند و یؤید الاول
قوله جوعی مثل من السبع و بدل الاجارة و غیرها معانی
ای عا و جالین دانی کردی بیا دود ای عجب اداؤه الی من الی لطف
به ای اداؤه باللفظ اولی که بچک اوری بالیا المصدر فی و لستی
عطف علی و الیه کذلک ای من اداؤه و من لم یعرف المراد قال بیا لفظا
فی اوری و لستی و قال و قد یقال معناه بلطف به که بچک اوری دای
و لستی دای بالیا لیس المصدرون الذلخین علی الوصیین الترسیین
فیها فراجع الی کذا و ای لای و دیر کسی فاعلم بلیط نفس الکلی
بکمالا، مصدر طلا، بقره از و بستاند و سر چکی بجز مردان حکما
والافراد للشعر حکمت هر کس را دندان بر شش کند بزم الکاف الوقی
لفظ فارسی بجه غیر القارم ان الکلیل ثم اطلق عاخره کالطبع و السن
بطریق الاستعاره کرده مکر قاضی را بشش بیه حکمت کبر شش
بجود بیخار فیه لطیفه ثابت کند ای حکم از بهر توده بفتح الدال
و سکون الحاء فزیر زار ای البیاض لثا حکما یا یاسب و کربانی نه محلی

فردی که گفت نقاشان چنین را ای امر که بر اینون مراد
پیرامین و کلاما بالباء الفارسی بجه حوال الشیء فرکاهش مطلق
عالمینین بالترکی اذناغ و قره او بدوزند مضارع من و دوشن
بذل حج بد را یکدیگر در پیشار بنم الخ و قدر بیان ترن
کنیکان خود بزرگ و دیگر روزند مجوز فی الظلم لا يجوز فی غیره والا فانت
بزرگانه و یکدیگر دانند حکمت بزرگی را بیا الوحدہ کنند قوله
القول فاعلم باجیدن نصیحت کردست راست دارد خاتم فراد
جب میکنند گفت فاعلم غیر بزرگی ندان و فی بعض النسخ فاعلم
که پیش اهل فضل عزم باشد حکمت آنکه خط قراءتها با تحقیق ملاحظ
اللهذا والظاهر المجدد المشدود فی الشیء افرید و دوزی مجوز ذی
وخت ای دولت یا نصیحت بی در باجست و لا یجوز فی شخص
حکمت نصیحت پادشاهان المصد منافع المنعوله کفر فی مسلم
کسی راست کیم ای خوف سر زار و امید در شوی موعظه اسم
فاعل من التوجید چه در بای دینی خطاب بن ریحین و ریش
افزالتی فی فیروز الموزن و موضع پای چه ششتر هنر نبی بکری
دیاد لکلا بر شش ان بهامسا و بیان بی لاقدر عنده المال اصلا
و لا سبالا لسن السیف قطعا امید و هراش بکراه و فتح المراء و
السنین المملکتی اسم بالترکی و قد و من قال اذا اسم مصدر ای هر کسی
معنی ترسیدن نقد تنوکل و التفریح راجع الی الموحده باشد که کسی بلایه
و خود مدد بقالی بر نیست بخلاف الفانین فی التسلط و فی الخ
للتخفیف بنیاد توجید بس حکمت پادشاه متداه از بر دفع
پادشاهان

فردی که گفت نقاشان چنین را ای امر که بر اینون مراد
پیرامین و کلاما بالباء الفارسی بجه حوال الشیء فرکاهش مطلق
عالمینین بالترکی اذناغ و قره او بدوزند مضارع من و دوشن
بذل حج بد را یکدیگر در پیشار بنم الخ و قدر بیان ترن
کنیکان خود بزرگ و دیگر روزند مجوز فی الظلم لا يجوز فی غیره والا فانت
بزرگانه و یکدیگر دانند حکمت بزرگی را بیا الوحدہ کنند قوله
القول فاعلم باجیدن نصیحت کردست راست دارد خاتم فراد
جب میکنند گفت فاعلم غیر بزرگی ندان و فی بعض النسخ فاعلم
که پیش اهل فضل عزم باشد حکمت آنکه خط قراءتها با تحقیق ملاحظ
اللهذا والظاهر المجدد المشدود فی الشیء افرید و دوزی مجوز ذی
وخت ای دولت یا نصیحت بی در باجست و لا یجوز فی شخص
حکمت نصیحت پادشاهان المصد منافع المنعوله کفر فی مسلم
کسی راست کیم ای خوف سر زار و امید در شوی موعظه اسم
فاعل من التوجید چه در بای دینی خطاب بن ریحین و ریش
افزالتی فی فیروز الموزن و موضع پای چه ششتر هنر نبی بکری
دیاد لکلا بر شش ان بهامسا و بیان بی لاقدر عنده المال اصلا
و لا سبالا لسن السیف قطعا امید و هراش بکراه و فتح المراء و
السنین المملکتی اسم بالترکی و قد و من قال اذا اسم مصدر ای هر کسی
معنی ترسیدن نقد تنوکل و التفریح راجع الی الموحده باشد که کسی بلایه
و خود مدد بقالی بر نیست بخلاف الفانین فی التسلط و فی الخ
للتخفیف بنیاد توجید بس حکمت پادشاه متداه از بر دفع
پادشاهان

استکار است
پادشاه
خبره فاق
خبره او عطف علی فاقه یا خذ الذین یقتلون
الناس و یرجونهم و قاتل من سکت جوی و صفه یزید مضاف الی طراد
ای بر بیا صلاح السارق و کذا است مقدرة فی الوصیین و انما خذت
للقاعدة الاجماع و من لم یوز القاعدة قال و الرابطة مخذوفه ای مصلحت
جوی طراد است مرکز دوشم بکرم الیم راجع بقیض قاضی نروند ای
الغلمان اللذان هم ارضیان بالحق لایذ بان الی القاضی لخصومه و فی بعض
النسخ مرکز دوشم بکرم الیم راجع بقیض قاضی نروند و یؤید الاول
قوله جوعی مثل من السبع و بدل الاجارة و غیرها معانی
ای عا و جالین دانی کردی بیا دود ای عجب اداؤه الی من الی لطف
به ای اداؤه باللفظ اولی که بچک اوری بالیا المصدر فی و لستی
عطف علی و الیه کذلک ای من اداؤه و من لم یعرف المراد قال بیا لفظا
فی اوری و لستی و قال و قد یقال معناه بلطف به که بچک اوری دای
و لستی دای بالیا لیس المصدرون الذلخین علی الوصیین الترسیین
فیها فراجع الی کذا و ای لای و دیر کسی فاعلم بلیط نفس الکلی
بکمالا، مصدر طلا، بقره از و بستاند و سر چکی بجز مردان حکما
والافراد للشعر حکمت هر کس را دندان بر شش کند بزم الکاف الوقی
لفظ فارسی بجه غیر القارم ان الکلیل ثم اطلق عاخره کالطبع و السن
بطریق الاستعاره کرده مکر قاضی را بشش بیه حکمت کبر شش
بجود بیخار فیه لطیفه ثابت کند ای حکم از بهر توده بفتح الدال
و سکون الحاء فزیر زار ای البیاض لثا حکما یا یاسب و کربانی نه محلی

تأبى الشئ ان نعرف ان لم يتبع المعنى المراد ان ما ادرجت في ابواب الكتاب
من اشعار المتقدمين شيئا كما هو عادة المؤلفين في جميع ما في كتابه من
كل شيء ونفيس اشعاره **بيت** كمن يفتن في حوش بير اسنان
والادب والاصلاح بالرفقة يخاف ان الكتاب مثل كس اللقي فاصليته
اشعار الناسب للمواضع المتعددة وقد رت الاشارة الى ان بعض الاشعار
العمية والفارسية المذكورة في كتابه من اشعار المعنى القادرة
من قبل ان يكتب الكتاب به ازجاء عاريت خواستن من الغير غالبا
سعدى اى اكثر كلامه طرب اكثر من وصفه كيتي وطيبه امير
بكر الكاه قد قرنا وصفه كيتي ايضا وكوثر نظار رايدى بنى
بسبب اللطائف زبان طعن دراز كرده قائلين كبره مستدار
وكسرا لاد لاضافه دماغ بسكون العينين بيوده برون اى تغيبه
وودود جراح كالادلى في فائده خورون وتعل الاذى بلانفاده كمار
فروندان نيست خبر المستد انهم عذوا سى المعنى عينا وسواها لولا
التيه والشتت لكانت ليع مثل في الكتاب لا يصد عن العقلاء فاشار الى
جوابه بقوله وليكن براري ركوش صاحب ولان كدوي سخن اى توجبه
وراشانت اى الخاطيه معهم لاسع الجمال الحساد يوشيده ناند
متعلق بقوله براري الخ كدور بالتمع والتشديد كاستر موعظها يى ساني
در سلك بالكلية عبارت كشيده است ولى ان الامر كذلك وادرك
الى الصيحت بالاشارة بشده نظارت برانجته بيتين وجهه بقوله
ناطيه بحالب مولد نشود بالمواظفة الصفة فان لم يمت تر وانزولت
بقوله مخوم ناند بفتح النون **مثنوى** ما ليحتجاي خود كرم مغا

سعدى اكثر كلامه طرب اكثر من وصفه كيتي وطيبه امير
بكر الكاه قد قرنا وصفه كيتي ايضا وكوثر نظار رايدى بنى
بسبب اللطائف زبان طعن دراز كرده قائلين كبره مستدار
وكسرا لاد لاضافه دماغ بسكون العينين بيوده برون اى تغيبه
وودود جراح كالادلى في فائده خورون وتعل الاذى بلانفاده كمار
فروندان نيست خبر المستد انهم عذوا سى المعنى عينا وسواها لولا
التيه والشتت لكانت ليع مثل في الكتاب لا يصد عن العقلاء فاشار الى
جوابه بقوله وليكن براري ركوش صاحب ولان كدوي سخن اى توجبه
وراشانت اى الخاطيه معهم لاسع الجمال الحساد يوشيده ناند
متعلق بقوله براري الخ كدور بالتمع والتشديد كاستر موعظها يى ساني
در سلك بالكلية عبارت كشيده است ولى ان الامر كذلك وادرك
الى الصيحت بالاشارة بشده نظارت برانجته بيتين وجهه بقوله
ناطيه بحالب مولد نشود بالمواظفة الصفة فان لم يمت تر وانزولت
بقوله مخوم ناند بفتح النون **مثنوى** ما ليحتجاي خود كرم مغا

بكر الكاه قد قرنا وصفه كيتي ايضا وكوثر نظار رايدى بنى
بسبب اللطائف زبان طعن دراز كرده قائلين كبره مستدار
وكسرا لاد لاضافه دماغ بسكون العينين بيوده برون اى تغيبه
وودود جراح كالادلى في فائده خورون وتعل الاذى بلانفاده كمار
فروندان نيست خبر المستد انهم عذوا سى المعنى عينا وسواها لولا
التيه والشتت لكانت ليع مثل في الكتاب لا يصد عن العقلاء فاشار الى
جوابه بقوله وليكن براري ركوش صاحب ولان كدوي سخن اى توجبه
وراشانت اى الخاطيه معهم لاسع الجمال الحساد يوشيده ناند
متعلق بقوله براري الخ كدور بالتمع والتشديد كاستر موعظها يى ساني
در سلك بالكلية عبارت كشيده است ولى ان الامر كذلك وادرك
الى الصيحت بالاشارة بشده نظارت برانجته بيتين وجهه بقوله
ناطيه بحالب مولد نشود بالمواظفة الصفة فان لم يمت تر وانزولت
بقوله مخوم ناند بفتح النون **مثنوى** ما ليحتجاي خود كرم مغا

بالرقي برصحي كدو برنده اليك اذا عرفت المعنى فليظن ان ليس في
قول من تاليفها في نظم كاتر مرارا وذكاري بيا الوحدة درين ان في
بسر بفتحين برزم اى صرنا الزمان من العبد والتمناه به كى يايه
فاعله بغير نصحت يكوش رجت كس من السمعين بر رسولان بيا
مراد في بياض باشد بس والواجب على الرسل هو البلاغ
ياناظر في ان الكتاب سهل التمرج مرسون على المصنف واستغفر
عطف على قوسل لكاتبه وشارحه الغير والطلب لنفسك من خير
به اى ترويه من بعد ذلك الطلب لنفسك اطلب غفرانا لاجابه
اعلم انما التاليف في شرحي هذا ان الشارح الاول قد يدبر بجهده في شرحه
وان اخطا في مواضع كثيرة وقد نهيت على مواضع الظاهر وادركت
الغواب وبالفيت في رده باللطائف لان كل من موضع الذبح
غفرانك تاليفي ولساير المسلمين تم شرح كل من في اتم ربيع الاخر
من سبع وخمسين وثمانية في ليلة الماسية حيث عن البلية وتم
كتابته في اواخر ذي القعدة سنة احدى وستين وتسعمائة كبر الشارح الغفر
سروري للغير بالانعام المختلفة قد وقع النزاع من تسمية
بعون الله وحسن توقيفه على كتابه الغير القريب التفسير الراعي غفر
ربه القريب المحسن حين بن احمد غفرانهم لما في الاجود وعلى جميع المؤمنين
في آخر شهر ذي الحجة المنتظر في سلك شهور سنة
تسع وتسعين وثمانية من الهجرة
التوبة على صاحبها
الاستغفار

بكر الكاه قد قرنا وصفه كيتي ايضا وكوثر نظار رايدى بنى
بسبب اللطائف زبان طعن دراز كرده قائلين كبره مستدار
وكسرا لاد لاضافه دماغ بسكون العينين بيوده برون اى تغيبه
وودود جراح كالادلى في فائده خورون وتعل الاذى بلانفاده كمار
فروندان نيست خبر المستد انهم عذوا سى المعنى عينا وسواها لولا
التيه والشتت لكانت ليع مثل في الكتاب لا يصد عن العقلاء فاشار الى
جوابه بقوله وليكن براري ركوش صاحب ولان كدوي سخن اى توجبه
وراشانت اى الخاطيه معهم لاسع الجمال الحساد يوشيده ناند
متعلق بقوله براري الخ كدور بالتمع والتشديد كاستر موعظها يى ساني
در سلك بالكلية عبارت كشيده است ولى ان الامر كذلك وادرك
الى الصيحت بالاشارة بشده نظارت برانجته بيتين وجهه بقوله
ناطيه بحالب مولد نشود بالمواظفة الصفة فان لم يمت تر وانزولت
بقوله مخوم ناند بفتح النون **مثنوى** ما ليحتجاي خود كرم مغا

بكر الكاه قد قرنا وصفه كيتي ايضا وكوثر نظار رايدى بنى
بسبب اللطائف زبان طعن دراز كرده قائلين كبره مستدار
وكسرا لاد لاضافه دماغ بسكون العينين بيوده برون اى تغيبه
وودود جراح كالادلى في فائده خورون وتعل الاذى بلانفاده كمار
فروندان نيست خبر المستد انهم عذوا سى المعنى عينا وسواها لولا
التيه والشتت لكانت ليع مثل في الكتاب لا يصد عن العقلاء فاشار الى
جوابه بقوله وليكن براري ركوش صاحب ولان كدوي سخن اى توجبه
وراشانت اى الخاطيه معهم لاسع الجمال الحساد يوشيده ناند
متعلق بقوله براري الخ كدور بالتمع والتشديد كاستر موعظها يى ساني
در سلك بالكلية عبارت كشيده است ولى ان الامر كذلك وادرك
الى الصيحت بالاشارة بشده نظارت برانجته بيتين وجهه بقوله
ناطيه بحالب مولد نشود بالمواظفة الصفة فان لم يمت تر وانزولت
بقوله مخوم ناند بفتح النون **مثنوى** ما ليحتجاي خود كرم مغا

بكر الكاه قد قرنا وصفه كيتي ايضا وكوثر نظار رايدى بنى
بسبب اللطائف زبان طعن دراز كرده قائلين كبره مستدار
وكسرا لاد لاضافه دماغ بسكون العينين بيوده برون اى تغيبه
وودود جراح كالادلى في فائده خورون وتعل الاذى بلانفاده كمار
فروندان نيست خبر المستد انهم عذوا سى المعنى عينا وسواها لولا
التيه والشتت لكانت ليع مثل في الكتاب لا يصد عن العقلاء فاشار الى
جوابه بقوله وليكن براري ركوش صاحب ولان كدوي سخن اى توجبه
وراشانت اى الخاطيه معهم لاسع الجمال الحساد يوشيده ناند
متعلق بقوله براري الخ كدور بالتمع والتشديد كاستر موعظها يى ساني
در سلك بالكلية عبارت كشيده است ولى ان الامر كذلك وادرك
الى الصيحت بالاشارة بشده نظارت برانجته بيتين وجهه بقوله
ناطيه بحالب مولد نشود بالمواظفة الصفة فان لم يمت تر وانزولت
بقوله مخوم ناند بفتح النون **مثنوى** ما ليحتجاي خود كرم مغا

سوال و جواب
ای بابی که در این کتاب
باشد از این کتاب
میرزا علی محمد
نسخه شده است
بلکه در این کتاب
نسخه شده است
نسخه شده است
نسخه شده است

فانه يصلح

وما ينبت الشعر زيت بزر الكمان يمسح عليه وسمعت الشيخ عليه فاذا توانت اضعاد السرج حتى استحك العقر بنظف الحقل قبل علاجه ان يغسل حوله بالماء الحار من حيث لا يصل شيء منه الى العا ويحذر من التوجع والقراب ان يقع على العقر وان يداخله فتا زل الشهداء

١١٢

فانه يصلح
وما ينبت الشعر
زيت بزر الكمان
يمسح عليه
وسمعت الشيخ
عليه فاذا توانت
اضعاد السرج
حتى استحك
العقر بنظف
الحقل قبل
علاجه ان يغسل
حوله بالماء
الحار من حيث
لا يصل شيء
منه الى العا
ويحذر من
التوجع والقراب
ان يقع على
العقر وان
يذاخله
فتا زل
الشهداء

فانه يصلح
وما ينبت الشعر
زيت بزر الكمان
يمسح عليه
وسمعت الشيخ
عليه فاذا توانت
اضعاد السرج
حتى استحك
العقر بنظف
الحقل قبل
علاجه ان يغسل
حوله بالماء
الحار من حيث
لا يصل شيء
منه الى العا
ويحذر من
التوجع والقراب
ان يقع على
العقر وان
يذاخله
فتا زل
الشهداء

